

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ပခုက္ကူပြီးအုံးဖေ စာပေဆု

ကျမ်းစာပေ ဒုတိယဆု

“ပြတ်သန်းခဲ့ရသမိုင်းစဉ်၊ ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ရ တာဝန်များ”

ရေးသူ - ဇင်မင်း (သမိန်ထော)

၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဖျာပုံမြို့နယ်၊ သမိန်ထောရွာ၌ အဖ ဦးအုန်း၊ အမိ ဒေါ်နှင်းတင်တို့မှမွေးဖွားသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ် ဝင်တန်းအောင်မြင်ပြီးနောက် ဖျာပုံမြို့၊ နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်တွင် စာရေးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိသည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထဲရေးဌာနသို့ ကူးပြောင်းပြီး ငပုတော မြို့နယ်တွင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်၊ ဖောင်ကြီးဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း တွင် နည်းပြအဆင့် (၂)၊ ငါးဇွန်မြို့နယ်တွင် ဒု-ရုံးအဖွဲ့မှူးနှင့် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအတွင်းရေးမှူး၊ ဧရာဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးတွင် ဌာနစုမှူး၊ မြန်အောင်မြို့နယ်တွင် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနမှူးစသည်ဖြင့် နိုင်ငံ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

စာပေနယ်သို့ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၌ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတွင် “လောက အလှ” ကဗျာဖြင့် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ငွေတာရီ ရှုမဝ စသည့်မဂ္ဂဇင်း တို့တွင်ရေးသားခဲ့သည်။ စာပေဗိမာန်ဆုများကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် “အနုပညာအလှ” ပြဇာတ်များဖြင့် ပထမဆု၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် “ဆိုင်း နောက်ထ” ဖြင့် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာစာပေတတိယဆု၊ “သူရဲကောင်းစိတ်ဓာတ်” ပြဇာတ်များဖြင့် ဒုတိယဆု၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် “ဆုံကရေးတီးခရီးမှတ်တိုင်များ” ဖြင့် စာပဒေသာ ဒုတိယဆုနှင့် အဖေ အမေတို့ သားသမီးတို့” ပြဇာတ်များဖြင့် တတိယဆု၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် “လွမ်းအောင်ကုဉ္ဇူ” ပြဇာတ်ဖြင့် ပထမဆုတို့ကို အသီးသီးရရှိခဲ့သည်။

အမျိုးသားစာပေဆုကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် “ရွှေအမွေ” ပြဇာတ်စာအုပ်ဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။ မဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်၊ ဂျာနယ်တို့တွင် ဆောင်းပါးနှင့်ပြဇာတ်များရေးသားလျက်ရှိသည်။

အမည်ရင်းမှာ - ဦးသန်းညွန့် ဖြစ်သည်။

နေရပ်လိပ်စာ - အမှတ်(၂၅၁) မိန့်တော်(၁)လမ်း၊ (၁) ရပ်ကွက်၊ မြန်အောင်မြို့ (ဧရာဝတီတိုင်း)။

ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေ စာပေဆုရ

ပြတ်သန်းခဲ့ရ သမိုင်းစဉ် ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ရ တာဝန်များ

ဇင်မင်း (သမိန်ထော)

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- ◆ ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- ◆ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- ◆ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

Eka;Oṁṅsa(4) &yf

- ★ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး
- ★ အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ★ ခိုင်မာသည့်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ★ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

pṁṁa;Oṁṅsa(4) &yf

- ★ စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ★ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ★ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ★ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

vṁṁa;Oṁṅsa(4) &yf

- ★ တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့်အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- ★ အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေး
- ★ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- ★ တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ပညာရည်မြင့်မားရေး

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်စု ၁၅၀၀

၂၀၀၈ ခုနှစ် ပခုက္ကူဦးအုံးဖေ စာပေဆု
ကျမ်းစာပေ ဒုတိယဆုရ

ဖြတ်သန်းခဲ့ရ သမိုင်းစဉ် ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ရ တာဝန်များ

ခင်မင်း (သမိန်ထော)

တန်ဖိုး ၅၀၀ ကျပ်

- စီစဉ်တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်တင်တင်ဝင်း (ဒီဇင်ဘာမွန်း)
စာတည်း
- မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း - ညီညီ

ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း
စာပေဗိမာန် စာတည်းမှူးချုပ်က
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၇၄၉၂) ဖြင့် ရိုက်နှိပ်၍
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၉၁၁) ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။

စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

		မာတိကာ	
	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
နိဒါန်း	• • •	(က)	
အခန်း (၁)	• • •	၁	
မြို့ပိုင်၊ နယ်ပိုင်၊ အရေးပိုင်			
အခန်း (၂)	• • •	၂၁	
ပြင်ခရိုင်			
အခန်း (၃)	• • •	၉၈	
စနစ်သစ်ပြောင်း ကျောင်းသို့ရွှေ့			
အခန်း (၄)	• • •	၁၁၆	
ထက်အညာသို့			
အခန်း (၅)	• • •	၁၈၂	
အောက်ပြည်စုန်			

	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
အခန်း (၆)	• • •	၁၉၉	
ပြည်ဖျက်မည့်အန္တရာယ်			
အခန်း (၇)	• • •	၂၀၅	
အလှဆင်ခြင်း			
နိဂုံး	• • •	၂၀၉	
ကျမ်းကိုးစာရင်း	• • •	၂၁၀	

နိဒါန်း

၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်ပါသည်။ မိဘ၏စီးပွားရေးအခြေအနေအရ တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်း မရှိ၍ ဖျာပုံမြို့၊ နိုင်ငံတော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်တွင် အငယ်တန်းစာရေးအဖြစ် ဝင်ရောက်ထမ်းဆောင်ပါ၏။

ထိုသို့ ထမ်းဆောင်ရင်း ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ကျင်းပသော ပြင်ပဝိဇ္ဇာစာမေးပွဲများကို ဖြေဆိုခဲ့ရာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင် ပြည်ထဲရေးဌာနမှ ခေါ်ယူသော လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရာထူးကို လျှောက်ထားရာ ရရှိခဲ့၍ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း (ယခု၊ ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ်) သို့ သင်တန်းတက်ရောက်ရသည်။

တစ်နှစ်သင်တန်း တက်ရောက်အောင်မြင်ပြီးသောအခါ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ငပုတောမြို့နယ်၊ ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲတွင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။

ပြင်ခရိုင်လက်ထောက်မြို့ပိုင်အဖြစ် သုံးနှစ်တာ၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်အထိ ထမ်းဆောင်နေစဉ် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် ဖော်ထုတ်မှု အစီ

အစဉ်အရ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းများကို ရွှေ့ပြောင်း ချထားရာတွင် ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းသို့ နည်းပြ အဆင့် (၂) အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ထမ်းဆောင်ရသည်။

ထို့နောက် ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းတိုင်း* ၊ ငါန်းဇွန်မြို့နယ်သို့ ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူး (စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်း အဆင့်-၁) အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် နှင့်ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်ပွဲတွင် ၁၉၇၈ ခုနှစ်၌ ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ရွေးချယ် ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်ပွဲတွင်လည်း ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ထပ်မံရွေးချယ်ခြင်းခံရ သဖြင့် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တတိယသက်တမ်းပြီးသည်အထိ ထမ်းဆောင် ခဲ့သည်။

တတိယအကြိမ် သက်တမ်းအပြီးတွင် မိခင်ဌာနသို့ ပြန်လည် ထမ်းဆောင်ရာ၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးသို့ ဌာနစုမှူး (စီမံခန့်ခွဲရေး ဝန်ထမ်းအဆင့်-၂) အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ချထားခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြန်အောင်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးသို့ မြို့နယ်ရုံးအဖွဲ့မှူး (စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်း အဆင့်-၂) အဖြစ်ပြောင်းရွှေ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။

* မှတ်ချက်။ ။ ယခုအခါ ငါန်းဇွန်မြို့နယ်ကို မန္တလေးတိုင်း အတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့စည်းထားပါသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် တိုင်းဆွဲပြည်ဖျက်အရေးအခင်း ဖြစ်ပွားပြီး သည့်နောက် မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှူး/ မြို့နယ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင် -၁ တာဝန်ဖြင့် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ရလေသည်။

သို့ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ကျွန်တော်သည် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးအရာထမ်းဘဝဖြင့်-

- ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီ၏လက်ကျန် အမွေဆိုးဟု ဆိုအပ်သည့် “ဗျူရိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား” ကိုလည်း မိလိုက်ရုံ ကလေး မိခဲ့ရသည့်ပြင်၊
- တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက် “အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်” ကို ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်သည့်ကာလ၊
- မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီဦးဆောင်မှုအောက်တွင် “ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်” အရ ပြည်သူတို့ ကိုယ် တိုင်စီမံခန့်ခွဲသည့်ကာလ၊
- နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့လက် ထက်၊ “စစ်မှန်ပြီး စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ဒီမိုကရေစီ လမ်း ကြောင်း” သို့ ဦးတည်ဖော်ဆောင်နေသည့်ကာလ

တို့ကိုလည်း ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်။

ထိုခေတ်စနစ်အသီးသီးတွင် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်း တစ်ဦးအနေဖြင့် ပြည်သူတို့နှင့် ထိတွေ့ပြီး ပြည်သူ့ဝန်ကို ထမ်းရွက်

(ဃ)

ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံတို့ကား များလှပါ၏။ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ အမိန့်ညွှန်ကြားချက်ဘောင်များအတွင်းမှ လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းများလည်း တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။ နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ ဖြေရှင်းရသည်များရှိသလို ခပ်ကြမ်းကြမ်းလှုပ်ရှားဖြေရှင်းရသည်များလည်း ရှိသည်။ ပေါ့ပါးသည့်ကိစ္စများရှိသလို နက်နဲသည့်ကိစ္စများလည်း ရှိသည်။ စိတ်ပျော်စရာတွေလည်း တွေ့ခဲ့ရ၊ စိတ်ရှုပ်ထွေးစရာတွေလည်းတွေ့ခဲ့ရသည်။

လုပ်ငန်းဆောင်တာများသည် ခက်ခဲသည်ဖြစ်စေ၊ ကြမ်းတမ်းသည်ဖြစ်စေ “ပြည်သူ့ဝန်ကို ထမ်းရွက်ရမည်မှာ ငါ၏တာဝန်သာ တကား” ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လိုက်သည်ရှိသော် အောင်မြင်သည်သာများပါ၏။ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်များကိုလည်း သင်ခန်းစာအဖြစ် ယူလိုက်လျှင် မိမိဘဝအတွက်ပင် “အမြတ်” တင်ကျန်ခဲ့သည်သာ ဖြစ်တော့၏။

ယခုအခါ ကျွန်တော်သည် ဝန်ထမ်းဘဝမှ အနားရပြီး သက်ကြီးပိုင်းရောက်နေပြီဖြစ်ရာ၊ ကျွန်တော်၏ အတွေ့အကြုံအဖြာဖြာ၊ သင်ခန်းစာအဖုံဖုံတို့ကို မှတ်တမ်းပြု ရေးသားခြင်းဖြင့် နိုင်ငံအုပ်ချုပ်စီမံမှုကဏ္ဍတွင် အနည်းငယ်မျှပင် ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ရာ ကျေးဇူးပြုတန်ရာသည်ဟု တွေးမိပါသည်။ အနည်းဆုံးမူ

(င)

ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည့် သမိုင်းစဉ်တစ်ထောင့်တစ်နေရာ၏ မှတ်တမ်းမှတ်ရာတစ်ခုဖြစ်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်တော် တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းခဲ့ရသော နိုင်ငံဝန်ထမ်းဘဝခရီးကို “ဖြတ်သန်းခဲ့ရ သမိုင်းစဉ်၊ ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ရ တာဝန်များ” ဟု ခေါင်းစဉ်ပေးလျက် ရေးဖွဲ့ပါ၏။

ဇင်မင်း (သမိန်ထော)

အခန်း (၁)

မြို့ပိုင်၊ နယ်ပိုင်၊ အရေးပိုင်

“၃၀၁/၂/ရေး ၁ (။) လူကြီးမင်းအား လက်ထောက်မြို့ပိုင် အဖြစ် ခန့်ထားရန် ရွေးချယ်ထားပြီး ဖြစ်ပါသဖြင့် ထိုရာထူးကို လက်ခံ လိုခြင်းရှိမရှိ၊ ဤဌာနသို့ (၆/၅/၆၈) နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ ပြန်ကြားပါ (။) ပြန်ကြားခြင်းမပြုပါက ရာထူးလက်မခံလိုဟု ယူဆမည် (။)”

ပြည်ထဲရေးဌာနမှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၂၆ ရက်စွဲပါ အထက်ပါ ကြေးနန်းကို ဖျာပုံကြေးနန်းရုံးမှ ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် လာရောက်ပေးအပ်သောအခါ နိုင်ငံတော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်စာရေးကလေးဖြစ်သူ ကျွန်တော်ဝမ်းသာလိုက်သည်မှာ ပြောဖွယ်မရှိ။ အထူးသဖြင့် မိမိအား “မြို့ပိုင်” ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့် ရေးသားခံရခြင်းကို ပီတိဖြစ်နေလေတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဖျာပုံမြို့သည် ခရိုင်မြို့ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အရေးပိုင် (ခေါ်) ခရိုင်ဝန်ရုံးစိုက်သည်။ ဖျာပုံနယ်ပိုင်ရုံးလည်းရှိ၊ ဖျာပုံမြို့ပိုင်ရုံးလည်း ရှိသည်။ တရားရုံးများလည်း ရှိသည်။ ထိုရုံးများ

သည် မြို့၏တောင်ဘက်ဖျားတွင် ရှိသဖြင့် အရောက်အပေါက် နည်းသည်။ ငယ်စဉ်က တစ်ခါတစ်ရံ ဖြတ်သွားဖြတ်လာလုပ်ရသည့် အခါ အရေးပိုင်မင်း၊ နယ်ပိုင်မင်း၊ မြို့ပိုင်မင်းဟူသော အခေါ် အဝေါ်များကြောင့် ထိုရုံးများကို စေ့စေ့ပင်လှည့်မကြည့်ဝံ့။ ကြောက် ရွံ့သလိုမျိုး ခံစားရသည်။ ထိုရုံးများ၏ အနီရောင်အပြင်အဆင် များကလည်း လူတွေကို ကြောက်ရွံ့စေသည်လား မသိပါ။

ထို့ပြင် မြို့ပိုင်ဆိုတာ မြို့ကို ပိုင်သည်။ နယ်ပိုင်ဆိုတာ တစ်နယ် လုံးကို ပိုင်သည်။ အရေးပိုင်ဆိုတာ အရေးအရာအားလုံးကို ပိုင် သည်။ လူတွေကို အုပ်ချုပ်ရသဖြင့် တယ်ဟုတ်ပါလားဟူ၍ ထိုသို့ သော ရာထူးများကို အားကျစိတ်လည်း ဝင်ခဲ့သည်။

ဟော- အခု လူတွေကြောက်ရွံ့ရ ခန့်ညားရသည့် မိမိအားကျ ခဲ့သည့် ထိုရာထူးမျိုးကို ကျွန်တော်ရတော့မည်။ လက်ထောက် မြို့ ပိုင်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း ခံရတော့မည်။ ပြည်ထဲရေးမှ ကြေးနန်း စာရွက်ကို ကိုင်လျက် ကျွန်တော့်မှာ ပျော်မဆုံး။ ဘဏ်မှလုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်များက “မြို့ပိုင်ကြီး-မြို့ပိုင်ကြီး. . .” ဟု စကြ၊ နောက်ကြ ရင်း၊ သူတို့၏ ဝမ်းသာအားရမှုကို ဖော်ပြကြသည့်အခါ ကြည်နူး၍ မဆုံး။

ချက်ချင်းပင် ကြေးနန်းရုံးသို့သွားပြီး ရာထူးကို လက်ခံပါလို ကြောင်း ပြည်ထဲရေးဌာနသို့ ကြေးနန်းပြန်ကြားလိုက်လေသည်။

ထိုနေ့ညနေရုံးဆင်း၍ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ မိသားစုအားလုံး ကျွန်တော့်အတွက် ဝမ်းသာအားရ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားနေကြတော့

သည်။ အမေဒေါ်နှင့်တင်က ဝမ်းသာသော်လည်း သားကို ခွဲရမှာ ဖြစ်၍ ညှိုးနွမ်းသည့်မျက်နှာကို မဖုံးမိနိုင်ပေ။ ကျွန်တော်ခွဲသွား ပေမယ့် အိမ်မှာ အစ်မ မခင်ဝင်းတို့ လင်မယားနှင့် ညီဖြစ်သူ မောင်သန်းလွင်တို့ ကျန်ရစ်မှာဖြစ်၍ အားမငယ်ရန် အမေ့ကို နှစ်သိမ့်ရသည်။ သင်တန်းပြီးလျှင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်တာဝန်ကျ ရာ ဒေသသို့ အမေ့ကိုခေါ်မည်ဟု စီစဉ်ကာ အမေ့ကို စိတ်ချမ်းသာ အောင် ပြုရသည်။ အဖေ ဦးအုန်းမှာ လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။

မကြာမီပင် ပြည်ထဲရေးမှ ကြေးနန်းထပ်ဝင်လာသည်။ ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းသို့ သင်တန်းတက်ရန် အတွက် ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့ သတင်းပို့ရန်ဖြစ်၏။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ဘဏ်မန်နေဂျာနှင့် လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် ဘဏ်ဝန်ထမ်းများက ကျွန်တော့်အား နှုတ်ဆက်ပွဲကလေး တစ်ခု ပြုလုပ်သည်။ သို့နှင့် ၈ နှစ်ကြာ ဘဏ်ဝန်ထမ်းဘဝ နိဂုံး ချုပ်ခဲ့လေသည်။

ဖောင်ကြီးသင်တန်းကျောင်း

၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၇) ရက် နေ့လယ်ပိုင်းတွင် လှည်းကူးမြို့ နယ်၊ ဖောင်ကြီးကျေးရွာရှိ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းသို့ ရောက် ရှိပါသည်။

ပဲခူးရိုးမ၏တောင်စွယ်တောင်ကြော တောအုပ်များအကြား၌ တည်ရှိသည့် ဖောင်ကြီးကျောင်း၊ စစ်သင်တန်းအတိုင်းပဲဟု နာမည်

ကြီးသည့် ဖောင်ကြီးကျောင်း၊ ဤဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းသို့ ရောက်လာပါပြီ။

တောင်ကုန်းဆင်ခြေလျော့ကွင်းပြင်တွင် ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းသားများကို စုစည်းပြီး ကျောင်းသားနံပါတ်ပေးသည်။ နေရာယူရမည့် အိပ်ဆောင်ကိုပြောသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် အိပ်ဆောင် (Barrack) များကို မြင်နေရသည်။ သင်တန်းဆရာ များမှာ ဦးဘို၊ ဦးမင်းဝေ၊ ဦးစံလွင်၊ ဦးကျော်ထွန်းအောင် စသည့် နည်းပြ-၂ များဖြစ်ပါ၏။

ပြည်ထဲရေးဌာနမှ လက်ထောက်မြို့ပိုင်သင်တန်းသား အများ စုနှင့် တရားရေးဌာနမှ မြို့နယ်တရားသူကြီးသင်တန်းသားများ၊ မြူနီစီပယ်၊ ဒီစကြိုက်ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူးသင်တန်းသားများ ပါဝင်ကြသည်။ ကျွန်တော်၏ကျောင်းသားနံပါတ်မှာ ၅၁ ဖြစ်ပြီး အိပ်ဆောင် အမှတ် ၅/၇ တွင် နေရာယူရပါသည်။ သင်တန်း ကာလတစ်နှစ်တာ နေထိုင်ရမည့်နေရာဖြစ်ပေ၏။

အိပ်ဆောင်တစ်ဆောင်လျှင် သင်တန်းသား ၂၄ ဦးနေရာချ ထားခြင်းဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း အိပ်ဆောင် ၆ ဆောင် ဖြစ်၏။ ကိုယ့် အိပ်ဆောင်အတွင်း ဘေးဘီမှ ရဲဘော်များကို ဦးစွာ သိကျွမ်း ရသည်။ အဆောင်ထိပ်ဆုံးမှာ ကသ-၄၉၊ စစ်ကိုင်းမှ စောစံစိုးသိန်း၊ ကသ-၅၀ ဝါးခယ်မမှ ခင်မောင်ဝင်း၊ ကသ-၅၂ ရန်ကုန်မှ ကျော်ဝင်း၊ ကသ-၅၃ ဝါးခယ်မမှ ကြည်မြင့် စသည် စသည်။ ခြေချင်းဆိုင်အတန်း၊ အဆောင်ထိပ်ဆုံးမှ ကသ-၇၂ ဒေးဒရဲမှ

ထိန်ဝင်း၊ ကသ-၇၁ အုတ်ဖိုမှ မြင့်သန်း၊ ကသ-၇၀ နုတ္တလင်းမှ ဌေးအောင်၊ ကသ-၆၉ မကွေးမှ လှမြင့်၊ ကသ-၆၈ ဝါးခယ်မမှ တင်အောင် စသည် စသည်။

ထိုနေ့ ညနေစာထမင်းစားရသောအခါ ရှေးကဗျာထဲက “ပြောင်းဆန်အိုမျိုမကျ၊ မြိန်လှတယ်လေး” ဟူသော အပိုဒ်ကလေး ကို သတိရလေသည်။ ထမင်းစားပြီးတော့ ကိုယ့်ခုတင်ပေါ် ကိုယ် လှဲပြီး၊ တဟူးဟူးတိုက်ခတ်နေသော လေနှင့်တဝန်းဝန်းရွာသွန်း နေသော မိုးကို ငေးကြည့်နေမိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တောအုပ် မှိုင်း မှိုင်းကို မြင်ရပြန်တော့ လွမ်းသလိုလို၊ ဆွေးသလိုလို။

သင်တန်းဖွင့်

၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၀) ရက်နေ့၊ အုန်းတောခန်းမတွင် သင်တန်းဖွင့်ပွဲကျင်းပပါသည်။ ပြည်သူ့ရေးရာအရာရှိသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) ဖြစ်ပါ၏။ အောင်ဆန်းတပ်ခွဲဟု အမည်ပေးထား သည်။ သင်တန်းသားစုစုပေါင်း ၁၄၄ ဦးဖြစ်သည်။

ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းကို တော်လှန်ရေး ကောင်စီက ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ပြီး ပြည်သူ့ရေးရာ အရာရှိများကို မွေးထုတ်ခဲ့သည်မှာ ယခု အမှတ်စဉ် (၄) သို့ ရောက် ခဲ့လေပြီ။ ပြည်သူ့ရဲအရာရှိများကို မွေးထုတ်ခဲ့သည်မှာလည်း အမှတ် စဉ် (၅) သို့ ရောက်ပြီဟု သိရပါ၏။ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးအတွက် ဝန်ထမ်းကောင်းများကို လေ့ကျင့်မွေးထုတ် ပေးနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကျောင်းအုပ်ကြီး၏ သင်တန်းဖွင့် မိန့်ခွန်း တွင်ပါရှိသည်ကို မှတ်သားခဲ့ရပါ၏။

“ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုသည်မှာ” ဟူသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျောင်းလမ်းမကြီး၌ စိုက်ထူထားသည့် ဆိုင်းဘုတ်ကြီးပေါ်မှ အောက်ပါ စာသားများကို ရည်ညွှန်း၍ ကျောင်းအုပ်ကြီးက အလေးထား မိန့်ကြားခဲ့လေသည်။

“ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုသည်မှာ-

မှန်ကန်တဲ့နိုင်ငံရေး ယုံကြည်ချက် ခံယူချက်နဲ့ ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွားမှန်သမျှကို မမှိတ်မသုန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို မျက်ခြည်မပြတ် အခါမလင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ဆန္ဒနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ပြည်သူလူထုနှင့် တစ်သားတည်းရှိခြင်း စသော ပင်ကိုနိုးကြားသည့် အသိနှင့် ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အရည်အချင်းတွေ ရှိရမည်”

ထိုသို့သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းများဖြစ်လာရေးအတွက် စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းဟု ခေါ်သည့် ကဏ္ဍ (၅) ခုကို ပို့ချ လေ့ကျင့်ပေးမည် ဖြစ်လေသည်။

- (၁) နိုင်ငံရေး
- (၂) စီးပွားရေး
- (၃) လူမှုရေး
- (၄) စီမံခန့်ခွဲရေး
- (၅) စစ်ရေး

ကျောင်းအုပ်ကြီး၏ သင်တန်းဖွင့်မိန့်ခွန်းအပြီးတွင် အုန်းတော ခန်းမရှေ့၌ တပ်စုလိုက် တန်းစီကြရသည်။ အောင်ဆန်းတပ်ခွဲကို တပ်စု (၃) စုခွဲထားရာ ကျွန်တော်က တပ်စု (၂) မှာ ပါဝင်သည်။

ယူနီဖောင်း အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီနှင့် လည်ရှည်ဖိနပ်၊ ဖိုင်ဘာ ဦးထုပ်တို့ကို ဝတ်နေမကျကြ၍ သူကြည့်လည်း ပုံမကျ ပန်းမကျ၊ ကိုယ့်ကြည့်လည်း ပုံမကျ ပန်းမကျ။ တန်းစီကြတော့လည်း ဟိုတိုးသည်တိုး။ မိုးက ရွာချလိုက်ရာ တံစက်မြိတ်အောက် ခိုသူခို၊ ပေါ်တီကို အောက် ဝင်သူဝင်၊ သစ်ပင်အောက်သွားသူသွား ဖြစ်ကုန်သည်။ တပ်ခွဲကြီးကြပ်သူ ဆရာများက “မိုးမခိုရဘူး. . မိုးမခိုရဘူး. . ” ဆိုပြီး ဖြစ်အောင်တန်းစီစေကာ စစ်ရေးပြကွင်းထဲသို့ ချီတက်စေသည်။

အင်း- တပ်အသွင်ဖြင့် လေ့ကျင့်ခြင်းဖြစ်၍ မိုးရွာမရွှောင်၊ နေပူမရွှောင် လှုပ်ရှားရမှာပါကလား။ ဆရာများလည်း ယူနီဖောင်းနှင့်၊ ထီးမဆောင်းကြ။

စစ်ရေးပြကွင်းထဲသို့ ရောက်သည်နှင့် စစ်ရေးပြဆရာ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးများက တပ်စုလိုက် မောင်းလေတော့သည်။ “ရှေ့ကြည့်”၊ “သတိ”၊ “သက်သာ” မှစ၍ “ဘယ်လှည့်”၊ “ညာလှည့်”၊ “အမြန်လျှောက်” အခေါက်ခေါက်အခါခါ လေ့ကျင့်ကြရသည်။ “အပြေးတက်” သင်ခန်းစာကိုတော့ နေ့လယ်ထမင်းစားချိန် တပ်ခွဲသို့ အပြန်နှင့် ထမင်းစားအပြီး တပ်ခွဲမှအထွက်တို့တွင် လေ့ကျင့် ပြီးသား ဖြစ်လေသည်။

ယူနီဖောင်းများ မိုးစိုနေသော်လည်း လဲခွင့်မရှိ။ မိုးရွာလျှင်စို၊
နေပူလျှင်ခြောက်ပေါ့။

ညနေပိုင်းကျတော့ ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေး။ ပီတီဝတ်စုံဖြင့်။
ပီတီပြီးတော့ ရေအပြေးအလွှားချိုး။ ထို့နောက် ညနေစာ ထမင်းစား။
ညဘက်ကျတော့ စာကြည့်ဆောင်ဝင်။

ထိုနေ့သည်ကား မိမိဘဝတွင် မကြုံဖူးသော အတွေ့အကြုံ
များကို စတင်တွေ့ရသည့်နေ့ပေတည်း။ စစ်ကြောင်းကြီး ငါးကြောင်း
အနက် စစ်ရေးစစ်ကြောင်းကို စတင်မိတ်ဆက်ရလေသည်။ ရှေ့
လျှောက်လည်း စစ်သားများလို စစ်စည်းကမ်းနှင့် သွားလာလှုပ်ရှား
ရမှာပါကလား။

ည ၉ နာရီခွဲ၊ အိပ်ချိန်ဝီစီမှုတ်၍ ခြင်ထောင်ထဲ ဝင်ရချိန်တွင်
“ငါ-ဖျားများဖျားပြီလား” ဟု ကိုယ့်နဖူးကိုယ်စမ်းမိသည်မှာ အကြိမ်
ကြိမ်။ သင်တန်းကကြမ်းပါဘိ။ ဖြတ်သန်းရမည့် သင်တန်းကာလ
ကလည်း တစ်နှစ်ကြီးများတောင်။ ယခု ၁၉၆၈ခုနှစ်၊ ဇွန်လ။
နောက်နှစ် ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လကျမှ သင်တန်းပြီးမည်။ ဖြစ်မှ
ဖြစ်ပုံမလား။ အတွေးတွေက ဝင်လာသည်။

“အို- ဘာလို့မဖြစ်ရမှာလဲ။ ဇွန်ဖွဲ့ လိုတယ်။ အရေးကြီးတာက
စိတ်ဓာတ်ပါပဲ”

ဤသို့ အားမာန်တွေ တင်းလိုက်သောအခါ ကောင်းစွာ အိပ်
ပျော်သွားလေတော့သည်။

တစ်နေ့တာမှည့် တစ်နှစ်တာ

- သင်တန်း၏ တစ်နေ့တာ အလုပ်များမှာ ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။
- နံနက် ၅:၃၀ မှ ၆:၀၀ နာရီ = နံနက် ကြံ့ခိုင်ရေး လေ့ကျင့်ခန်း၊
- နံနက် ၆:၀၀ = နံနက်စောစော စား၊
- နံနက် ၇:၀၀ = တန်းစီ၊ လူစစ်၊ သစ္စာမိဋ္ဌာန်ဆို၊
- နံနက် ၇:၃၀ မှ ၁၁:၀၀ နာရီ = သင်တန်းများ (အချိန်ဇယားအရ)၊
- နေ့လယ် ၁၁:၀၀ နာရီ = နေ့လယ်စာ ထမင်းစား
- နေ့လယ် ၁၁:၅၀ နာရီ = တန်းစီ၊ လူစစ်၊
- နေ့လယ် ၁၂:၀၀ မှ မွန်းလွဲ ၃:၃၀ နာရီ = သင်တန်းများ (အချိန်ဇယားအရ)၊
- မွန်းလွဲ ၃:၃၀ နာရီ = နေ့လယ် လက်ဖက်ရည်သောက်၊
- ညနေ ၄:၀၀ မှ ၅:၀၀ နာရီ = ညနေ ကြံ့ခိုင်ရေး လေ့ကျင့်ခန်း၊
- ညနေ ၅:၄၅ နာရီ = ညနေစာ ထမင်းစား၊
- ည ၇:၀၀ မှ ၉:၀၀ နာရီ = စာကြည့်ချိန်၊
- ည ၉:၃၀ နာရီ = အိပ်ချိန်။

သင်တန်းများမှာ စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်း (သို့မဟုတ်) ကဏ္ဍကြီး (၅) ရပ် အတွင်းမှ ဘာသာရပ် အမျိုးမျိုးဖြစ်ပြီး၊ ပို့ချခြင်းနှင့် ကွင်းလက်တွေ့ကို အပတ်စဉ် အချိန်ဇယား ထုတ်ပေးသည့် အတိုင်း လုပ်ဆောင်ရပါသည်။

“နိုင်ငံရေးစစ်ကြောင်း” တွင်၊ နိုင်ငံသမိုင်း၊ ကမ္ဘာ့သမိုင်း၊ အတွေးအခေါ်များ၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် စသည့် ဘာသာရပ်များ ပါဝင်သည်။

“စီးပွားရေးစစ်ကြောင်း” တွင်၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး စသည့် ဘာသာရပ်များ ပါဝင်သည်။ စာတွေ့ရော လက်တွေ့ပါ ပါရှိသည်။

“လူမှုရေးစစ်ကြောင်း” တွင် ကျန်းမာရေး၊ လူမှုဝန်ထမ်း စသည့် ဘာသာရပ်များ ပါဝင်သည်။

“စီမံခန့်ခွဲရေးစစ်ကြောင်း” တွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းနိဿယ၊ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ၊ ဝန်ထမ်းစည်းမျဉ်း၊ ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်း၊ ငွေစာရင်း၊ အခွန်၊ ငွေတိုက်၊ မြေယာစနစ်၊ မြေစာရင်း၊ သစ်တော၊ အစိုးရဌာနများ စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ်များပြားလှသည်။ ထို့ပြင် ရုံးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ရုံးလုပ်ငန်းသဘောတရားနှင့်တကွ စာရင်းဇယားများ ပြုစုခြင်း၊ အစီရင်ခံစာများ ပြန်တမ်းများပြုစုခြင်း၊ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ ရေးသားခြင်း၊ ဝင်စာထွက်စာများကို အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စာတွဲ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လုံခြုံမှုအဆင့် ခွဲခြားခြင်း၊ ရုံးစာရေးသားနည်း၊ ရုံးမှတ်စုရေးသားနည်း စသည်တို့ကို ပို့ချပေးသည်။

တရားရေးဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်ဥပဒေများ၊ တရားမဥပဒေများ၊ အထူးနှင့်အထွေထွေဥပဒေများ၊ ကျင့်ထုံးဥပဒေများ၊ တရားရုံးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ စသည်တို့ကိုတော့ သင်တန်း၏နောက်ဆုံး ၃ လကို အချိန်ယူ၍ အထူးသင်ကြားပေးပါ၏။

“စစ်ရေးစစ်ကြောင်း” တွင် စစ်ရေးပြ၊ လက်နက်ငယ်၊ စစ်ဗျူဟာ စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ စာတွေ့ထက် လက်တွေ့ကွင်းဆင်း လေ့ကျင့်မှုများက ပိုများပါ၏။ စစ်ရေးပြမှာ နေ့စဉ်လိုလိုပါရှိပြီး၊ စစ်ဗျူဟာ ဘာသာရပ်များဖြစ်သည့် ရှေ့ပြေးကင်းထောက်၊ လှုပ်ရှားသွားတတ်ခြင်း၊ ကိုယ်စီတိုက်ပွဲ၊ တပ်စိတ်တိုက်ပွဲ၊ ညတိုက်ပွဲ၊ တောတွင်းတိုက်ပွဲ၊ စစ်မြေပြင်ကင်းစောင့်၊ အခက်အခဲကျော်လွှားခြင်း စသည်တို့မှာ ပင်ပင်ပန်းပန်း လေ့ကျင့်ရသည့် စစ်ရေး သင်ခန်းစာများ ဖြစ်လေသည်။

ထို့ပြင် သင်တန်းကာလအတွင်း ခရီးကို တိုးဖောက်ချီတက်ခြင်း (SRP) သုံးကြိမ်၊ ခရီးရှည် ထိုးဖောက်ချီတက်ခြင်း (LRP) တစ်ကြိမ်၊ အလယ်ရိုးမတောတောင်အတွင်း လေ့ကျင့်ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံများကလည်း မမေ့နိုင်အောင်ပင်။ မြေပုံဖတ်လက်တွေ့ခရီးနှင့် စက်ပစ်ကွင်း လေ့ကျင့်ပစ်ခတ်ရသည့် အတွေ့အကြုံများကတော့ စီမံလုံခြုံကဏ္ဍအတွက် များစွာ အဖိုးတန်လှပါ၏။

ပြည်သူ့ဘဝလေ့လာရေး

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဟူသည် ပြည်သူ့လူထုနှင့်တစ်သားတည်း ရှိရမည်ဆိုသည့် ခံယူချက်ကို လက်တွေ့ကျကျ စွဲမြဲသွားစေမည့်

“ပြည်သူ့ဘဝလေ့လာရေး” ကို သင်တန်းကာလအတွင်း နှစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။

ပထမအကြိမ်မှာ ကျေးလက်တောရွာသို့ သွားရောက်ခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယအကြိမ်မှာ ရန်ကုန်မြို့တွင်း ဖြစ်ပါ၏။ ရန်ကုန်မြို့ တွင်း လေ့လာရေးခရီးမှာ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ ရုံးဌာနများသို့ လေ့လာ ခြင်းနှင့် ဟီးနီးကားလိုင်းများတွင် လုပ်အားပေးခြင်းမျှသာဖြစ်ပြီး ကျေးလက်တောရွာသို့ သွားရောက်ရသည့်ခရီးကတော့ ပို၍ အမှတ်တရ ဖြစ်စေပါသည်။

သွားရောက်ရမည့်ရွာမှာ ရိုးမတောင်ကြောမှ ဝါးချောင်းရွာ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုနေ့က စောစောထပြီး ခရီးအတွက် ပြင်ဆင်ကြရ သည်။ တစ်ပတ်ကြာမည်ဖြစ်၍ တိုက်ပွဲဝင်ဝတ်စုံ၊ ကျောပိုးအိတ် ကြီးထဲမှာလည်း ပစ္စည်းများ အပြည့်။ ဘေးအိတ်ထဲမှာလည်း အပြည့်။ ကျည်အိတ်များထဲမှာပင် တိုလီမိုလီများ ပါသည်။ ကျည်ဆံ ၂၅ တောင့်နှင့် ရိုင်ဖယ်တစ်လက်။ ဟန်းကောနှင့် ရေဘူးလည်း ပါရသည်။

တပ်စိတ်အလိုက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော် က တပ်စိတ် (၅) တွင် ပါဝင်၏။ သင်တန်းတပ်ခွဲမှ နံနက် ၆း၃၀ နာရီတွင် ခရီးစတင်ရာ၊ ၉း၃၀ နာရီတွင် ဝါးချောင်းရွာသို့ ရောက် ရှိ။ ငမိုးရိပ်ချောင်းကမ်းပါးရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲမှာ စခန်းချ ကြရသည်။ ကျောင်းကြီးမှာ အိုနေပြီး၊ ချုံပုတ်နှင့် မြက်များ ထူထပ် လှသဖြင့် အတော်ရှင်းလိုက်ကြရသည်။

ငမိုးရိပ်ချောင်းမှာ ဆောင်းရာသီဖြစ်၍ ခြေချင်းဝတ်ခန့်သာ ရေစီးနေသည်။ မိုးရာသီဆိုလျှင်မူ ဒလဟောစီးမည့်ချောင်း ဖြစ် သည်။ ထိုရေကိုပင် သုံးရေသောက်ရေ လုပ်ကြရမည်။

ဆရာတော်အား ဝတ်ချပြီးနောက်၊ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ သွား ရောက်ရမည့် မိသားစုအမည်များကို တပ်ခွဲဆရာများက သတ်မှတ် ပေးသည်။ ထို့နောက် တပ်စိတ်အလိုက် နေရာယူကြ၊ တပ်စိတ် အလိုက် ဟန်းကောများဖြင့် ချက်ပြုတ်ရေး ပြင်ဆင်ကြသည်။

နောက်နေ့တွင် ကသ - ၅၁ ကျွန်တော်နှင့် ကသ - ၅၀ ခင်မောင်ဝင်း သွားရောက်ရမည့် ဦးငွေသိန်း၊ ဒေါ်မြသန်းတို့ လယ်တဲသို့ရောက်ရှိကြသည်။ ဝါးချောင်းရွာနှင့် နှစ်မိုင်ခန့်ဝေးသည်။ ဦးငွေသိန်းတို့ လင်မယားက လယ် ၃ ဧကခန့်သာ ရှိသည်။ ကလေး နှစ်ယောက်ရှိသည်။ ဆင်းရဲသော်လည်း ရိုးသားကြသည်။ သူတို့၏ စပါးခင်းများကို ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ဝိုင်းရိတ်ပေးကြသည်။ သင်တန်းကျောင်းက လယ်ကွက်များတွင် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ကောက်စိုက်ဖူး၊ စပါးရိတ်ဖူးခဲ့ကြသဖြင့် တံစဉ်နှင့် မစိမ်းပါ။ နေ့ထမင်းစားချိန်တွင် ဦးငွေသိန်းတို့စားသည့် ဝါးပိရည်နှင့် ဟင်းရွက် ပြုတ်တို့စရာများကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ စားကြ၊ ကျွန်တော်တို့မှာ ပါလာသည့် ကြက်သားဟင်းကိုလည်း သူတို့ကို ပေးနှင့် ပျော်စရာ ကောင်းလှသည့် မိတ်ဆုံထမင်းစားပွဲကလေး ဖြစ်ပါတော့သည်။ ထမင်းစားရင်း၊ စကားပြောရင်း တောသူတောင်သား သူတို့၏ ရိုးသားမှုများကို ထိတွေ့ခွင့်ရလေသည်။

နောက်တစ်ရက်လည်း ဦးငွေသိန်းတို့ကဲ့သို့ပင် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် တာဝန်ကျပြီး စပါးရိတ်သိမ်းမှု ဆက်၍လုပ်ပေးကြသည်။ သူတို့မိသားစုနှင့် ပိုမို ရင်းနှီးခင်မင်သွားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ထင်းခွဲရေခပ်အထိ လုပ်ပေးကြသည်။ သူတို့က အရာရှိလေးတွေ ဤသို့ လုပ်အားပေးကြ၊ ရိုင်းပင်းကူညီကြ၊ ခင်ခင်မင်မင် ရင်းရင်းနှီးနှီးနေထိုင်ကြသည်ကို အထူးပင် အံ့ဩနေကြသည်။

ထိုနေ့ညဘက်တွင် ဝါးချောင်းကျေးရွာမှ ရလက၊ မယက၊ လလသသ စသည်ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များက သင်တန်းသားများအား ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများကို ရှင်းပြကြသည်။

နောက်တစ်ရက်တွင် အထူးအစီအစဉ်အနေဖြင့် သင်တန်းသားများကို ၁၁ ယောက်စီ ဖွဲ့လိုက်ပြီး၊ ကျွမ်းနေသည့် စပါးခင်းများ ရှိရာသို့ သွားကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ၁၁ ယောက်အဖွဲ့ တာဝန်ကျသည်မှာ ဦးအောင်ကြည်၊ ဦးအောင်ကြွေတို့ ညီအစ်ကို၏ လယ်ကွက်များဖြစ်၏။ အချိန်မီ မရိတ်နိုင်သဖြင့် ကျွမ်းစပြုနေသော စပါးခင်းများကို သူတို့နှင့်အတူ ဝိုင်းရိတ်ပေးသဖြင့် သူတို့ များစွာ ကျေးဇူးတင်နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေကို ကြက်သားနှင့် အသီးအရွက်ရောသည့်ဟင်းအပြင် ငါးပိရည်နှင့် တို့စရာအပြုတ် တစ်ဖလုံကြီးချပေးသည်။ ၁၁ ယောက်သား စားလိုက်ကြသည်မှာ အားလုံး ပြောင်တလင်းခါတော့သည်။ မပြန်ခင်၊ ကောက်လှိုင်းပုံမည့် တလင်းကိုပင် ရှင်းလင်းလုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ကြသေးသည်။

ဝါးချောင်းရွာမှ လယ်သမားမဟုတ်သည့် ရွာသူရွာသားများနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့သည်။ ဦးခွေးနီ၊ ဒေါ်အေးကြိုင်တို့၏ ဝါးလုပ်ငန်းနှင့်ဦးကျော်ခင်၊ ဒေါ်မလေးတို့၏ စလူတံ ဝါးလုပ်ငန်းတွင် တတ်နိုင်သ၍ ဝိုင်းဝန်းကူညီလုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ကြသည်။

ဝါးချောင်းမှပြန်မည့် နံနက်တွင် ကျေးရွာရှိ သံဃာတော်များအား ပင့်ဖိတ်ကာ အောင်ဆန်းတပ်ခွဲ၏အလှူဒါန၊ အရုဏ်ဆွမ်းကို ကပ်လှူခဲ့ပါ၏။

ထို ပြည်သူ့ဘဝ လေ့လာရေးခရီးသည်ကား ဖြစ်သလိုစား၊ ဖြစ်သလိုနေခဲ့ရသော်ငြား၊ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများနှင့် တစ်သားတည်း နေထိုင်ဆက်ဆံထိတွေ့ခဲ့ရသည့်အတွေ့အကြုံများ ရခဲ့သည် ဖြစ်၍ မြို့ရွာစီမံခန့်ခွဲကြရမည့် ကျွန်တော်တို့ ဝန်ထမ်းများအဖို့ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ပါ။

အနှစ်ချုပ်ကျေ

ကျွန်တော်တို့အား ပြည်သူ့ရေးရာအရာရှိများဖြစ်လာစေရန် ပြင်းပြင်းထန်ထန် လေ့ကျင့်ပေးနေသည့် ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်၏မျှော်မှန်းချက်ကို သင်တန်းတစ်ဝက်ကျိုးကတည်းက ကျွန်တော်တို့ကောင်းစွာသဘောပေါက်ခဲ့ကြပါသည်။

နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေး၊ စစ်ရေးတည်းဟူသော စစ်ကြောင်းကြီး ငါးကြောင်း (ကဏ္ဍကြီး ၅ ရပ်) ဖြင့် နိုင်ငံတော်မှ လိုအပ်နေသည့် ဝန်ထမ်းကောင်းများဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးသည်။ ဝန်ထမ်းသင်တန်းသားတစ်ဦးချင်း စည်းကမ်း၊

စုပေါင်းစည်းကမ်းအတွက် နေ့စဉ်အိပ်ရာသိမ်းဆည်း ခင်းကျင်းမှု စနစ် (Kit Lay-out)၊ အဆောင်အတွင်းအပြင် သန့်ရှင်းရေး သွား လာလှုပ်ရှားမှုစနစ် စသည်တို့ဖြင့် ထိန်းသိမ်း လေ့ကျင့်ပေးသည်။ တပ်စိတ်မှူး၊ တပ်စုမှူး၊ တပ်ခွဲမှူး၊ အဆောင်မှူး တာဝန်ပေးခြင်း များဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှု စိတ်ဓာတ်ကို စမ်းသပ်လေ့ကျင့်ပေးသည်။ ပြည်သူ့ဘဝလေ့လာရေး အစီအစဉ်များဖြင့် ပြည်သူနှင့်တစ်သား တည်း ဖြစ်အောင် နည်းပေးလမ်းပြ လေ့ကျင့်ပေးသည်။

သို့နှင့် သင်တန်းကာလ တစ်နှစ်ပြည့်လာချိန်ဝယ်၊ ကျွန်တော် တို့သည် ဒေါင်ဒေါင်မြည် ဝန်ထမ်းများအဖြစ် မှတ်ကျောက်အတင် ခံနိုင်ရန် အသင့်ရှိလာကြလေပြီ။ နိုင်ငံတော်က မျှော်မှန်းထားသည့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုပုံစံတွင် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်မည့် အရာထမ်းများအဖြစ် ထမ်းဆောင်ရန် အသင့်ရှိနေကြပါပြီ။

အထူးသဖြင့် ခံယူချက်စိတ်ဓာတ်၊ ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်း ကို အာရုံဖျောက်၍ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး၏ရည်မှန်းချက် ဖြစ်သောအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်ကို လှမ်းမျှော်ခံယူသည့် စိတ်ဓာတ် ဖြစ်ပါသည်။

နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံကို စစ်ပွဲသုံးကြိမ် ဆင်နွှဲပြီး သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ထီးကျိုး စည်ပေါက်၊ နယ်ချဲ့လက်အောက်သို့ ကျွန်အဖြစ် ရောက်ခဲ့ရသည်။ ဗြိတိသျှတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုလိုနီအဖြစ် အုပ်ချုပ်ခဲ့ရာ၌ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားကိုအသုံးပြုခဲ့သည်။ ဗျူရိုကရေစီ (BUREAU-CRACY) ဆိုသည်မှာ အဆင့်ဆင့်တင်းကျပ်စွာ ချုပ်ကိုင်ထားသော

အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိပါသည်။ သူတို့၏အဆင့်ဆင့် တင်းကျပ်စွာ ချုပ်ကိုင်ထားသည့် အုပ်ချုပ်ပုံကိုကြည့်ပါ။

ဗြိတိသျှ ဘုရင်မ

ဗြိတိသျှ ပါလီမန်

ဗြိတိသျှအစိုးရအဖွဲ့

အိန္ဒိယနိုင်ငံဆိုင်ရာဝန်ကြီးနှင့်ကောင်စီ

အိန္ဒိယနိုင်ငံရုံး

ဗိုလ်စရိုက် (Viceroy) နှင့် ဘုရင်ခံချုပ်ကောင်စီ

အိန္ဒိယနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အတွင်းဝန်ရုံး

မြန်မာပြည်နယ် တိုင်းမင်းကြီးချုပ်

မြန်မာပြည်နယ် အတွင်းဝန်ရုံး

တိုင်းမင်းကြီး (ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး)

အရေးပိုင် (ခရိုင်ဝန်)

နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်

မြို့အုပ်/မြို့ပိုင်

သူကြီး

ရွာခေါင်း

တိုင်းမင်းကြီးမှသည် မြို့အုပ်/မြို့ပိုင်အထိဖြစ်သော ဗျူရိုကရေစီအရာရှိများကို ခန့်ထားရာ၌ အိုင်စီအက် (စ်) (India Civil Service) ခေါ် ပဋိညာဉ်ခံဝန်ထမ်းများကို ရွေးချယ်ခန့်ထားခဲ့သည်။ ၎င်းအိုင်စီအက်(စ်)များသည် ၎င်းတို့ကိုယ်ကို ၎င်းတို့ “မိုးကျရွှေကိုယ်” များဟု အထင်ရောက်အောင် ဗြိတိသျှတို့က ဖန်တီးထားသည့်အလျောက်၊ ၎င်းတို့သည် ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်၏ အကျိုးကို သာလျှင်ကြည့်ပြီး “လူထုကို နာနာဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်၍ အခွန်များများကောက်” ဟူသော မူဝါဒကို ကိုင်တွယ်ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် လူထုက ဗျူရိုကရက်အရာရှိများအား မုန်းတီးခဲ့ကြသည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်းတွင်၊ အစိုးရက “ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ပညာ၊ ကျန်းမာ ဖူလုံရေးသို့” ဟူသော မူဝါဒသို့ ပြောင်းလဲခဲ့သော်လည်း ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားကို ဘီစီအက် (စ်) (Burma Civil Service) အရာရှိများဖြင့် ဆက်လက်ကျင့်သုံးခဲ့သည်ဖြစ်၍ ပြည်သူလူထုက ဗျူရိုကရက် အရာရှိဆိုးများဟူ၍ လက်ညှိုးထိုးမြဲသာ ထိုးခဲ့ကြသည်။ နယ်ချဲ့၏အမွေဆိုးဖြစ်ပါ၏။ ထိုသို့ လက်ညှိုးထိုးခံရအောင်လည်း အချို့အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများက အာဏာယစ်မူးဖောက်ပြန်သည်များ ရှိခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ယခု ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲရာတွင် ဗျူရိုကရေစီယန္တရားကို မလွဲမသွေ ဖျက်သိမ်းရမည်ဖြစ်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဟောင်းမှ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကို တော်လှန်ရေးကောင်စီက မကြာခင် ပြုလုပ်ပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ဖြင့် သမိုင်းစဉ်ကို ကျွန်တော်တို့ သဘောပေါက်ခဲ့ကြပါပြီ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်းသည် ကျွန်တော်တို့အာရုံမှ ပျောက်သွားပါပြီ။ လက်ထောက်မြို့ပိုင် သင်တန်းသားဟူသောအသုံးအနှုန်းကို မေ့ပျောက်၍ ပြည်သူ့ရေးရာအရာရှိ သင်တန်းသားဟူ၍သာ စိတ်ထဲမှာ ရှိနေပါတော့သည်။

သင်တန်းဆင်းပြီ

၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြည်သူ့ရေးရာအရာရှိ သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၄) သင်တန်းဆင်းပွဲ ကျင်းပပါသည်။

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂၄၃ လည်း ထိုရက်စွဲဖြင့်ပင် ထွက်လာပါသည်။ လက်ထောက်မြို့ပိုင်များအား ဌာနနှင့်တိုင်းအသီးသီးသို့ အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်ရန် ပို့လိုက်ကြောင်း ပါရှိသည်။ ထိုအမိန့်ကြော်ငြာစာပါ လက်ထောက်မြို့ပိုင် ၁၀၃ ဦးတွင် ကျွန်တော်သည် အမှတ်စဉ် ၇ ဖြစ်ပြီး၊ ကိုယ်ပိုင်အမှတ်မှာ (ပ/၂၄၃၀)၊ တာဝန်ကျသောတိုင်းမှာ ဧရာဝတီတိုင်းဖြစ်လေသည်။

တရားရေးဌာနမှလည်း ၂၀. ၆. ၆၉ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၃၇ ဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၂ အရ ဒုတိယတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီး အာဏာများကို အပ်နှင်းခဲ့လေသည်။

အမိန့်ကြော်ငြာစာပါ “လက်ထောက်မြို့ပိုင်” ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို ဖတ်ရှုရသောအခါ၊ ကျွန်တော်သည် လက်ထောက်မြို့ပိုင်အဖြစ်ခန့်ထားရန် ရွေးချယ်ကြောင်း ပြည်ထဲရေးမှ ကြေးနန်းစာ

လက်ခံရရှိစဉ်က စိတ်ကြီးဝင်ခဲ့မိသော “မြို့ပိုင်၊ နယ်ပိုင်၊ အရေးပိုင် စိတ်ဓာတ်” ကို ပြန်ပြောင်းသတိရမိလေသည်။ ယခုအခါ၌ကား ထိုစိတ်ဓာတ်မျိုး သင်တန်းကာလအတွင်း ဘယ်အချိန်က ဘယ်လို ပျောက်ကွယ်ခဲ့မှန်းပင် မသိတော့ပါ။

တကယ်တော့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် မပြောင်းလဲမီကာလ အတွင်းမှာသာ “လက်ထောက်မြို့ပိုင်၊ မြို့ပိုင်၊ နယ်ပိုင်၊ ခရိုင်ဝန်” ဟူ၍ အခေါ်အဝေါ်များရှိနေမှာဖြစ်ပြီး၊ အရေးကြီးသည်ကား ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးတွင် မိမိသည် ပြည်သူ့ဝန်ကို ထမ်းရွက် ရမည့်၊ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ကြဉ်းရမည့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း တစ်ဦးသာဖြစ်သည်ကို အမြဲသတိရှိနေရန် ဖြစ်ပါသည်။

* * * * *

အခန်း (၂) ပြင်ခရိုင်

ကျွန်တော်က မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သားဖြစ်သော်လည်း ရေကြောက် ၏။ ရေမကူးတတ်၍ ရေလမ်းခရီးကို သေမလောက်ကြောက်သည်။ သင်တန်းဆင်းလျှင် အထက်မြန်မာပြည်သို့ ရောက်ပါစေဟု အထပ် ထပ်ဆုတောင်းသော်လည်း ဆုတောင်းမပြည့်ပါ။ သင်တန်းဆင်း အမိန့်စာမှာ ဧရာဝတီတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဟူသော အမိန့်စာကို ရင်ဝယ်ပိုက်ကာ တိုင်း မြို့တော်ပုသိမ်သို့ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်အပါအဝင် ဧရာဝတီတိုင်းသို့ တာဝန်ကျသော လက်ထောက်မြို့ပိုင် ၂၂ ယောက် ဖြစ်ပါ၏။ ဧရာဝတီတိုင်းမင်းကြီးထံ ဝင်ရောက်သတင်းပို့ကြသည်။ တိုင်းမင်းကြီးမှာ ဦးထွန်းတင်ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းမင်းကြီးက လက် ထောက်မြို့ပိုင်များအား တိုင်းအတွင်း၊ မြို့နယ်ခွဲရုံးစိုက်ရာ ရွာကြီး များသို့ ပို့လွှတ်တာဝန်ချထားပေးမည်ဖြစ်ပေ၏။

ရက်သတ္တတစ်ပတ်ခန့်အကြာ တိုင်းမင်းကြီးရုံးမှ အမိန့်စာ ထွက်လာ၏။ ကျွန်တော် ထမ်းဆောင်ရမည့်ဒေသကား “ပြင်ခရိုင်” ။

ပြည်ခရိုင်ပဲ ကြားဖူးထားသော ကျွန်တော်သည် တိုင်းအမိန့်စာကို အသေအချာပြန်ဖတ်၏။ မမှားပါ။ ပစောက်ရရစ်သတ်ပြင်၊ တကယ့်ပြင်ခရိုင်ပေတည်း။ သည်ရွာနာမည်က ထူးဆန်းလှသည်ဟု ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွေး၏။ ထူးတာမထူးတာ အပထား၊ ထိုပြင်ခရိုင် ဘယ်နားမှာ ရှိမည်ကို အရေးထားရတော့မည်။

မြန်မာပြည်မြေပုံကိုဖြန့်၏။ ရေကြောက်သူဖြစ်၍ ပြင်ခရိုင် ရွာကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အတွင်းပိုင်း၌ ရှိစေချင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ဧရာဝတီတိုင်း အတွင်းပိုင်းအနွဲ့ မျက်စိခရီးဆန့်၏။ မတွေ့။ ဩဝါ- သည်ရွာကသေးလို့ထင်ရဲ့၊ မြေပုံမှာ မပါတာဟု ကျွန်တော် လက်လျှော့မလိုပြုသည်။ ထိုအခါမှ တွေ့ပါပြီကော “ပြင်ခရိုင်” ။ ပုသိမ်မြို့ (ခေါ်) ငဝန်မြစ်အဆုံးသတ်၊ ကပ္ပလီပင်လယ် ကမ်းအစပ်မှာပါကလား။ ရေကြောက်သူ ကျွန်တော်ကား ယခုမှ ပင် တကယ့်ပင်လယ်ထဲသို့ ရောက်ချေပြီတကား။

မတတ်နိုင်။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုသည်မှာ ထားရာနေ စေရာ သွားရမည်သာ။ အမိန့်ထွက်ပြီးနောက် တိုင်းမင်းကြီး၏ ဩဝါဒကို ခံယူ၊ ခရိုင်ဝန်၏မှာကြားချက်ကို နာခံပြီးလျှင် ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့ နံနက်တွင် သင်္ဘောဆိပ်သို့ ဆင်းသက်ခဲ့၏။ ပြင်ခရိုင် ထွက်မည့် “မာန်အောင်” အမည်ရှိသင်္ဘောတွင် နေရာယူ၏။ ပုသိမ် ဆိပ်ကမ်းမှ သင်္ဘောခွာသောအခါ ကျွန်တော့်ရင်ထဲ အသည်း တထိတ်ထိတ်။ မိုးက သည်း၊ လေက ထန်၏။ သင်္ဘောကား ငဝန်မြစ်အတိုင်း ပင်လယ်ဘက်သို့ ဆင်းလေပြီ။ ကျွန်တော်ကား

အိပ်ရာလိပ်ပေါ် ထိုင်၊ မှိုင်တွေသော မျက်နှာထားဖြင့် လိုက်ပါလာ ခဲ့၏။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် စာရေး မောင်ထွန်းမြင့်လည်း အတူပါလာသည်။

ပြင်ခရိုင်သည် ငပုတောမြို့နယ်အပိုင် ဖြစ်သည်။ ငပုတော မြို့သည် ပုသိမ်မှ ၂၃ မိုင်သာ ဝေး၏။ ငပုတော ရောက်လျှင် သင်္ဘောသည် အတန်ကြာမျှ ဆိုက်ကပ်ရပ်နားသည်။ ငပုတော ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ကပ်လျှင် ဆိုက်ကပ်ချင်း မြို့ပိုင်ထံဝင် သတင်းပို့ ရန် မြို့ပိုင်ရုံးသို့ ချီတက်ကြ၏။ မြို့ပိုင်ရုံးက သင်္ဘောဆိပ်နှင့်နီး၍ ခဏနှင့်ရောက်သည်။ မြို့ပိုင်ရုံးစာရေးကြီးက မြို့ပိုင်ကြီး ပြင်ခရိုင် ဆင်းသွားသည်ဟု ဆီးပြောရာ ကျွန်တော်တို့ခဏမဆိုင်းပင် မာန် အောင်သင်္ဘောအမီ ပြန်ဆင်းခဲ့ကြသည်။

ငပုတောမှ ပြင်ခရိုင်သို့ ၆၂ မိုင်ခရီးကို ဆက်ရပြန်လေသည်။ ငဝန်မြစ်သည်ကား ကျဉ်းရာမှ ကျယ်လာ၊ ကျယ်လာသည်နှင့် အမျှ လှိုင်းတို့ကလည်း ထန်လာသည်။ သင်္ဘောဦးမှ လှိုင်းများကို ခွဲလိုက်သောအခါ ရေတို့သည် သင်္ဘော၏ကုန်းပတ်ပေါ်သို့ ဝေါခနဲ တက်လာပြီး ပဲ့ပိုင်းမှ စီးဆင်းကုန်၏။ သင်္ဘောမှာ သိမ့်ခနဲ မြောက်တက်သွားလိုက်၊ ဝုန်းခနဲ ပြန်ကျလာလိုက်၊ ဘယ်စောင်း လိုက်၊ ညာစောင်းလိုက်။

ကျွန်တော်သည် ငဝန်၏ နှစ်ဖက်သောကမ်းတို့ကို လှမ်းမျှော် ကြည့်၏။ မိုးနှင့်လေနှင့် ပျပျသာမြင်ရလေသည်။ မိမိ၏အိပ်ရာလိပ် ထဲက လေခေါင်းအုံးကိုထုတ်၍ လေမှုတ်ထားရကောင်းမလား။

သည်လိုလည်း မဖြစ်သေး။ ဘေးကလူတွေ အထင်သေးခံရမှာ ကြောက်ပြန်သည်။ ဟန်ကိုယ့်ဖို့ဟူသောစကား အရှိသေး။ လှိုင်းကြီး လှေအောက်ဟု မိမိစိတ်ကို တင်းထားသော်လည်း မျက်စိက သင်္ဘောတွင်ချိတ်ထားသော ဗော်ယာများသို့ ခဏခဏ ရောက်မိ လေသည်။

ထိုသို့ လူးလိမ့်ရင်း၊ ခုန်ရင်းပေါက်ရင်း သင်္ဘောသည် ညနေ မိုးချုပ်ခါနီးတွင် ငဝန်မြစ်၏အဆုံး ပင်လယ်ဝသို့ရောက်လေသည်။ ပင်လယ်ဝ၏လှိုင်းဒဏ်ကို အကြောက်အကန်ခံပြီးနောက် ချောင်း ကျယ်တစ်ခုထဲသို့ ချိုးကွေ့ဝင်၏။ သည်တော့မှ လှိုင်းကွယ်၍ သက်သာရာရတော့သည်။ ချောင်းဝရွာသို့ မာန်အောင်သင်္ဘော ဆိုက်ကပ်သည်နှင့် ပြင်ခရိုင်ရွာသို့ ပို့မည့် ပါစင်ဂျာစက်လှေက အသင့်ရှိနေသည်။

ကျွန်တော်တို့ စက်လှေပေါ်သို့ ပြောင်းစီး၏။ စက်လှေသည် ချောင်းကျယ်မှ ချောင်းကျဉ်းကလေးထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး တစ်နာရီ ခန့်အကြာတွင် ပြင်ခရိုင်ရွာသို့ ဆိုက်ကပ်လေသည်။

လမ်းတွင် စက်လှေဆရာလေး ကိုမောင်မေးကို မိတ်ဆွေဖွဲ့ ထားပြီးဖြစ်၍ ကိုမောင်မေးက အိပ်ရာလိပ်ဆွဲကာ လက်ထောက် မြို့ပိုင်ရုံးအိမ်သို့ ဝမ်းသာအားရ ပို့ပေးရှာသည်။ ထိုရုံးအိမ်မှာ ရုံး လည်းဖွင့်၊ လူလည်းနေရမည့် နှစ်ထပ်ပျဉ်ထောင်အိမ် ဖြစ်၏။ ပြင် ခရိုင်ရွာမြောက်ပိုင်း၊ ရဲစခန်းအနီး၌ တည်ရှိသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်ချိန်တွင် ထိုအိမ်ပေါ်၌ ငပုတော မြို့ပိုင်ကြီး ဦးသိန်းထွန်းကို ကျေးရွာမှ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ တွေ့ဆုံရလေသည်။

“ကျွန်တော်က ခင်ဗျားတော့ မိသားစုပြန်ခေါ်ဦးမှာပဲ။ ဒီကို ချက်ချင်းမလာနိုင်သေးဘူးထင်လို့၊ ခင်ဗျားကိုမစောင့်ဘဲ ဒီကို ကြိုလာပြီး စီစဉ်နေတာပဲ။ ခုလို ချက်ချင်းကြီး ရောက်လာတော့ လည်း ဝမ်းသာရတာပေါ့ဗျာ။ ကဲ . . . အတော်ပဲ။ ဒီမှာ ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းတွေလည်း ရှိနေတာနဲ့ အဆင်သင့်သဗျာ”

မြို့ပိုင်ကြီးက အားလုံးနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ရဲစခန်းမှူးကြီး ဦးဗိုလ်လှ၊ ကျန်းမာရေးမှူးက ဦးမြဝင်း၊ ယစ်မျိုးအုပ် ဦးသန်းမြင့်၊ စာတိုက်မှူး ဦးအေးမြင့်၊ ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်မန်နေဂျာ ဦးအောင်ထွန်းကြွယ်၊ ကျောင်းဆရာ ဦးမြင့်သိန်း၊ ရ-လ-ကနှင့် မြေယာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးစံဖြတ်၊ ရလကအတွင်းရေးမှူး ဦးအုံးခိုင်၊ လလသသ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးလှစံ၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးမောင်ကြီး၊ ကျေးရွာဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးသောင်းရွှေ၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးတင်ရွှေ၊ ဓမ္မရက္ခိတအသင်းမှ ဦးသန်းအောင် စသည်ဖြင့် ကျေးရွာမှ အဓိကပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် သိကျွမ်းရလေသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ပြင်ခရိုင်မှာ မြို့ပိုင်မရှိတာ အတော်ကြာပြီဗျာ။ အခုလို မြို့ပိုင်လေး ရုတ်တရက်ကြီး ရောက်လာတော့ ဝမ်းသာ လိုက်တာ၊ ဘယ်လိုပြောရမှန်းတောင် မသိဘူးဗျာ”

ရလက ဥက္ကဋ္ဌကြီးက ထိုသို့ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်စကားဆိုသော အခါ အားလုံးကလည်း ဟုတ်ကြောင်း၊ ကျေးရွာလူထုလည်း အားရ ကျေနပ်ကြမှာဖြစ်ကြောင်း ဝမ်းသာစကားဆိုကြသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းတွေကို အခုခေတ်တွင်မှ ဖောင်ကြီး၊ ဗဟို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းက တစ်နှစ်တစ်သုတ် မွေးထုတ်နိုင်ကြောင်း၊ ဒါတောင် ဖောင်ကြီးသင်တန်း အပတ်စဉ် (၄) ဆင်းတော့မှ ပြင်ခရိုင် မြို့နယ်ခွဲအတွက် လက်ထောက်မြို့ပိုင်တစ်ဦး ယခုရောက်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ နောင်တွင် စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်မှုကိစ္စများ၊ တရားစီရင် ရေးကိစ္စများ၊ အခွန်ကောက်ခံရေးကိစ္စများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စ အဝဝကို ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲအတွက် လက်ထောက်မြို့ပိုင်က အနီး ကပ်တာဝန်ယူသွားမှာဖြစ်၍ ၎င်းအား ကူညီဆောင်ရွက်သွားကြရန် လိုကြောင်း မြို့ပိုင်ကြီးက ရှင်းပြသည်။

“မြို့ပိုင်လေးလိုတဲ့အကူအညီပြောပါ” ဟု ရွာလူကြီးတစ်ဦးက လှိုက်လှဲစွာ စကားဆိုသောအခါ “ကျွန်တော်တို့ဒေသက ဝန်ထမ်း တွေကို ခင်လဲခင်တတ်ကြပါတယ်” ဟု တစ်ဦးက ထောက်ခံ လေသည်။

စခန်းမှူးကြီးက မိသားစုပါမလာဘူးလားမေးရာမှ မိမိလူပျို ဖြစ်ကြောင်း သိသွားကြပြီး “အင်း. . . ဒါဆိုရင် ပြင်ခရိုင်သား ဖြစ် တော့မယ်ထင်တယ်” ဟု ဝိုင်း၍ အရွန်းဖောက်ကြသည်။

ရောက်စ ထိုညတွင်ပင် ဒေသနှင့်အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ညစာထမင်းကို ရုံးရှေ့နားတွင်နေထိုင်သော ဦးသန်းအောင် တို့အိမ်မှာ ကျွေးမွေးရာ မြို့ပိုင်ကြီးရော၊ မြို့ပိုင်လေးရော၊ စာရေး များပါ အားရဝမ်းသာ သုံးဆောင်ကြလေသည်။

မြို့နယ်ခွဲအပိုင်နယ်မြေ

ရောက်ပြီးနောက်ရက် (၁၉၆၉၊ ဇူလိုင် ၁၀ ရက်) မှာပင်၊ ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲ လက်ထောက်မြို့ပိုင်တာဝန်ကို စတင်ထမ်း ဆောင်ပါကြောင်း အစီရင်ခံစာ (Duty Report) ကို ငပုတောမြို့ပိုင် မှ တစ်ဆင့် ပုသိမ်ခရိုင်ဝန်ထံ တင်ပို့လိုက်ပါသည်။

ငပုတောမြို့နယ်တွင် ငရုတ်ကောင်းမြို့နယ်ခွဲ (အနောက်ဘက် ကမ်းခြေ)၊ ကျုံကူးမြို့နယ်ခွဲ (ဟိုင်းကြီးဘက်ကမ်း) နှင့် ပြင်ခရိုင် မြို့နယ်ခွဲဟူ၍ မြို့နယ်ခွဲ (၃) ခုရှိရာတွင် ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲ အပိုင်း အခြားကို မြေပုံပေါ်မှာ ထင်ရှားပြတ်သားစွာ တွေ့နိုင်ပါ၏။ အနောက်ဘက်တွင် ပုသိမ်မြစ်၊ အရှေ့ဘက်တွင် သက်ကယ်သောင် မြစ်ဖြင့် နယ်သတ်လျက်ရှိပြီး ဆင်တစ်စီး၏ကိုယ်ထည်နှင့် ဆင် ဦးကင်းသဏ္ဍာန်ရှိလေသည်။ ဆင်ဦးကင်း၏ မျက်လုံးနေရာတွင် ပြင်ခရိုင်ရွာ တည်ရှိနေသည်ဟုလည်း စိတ်ဝယ်ခံစားမိသည်။

ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲနယ်မြေသည် (၁၈၉) စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းပြီး အောက်ပါအတိုင်း ကျေးရွာအုပ်စုနှင့်ရွာငယ်များ ပါဝင်လေသည်။

စဉ်	ကျေးရွာအုပ်စု (Village-tract)	ရွာငယ်ပေါင်း (Hamlets)
၁	ပြင်ခရိုင်	၉
၂	ချောင်းဝ	၄
၃	ငါးကုန်း	၆

စဉ်	ကျေးရွာအုပ်စု (Village-tract)	ရွာငယ်ပေါင်း (Hamlets)
၄	ဒီးဒူးကုန်း	၁၀
၅	အုတ်တွင်း	၁၀
၆	သက္ကယ်သောင်	၆
၇	ဝွေးချောင်း	၃
၈	သယ်န်းကုန်း	၄
၉	ကညင်ငူ	၄
၁၀	ဇီးဖြူဆိပ်	၂
၁၁	ကြာကံ	၄
၁၂	ကုန်းတန်း	၄
၁၃	ကိုးထောင်	၁
၁၄	သုံးခွ	၈
၁၅	အထက်ပြွန်	၇
၁၆	သစ်ပုတ္တိုပ်	၄
၁၇	ငှက်ပေါက်	၄
၁၈	ဂန်ချောင်း	၂
၁၉	ကျောက်တံခါး	၁
၂၀	ဒေါင့်ကြီး	၁
၂၁	တင်ကျွန်း	၃
၂၂	နဂုံး	၄

ကျေးရွာအုပ်စုပေါင်း ၂၂ အုပ်စုဖြစ်ပြီး၊ ရွာပေါင်း ၁၀၁ ရွာ ပါရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြို့ပိုင်ကြီးက အစိုးရသင်္ဘော (D. Boat) ဖြင့် လာရောက်ခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ ငပုတောသို့ အပြန်တွင် ၎င်းနှင့်အတူ လိုက်ခဲ့ခြင်းဖြင့်၊ ပြင်ခရိုင်နယ်ခွဲအတွင်းမှ ကျေးရွာအချို့ကို ရောက်နိုင်မည်ဖြစ် ကြောင်း ပြောသည်။ လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံး ပြင်ဆင်ခြင်းကိစ္စ ကိုတော့ ပြန်လာမှ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် မြို့ပိုင်ကြီးနှင့် အတူ လိုက်ပါခဲ့လေသည်။

“ဒီဘုတ်” ပေါ်တွင် ခရီးတစ်လျှောက် မြို့ပိုင်ကြီးက လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကို သွန်သင်ပေးပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုအသီးသီး ၏ လုံခြုံရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအခြေအနေများ ကို ရှင်းပြပါသည်။

သယ်န်းကုန်းရွာကို ရောက်သောအခါ အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ စာဖြေငှာအကြောင်း သိရှိရပါ၏။ ရလက၊ မယက အဖွဲ့အစည်း များနှင့် မိတ်ဆက်ရသည်။

ကညင်ငူရွာကို ဖြတ်သန်းမောင်းနှင့်သွားစဉ် ဤရွာမှ မယက အဖွဲ့ဝင် ဦးချစ်တီးမှာ မဲလုံးအဖွဲ့မှ ပြန်ပေးဆွဲ ခံထားရသည့် အကြောင်းကို ပြောပြသိရှိရသောအခါ ကျောချမ်းမိလေသည်။ မြို့ ပိုင်ကြီးက မဲလုံးဓားပြအဖွဲ့အကြောင်းကို ပြောပြသည်။ ငပုတော မြို့နယ်ထဲမှာ “မြစ်တစ်ရာတိုက်” ဆိုသော နေရာတစ်ခုရှိသည်။ ၎င်းမြစ်တစ်ရာဆိုသည်မှာ မြစ်တွေ၊ ချောင်းတွေ များပြားရှုပ်ထွေး

လှသဖြင့် တော်ရုံကျွမ်းကျင်မှုဖြင့် ၎င်းနယ်ထဲသို့ မသွားနိုင်။ မသွား
 ဝံ့ကြ။ ၎င်းနယ်ကို အခြေပြု၍ မဲလုံးအမည်ရ ဓားပြအဖွဲ့ရှိသည်။
 “မဲလုံး” ဆိုသည်မှာ ဘိန်းကိုဆိုလိုကြောင်း၊ ဘိန်းစားသည့်အဖွဲ့၊
 ဘိန်းအရောင်းအဝယ်လုပ်သည့်အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း၊ သိန်းကျော်
 သောင်းကျော်အဖွဲ့ဟုလည်း နာမည်ကျော်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ အဖွဲ့
 မှာ ဂျီသရီးသေနတ်များပင်ရှိကြောင်း၊ သူတို့အဖွဲ့က စက်အား
 ကောင်းသည့် ဒုံးလှေကြီးဖြင့် မြစ်တစ်ရာနယ်ထဲမှ ထွက်လာပြီး
 မြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးမှာ ခုတ်မောင်းသွားလာသော သင်္ဘောများကို
 ဓားပြတိုက်တတ်ကြောင်း၊ ဧရာဝတီသင်္ဘောကိုပင် ဒုံးလှေဖြင့်
 ပတ်နိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့အဖွဲ့က ကျေးရွာများရှိ ငွေကြေးချမ်းသာ
 သောသူများကို ပြန်ပေးလည်း ဆွဲတတ်ကြောင်း မြို့ပိုင်ကြီးက
 ပြောပြသည်။ သို့သော် မကြောက်ပါနှင့်၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ
 ကိုတော့ အန္တရာယ်ပြုလေ့ မရှိကြောင်း ပြောပါသည်။

သတိတော့ထားရပါမည်။

ကညင်ငူလွန်တော့ ကြာကံရွာမှာ ဒီဘုတ်ကို ဆိုက်လိုက်သည်။
 အစိုးရသင်္ဘောဆိုက်သဖြင့် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ ဆင်းလာကြ
 သည်။ ထိုရွာမှ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သော မူလ
 တန်းကျောင်းဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း ရှိပါသည်။ မြို့ပိုင်ကြီးက
 အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျောင်းဆောက်လုပ်နေသည့်နေရာသို့ သွား
 ရောက်ရာ ကျွန်တော်လည်း လိုက်ပါပြီး မြို့ပိုင်ကြီး၏ ပြောဆို
 စစ်ဆေးမှုများကို နည်းယူမှတ်သားပါသည်။ မြို့ပိုင်ကြီးက ကျေးရွာ
 အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျွန်တော့်ကို မိတ်ဆက်ပေးသည်။

ခရီးဆက်ကြရာ မကြာမီ မကျီးပင်သုံးခွရွာသို့ ရောက်ရှိပါ၏။
 ထိုရွာမှာ ရဲစခန်းရှိပါသည်။ စခန်းမှူးနှင့်တကွ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း
 များကို တွေ့ဆုံပြီး ညအိပ်ရပ်နားခဲ့သည်။ ဒီဘုတ်ပေါ်မှာပင် ညစာ
 ထမင်း စားသုံးရ၏။ သင်္ဘောသားအဖွဲ့၏ ချက်ပြုတ်မှုလက်ရာ
 ကောင်းလှသည်ကို ဦးစွာ သိရပေ၏။

နောက်ရက်တွင် မကျီးပင်သုံးခွမှ ဆက်လက်ထွက်ခွာရာ
 ရေပေါ့ကြီးရွာသို့ ရောက်ရှိသည်။ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး-မူလတန်း
 ကျောင်းဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို စစ်ဆေးပြီး ကျေးရွာအဖွဲ့
 အစည်းများနှင့် တွေ့ဆုံမိတ်ဆက်ကာ ဆက်လက်ထွက်ခွာသော
 အခါ သက်ကယ်သောင်မြစ်ကျယ်ကြီးသို့ ထွက်လေသည်။ ပြင်ခရိုင်
 မြို့နယ်ခွဲ နယ်မြေသည်လည်း မြောက်ဘက်တွင် ဤနေရာ၌ အဆုံး
 သတ်လေ၏။

သက်ကယ်သောင်မြစ်မှနေ၍ ပုသိမ်မြစ်သို့ရောက်ရှိပြီးနောက်
 တိုက်ရိုက်ခုတ်မောင်းရာ ငပုတောမြို့သို့ ညနေပိုင်းတွင် ရောက်ရှိ
 လေ၏။ မြို့ပိုင်ကြီး ဦးသိန်းထွန်းက သူ၏နေအိမ်တွင် တည်းခိုစေ
 ပါသည်။ မြို့ပိုင်ကြီးမိသားစုက ကျွန်တော့်အပေါ် ညီအစ်ကိုမောင်နှမ
 သဖွယ်ဆက်ဆံမှုကို တွေ့ရသောအခါ မိသားစုနှင့် ဝေးကွာလာခဲ့
 ရသော ကျွန်တော့်အဖို့ အားဆေးပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

ငပုတောမြို့ကလေးက ပုသိမ်မြစ်ကမ်းမှာ အေးချမ်းဆိတ်ငြိမ်စွာ
 တည်ရှိနေသော တောင်ကုန်းမြို့ကလေးပါတည်း။

ဖွတ်နိုင်ခြင်းနှင့်ယာရီ

ငပုတောမြို့ပိုင်ရုံးရောက်ခိုက် ရုံးလုပ်ငန်းများကို လေ့လာရပါ၏။ ငွေစာရင်းပိုင်းကို စာရေးကြီး ဦးကျင်ရှိန်ထံတွင် လေ့လာပြီး အခွန်တော်ကိုင်သည့်စာရေး၊ အထွေထွေဌာနစာရေး၊ တရားရေးဌာနစာရေးတို့ကလည်း မိမိသိလိုသည်များကို ပြောပြသည်။

မြို့ပိုင်ကြီးနှင့်အတူ ပြင်ခရိုင်သို့ လိုက်ပါလာသည့် စာရေးကိုခင်စောကို ဒီဘုတ်ခရီးစဉ်အတွင်း ရင်းနှီးခဲ့သည့်အလျောက် သူက အစစအရာရာကို ဆက်စပ်ပေးသည်။ အခွန်တော်ငွေများနှင့် တရားရုံးဒဏ်ငွေများ ပေးသွင်းပုံကအစ ခရီးစရိတ်ရေးသားထုတ်ယူနည်းပါမကျန် ပြောပြပါသည်။

ကိုခင်စောနှင့်ပတ်သက်၍ အမှတ်တရကလေးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရုံးလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ စကားပိုင်းတွင် ကိုခင်စောထံမှ-

“မြို့ပိုင်လေး အရေးကြီးဆုံးက ဖွတ်-ဖွတ်-ဖွတ် . . . ” ဟူ၍ စကားသံ ထွက်လာပြီး စကားမဆက်နိုင်ဘဲ ထစ်နေ၍ စာရေးကြီးက “ဘာလဲကွ ဖွတ်-ဖွတ်-ဖွတ် နဲ့ မင်းကလဲ” ဆိုတော့မှ “ဖွတ်နိုင်ခြင်းနှင့်ယာရီလေ” တဲ့။ အားလုံးရယ်မောမဆုံး ဖြစ်ရလေသည်။

ဩဂုတ်- ဖွတ်နိုင်ခြင်းနှင့်ယာရီဆိုတာ (Fortnightly Diary) ကို ပြောတာကိုး။ လက်ထောက်မြို့ပိုင်များသည် မိမိတို့၏ နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ချက်များကို နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ် ရေးသားပြီး မြို့ပိုင်၊ နယ်ပိုင်တို့မှတစ်ဆင့် ခရိုင်ဝန်ထံ တင်ရပါသည်။ စာမျက်နှာတစ်ဝက်

(Half Margin) စနစ်ဖြင့် ရေးသားရမှာဖြစ်ပြီး ၎င်းဒိုင်ယာရီ တင်ပြချက်အပေါ် အထက်အရာရှိများက ဘေးမာလျင်နေရာတွင် မှတ်ချက်များ ပေးသည်။ အထက်အဆင့်များမှ ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း အထွေထွေအစီရင်ခံချက်အပိုင်းတွင် လုံခြုံရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ အခွန်ကောက်ခံရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အထွေထွေ စသည့်အပိုင်းများ ခွဲခြား၍ ရေးသားခွင့်ရှိသဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုကိစ္စများတွင် ထိရောက်သော စနစ်တစ်ခုဖြစ်ပါ၏။

ကိုခင်စောက ဖွတ်နိုင်ခြင်းနှင့်ယာရီပုံစံတစ်ခုကိုလည်း ရှာဖွေပေးရာ ကျွန်တော်က ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောသည်ကို သူက “ဟာ . . . ကျေး ကျေး ကျေး” ဟု ထစ်နေပြန်၍ စာရေးတစ်ဦးက “ကျေးဇူးတင်စရာ မလိုပါဘူးခင်ဗျာ” ဟု ဆက်ပြောပေးလိုက်လေသည်။

“ကိုခင်စောက စကားပြောရင်သာ ထစ်တာ၊ သီချင်းဆိုရင်တော့ အဖြောင့်” ဟု စာရေးကြီးက ချီးမွမ်းလေသည်။ လူတိုင်းချစ်ခင်သော ကိုခင်စော ဖြစ်ပါ၏။

ငပုတောတွင် ရှိနေစဉ် ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို မေးမြန်းခြင်း၊ မှတ်တမ်းများ ကြည့်ရှုခြင်း စသည်ဖြင့် မှတ်သားရပါသည်။ မြို့နယ်ခွဲမြေပုံ သီးခြားမရှိသဖြင့် ငပုတောမြို့နယ် မြေပုံကို ယူခဲ့သည်။ နောက်မှ ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲကို ခွဲထုတ်ရေးကူးသည်။ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များ၊ ဖိုင်တွဲအဖုံးများ၊ အမှုတွဲအဖုံးများ၊ တံဆိပ်တုံးများ စသည်တို့ကို ရယူသည်။

ပြန်မည့်နေ့တွင် မြို့နယ်ခွဲရုံးအတွက် မြို့ပိုင်က လွှဲပေးသော စားပွဲကြီးတစ်လုံး၊ ကုလားထိုင်ကြီးတစ်လုံးနှင့် စာတွဲတင်စင်နှစ်ခု တို့ကို မာန်အောင်သင်္ဘောပေါ်သို့ တင်ပြီး ငပုတောမှ ပြင်ခရိုင်သို့ ပြန်ခဲ့လေသည်။

အထက်ပါ ရုံးသုံးပစ္စည်းများအပြင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်၏ အာဟာရကိစ္စနှင့် အိမ်အသုံးအဆောင်အတွက် အောက်ပါတို့ကို လည်း ငပုတောမှ ဝယ်ယူပါရှိပါသည်။

- ထမင်းဟင်းချက်ရန် ဒန်အိုးနှင့်ဒယ်အိုး - သင့်ငွေ ၉/၅၀၀
- အကြမ်းအိုး (ဒန်) နှင့်ပန်းကန်လုံးများ - သင့်ငွေ ၉/၀၀၀
- ရေတွင်း ရေခပ်ပုံး - သင့်ငွေ ၇/၀၀၀
- ရေခပ်ကြိုး - သင့်ငွေ ၅/၀၀၀

လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံး

နှစ်အတော်ကြာကြာ ရုံးထိုင်မည့်သူ၊ နေထိုင်မည့်သူနှင့် ဝေးခဲ့သည့် ပြင်ခရိုင်လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံးကို ပြန်လည်ဖွင့်ရသည်မှာ အသစ်က ပြန်စရသလိုပင် ဖြစ်၏။ တော်ပါသေးသည်။ အိမ်ပိုင်ရှင်က ကျေးရွာကို အပ်ထားသော အဆောက်အအုံဖြစ်နေပေလို့။

နှစ်ထပ်ပျဉ်ထောင်အိမ်ဖြစ်ပြီး အပေါ်ထပ်မှာလူနေ၊ အောက်ထပ်တစ်ခန်းက ဧည့်ခန်း၊ တစ်ခန်းကရုံး၊ နောက်ဖေးခန်းတစ်ဝက်ကို မီးဖိုချောင်၊ တစ်ဝက်ကို သက်သေခံပစ္စည်းနှင့်ရုံးဆိုင်ရာပစ္စည်းများထား။ ကျွန်တော်လည်း ဤအတိုင်းပင် ဆက်လုပ်မည်။

လှည်းကျင်းသန့်ရှင်းခြင်းများကို စာရေး မောင်ထွန်းမြင့်နှင့် အတူ အိမ်နီးနားချင်းများက ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသည်။ အိမ်ရှေ့အိမ်မှ ဦးချစ်ဖို့မှာ လက်သမားကျော် တစ်ဦးဖြစ်၍ ရုံးရှေ့ကွက်လပ်ငယ်တွင် အလံတိုင်စိုက်ထူရေးကို တာဝန်ယူသည်။ အိမ်မှာရှိနေသော စားပွဲဟောင်းနှင့်ကုလားထိုင်ဟောင်းကလေးကို စာရေးအတွက် ပြုပြင်ပေးသည်။ ရုံးဆိုင်းဘုတ်ကိုတော့ ရလကအဖွဲ့က တာဝန်ယူထားသည်။

သန့်သန့်ရှင်းရှင်းဖြစ်လာသော ရုံးခန်းတွင် လက်ထောက်မြို့ပိုင် (သို့မဟုတ်) ရာဘက်မြို့နယ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ထိုင်ရန် စားပွဲကြီးနှင့် ကုလားထိုင်ကြီးကို အလယ်တွင် ချလိုက်သည်။ ဘေးမှာ စာတွဲစင်၊ ရှေ့အဝင်အဝမှာ စာရေးစားပွဲနှင့် ကုလားထိုင်ချလိုက်သည်။

စားပွဲကြီးနောက်ဘက် နံရံတွင် နိုင်ငံတော်အလံကို ခွဲညားစွာ ချိတ်ဆွဲလိုက်သည်။ စားပွဲကြီး၏လက်ယာဘက် နံရံတွင် မြန်မာပြည်မြေပုံကို ချိတ်ဆွဲသည်။ လက်ဝဲဘက်နံရံတွင် ငပုတောမြို့နယ်မြေပုံနှင့် ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲ မြေပုံများကို တွဲ၍ ချိတ်လိုက်သည်။

စားပွဲကြီးကို အဝတ်ခင်းပြီး အပေါ်တွင် ကလောင်တံနှင့် ဖောင်တိန်၊ ဘောပင်များထည့်သည့် ဖန်ခွက်၊ ရုံးတံဆိပ်တုံးများနှင့် မင်ခံခွက်၊ ကျမ်းစာအုပ် စသည့်ရုံးအသုံးအဆောင်များကို နေရာတကျ ထားလိုက်သည်။ မကြာခဏ လှန်လှောကြည့်ရှု အသုံးပြုရမည့် ဥပဒေစာအုပ်များကိုလည်း စားပွဲထောင့်တွင် သပ်သပ်

ရပ်ရပ် ထပ်၍ တင်ထားလိုက်သည်။ နောက်များမှ စာအုပ်စင် တစ်ခု သီးခြားလုပ်မည်။

စာရေး၏ စားပွဲကို ရုံးခန်းအဝင်အနားတွင် ထားရှိပြီး၊ ၎င်းစားပွဲအနီးတွင် စာတွဲစင်အကြီးကို ထားရှိလိုက်သည်။ စာတွဲ စင်မှာ အဆင့်သုံးဆင့်ပါသဖြင့် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များ၊ လယ်ဂျာ များနှင့် ဖိုင်တွဲများကို ကဏ္ဍ (ဌာန) အလိုက် အညွှန်းစာရွက်များ ကပ်၍ ထားရှိစေသည်။ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း ပြင်ဆင်ရင်းနှင့် စာရေး မောင်ထွန်းမြင့်ကိုလည်း ကဏ္ဍအလိုက် လုပ်ငန်းများကို ပြောဆို သင်ပြရသည်။

စာတွဲစင်၏ အပေါ်ဆုံးအဆင့်ကို “တရားဌာန” ဟု အညွှန်း ကပ်၍ မဖြစ်မနေထားရှိရမည့်-

- ရာဇဝတ်မှတ်ပုံတင်စာရင်း စာအုပ်-၁ (စွဲဆိုမှုများ)
- ရာဇဝတ်မှတ်ပုံတင်စာရင်း စာအုပ်-၂ (တိုင်လျှောက်မှုများ)
- ရာဇဝတ်မှတ်ပုံတင်စာရင်း စာအုပ်-၃ (သက်သေများ)
- ရာဇဝတ်မှတ်ပုံတင်စာရင်း စာအုပ်-၄ (ဒဏ်ငွေများ)

စသည့် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များနှင့် ဝင်စာထွက်စာဖိုင်များကို ထား ရှိစေသည်။

စာတွဲစင်၏ အလယ်ဆင့်ကို “အခွန်ဌာန” ဟု အညွှန်းကပ်၍ လက်ရှိနှစ် အခွန်လယ်ဂျာ၊ နှစ်ဟောင်း အခွန်ကောက်ခံမှု မှတ်ပုံတင် စာအုပ်တို့နှင့် ဖိုင်တွဲများကို ထားရှိစေသည်။

စာတွဲစင်၏ အောက်ဆုံးအဆင့်ကို “အထွေထွေဌာန” ဟု အညွှန်းကပ်၍ အောက်ပါအထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက် သော မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များနှင့် ဖိုင်တွဲများကို ထားရှိစေသည်-

- ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် ရွာငယ်များ၊ အိမ်ခြေ၊ လူဦးရေ စာရင်း
- ဝင်စာမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ထွက်စာမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- တံဆိပ်ခေါင်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ခရီးသွားငွေလက်ခံမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ရုံးအမိန့်စာအုပ်
- ရုံးသုံးပရိဘောဂမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- သူကြီးမှတ်တမ်းစာအုပ်

ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများမှတ်တမ်းစာအုပ် ထို့နောက် စာရေး၏ နောက်ကျောနံရံတွင်၊ စာတွဲအညွှန်း၊ စာတွဲအမှတ်စာရင်းကို ထင်ရှားစွာ ရေးသားစေပြီး ချိတ်ဆွဲထား စေလိုက်ပါသည်။

သုံးလေးရက်အတွင်းမှာပင် ရှေ့မှာအလံတလူလူလွင့်နေ သော အလံတိုင်နှင့် “ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲ၊ လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံး” ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်က ခွဲညားစွာရှိနေပြီး၊ ရုံးအတွင်းမှာလည်း ရုံးပစ္စည်းစာအုပ်စာတမ်းများ သူ့နေရာနှင့်သူ ရှိနေပြီဖြစ်၍ မြို့နယ်ခွဲ အုပ်ချုပ်မှုရုံးတစ်ရုံးအနေဖြင့် ပီပြင်လေပြီ။

မြို့နယ်ခွဲစာရင်းဇယားများ

လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံးတွင် ရှိထားအပ်သည့် မြို့နယ်ခွဲဆိုင်ရာ စာရင်းဇယားများကိုမူ အတော်လေး ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိထားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် ပါဝင်သော ရွာငယ်များ၊ အိမ်ခြေ၊ လူဦးရေ၊ လယ်မြေဧက၊ မြေလပ်ဧက၊ စားကျက်များ၊ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ စသည့်အချက်များ ပြုစုထားရှိနိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာအုပ်စုပေါင်း (Village-tracts) ၂၂
- ရွာငယ်ပေါင်း (Hamlets) ၁၀၁
- အိမ်ခြေစုစုပေါင်း ၁၁၀၆၈
- လူဦးရေစုစုပေါင်း ၄၇၀၃၉
- လယ်မြေဧကစုစုပေါင်း ၄၃၃၀၂
- မြေလပ်ဧကစုစုပေါင်း ၁၂၉၂၈
- စားကျက်ဧကစုစုပေါင်း ၄၅၄၃.၂၀
- ရဲစခန်းပေါင်း ၂
- ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနပေါင်း ၂
- အစိုးရအလယ်တန်းကျောင်းပေါင်း ၄
- အစိုးရမူလတန်းကျောင်းပေါင်း ၂၄

ယင်းသို့ ရုံးအတွင်းစာရင်းဇယားများကို ပြုစုချိတ်ဆွဲထားနိုင်ပြီ ဖြစ်သော်လည်း လက်ထောက်မြို့ပိုင်အနေဖြင့် ခရီးလှည့်လည်ရာ တွင် ကျေးရွာအုပ်စုအသီးသီး၏ အခြေအနေကို ချက်ချင်းသိနိုင်

မည့် နည်းလမ်းကို စဉ်းစားရပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကတ်ထူ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ၂၂ အုပ်စုခွဲ၍ စာမျက်နှာများ ခွဲခြားလိုက်သည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာအုပ်စုတစ်ခုစီတွင် ရွာငယ်များအမည်၊ အိမ်ခြေ၊ လူဦးရေ၊ လယ်မြေ၊ ပလပ်မြေ၊ စားကျက်မြေ၊ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာများ၊ ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲများ၊ စာသင်ကျောင်းများ၊ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာများနှင့် အခြားထူးခြားချက်များ စသည့်ခေါင်းစဉ်များဖြင့် ကန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို ရေးသားသည်။

ထို့ပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီ၊ မြေယာကော်မတီ၊ လယ်ယာနှင့်လုပ်ငန်းပေါင်းစုံ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးရွာဘဏ်၊ ကျောင်းကော်မတီစသည်ဖြင့် အမည်နှင့်တကွ ပြုစုရေးသားထားလိုက်သည်။ သူကြီးအမည်များကိုလည်း မှတ်သားထားရပါ၏။ (ထိုအချိန်က သူကြီးများရှိနေပါသေးသည်။ ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကာလဖြစ်၍ လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၊ မြေယာကော်မတီတို့ကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် ဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် သူကြီးအချို့လည်း ရွေးချယ်ခံရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။)

မိမိမြို့နယ်ခွဲရုံးအတွက် စာရင်းဇယားများ ပြည့်စုံသလောက် ရှိပြီးနောက် ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် ထားရှိရမည့် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များနှင့် စာရင်းဇယားများ ထားရှိရေးကို စဉ်းစားရပါသည်။ မြို့ပိုင်ကြီးပြောပြထားသည့် အချက်များနှင့် တွေ့ရှိရသမျှ ညွှန်ကြားချက်

များကို ညှိနှိုင်းကြည့်ရသည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် အောက်ပါတို့ကို ထားရှိရန် စီမံလိုက်ပါသည်။ ၎င်းတို့အတွက် ပုံစံများ ရှာဖွေရသည်။ အချို့ကိုလည်း ပုံစံတီထွင်ရသည်။

- ရွာငယ်အလိုက် အိမ်ခြေနှင့်လူဦးရေစာရင်း
- ဖွား/သေစာရင်း
- ဧည့်စာရင်း
- ကျွဲနွားစာရင်းနှင့် အသေအပျောက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုစာရင်း
- အမှုအခင်းလက်ခံဖြေရှင်းမှုမှတ်တမ်း
- အစည်းအဝေးမှတ်တမ်း
- မြေခွန်ကောက်ခံရရှိမှုငွေစာရင်း
- လုပ်ငန်းအလိုက် ငွေကြေးအရအသုံးစာရင်း

ဤသို့ဖြင့် ပြင်ခရိုင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံးကို ပီပြင်စွာ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့လေပြီ။ မြို့နယ်ခွဲအတွင်း စီမံအုပ်ချုပ်မှုကိစ္စများလည်း စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်လေပြီ။

ဏာဝန်သုံးရပ်

ကျွန်တော်တို့ အုပ်ချုပ်ရေးအရာထမ်းတို့တွင် အောက်ပါ လုပ်ငန်းတာဝန်ကြီးသုံးရပ် ရှိပါ၏ -

- (၁) အုပ်ချုပ်ရေး
- (၂) အခွန်ကောက်ခံရေး
- (၃) တရားစီရင်ရေး

ထိုတာဝန်ကြီးသုံးရပ်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခွန်ကောက်ခံရေးမှာ တစ်ပေါင်းတည်း ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နယ်လှည့်ခရီးထွက်ခြင်းနှင့် ရုံးလုပ်ငန်းကို ပေါင်းစပ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၏။ တရားစီရင်ရေးမှာမူ ရုံးထိုင်စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ဖြစ်ပြီး သီးခြားလုပ်ငန်းသဘော ဆောင်ပါ၏။

ထို့ကြောင့် ခရီးထွက်ခြင်းနှင့်ရုံးထိုင်ခြင်းကို မျှတအောင် ဆောင်ရွက်ရပေမည်။ တိုင်းမင်းကြီးက လက်ထောက်မြို့ပိုင်များကို တွေ့ဆုံသြဝါဒပေးစဉ်က နယ်မြေဒေသများအား အုပ်ချုပ်မှုအာဏာစက်သက်ရောက်စေရန် မိမိတို့မြို့နယ်ခွဲအတွင်း ကျေးရွာများသို့ တစ်လလျှင် တစ်ဆယ့်ငါးရက်၊ ရက်နှစ်ဆယ်ခရီးထွက်ဆောင်ရွက်ကြရန် မှာကြားချက်လည်း ရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်၍ လတစ်လ၏ ပထမဆယ်ရက်ကို ရုံးထိုင်၍ တရားစီရင်ခြင်းနှင့် ရုံးလုပ်ငန်းများလုပ်မည်။ ကျန်ရက်များတွင် နယ်လှည့်ခရီးထွက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ရလေသည်။ ပုံသေကားကျတော့ မဖြစ်နိုင်။ ပင်လယ်ပိုင်းဒေသဖြစ်၍ မုန်တိုင်းရှိသည့်အခါ ခရီးထွက်နိုင်မည်မဟုတ်။

ပြင်ခရိုင်ရဲစခန်းမှူးကြီးနှင့် ယစ်မျိုးအုပ်တို့ကတော့ လက်ထောက်မြို့ပိုင် ဆယ်ရက်လောက် ရုံးထိုင်မည်ကို ဝမ်းသာနေကြသည်။ အမှုများကို ထိုရက်များအတွင်း ရုံးတင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။ ရှေးက လက်ထောက်မြို့ပိုင်သည် ရာဘက်မြို့နယ်တရားသူကြီးဖြစ်သော်လည်း တတိယတန်း ရာဇဝတ်အာဏာမျှသာရခဲ့၍

စီရင်ပိုင်ခွင့် နည်းခဲ့သည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့ ဖောင်ကြီးသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) မှစ၍ ဥပဒေသင်တန်းကို အချိန် (၃) လပို့ချပေးခဲ့ပြီး သင်တန်းဆင်းသည့်အခါတွင် ဒုတိယတန်းရာဇဝတ်အာဏာများကို အပ်နှင်းခဲ့သည်။ ဒုတိယတန်းရာဇဝတ်အာဏာရသူ တရားသူကြီး သည် ထောင်ဒဏ် (၆) လအထိ၊ ငွေဒဏ် ၂၀၀ အထိ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်ပေသည်။

ဒုတိယတန်းအာဏာရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦး စီရင် ပိုင်ခွင့်ရှိသော ရာဇသတ်ကြီး (ခေါ်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မများကို ရေတွက်ကြည့်သည့်အခါ ပုဒ်မပေါင်း (၁၅၁) ခုနှင့် ပုဒ်မခွဲ (၃) ခု ရှိပြီး၊ အထူးနှင့်အထွေထွေဥပဒေများနှင့် ပတ်သက်၍မူ ထောင် ဒဏ်တစ်နှစ်မှသုံးနှစ်အတွင်း ချမှတ်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိသော ပြစ်မှုမှန်သမျှကို စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ ယစ်မျိုးဥပဒေအရ ယစ်မျိုး အုပ်မှတင်လိုသည့်အမှုများမှာ ကျွန်တော်၏စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ရှိနေပါသည်။

ရဲစခန်းမှူးနှင့်ယစ်မျိုးအုပ်တို့အနေဖြင့် သူတို့၏အမှုများကို ယခင်အခါများက ငပုတောမြို့နယ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး (မြို့ပိုင်) ရုံးနှင့် ပုသိမ်မြို့ရှိ ရာဇဝတ်တရားရုံးများ၌သွားရောက် စွဲတင်ကြရ သည်။ အနည်းဆုံး ရီမန်ယူသည့်ကိစ္စမှာပင် ငပုတောသို့ သွားယူ ရသည်။ ယင်းသို့ သွားရလျှင် ခရီးက အလှမ်းကွာဝေး၊ သင်္ဘော ပတ်ကိုစောင့်ရ၊ မုန်တိုင်းလှိုင်းလေအခြေအနေကို ကြည့်ရနှင့် အခက်အခဲများစွာရှိသည်။ ယခု ဒုတိယတန်းရာဇဝတ်အာဏာ

ရသော ရာဘက်မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး (လက်ထောက် မြို့ပိုင်) ရှိနေပြီဖြစ်၍ ထိုအခက်အခဲများ ပြေလည်သွားလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရဲစခန်းမှူးနှင့်ယစ်မျိုးအုပ်တို့ ဝမ်းသာနေကြခြင်း ဖြစ်ပေ သတည်း။

ဘာသာရေးအလေးထားသည့် ပြင်ခရိုင်

ဤကာလအတွင်း ဝါဆိုလပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့နှင့်ကြုံရပါ၏။ ထိုအခါ ဘာသာရေးတွင် ပြင်ခရိုင်သူ ပြင်ခရိုင်သားတို့ ဘာသာ သာသနာ ကို မည်မျှအလေးထားကြောင်း အံ့ဩဖွယ်တွေ့မြင်ရလေသည်။

မွန်ဘာသာအလို ‘ပန်ခရိုင်’၊ ‘ပန်’ မှာ ‘ကျွဲ’၊ ‘ခရိုင်’ မှာ ‘ခြံ’၊ ‘ပန်ခရိုင်’ မှ ‘ပြင်ခရိုင်’ ဖြစ်လာပြီး ‘ကျွဲခြံ’ ဟုအဓိပ္ပာယ်ရသော ထို ‘ပြင်ခရိုင်’ သည်ကား နယ်ကျယ်သော ရွာကြီးဖြစ်ပေသည်။

“သောင်မကြီးသွားမယ်” ဆိုသည်ကို “တောင်မကြီးတွားမယ်” ဟု “သ” နှင့် “တ” မကွဲမပြား အသံထွက်ကလေးများကြောင့်လည်း တစ်ရပ်တစ်ရွာမှ လူများအဖို့ သံစဉ်တစ်မျိုး စွဲလမ်းစရာ ဖြစ်နေ သည်။

ပြင်ခရိုင်ကျေးရွာအုပ်စုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားသော ရွာငယ်များ ကား အနောက်ချောင်း၊ ထန်းပင်ချောင်း၊ ဆားကုန်း၊ စက်ဆိပ်၊ ကင်းဆိပ်၊ စံပြ၊ ကုလားစု ဟူ၍ ရှိသော်လည်း ပြင်ခရိုင်ရွာမနှင့် တစ်ဆက်တည်းသာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း ပြင်ခရိုင်မှာ အဝှမ်းကျယ်သော ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်ပေသည်။

ပင်လယ်ပိုင်းဒေသဖြစ်သော်လည်း သောက်ရေသုံးရေ ရေချိုကို မြေအောက်မှ လွယ်ကူစွာရရှိ၏။ ရေတွင်းကို နက်နက်တူးစရာ မလို။ အုန်းခြံများနှင့် ညိုညိုဆိုင်းဆိုင်းရှိ၏။ ပင်လယ်လုပ်ငန်းကြောင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး၏။ ရေခဲမြေခဲကောင်းပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးသဖြင့် ပြင်ခရိုင်သူ ပြင်ခရိုင်သားတို့ ချောမောကြသည်။ လှပကြည်လင်ဖွံ့ထွားကြသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ပြင်ခရိုင်သူ ပြင်ခရိုင်သားတို့ လောကီရေးမှာပဲ ယစ်မူးနေကြမည်လောဟု တွေးတောစရာ ရှိပါ၏။ မဟုတ်ပါ။ ရွာရေးရွာမှု၊ အလှူအတန်းနှင့် ဘာသာရေးအလုပ်များတွင်လည်း စိတ်ရောကိုယ်ပါ အင်တိုက်အားတိုက် လုပ်ဆောင်ကြသည့် ဓလေ့ကို ဝါဆိုပွဲကာလတွင် ကျွန်တော် လက်တွေ့ကြုံရပါလေသည်။

မြောက်ကျောင်း၊ ရွှေကျောင်း၊ ကွင်းကျောင်းဟူသော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း သုံးကျောင်းက ကြီးမားခုံထည်စွာ ရှိနေသဖြင့်လည်း ကျောင်းတိုင်းတွင် အလှူအတန်းများ သိုက်မြိုက်လှပါ၏။ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းလည်း ရှိကြ၏။

ဝါဆိုလဆန်း ၁၄ ရက်၊ အဖိတ်နေ့ ညနေဘက်တွင် ဥပဿကာ လှည့်သည်။ ဘာသာရေးအတွက် ရပ်ရွာအတွင်း လှည့်လည်နှိုးဆော်သည် ဆိုစေကာမူ သာမန်သဘောမျှမဟုတ်။ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်များ ဝတ်ဆင်ကာ ကြေးစည်သံပေးလျက် နက်ဖြန် ဝါဆိုလပြည့်နေ့အတွက် လှည့်လည်နှိုးဆော် ပြောဆိုသံများမှာ ကြည်နူးဖွယ်ရှိလှသည်။

ဝါဆိုလပြည့်နေ့တွင်ကား နံနက် အရုဏ်တက်ချိန် အရုဏ်တော်လှည့်ပွဲများကို ထူးခြားစွာ တွေ့မြင်ရလေသည်။ မြန်မာ့ရှေးမှုရှေးဟန်ဝင်းခင်း၍ လှည့်လည်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှေးဆုံးမှ စမြောက်အမှုထမ်းအသွင်ဖြင့် “တိတ်စေ. . . စမြောင်” ဟူသော အောင်မြင်လှသည့်အသံမှာ ရပ်ကွက်တိုင်းကို လွှမ်းသွားသည်။ ထို့နောက်မှ မီးချောင်းများ၏ အလင်းရောင်အောက်ဝယ် မင်း၊ မိဖုရား၊ ဝန်ကြီး၊ စစ်သူကြီး၊ အပျိုတော် စသည့် ဝင်းအခင်းအကျင်းမှာ ခမ်းနားသိုက်မြိုက်လှ၏။ ထို့နောက်မှ ဒေါင်းပေါင်၊ ကျပ်၊ ကြုတ်၊ အုပ်၊ ကလပ် စသည်များကို ဝတ်ဖြူစင်ကြယ် လူငယ်လူရွယ်များက ထမ်းလျက် တရွေ့ရွေ့လှည့်လာသည်မှာ မျက်စိတစ်ဆုံး။ နောက်ဆုံးမှာတော့ အရုဏ်တော် တီးဝိုင်းအဖွဲ့။

တီးဝိုင်းအဖွဲ့၏ နရည်းသံသာကား ရွာဆုံးရွာဖျား ကုသိုလ်တရားကို ပွားစေမည်မှာ မလွဲပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား ရည်စူး၍ လောင်းလှူကြသော ဝါဆိုမုန့်များ၊ ဆွမ်းတော်များ၊ ပန်းတော်များကား ဒေါင်းပေါင်၊ ကျပ်၊ ကြုတ်၊ အုပ်၊ ကလပ်များသာမက ဘေးမှရံ၍ ယူလာသော တောင်းများ၊ ဗန်းများမှာပင် ပြည့်လေတော့သည်။

ဝါဆိုလပြည့်နေ့ တစ်နေ့လုံးတွင်ကား ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် ရပ်ရွာအနှံ့ ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်လှူပွဲများ မစဲအောင် ကြုံတွေ့ရပေသည်။ ပြင်ခရိုင်ရှိ ဝန်ထမ်းများနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ လူကြီးလူရွယ်များက ကျွန်တော့်အား နေရာအနှံ့ ပို့ဆောင်ကာ ဝါဆိုမုန့်များနှင့် မိတ်ဆက်ပေးလေသည်။

ရွာဆော်ကြီးဟု အမည်ရသည့် ကျောင်းဆရာ ကိုမြင့်သိန်းနှင့် ဘူးနီ ဟုအမည်ရသည့် စာတိုက်မှူး ကိုအေးမြင့်တို့က ဝါဆိုမုန့်များ လှည့်လည် စားသောက်ရင်း လှုံ့ဆော်မှုတစ်ခု ပြုလာသည်။

“ကိုင်း . . . မြို့ပိုင်လေး၊ နက်ဖြန် ကျွန်တော်တို့နဲ့ လှိုင်းခုန်ဖို့ လိုက်ခဲ့ပါ”

ထိုအခါ ပြင်ခရိုင်သို့ မာန်အောင်သင်္ဘောဖြင့် လာသည့်နေ့က တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်များကို စဉ်းစားမိပြီး ကျွန်တော်က ခဏမဆိုင်းပင် ပြန်ပြောလိုက်သည်။

“အောင်မယ်လေး . . . မလုပ်ကြပါနဲ့၊ လှိုင်းသံကြားဖျားချင်ပါရဲ့”

အားလုံးက ဝိုင်းရယ်ကြသည်။ မြေယာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစံဖြတ်က “ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့ဆိုရင် လှိုင်းခုန်တဲ့ခလေ့ရှိတယ်။ နက်ဖြန်ခါ လိုက်သွားရင် တွေ့ရပါလိမ့်မယ်” ဟု ပြောသည်။ မလိုက်ပါရစေနဲ့ဟု အထပ်ထပ် တောင်းပန်၏။ မရ။ ရေမကူးတတ်ကြောင်း ဆင်ခြေပေး၏။ ကိစ္စမရှိဟု ဆိုကြ၏။ ခက်ချေပြီ။

ထိုနေ့ည ကျွန်တော် အိပ်မပျော်။ လှိုင်းက ခြောက်လှန့်နေပြီ။ လှိုင်းခုန်မယ်တဲ့။ တော်တော်လည်း ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ ဆော့တဲ့ ဒေသပဲ။ အန္တရာယ်ကြီးလှတဲ့ ပင်လယ်လှိုင်းတွေကိုများ သူတို့က သွားခုန်ကြဦးမယ်တဲ့။

ဝါဆိုလှိုင်း

နံနက်မိုးလင်းလျှင်လင်းချင်း ရွာဆော်ကြီး ကိုမြင့်သိန်း ခေါင်းဆောင်သော လှိုင်းခုန်အဖွဲ့ ရောက်လာကြပြီ။ ရလက အတွင်းရေးမှူး ဦးအုန်းခိုင်လည်း ပါ၏။ ဝန်ထမ်းများလည်းပါ၏။ အဖွဲ့တော်သားတွေ စုံလှပါကလား။ အောင်မယ် ရဲစခန်းမှူးကြီးက ဝဝဖိုင့်ဖိုင့်၊ မည်းကြုတ်ကြုတ်၊ ပုတ်ကြီးနှင့်မခြား။ သူကများ လှိုင်းခုန်မလို့တဲ့။ ရွံ့တွန့်တွန့်ဖြစ်နေသော ကျွန်တော့်ကို စခန်းမှူးကြီးက ဝင်၍ ဆွဲခေါ်တော့၏။ ကျွန်တော်မနေသာတော့ပါ။ အဝတ်အစား သင့်ရုံမျှဝတ်၊ ဦးထုပ်ကိုဆောင်း၊ ရောင်းရင်းများနောက်သို့ လိုက်ပါခဲ့ရလေတော့၏။

ပြင်ခရိုင်ရွာမကြီးနှင့် ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကား တစ်မိုင်မျှဝေး၏။ လမ်းတွင် ကျွန်တော်က စာရေးဆရာ မန်းတင်၏ မောင်ပြုံးချို စတိုင်ဖမ်းကာ လှိုင်းခုန်ခလေ့ကို စူးစမ်း၏။ ကျွန်တော် စလိုက်သဖြင့် လှိုင်းခုန်ခလေ့ ဆွေးနွေးပွဲကလေး လမ်းလျှောက်ရင်း ဖြစ်သွားလေသတည်း။

ဤဒေသတွင် ဝါဆိုပန်းခူးစရာ ရှားသောကြောင့်၊ ပန်းခူးမည့် အစား လှိုင်းခုန်ကစားခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျန်းမာရေးမှူးက ဆွေးနွေးသည်။ တစ်ယောက်ကမူ အပျော်သက်သက်သာ၊ ရည်ရွယ်ချက် ရှိဟန်မတူသော ခလေ့ထင်ပါရဲ့ဟု ထင်ကြေးပေး၏။ ပင်လယ်စောင့်နတ်များ မဖမ်းစားအောင်လုပ်တဲ့ ခလေ့များလားဟု တစ်ဦးက ဝေဖန်၏။ ရလက အတွင်းရေးမှူးက မဟုတ်ပါ။ ပင်လယ်ကမ်း

စပ်ကပန်းတွေလည်း ခူးရစေ၊ ခူးသူများလည်း မြူးရစေ၊ ထူးခြားတဲ့ ဓလေ့ပါဟု အမွန်းတင်၏။ ထိုအခါ ရဲစခန်းမှူးကြီးက လှိုင်းခုန်တဲ့ ဓလေ့ဆိုတာ လှိုင်းခုန်တာကို ဆိုလိုတာပေါ့ဟု ဖြန်ဖြေ၏။ အားလုံးက ရဲစခန်းမှူးကြီး၏ အဖြေကိုသဘောကျလေသည်။

လှိုင်းလုံးကြီးများ ကမ်းပါးသို့ တဝန်းဝန်းတိုက်ခတ်ရင်း တဖွေးဖွေးဖြူနေသည်ကို အဝေးကပင် မြင်ရကြားရ၏။ လက်ခုပ်တစ်ဖောင်ခန့်မြင့်သော လှိုင်းဂယက်များသည် ကျွန်တော်၏ကျောရောရင်ကိုပါ စိမ့်စေလေပြီ။

လူတွေကား ကမ်းလုံးညွတ်မျှ။ အို . . . အမျိုးသမီးတွေလည်း ပါသကဲ့၊ ဟေ . . . ကလေးတွေလည်း မနည်းပါလား။ ကျွန်တော်ကား အအံ့ဩကြီး အံ့ဩနေတော့သတည်း။ အချို့ကား ကမ်းမှ အဝေးသို့ ခွာလျက်သား ရှိကုန်၏။ သူတို့၏ခေါင်းမည်းမည်းကလေးတွေသာ လှိုင်းများအကြား ငုပ်တုံပေါ်တုံ မြင်ရ၏။ သူတို့အားလုံး အလိပ်လိုက် အလိပ်လိုက်၊ လှိုင်း၍ လှိုင်း၍ ဝင်လာသော လှိုင်းလုံးကြီးတွေကို မိတ်ဆွေသဖွယ် ပွေ့ဖက်ကလူကျီစယ်နေကြပါကလား။

ကမ်းခြေရေစပ်သို့ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်ခပ်တွေတွေ ရပ်နေမိသည်။ အဖွဲ့တော်သားများက ကျွန်တော့်ကို လှိုင်းများအကြား ပင်လယ်ထဲသို့ ဆွဲခေါ်သွားကြသည်။ ကိုက်တစ်ရာခန့် ရောက်သွားသည်။ ရေက ဒူးဆစ်မျှသာ။ ကျွန်တော် နည်းနည်းရဲလာသည်။ ထိုအခိုက် လှိုင်းလုံးကြီးတစ်လုံးက အဝေးမှ တလှိုင်းတုံးကြီးအလားဝင်လာပြီး ကျွန်တော့်ကို တစ်အားရိုက်လှဲလိုက်လေသည်။

ကျွန်တော်မဟန်နိုင်ဘဲ လှိုင်းလုံးကြီးအောက် တလှိုင်းခေါက်ကွေးပါသွား၏။ ငါတော့ ရေနက်ထဲပါချေပြီဟု ကျွန်တော် အထူးထိတ်လန့်၏။ ယက်ကန်ယက်ကန် ရေဝယ်မွန်းလျက် ရှိတော့သည်။ ထိုစဉ် တစ်စုံတစ်ခုအား ကျွန်တော်တိုက်မိသလိုဖြစ်ပြီး ရေပေါ်သို့ ဘွားခနဲ ပေါ်လေ၏။ ကသောကမျောပင် ရေကို ဖွားခနဲခါချ၏။ လှိုင်းတွေလည်း ဝေါခနဲပြန်ဆင်းသွားပြီ။ ကျွန်တော် ဘေးဘီသို့ ပြူးပြူးပျာပျာကြည့်သည်။ ဩော် . . . သောင်ပြင်တွင် တင်နေတာ ပါကလားဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို တွေ့ရလေသတည်း။ အဖော်များက ဝိုင်းရယ်နေကြကုန်၏။

တကယ်တော့ ကမ်းမှဝေးဝေးခွာသော်လည်း လှိုင်းလုံးကြီးများက ကမ်းသို့ပင်ပြန်၍ သယ်ဆောင်ပါကလားဟု ကျွန်တော် ဆင်ခြင်မိလေသည်။ ကျွန်တော် လှိုင်းကို မကြောက်တော့ပြီ။ အဖော်များနှင့်အတူ ကမ်းမှပြေးဆင်း၏။ ဝင်လာသောလှိုင်းလုံးကြီးများကို ကြိုဆို၏။ အနီးရောက်လျှင် ခုန်လိုက်၏။ အားရဝမ်းသာ အော်ဟစ်လိုက်၏။ လှိုင်းရိုက်သည့်ဒဏ်ကို မဟန်နိုင်သောအခါလည်း လှိုင်းထဲမှာလိမ့်ပါသွား၏။ သို့သော် ကမ်းသောင်မှာပင် တင်၏။ ပျော်စရာပွဲကြီးပါတကား။

“ဩော် . . . ပင်လယ်သားတို့ ပင်လယ်ရေလှိုင်းတို့အား မကြောက်ရွံ့စေရန်နှင့် စုပေါင်းလှိုင်းကစားခြင်းဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရင်းနှီးချစ်ခင် ပျော်ရွှင်မခွဲ လက်တွဲကြစေရန် ပြုလုပ်သည့်လှိုင်းခုန် ဓလေ့ပါကလား” ဟု ကျွန်တော် တွေးမိပါလေ၏။

မြို့နယ်ခွဲတစ်ခွင် ခရီးနှင့်

ယခုအခါ မြို့နယ်ခွဲကို စီမံအုပ်ချုပ်မည့် လက်ထောက်မြို့ပိုင် ရုံးသည်လည်း နေသားတကျရှိလေပြီ။ မြို့နယ်ခွဲရုံးစိုက်ရာ ပြင်ခရိုင် မှလူထုနှင့်လည်း ကျွန်တော် ထိတွေ့ရင်းနှီးမှု ရရှိခဲ့ပြီ။ မြို့နယ်ခွဲ အတွင်း ခရီးလှည့်လည်ရာတွင် လိုအပ်မည့် အုပ်ချုပ်မှုစာရင်းများ နှင့် အခွန်စာရင်းများလည်း အသင့်ရှိနေပြီ။

နယ်မြေဒေသများသို့ ခရီးသွားရောက်ရာတွင် အချို့ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းများကို ခေါ်ဆောင်သင့်က ခေါ်ဆောင်ရပါမည်။ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်အရ ခရီးထွက်ရလေ့ရှိသော ဝန်ထမ်းများ နှင့်လည်း တွဲ၍ သွားရောက်နိုင်ပါ၏။ ပြင်ခရိုင်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ယစ်မျိုး၊ တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ စာတိုက်၊ ဆားခွန်ဌာန၊ ကုန်သွယ်ရေး (၄)၊ နေလှန်းဆားစီမံကိန်း စသည့် ဌာနများ ရှိသည်။ အစိုးရအလယ်တန်းကျောင်းရှိသည်။ ၎င်းအစိုးရဌာနများအနက် နယ်လှည့်ဆောင်ရွက်ရသောဝန်ထမ်း များဖြစ်သည့် ကျန်းမာရေးမှူး၊ တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာ၊ ယစ်မျိုးအုပ် တို့ကို မိမိနှင့်အတူ ခရီးထွက်လိုက်ပါလိုက လိုက်ပါနိုင်ရေးကို ညှိနှိုင်း ထားရ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များလည်း နယ်မြေ လုံခြုံရေးဆောင်ရွက်ရန် မိမိနှင့်အတူ ပါရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲအတွင်းရှိ ကျေးရွာအုပ်စု ၂၂ ခုရှိသည့် အနက်၊ လုံခြုံရေးအရ (မဲလုံးဓားပြအဖွဲ့ အန္တရာယ်နှင့် ကွန်မြူနစ်

သူပုန်တို့ ဖြတ်သန်းသွားလာတတ်သည့်) ကျေးရွာအုပ်စု ၆ ခုမှလွဲ၍ ကျန်အုပ်စုများသို့ ရဲအစောင့်အရှောက်မပါဘဲ သွားလာနိုင်သည်။

ခရီးလမ်းကြောအရ မြို့နယ်ခွဲနယ်မြေကို နှစ်ပိုင်းခွဲခြားနိုင်ပါ သည်။ ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲ၏ အောက်ပိုင်းဖြစ်သော ‘ပြင်ခရိုင်ကျွန်း ဒေသ’ နှင့် အထက်ပိုင်းဖြစ်သော ‘အလယ်ကျွန်းဒေသ’ ဖြစ်ပါ၏။ ပြင်ခရိုင်ကျွန်းဒေသရှိ ကျေးရွာများသို့ စက်လှေဖြင့်သွားရောက်နိုင် ပြီး၊ အလယ်ကျွန်းဒေသရှိ ကျေးရွာများကိုမူ ဧရာဝတီတိုင်းသင်္ဘော ဖြင့်သာ သွားရောက်နိုင်သည်။ ပြင်ခရိုင်အနီးတစ်ဝိုက် ချောင်းဝရွာ၊ ဝါးကုန်းရွာတို့ကို ခြေကျင်သွားရောက်နိုင်ပြီး၊ ပုသိမ်မြစ်နှင့် သက်ကယ်သောင်မြစ်ကြီးများ၏ ကမ်းပေါ်ရှိ ကျေးရွာများကိုမူ သီးခြားသွားလာစရာ စီစဉ်ပြီးမှ သွားရောက်နိုင်ပါ၏။

စက်လှေခရီး

စတင်ခရီးထွက် ဆောင်ရွက်မည်ရှိရာတွင် ဦးစွာပြင်ခရိုင်ကျွန်း ဒေသ (ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲ၏ အောက်ပိုင်းဒေသ) ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်ရန် စီမံရပါ၏။ ပြင်ခရိုင်ရဲစခန်းအပိုင် နယ်မြေဖြစ်၍ ရဲစခန်းမှူးဦးဗိုလ်လှနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့လည်း လိုက်ပါကြမည်။ ကျန်းမာရေးမှူး ဦးမြဝင်းလည်း ၎င်း၏ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (Sub-centre) များအား စစ်ဆေးရန်နှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ပေးရန် တပည့်တစ်ယောက်နှင့်အတူ လိုက်ပါမည်။ တိ/ကု ဆရာ ဦးမျိုးဇင်လည်း ပါသည်။

ပြင်ခရိုင်ကျွန်းဒေသတွင် ကျေးရွာအုပ်စု ၈ ခုရှိသည်။ ပထမဆုံးအခေါက်အဖြစ်၊ ကလပ်များကဲ့သို့ သဘာဝကျောက်ကမ်းပါးရံကြီးများရှိသည့် ကျောက်ကလပ်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်မည်။ ပြင်ခရိုင်မှ စက်လှေဖြင့်ထွက်ခွာပြီး ဒီးဒူးကုန်းကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိပြီး ထိုမှ ခြေကျင်ခရီးဆက်ကြရာ ကျောက်ကလပ်ရွာသို့ ရောက်ရှိ၏။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ ပါလာသူများက ဆိုင်ရာဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ကြလေသည်။ မိမိတို့ဒေသအား အနီးကပ်တာဝန်ယူမည့် လက်ထောက်မြို့ပိုင်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိနေကြသည်။ ကျွန်တော်က ရွာငယ်များစာရင်းကို စစ်ဆေးသည်။ မြေခွန်မပြည့် ကျန်သူများကို ခေါ်ယူသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လာရောက်သော ဧည့်သည်များကို သတိထားရန်ပြောရင်း ဧည့်စာရင်းရေးသွင်းမှုများကို စစ်ဆေးသည်။ ကျေးရွာတွင်ထားရှိရမည့် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များ၊ စာရင်းဇယားများကိစ္စကို ရလကအတွင်း ရေးမှူးအား ညွှန်ကြားပြောပြရသည်။

ရဲစခန်းမှူးက ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့သားများနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စကို ဆွေးနွေးသည်။ ကျောက်ကလပ်ဒေသကို ဌာနေပြည်သူ့စစ်သင်တန်းပေးပြီး လက်နက်များ တပ်ဆင်ပေးထားသည်မှာ မကြာသေး။ ၎င်းကျေးရွာအုပ်စု ဖုန်းဆိုးကြီးမှ ဦးဘိုးဆန်းကို မဲလုံးအဖွဲ့က ပြန်ပေးဆွဲသွားရာမှ ပြန်ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ပြည်သူ့စစ်ရှိပြီဖြစ်၍ မဲလုံးရန်ကို မကြောက်တော့ကြောင်း ကျေးရွာလူကြီးများက ပြောကြသည်။

ကျောက်ကလပ်တွင် ညအိပ်ရပ်နားပြီး နောက်နေ့နံနက်စောစော ထိပ်သောင်စွန်းသို့ ခြေကျင်ခရီးပြင်း နှင်ကြလေသည်။ မြန်မာပြည်မြေပုံကိုကြည့်လိုက်လျှင် တောင်ဘက် (မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ) ၌ ပင်လယ်ထဲသို့ ချွန်းထွက်နေသည့် အစွန်းများတွင်၊ မော်တင်စွန်းပြီးလျှင် ဒုတိယအစွန်းမှာ ထိပ်သောင်စွန်းဖြစ်ပါ၏။ လမ်းတွင် မေမာအိုင်ရွာကလေးမှလွဲ၍ ရွာဆက်မရှိ။ ထိပ်စွန်းအထိ ၄ မိုင်ခန့် ခရီးပြင်းလျှောက်ကြရသည့်အတွက် မသက်သာလှ။ သို့သော် ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက် ကျောက်ကမ်းပါးရံကြီးများတွင် အနားယူလိုက်ကြ၊ ပင်လယ်လေရှူလိုက်ကြ၊ ကျောက်ခရုများကောက်လိုက်ကြနှင့် အမောပြေပါသည်။ ကျောက်တောင်ကို လေတိုက်စား၍ ကလပ်ကြီးများသဖွယ်ဖြစ်နေသော ကျောက်ကမ်းပါးရံကြီးများကား အံ့ဩဖွယ်ပင်။

ထိပ်သောင်စွန်းမှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်သော မော်တင်စွန်းထက်က သမိုင်းဝင်မြတ်မော်တင်စေတီတော်ကို မှန်ရောင်တဖျပ်ဖျပ်နှင့် ကြည့်ညိုကြရလေသည်။ (ထိုစဉ်က ပြန်လည်ပြုပြင်ခါစဖြစ်၍ မှန်သင်္ကန်းကပ်လှူထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ စကားချပ်)

ထိုမှ ကျောက်ကလပ်ရွာသို့ပြန်လာပြီး ဘုန်းတော်ပြည့်ရွာသို့ သွားရောက်ကြသည်။ ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ‘ဘုန်းတော်ပြည့်’ ဟူသောအမည်နှင့်ပတ်သက်၍ ရှေးကသမိုင်းနှင့် များ အဆက်အစပ်ရှိလေမည်လားဟု လေ့လာစုံစမ်းကြည့်သော်လည်း တိကျသော အဖြေမရပေ။ လက်အားရှိဖြင့်မူ ရွာသူရွာသား

တို့ ပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။ ပင်လယ်ထဲတွင် စန္ဒာများကို လှမ်းတွေ့ရပြီး၊ ချောင်းအဝမှာ ကျား ပါးစပ်ပိုက်များ ချထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ငါးဖမ်းကိရိယာ လိုင်စင်များ ခံယူလုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း သိခဲ့ရသဖြင့် အထူး မှတ်သားခဲ့သည်။ တဖြည်းဖြည်း ဥပဒေနှင့်အညီ လုပ်ကိုင်လာစေ ရေးမှာ မိမိတာဝန်မဟုတ်ပါလော။

ဘုန်းတော်ပြည့်ရွာသည် အုတ်တွင်းကျေးရွာအုပ်စုထဲမှ ရွာ တစ်ရွာဖြစ်ပြီး အုတ်တွင်းကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့စစ်သင်တန်းကို မကြာမီ စတင်တော့မည်ဖြစ်၍ ရဲစခန်းမှူးက အသေးစိတ်အစီ အစဉ်များ ညှိနှိုင်းစီစဉ်ခဲ့လေသည်။

အုတ်တွင်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်သော ရွာငယ်များစာရင်း ကို စစ်ဆေးကြည့်သောအခါ တောင်ပေါ်၊ သံပုရာချောင်၊ ဣသယ ကုန်းဟူ၍ ရွာအစုသုံးခု သီးခြားပေါ်ပေါက်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ မှတ်သားခဲ့သည်။ ပြည်ထဲရေးဌာနမှ ပြန်တမ်းအသစ်ထုတ်ပြန်သည့် အခါ ပါရှိရေးအတွက် အထက်အဆင့်များသို့ တင်ပြထားရမည် ဖြစ်ပါ၏။

ကျောက်ကလပ်၊ ဘုန်းတော်ပြည့်ခရီးမှ ပြန်ရောက်ပြီးမကြာမီ၊ လပွတ္တာမြို့နယ်နှင့် ကူးသန်းသွားလာမှုရှိသည့် သက်ကယ်သောင် ကျေးရွာသို့ သွားရောက်သည်။ စက်လှေစီစဉ်ပြီး ညအိပ်သွား ရောက်ရပါ၏။ သက်ကယ်သောင်ကျေးရွာအုပ်စုမှာ သက်ကယ် သောင်မြစ်ကြီးနှင့်နီးသော ရွာကြီးဖြစ်သည်။ သက်ကယ်သောင် မြစ်၏တိုမှာဘက်ကမ်းသည် လပွတ္တာမြို့နယ်အပိုင်ဖြစ်သည်။

သက်ကယ်သောင်ရွာကြီးနှင့် ချောင်းခြားပြီး အုန်းချောင်းဟု သော ရွာကြီးတည်ရှိပါသည်။ သက်ကယ်သောင်နှင့် အုန်းချောင်း သည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုတူညီကြသဖြင့် အပြိုင် အဆိုင်စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်ကြောင်း လေ့လာသိရှိခဲ့ရ၏။ ကောင်း သောယှဉ်ပြိုင်ခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုသို့ ရှေးရှုအောင် ဆောင်ရွက် ပေးရပေသည်။

သက်ကယ်သောင်အုပ်စုအတွင်းမှ သောင်လေးရွာတွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထကျောင်း ဖွင့်လှစ်၍ပင် ပညာရေးအခြေခံများ ချလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အစိုးရမူလတန်းကျောင်း ချပေး သင့်သည့် အခြေအနေကို မှတ်သားခဲ့သည်။

သင်္ဘောခရီး

အလယ်ကျွန်းဟု သုံးနှုန်းလေ့ရှိသော ဒေသမှာ ပြင်ခရိုင်မြို့ နယ်ခွဲ၏ အထက်ပိုင်းဖြစ်ပါသည်။ သုံးခွရဲစခန်းအပိုင်နယ်မြေ ဖြစ်သည်။

မြို့နယ်ခွဲတာဝန်ကို စတင်ထမ်းဆောင်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် မြို့ပိုင်ကြီးနှင့်အတူ ၎င်း၏ ဒီဘုတ်သင်္ဘောဖြင့် တစ်ခေါက်ရောက် ခဲ့ဖူးသည့် ဒေသဖြစ်ပါ၏။ ယခု မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ခရီးလှည့်လည် ရန်အတွက် မိမိ၏စာရေးကိုခေါ်ပြီး ‘ရေတမာ’ အမည်ရှိ ဧရာဝတီ သင်္ဘောဖြင့် လိုက်ပါခဲ့သည်။

ရေတမာသင်္ဘောမှာ နောက်ဘက်တွင် အပေါ်ထပ်ကလေး တင်ထားသော တစ်ထပ်သင်္ဘောရှည်မျောမျောဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့်အား အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိတစ်ဦးဖြစ်မှန်းသိသဖြင့်၊ ရေယာဉ်မှူးက နောက်ဘက်အပေါ်ထပ်ကလေးပေါ်တွင် နေရာပေးပါ၏။ အပ်ပါးကလပ်ဟု ခေါ်သင့်လေသည်။ ပုသိမ်မြစ်နှင့် သက်ကယ်သောင်မြစ်ဟူသော မြစ်ကျယ်ကြီးနှစ်ခုကို ဇင်ဇော်ဖြတ်သန်းရသည့်ခရီးဖြစ်၍ လှိုင်းလေစိတ်ချရလေအောင် ပြင်ခရိုင်-ချောင်းဝမှ နံနက်စောစော ထွက်ပါသည်။

သယ်နန်းကုန်းရွာရောက်တော့ လှိုင်းလေကွယ်သည့်အတွင်း ချောင်းထဲရောက်ပြီ။ ကျွန်တော်တို့ဆရာတပည့် သယ်နန်းကုန်းရွာမှာ ဆင်းလိုက်ကြပြီး၊ ဆားဌာနပိုင် တည်းခိုရိပ်သာလေးတွင် အထိုင်ချ၏။ သယ်နန်းကုန်းရွာမှ ရလက၊ မယက စသည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဒေသအခြေအနေဆွေးနွေးထားရှိရမည့် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်နှင့် စာရင်းဇယားများကို စစ်ဆေး၍ လိုအပ်သည်များကို စီမံပေးသည်။

သယ်နန်းကုန်းကျေးရွာမှတစ်ဆင့် ကညင်ငူကျေးရွာသို့ ခြေကျင့်သွားရောက်သည်။ ၎င်းရွာတွင် အဘိဓမ္မာဆုနှင့်ပွဲနှင့် ကြံကြိုက်သဖြင့် ဂုဏ်ပြုစကားပြောဆိုရသေးသည်။ ၎င်းကျေးရွာမှ ဦးချစ်တီးဆိုသူ မဲလုံးအဖွဲ့၏ ပြန်ပေးဆွဲခဲခဲ့ရရာမှ ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသဖြင့် တွေ့ဆုံအားပေးရပါ၏။ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး မူလတန်းကျောင်းဆောက်လုပ်နေမှုကို စစ်ဆေးသည်။ ကျေးရွာမှတ်ပုံတင်စာအုပ်နှင့်စာရင်းဇယားများ ထားရှိမှုကို စိစစ်၍ စီမံဆောင်ရွက်ပေးပြီးနောက် သယ်နန်းကုန်းရွာသို့ ပြန်ခဲ့သည်။

နောက်ရက် (ဧရာဝတီသင်္ဘောအတက်ရက်) တွင် ရေတမာဖြင့်လိုက်ပါပြီး သုံးခွရွာသို့ ရောက်ရှိသည်။ ရဲစခန်းတွင် အထိုင်ချပြီး မန်ကျည်းပင်၊ ကြာကံ၊ ကုန်းတန်း၊ ကိုးထောင် ကျေးရွာအုပ်စုများမှ ရလက၊ မယက ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးများကို ချိန်းဆိုသည်။ ကျေးရွာများ၏ လုံခြုံရေးအခြေအနေကို သုံးခွရဲစခန်းမှူးနှင့်အတူ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် ထားရှိရမည့် စာအုပ်နှင့် စာရင်းဇယားများကို စီမံပေးခြင်း၊ မြေခွန်မပြည့်သူများကို စိစစ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်သည်။ လက်ရှိနှစ် မြေခွန်များ ပေးသွင်းချိန်ရောက်လျှင် ဤသို့ ခရီးလှည့်စဉ် ပေးသွင်းနိုင်ကြောင်း အသိပေးသည့်အခါ၊ ငပုတောရွာသို့ သွားရောက်ရသည့် အခက်အခဲပြေလည်သွားသဖြင့် မယက ဥက္ကဋ္ဌများ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြသည်။

ရေတမာသင်္ဘော အလှည့်ကျသည့်ရက်တွင် သုံးခွမှနေ၍ အထက်ပြန်ကျေးရွာသို့ လိုက်ပါခဲ့သည်။ အထက်ပြန်ကျေးရွာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာအုပ်စုများဖြစ်သည့် သစ်ပုတ္တိ၊ ရေပေါကြီးတို့မှ ရလက၊ မယကများနှင့် တွေ့ဆုံကာ ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို ဆောင်ရွက်သည်။ ရေတမာသင်္ဘောအဆင်းရက်ဖြစ်သည့် နောက်တစ်ရက်တွင် ပြင်ခရိုင်သို့ ပြန်လည်လိုက်ပါခဲ့လေသည်။

အလယ်ကျွန်းဒေသတွင် ကျေးရွာအုပ်စုပေါင်း (၁၄) ခုရှိသော်လည်း၊ မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် သွားလာနိုင်ခဲ့၊ အဖွဲ့အစည်းများကို ချိန်းဆိုထိတွေ့နိုင်ခဲ့သည်မှာ (၈) အုပ်စုသာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိ

ရပါ၏။ ကျန် (၆) အုပ်စုမှာ ပုသိမ်မြစ်ကျယ်ကြီး၏ ကမ်းပေါ်မှ (၄) အုပ်စုနှင့်သက်ကယ်သောင်မြစ်ကြီး၏ ကမ်းပေါ်မှ (၂) အုပ်စု ဖြစ်ပါသည်။ လှိုင်းလေထန်သောဒေသများဖြစ်၍ ပုံမှန်ပို့ဆောင် ဆက်သွယ်သွားလာသည့် စက်လှေများမရှိကြ။ တစ်ချိန်ချိန်မှာတော့ သီးခြားအစီအစဉ်ပြု၍ ရောက်အောင်ကိုသွားမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန် ချပါ၏။

မလှီသော ချောင်းပေါက်ပိတ်

မြို့နယ်ခွဲအတွင်း ခရီးလှည့်လည်ခဲ့ရာတွင် မဲလုံးစားပြအဖွဲ့နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုမှာ စိုးရိမ်ကြောက်လန့်နေကြသည်ကို နေရာတော်တော်များများတွင် လေ့လာသိရှိခဲ့ရလေသည်။ ပြန်ပေး ဆွဲမှုများမှာလည်း ရဲတင်းလာသည်မှာ အမှန်။ သို့ဖြစ်၍လည်း ဌာနေပြည်သူစစ်သင်တန်းများတွင် တက်တက်ကြွကြွ ရှိကြသည်။ မဲလုံးစားပြ ပြန်ပေး၏အန္တရာယ်ကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကာကွယ်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေကြသည်။

တစ်နေ့တွင် ပြင်ခရိုင် ရလကအဖွဲ့က ကျွန်တော်နှင့် ရဲစခန်းမှူး အား ထန်းပင်ချောင်ရပ်ကွက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ပြီး ဓနိပင်များအကြားမှ ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသော ရေလမ်းကြောင်းတစ်ခုကို ပြသည်။ ရေစီးဆင်းရာ လမ်းကြောင်းအတိုင်းဆက်၍ လိုက်ကြည့်သောအခါ တဖြည်းဖြည်း ချောင်းငယ်သဖွယ်ဖြစ်သွားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရလကဥက္ကဋ္ဌက ပြောပြရာတွင်၊ ရွှေ့ဆက်သွားပါက ၎င်းချောင်း ငယ်သည် ဖွတ်ခေါင်းချောင်းဟုခေါ်သည့် ချောင်းကျယ်သို့ပေါက်

ခါနီးပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရလေသည်။ ချောင်းတစ်ခုဖြစ်လာလျှင် မကောင်းပေဘူးလားဟု မေးကြည့်တော့ ရပ်ရွာအတွက် အသုံး မကျကြောင်း၊ ဖွတ်ခေါင်းချောင်းသို့ပေါက်သွားပါက ဓားပြလူဆိုး များ ရွာအတွင်းသို့ တိတ်တဆိတ်ဝင်ရောက်နိုင်သည့် မလွယ်ပေါက် သာဖြစ်နိုင်ကြောင်း တင်ပြကြပါသည်။

သို့နှင့် ၎င်းရေလမ်းကြောင်းကို ပိတ်ပစ်ရန် စီမံကြရလေတော့ သည်။ လူထုလုပ်အားဖြင့် တုတ်ခတ်၍ဖို့ကြမည်။ ချိန်းသည့်နံနက် ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်နှင့် ရဲစခန်းမှူးတို့၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့နှင့်အတူ ချောင်းပိတ်သည့် နေရာသို့သွားရောက်ကြသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်း မှာပင် “စီးလိုက်စို့ . . . စီးလိုက်စို့” ဟူသော ညာသံပေးနေသည့် အသံများကို ကြားနေရသည်။ အနီးရောက်သောအခါ ရလက အဖွဲ့က ဦးဆောင်ကြီးကြပ်ကာ ယောက်ျားအင်အားသုံးရာခန့် ရေထဲမိုးထဲ၊ သဲအိတ်ထည့်သူကထည့်၊ ဓနိပေါများ ချိုင့်သူကချိုင့်၊ တိုင်စိုက်သူက စိုက်နှင့် အင်တိုက်အားတိုက် လုပ်အားပေးပွဲကြီးကို အားရဖွယ် တွေ့မြင်ရလေသည်။

စားဖွယ်သောက်ဖွယ် ကောက်ညှင်းပေါင်း ပန်းကန်များလည်း စားချင်သလောက်စားနိုင်အောင် အသင့်ရှိပါ၏။ ရဲစခန်းမှူးကြီးက ကျွန်တော့်ကို လက်တို့၍ တစ်နေရာကို ပြသည်။ ချောင်းကိုဖြတ်၍ ပိုင်တိုင်စိုက်နေသူများ နေရာတွင် မည်းမည်းပုပုလူတစ်ယောက်ကို ထူးခြားစွာပင် မြင်ရလေသည်။ သူကား အခြားသူတွေလို ပုဆိုး ခါးတောင်းမကျိုက်ဘဲ ကွင်းသိုင်းပြီး လည်ပင်းမှာပတ်ထား၏။

ချောင်းအောက်ခြေမြေပေါ်မှာ တည်၍စိုက်ထားသည့် ပိုင်တိုင်များကိုတန်းပစ်၍ မြေထဲသို့ ဝင်ဝင်သွားအောင် အများအားနှင့် ဝိုင်းဖိချ၊ စိုက်ချနေကြသည်။ ပိုင်တိုင်များကို တွဲချည်ထားသည့် “ပစ်တန်း” ကိုမူ မမြင်ရတော့ပါ။ ရေအောက် ရောက်နေပါပြီ။ ၎င်းပစ်တန်းပေါ်တွင် အသီးသီးတိုင်များကိုင်၍ မတ်တတ်ရပ်နေကြပြီး “စီးလိုက်စို့ . . . စီးလိုက်စို့” ဟု ညာသံပေးကာ အချက်ကျကျ ခုန်၍ ခုန်၍၊ မြေထဲသို့တိုင်များ ဝင်ဝင်သွားအောင် အားသွန်ခွန် စိုက်လုပ်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ချောင်းရေမှာ ပစ်တန်းပေါ်မှာ မတ်တတ်ရပ်နေသူများ၏ ခါးအထိရောက်နေသဖြင့် ၎င်းတို့၏အောက်ပိုင်းကို မမြင်ရပေ။ သို့သော် “စီးလိုက်စို့” ညာသံမတိုင်မီ တိုင်ကို ဖက်၍ အပေါ်သို့အားယူလိုက်သည့်အချိန်တွင်မူ ထိုသူတို့၏ တင်ပါးအပိုင်းသည် ချောင်းရေပြင်ပေါ်သို့ ပေါ်ထွက်ရလေသည်။ ထိုအခါ၌ ပုဆိုးကွင်းသိုင်းထားသူ၏ မတော်ရာမြင်ကွင်းမှာ ရယ်ဖွယ်ဖြစ်နေလေတော့သည်။

ကမ်းပေါ်မှလူများက ဝိုင်းရယ်ကြပေမယ့် သူကတော့ မမူပါလေ။ တာပေါင်ကြီး ထုနှင့်ထည်နှင့် ဖြစ်လာရေးကိုသာ အာရုံစိုက်နေလေသတည်း။

လိုသော ချောင်းကေဖော်

မလိုသောချောင်းပေါက်ကိုပိတ်ပြီးနောက် မကြာခင်ပင် လိုသောချောင်းကောကို ဖော်ရပြန်သည်။

ရှေးယခင်က ဧရာဝတီသင်္ဘောသည် ပြင်ခရိုင်ရွာအထိ ဝင်လာပြီး ဆိုက်ကပ်သည်။ ပုသိမ်-ပြင်ခရိုင်သင်္ဘောကြောင်းသည် ပြင်ခရိုင်ရွာမအထိ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် ပြင်ခရိုင်ချောင်းမှာ တဖြည်းဖြည်း တိမ်ကောလာသဖြင့် ဧရာဝတီသင်္ဘော မဝင်နိုင်တော့ဘဲ ချောင်းဝရွာမှာသာ ရပ်နားသည်မှာ ကြာပြီဟု သိရပါသည်။

ထို့ပြင် ယခုအခါ ချောင်းဝရွာမှ ပြင်ခရိုင်ရွာမသို့ ခရီးသည်နှင့် ကုန်စည်များ သယ်ယူပို့ဆောင်သည့် စက်လှေ၊ စက်ဂါးများသည်ပင် ပြင်ခရိုင်ချောင်းထဲမှာ ရေတိမ်၍ ဆင်းတွန်းရခြင်း၊ ချောင်းဘေးမှ ကြိုးဖြင့် ဆွဲရခြင်းများ လုပ်နေရသည်။ ထို့ကြောင့် ဧရာဝတီသင်္ဘော မဝင်နိုင်သည့်တိုင်အောင်၊ စက်လှေ၊ စက်ဂါးများ အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်မည့် ချောင်းဖြစ်ရေးကို ပြင်ခရိုင်လူထုက အထူးလိုလားနေကြသည်။ သို့နှင့် လက်ထောက်မြို့ပိုင်နှင့် ရဲစခန်းမှူး ဦးဆောင်လျက် ရွာလုံးကျွတ် ချောင်းကောဖော်ရေး လုပ်အားပေးပွဲများ ဖြစ်ပေါ်လာလေတော့သည်။

ရပ်ကွက်အလိုက် နေ့ရက်သတ်မှတ်ကာ လူထုနှင့်အတူ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဝန်ထမ်းများ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့များပါမကျန် စုပေါင်း၍ ပြင်ခရိုင်ချောင်းအတွင်း လုပ်အားပေးလျက် ရှိကြသည်မှာ အဝေးမှ လှမ်းကြည့်လိုက်လျှင် ရေပြင်ကို မမြင်၊ လူဦးခေါင်းများကိုသာ မြင်ရပေလိမ့်မည်။

ချောင်းကောဖော်သည့်လမှာ မိုးအကုန်၊ သီတင်းကျွတ်လ ဖြစ်ပြီး လုပ်အားပေးစတင်သည့်နေ့က ကျွန်တော်နှင့် ဝန်ထမ်းများ

ချောင်းထဲသို့ စတင်ဆင်းရာတွင် ချောင်းလယ်မှာပင် ရေသည် ခါးလောက်သာရှိသည်။ ချောင်း၏ကြမ်းပြင်မှ ရွှံ့နွံနှင့်သဲများကို ရေပုံး၊ ဒယ်ပိုင်း စသည်တို့ဖြင့် တူးခပ်၍ ကမ်းပေါ်သို့ လှမ်းပေး သည်ကို ကမ်းပေါ်မှ လှမ်းယူပြီး ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာသွားသွန်ကြ သည်။ အားကောင်းမောင်းသန် ယောက်ျားကြီးများက ကမ်းစပ်ရှိ ဓနိပင်များကို ခုတ်ပစ်ကြသည်။ တက်ညီလက်ညီရှိကြသည်။

သို့နှင့် ချောင်းကောဖော်ခြင်းလုပ်အားပေးပွဲများပြီးသွားသည့် အခါတွင်ကား စက်လှေသမား ကိုမောင်မွေးလည်း ပျော်သွားပြီ။ စက်ဂါးပိုင်ရှင် ဦးအချီလည်း ပျော်သွားပြီ။ သို့သော် ပြင်ခရိုင် လူထု၏ ပျော်ရွှင်မှုက သူတို့ထက် အဆများစွာ သာလွန်မည်သာ။

ချောင်းကောဖော်ပြီး မကြာမတင်ပင် သီတင်းကျွတ် မီးထွန်း ပွဲတော်ရက်များသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ပြင်ခရိုင် ရွာလမ်းများ တစ်လျှောက် ရောင်စုံမီးပုံးများဖြင့် ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓအား ပူဇော် ခြင်းအပြင် အထူးအစီအစဉ်သည်ကား ချောင်းအတွင်း မီးဖောင် မျှောခြင်းများ ဖြစ်ပါသတည်း။

သမဲ့ဖြူ နေလှမ်းဆားစီမံကိန်း

ငပုတောအောက်ဘက်ဒေသများကား ဆားထွက်သည်ဟု ကျော်ကြားသည်။ အထူးသဖြင့် အလယ်ကျွန်းဒေသတွင် ဆားဖို များ ပေါသည်။ ဆားဖိုသူကြီးများသည် အစဉ်အလာ ချမ်းသာ ကြပေသည်။ ပုသိမ်မြစ်နှင့် သက်ကယ်သောင်မြစ်တို့မှ ပင်လယ် ရေများကို တင်ယူပြီး ဆားချက်ကြခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်တော်မြို့နယ်ခွဲတာဝန် ယူသည့်ကာလလောက်တွင် နေလှန်းဆားထုတ်လုပ်သည့် နည်းစနစ် စတင်လာသည်ကို သတိ ထားမိသည်။ အစိုးရ၏သမဲ့ဖြူ-ကံဆိပ်နေလှန်းဆား ထုတ်လုပ်မှု စီမံကိန်းသည် အထင်ကရဖြစ်ပါ၏။ ပြင်ခရိုင်အနီးမှ ကံဆိပ်ကျေးရွာ တစ်ဝိုက် သမဲ့ဖြူကွင်းတွင် ထိုစီမံကိန်းကို ဖော်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပေ သည်။ သမဲ့ဖြူတောကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းကာ ဆားကွင်းများ စနစ် တကျ ပြုလုပ်သည်။ ကံဆိပ်ချောင်းထဲမှ ပင်လယ်ရေကို စက်ဖြင့် စုပ်တင်ကာ၊ ကွင်းအဆင့်ဆင့်စနစ်ဖြင့် နေလှန်းပြီး နောက်ဆုံး အဆင့် ဆားကွင်းတွင် ဆားများ ရရှိစေမည့် စီမံကိန်းဖြစ်လေသည်။

ချက်ဆားသည် ထင်းကုန်သည်။ နေလှန်းဆားက ထင်းမကုန်။ ကွင်းကျယ်ကျယ်ရှိဖို့သာလိုသည်။ ပင်လယ်ပိုင်းဒေသရှိ ရေငန် ဝင် ဒေသများတွင် လုပ်ကိုင်နိုင်သမျှ မြေရိုင်းများကို ခုတ်ထွင်၍ လုပ် နိုင်သည်။ သမဲ့ဖြူ-ကံဆိပ်နေလှန်းဆား ထုတ်လုပ်မှု စီမံကိန်း သည်ကား ပြည်သူလူထုကို နေလှန်းဆား ထုတ်လုပ်မှု နည်းပေး လမ်းပြလုပ်ရန်လည်း ရည်ရွယ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ၎င်းစီမံကိန်း ကြီးသည် ကျွန်တော်၏အုပ်ချုပ်မှု နယ်မြေအတွင်း နီးကပ်စွာ တည်ရှိနေသည်ဖြစ်၍၊ ကျွန်တော်သည် ယင်းစီမံကိန်းအကြောင်း နှင့် နေလှန်းဆား ထုတ်လုပ်ပုံများကို လေ့လာထားရသည်။ ဆား လယ်ကွက်များ ပြုလုပ်ရန် သမဲ့ဖြူပင်များကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း သည့်ကာလဖြစ်၍ အလုပ်သမားများ လုံလောက်စွာ ရရှိရေး၊ ၎င်း တို့၏ သွားလာမှုအဆင်ပြေချောမွေ့စေရေးတို့ကို ပံ့ပိုးကူညီ စီမံ ပေးရပါသည်။

သမဲ့ဖြူ ဆားစီမံကိန်းသို့ ပြင်ခရိုင်ရွာမှ အလုပ်သမားများ သွားလာသည့်အခါ စက်လှေ၊ လှေတို့ဖြင့် ချောင်းလမ်းအတိုင်း ကွေ့ပတ်သွားလာကြရသည်။ အကယ်၍ အဖြောင့်လမ်းဖောက် မည်ဆိုလျှင် ၂ မိုင်ခန့်သာရှိပြီး အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်မည်။ စက်လှေဒုက္ခ၊ လှေဒုက္ခ ကင်းဝေးသွားမည်။ ဤသို့ ကျွန်တော် တွေးမိသဖြင့် ဆားစီမံကိန်းမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ရပ်ရွာအဖွဲ့ အစည်းများအား ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရာ အားလုံးစိတ်တူသဘောတူ ချက်ချင်းပင် စဖြစ်သွားလေသည်။

သို့နှင့် ကြိုးဆွဲတိုင်းတာ၊ လမ်းပန္နက်ရိုက်ပြီး လူထုအင်အား ဖြင့် တောရှင်းကြသည်။ ဓနိပင်၊ သမဲ့ဖြူပင်များကို ခုတ်ထွင်ရှင်း လင်းရခြင်းဖြစ်၍ ပင်ပန်းကြသည်။ သို့သော် မိမိတို့ အကျိုးဖြစ်၍ မငြီးငြူကြ။ ထိခိုက်ရှနာ စသည်များအတွက် ကျန်းမာရေးမှူး ဦးမြဝင်း ခေါင်းဆောင်သော ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ရှိသည်။ မြေအန္တရာယ်တွေ့ မှာစိုးရိမ်ခဲ့သော်လည်း မြေဆိုးကိုက်ခံရခြင်း မရှိခဲ့။ သုံးလေးရက် အတွင်း လမ်းကြောင်းကြီး ပေါ်လေသည်။

ဆက်၍ မြေဖို့ခြင်းလုပ်ငန်းကိုမူ ဆားစီမံကိန်းမှလည်း ကျခံ၊ ရလက ကလည်း ရပ်ကွက်အလိုက် စီမံပေးရာ တစ်လခန့်အတွင်း လမ်းကြမ်းပေါ်လေသည်။ မိုးတွင်းဘက် မသွားနိုင်သေးသော် လည်း ဆောင်းနှင့်နွေကျလျှင် သွားနိုင်မည်။ နေလှန်းဆားလုပ်ငန်း ကလည်း ဆောင်းနှင့်နွေရာသီများမှာ အဓိက ဖြစ်ပေ၏။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ဆန်းပိုင်းတွင် လမ်းပေါက်၍ ဝမ်းမြောက်ကြလေသည်။

ထိုလမ်းကို ၁၉၇၀-၇၁ ခုနှစ်အတွက် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ် ကျောက်ကြမ်းခင်းပေးရန် ကျွန်တော် အထက်သို့ တင်ပြလိုက်ပါသည်။ ပြင်ခရိုင်ချောင်းကို ဖြတ်ကူးရန် ချောင်းကူးတံတားတော့ လိုဦးမည်။ ထိုကိစ္စကိုမူ ပြင်ခရိုင်တွင် ကျွန်တော် ဖွဲ့စည်းပေးထားသည့် ရပ်ရွာစည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့က ဖြစ်အောင်လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ သမဲ့ဖြူဆားစီမံကိန်းမှလည်း ပံ့ပိုးပေးသည်။ များမကြာမီပင် သစ်သားတံတားကလေး အောင်မြင်စွာ ဆောက်လုပ်ပြီးသွားသည်။ ရွာမနှင့် သမဲ့ဖြူ-ကံဆိပ် နေလှန်းဆား စီမံကိန်းနယ်မြေ ဆက်သွယ်ရေးလမ်း ဖြောင့်တန်းသွားလေ၏။

မြေတိုင်းအလုပ်သင်

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိတို့သည် မပျက်မကွက်ပင် လက်တွေ့အလုပ်များ သင်ကြရပါသည်။

ကျွန်တော် ပြင်ခရိုင်ရောက်ပြီး ၆ လကျော်ကာလ၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် လက်တွေ့အလုပ်သင်ရန် ပုသိမ်ခရိုင် ဝန်ရုံးက အချိန်ဇယားဖြင့် ထုတ်ပြန်လေပြီ။ သို့နှင့် ပြင်ခရိုင်မြို့နယ် ခွဲတာဝန်ကို ငပုတောမြို့ပိုင်ထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်၊ ပြင်ခရိုင်မှ အဖွဲ့ အစည်းမိတ်ဆွေများကို “ခေတ္တနှုတ်ဆက်ခြင်း” ပြုခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖော်ဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ပုသိမ်ခရိုင် လယ်ဝန်ရုံး၌ ကျွန်တော်အပါအဝင် လက်ထောက်မြို့ပိုင် ၄ ယောက် မြေတိုင်းလက်တွေ့ အလုပ်သင် စတင်ခဲ့လေသည်။

လယ်ဝန်ကြီး၊ လယ်ဝန်လေး၊ အင်စပက်တော်၊ မြေတိုင်း
စာရေးတို့ကား ကျွန်တော်တို့၏ ဆရာများဖြစ်ပါ၏။ သံကြိုးနှင့်
ရိပ်မှန်၊ အင်းဒက်နှင့် ပလိန်းတေဘယ်၊ အော့ဆက်နှင့်စကေး
အမျိုးမျိုးကို သင်ယူပြီးနောက် ပုသိမ်အနီးမှ ရွာသစ်ကုန်း ကျေးရွာ
အုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ် ၁၇၈ (ခ) ရှိ စပါးစိုက် ၁၀ ဧကကို လက်တွေ့
တိုင်းတာရလေသည်။ ထို့နောက် ဧကတုံးလက်တွေ့၊ ဧရိယာ
တွက်ချက်ရသည်။

လယ်မြေကိစ္စပြီးသည့်အခါ မြို့မြေတိုင်းတာခြင်း လက်တွေ့
အဖြစ် ပုသိမ်မြို့ပေါ်ရှိ မြို့ကွက်အမှတ် ၄၉ ကို ဆရာများက
မြေပုံနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြပါသည်။

တွင်းထွက်မြေပုံတွင် ဦးပိုင်ခြားဆေး၊ မြေမျိုးခြားဆေး၊ ဦးပိုင်
အမှတ်၊ ပိုင်ရှင်အမည် ရေးတင်ခြင်းကို လေ့လာပြီးနောက် မြေစာရင်း
ပုံစံ ၁ (က)၊ ၁ (ခ) သီးနှံစာရင်း၊ နှစ်စာရင်း ရေးသွင်းနည်းကို
သင်ယူရပါသည်။ ထို့နောက် ဒါးကကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ်
၃၁၇ (က) နှင့် (ခ) တို့တွင် လက်တွေ့ ကွင်းဆင်း၍ သီးနှံမှတ်
သားခြင်း၊ နှစ်စာရင်းပြုစုခြင်း၊ အခွန်ပြေစာရေးသားခြင်းတို့ကို
လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရလေသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ကွင်းစစ်ဆေးပုံ စစ်ဆေးနည်း၊ စစ်ဆေးချက်
ရေးနည်းတို့ကို လက်တွေ့ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ ပုသိမ်မြို့အနီး ပုလဲကူး
ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ် ၁၅၃ (က) သို့ ကွင်းဆင်းရလေသည်။

မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မြေတိုင်းလက်တွေ့အလုပ်သင်
ပြီးဆုံးပါသည်။ နှစ်လတိတိ အချိန်ကြာခဲ့သည်။ ထို့နောက်

ကြေးတိုင်းနှင့် မြေစာရင်းမင်းကြီးရုံးမှ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းတွင်
ထုတ်ပြန်ကြေညာရာ၌ မြေစာရင်းလက်စွဲဥပဒေအပိုဒ် ၁၅၈ အရ
မြေတိုင်းနှင့် မြေစာရင်း ဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပြီးစီး
အောင်မြင်ကြောင်း ပါရှိလေသည်။

ငွေတိုက်အလုပ်သင်

မြေတိုင်းလက်တွေ့အလုပ်သင်ပြီးသည့်နောက် ငပုတော
လက်အောက်ငွေတိုက်တွင် ၁ လနှင့် ပုသိမ်ခရိုင်ငွေတိုက်တွင် ၁၅
ရက် လက်တွေ့အလုပ်သင်ကြားရပါသည်။ ထို့နောက် ဧရာဝတီ
တိုင်း မင်းကြီးရုံးက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန်ကြေညာရာ၌
လက်အောက်ငွေတိုက်နှင့် ခရိုင်ငွေတိုက် လုပ်ငန်းများကို ကျေနပ်
လောက်အောင် ဆုံးခန်းတိုင် အလုပ်သင်ပြီးစီးကြောင်း ပါရှိပါသည်။

အခြားဌာနအလုပ်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း လက်တွေ့
လေ့လာခဲ့ရပါ၏။

- ယစ်မျိုးဌာန - ရက်သတ္တ (၁) ပတ်
- စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ရုံး - ရက်သတ္တ (၁) ပတ်
- ရဲတပ်ဖွဲ့ကြီးကြပ်ရေးမှူးရုံး - ရက်သတ္တ (၂) ပတ်

တစ်ဆက်တည်းပင် ပုသိမ်ခရိုင်ဝန်ရုံး၊ အခွန်ဌာန၊ အထွေ
ထွေဌာန၊ တရားဌာနများ၌ ရက်သတ္တတစ်ပတ်စီနှင့် ငပုတောမြို့ပိုင်
ရုံး၌ ရက်သတ္တနှစ်ပတ် လေ့လာသင်ယူမှု ပြုရပါသေးသည်။

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းများသည်ကား ကျရာတာဝန်
ကို ထမ်းဆောင်ကြရပါ၏။ ငွေတိုက်အရာရှိအဖြစ်လည်းကောင်း၊

အခွန်ဝန်အဖြစ်လည်းကောင်း တစ်ချိန်ချိန်တွင် ထမ်းဆောင်ရသည့် ထုံးစံအရ၊ ထိုလုပ်ငန်းများ၌ ကျွမ်းကျင်နေစေရန် ယခုကဲ့သို့ လက်တွေ့အလုပ်သင်ခြင်းများ ပြုရခြင်းဖြစ်ပေသည်တကား။

သားကို စိတ်မချတဲ့အမေ

အမေက ကျွန်တော်တို့သားသမီးများနှင့် ခွဲမနေဖူးပါ။ ကျွန်တော် အဝေးရောက်နေတော့ အမေ့မှာ သားဖြစ်သူကို လွမ်းနေမှာအမှန်။ သားကို စိတ်မချကြောင်း ခဏခဏစာရေးသည်။ ကျွန်တော် ပြင်ခရိုင်ကိုရောက်ပြီး လေးငါးလအကြာတွင် အမေက သားကို တွေ့ချင်သည်၊ ပြင်ခရိုင်ကိုလာချင်သည်ဆို၍ ခွင့်ယူပြီး အမေ့ကို သွားခေါ်ခဲ့ရသည်။ သားကို ထမင်းချက်ကျွေးရင်း အမေက ဒေသအခြေအနေကို လေ့လာဟန်တူသည်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ တစ်ခုသော ညနေပိုင်း။

ကျွန်တော်သည် သမဲ့ဖြူ-ကံဆိပ် နေလှန်းဆား စီမံကိန်းနှင့် ပြင်ခရိုင်ရွာ ဆက်သွယ်မည့် လူသွားလမ်း ဖောက်လုပ်သည့်နေရာ သို့ ကွင်းဆင်းနေစဉ်၊ တိုင်းမင်းကြီးရောက်လာသည့်သတင်း ရရှိ လေသည်။ ကျွန်တော်ချက်ချင်းပင် ပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဗွက် လမ်းကိုဖြတ်ရ၊ ချောင်းကိုလှေဖြင့်ကူးနေရ၍ နာရီဝက်ကျော်ကျော် ကြာသွားသည်။

ရုံးပြန်ရောက်တော့ တိုင်းမင်းကြီး ဦးထွန်းတင် (စာရေးဆရာ မန်းတင်) နှင့် အမေက စကားလက်ဆုံကျနေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

နယ်ပိုင်ကြီး ဦးစံရွှေဘုလည်း ပါသည်။ တိုင်းမင်းကြီးသည် မော်တင် စေတီတော်မှအပြန် ချောင်းဝတွင် ၎င်း၏အမ်အယ်(လ်) သင်္ဘော ကို ထားခဲ့ပြီး၊ နယ်ပိုင်၏ အယ်လ်ဘုတ်ဖြင့် ပြင်ခရိုင်သို့ ဝင်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ကြိုတင်သိရှိမထား၍ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိဖြစ်နေသည်ကို တိုင်းမင်းကြီးက “ကိစ္စမရှိဘူး၊ ဘာမှမစီစဉ်နဲ့၊ တို့အခုပဲပြန်မှာ” ဟုပြောသည်။ နယ်ပိုင်ကြီးက “ခင်ဗျားရုံးကို မင်းကြီးကြည့်ပြီးသွားပြီ။ ခင်ဗျားစီမံလုပ်ကိုင်ထားတာတွေ မင်းကြီးက သဘောကျပါ တယ်” ဟုပြောရာ တိုင်းမင်းကြီးက ပြုံးနေသည်။ တိုင်းမင်းကြီးပြုံး သည်ကိုမြင်ရ၍ ကျွန်တော်ရင်မှာ ပေါ့သွားလေသည်။

မြို့နယ်ခွဲအုပ်ချုပ်ရေး၊ အခွန်ကောက်ခံရေး၊ တရားစီရင်ရေး ကိစ္စများကို မင်းကြီးက သိလိုသမျှ မေးမြန်းပြီးချိန်တွင် မိုးချုပ်စ ပြုလေပြီ။ မင်းကြီးက ပြန်ခါနီးတွင် “မင်းက အရွယ်ကလည်း ငယ်၊ လူပျိုကလည်းဖြစ်တော့ မင်းအမေက စိတ်မချဘူးတဲ့။ သူကလဲ အမြဲမနေနိုင်ဘူးတဲ့။ ဒီတော့ဒီမှာပဲ ကြင်သူသက်ထားရှာတော့လေ” ဟု ပြုံးစစနှင့်ပြောသွားသည်။ တိုင်းမင်းကြီးက စာရေးဆရာပီပီ၊ ကျွန်တော့်အကြောင်းတွေ အမေ့ဆီက ဘယ်လောက်နှိုက်သွား သည်မသိ။

တိုင်းမင်းကြီးပြောသွားသည့်စကားကို အမေက မည်သို့ သဘောပေါက်သည် မသိပါ။ မြေတိုင်းလက်တွေ့သင်တန်း အမိန့် ကျသည့်အခါ အမေ့ကို ဖျာပုံပြန်ပို့သည်။ သိပ်မကြာလိုက်ပါ။ အမေ က သူသဘောကျပြီးဖြစ်သည့် ကျွန်တော့်ချစ်သူကို ပုသိမ်သို့ ခေါ်

လာပြီး မြေတိုင်းလက်တွေ့သင်တန်းကာလအတွင်းမှာပင် တရားသူကြီးရှေ့မှာ လက်ထပ်ပေးလေသည်။ တရားသူကြီးကား ဖောင်ကြီးသင်တန်းဆင်းဖက် ဦးသန့်ဇင်ဖြစ်ပြီး၊ သက်သေများမှာလည်း သင်တန်းဆင်းဖက် လက်ထောက်မြို့ပိုင်များဖြစ်သည့် ဦးထွန်းမြင့်နှင့် ဦးထွန်းအောင်၊ ဒီစကြိုတ်ကောင်စီအတွင်းရေးမှူး ဦးကံထွန်းတို့ ဖြစ်လေသည်။

ထိုနေ့ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့မှစ၍ ကျွန်တော်နှင့် မခင်လေးဝင်းတို့ အကြင်လင်မယား ဖြစ်ကြလေသတည်း။

တရုတ်နှင့် ကုလား

ပြင်ခရိုင်တွင် တရုတ်နှင့်ကုလား တစ်သားတည်းဖြစ်ခဲ့ပုံကို ပြင်ခရိုင်သူ ပြင်ခရိုင်သားတို့ ပြောမကုန်ဟု ဆိုပါသည်။

“တရုတ်” ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဖ မြန်မာ၊ အမိ မြန်မာစစ်စစ်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်က အသားဖြူပြီး မျက်ရစ်မပါ၍ လူတိုင်းက ကျွန်တော့်ကို တရုတ်ဟု ထင်ကြသည်။

“ကုလား” ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးမှူး ဦးမြဝင်းဖြစ်ပါသည်။ သူ့အဖေက ဟိန္ဒူကုလားလူမျိုး၊ သူ့အမေက တရုတ်လူမျိုးဟု သူပြောပြ၍ သိရပါ၏။ သူက သူ့အဖေဘက် လုံးဝတူသဖြင့် ကုလားအစစ်ဟုပင် ထင်ကြသည်။

ဦးမြဝင်းက ကျွန်တော့်အပေါ် အစ်ကိုတစ်ယောက်လို ချစ်ခင်ပြီး၊ လူပျိုလူလွတ်များဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သွားအတူ လာအတူ

တတွဲတွဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့အိမ်မှာ ကြုံလည်းကိုယ်ကဝင်စား၊ ကိုယ့်အိမ်မှာကြုံလည်း သူက ဝင်စား။ လုပ်ငန်းအရလည်း ပြည်သူလူထုနှင့် ဆက်ဆံရသည့် ဝန်ထမ်းများဖြစ်၍ တွဲကိုတွဲရသည်။ လက်ထောက်မြို့ပိုင် ခရီးထွက်လျှင် ကျန်းမာရေးမှူးပါသည်။ မြို့နယ်ခွဲ ကြက်ခြေနီအသင်း ဖွဲ့စည်းပုံတွင်လည်း လက်ထောက်မြို့ပိုင်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကျန်းမာရေးမှူးက အတွင်းရေးမှူး။ သူ့ကိုယ်၌ ကလည်း ရပ်မုရွာမုတွင် စိတ်ဝင်စားပြီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးကောင်းလှသဖြင့် အလှူအတန်းသွားလျှင်လည်း အတူတူ၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်လျှင်လည်း အတူတူ။

ကြာတော့ ပြင်ခရိုင်မှာ ပြောစမှတ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ “တရုတ်နဲ့ ကုလားတစ်သားတည်းပဲ” တဲ့။ ထိုသို့ရှိရာမှ ကျွန်တော့်မှာ ဇနီးချော ရှိလာသောအခါ ကျွန်တော်က သူ့ဆီ အရောက်အပေါက်နည်း သွားသည်။ ထိုအခါ သူ့မှာ နေမထိထိုင်မသာ ဖြစ်ဟန်တူပါ၏။ အနောက်ချောင်းရပ်ရှိ သူ့အိမ်မှာ မြောက်ပိုင်းရပ်ရှိ ကျွန်တော့်အိမ်သို့ အားတိုင်း ရောက်ရောက်လာတော့သည်။ ကျွန်တော့်ဇနီးကိုလည်း ခင်မင်၏။ ဇနီးသည်တွင် ကိုယ်ဝန်ရှိချိန်မှစပြီး မွေးဖွားပြီးသည်အထိ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတာဝန်ကို သူကပဲ ယူသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့၏သားဦးကလေး မွေးတော့လည်း ကလေးကို သူ့လက်ပေါ်ကမချ။

ကျွန်တော်တို့၏သားဦးလေးကို လက်ပေါ်ကမချသူတစ်ဦး ရှိသေးသည်။ ကျွန်တော့်ဇနီးဖြစ်သူ မခင်လေးဝင်း ပြင်ခရိုင်သို့

ရောက်စကပင် ခင်မင်လျက်ရှိသူ “ပန်ပန်” ဆိုသူလေးဖြစ်ပေသည်။ ပန်ပန်က ခင်တတ်မင်တတ် ကူညီတတ်သူကလေး၊ မြောက်ပိုင်း ရပ်၏ကွမ်းတောင်ကိုင်လေးဖြစ်၏။ အကဝါသနာပါသူလေး ဖြစ်၍ ကျွန်တော်က ယိုးဒယားပဏာမကွက် တီးလုံးကို ပတ္တလားဖြင့် တီးပေးသည့်အခါ ဟန်ကျပန်ကျ ကပြတတ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့အိမ်ကို မကြာခဏ ရောက်ရောက်လာတတ်သည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့မှာ သားဦးလေးရတော့ ကလေးကို သူ့လက်ပေါ် ကမချ။

တစ်ခါတစ်ရံ ကိုမြဝင်းနှင့် မပန်ပန်တို့အိမ်မှာ ဆုံမိကြသည့် အခါ ကလေးကို လှ၍ချီကြသည်။ တစ်ခါက ကလေးကို ချီလျက် စောင်ပုခက်ပေါ်မှာ ပန်ပန်က ထိုင်၍ လွဲနေစဉ် ပုခက်ကြိုးပြတ် ကျသည်။ ကလေးကို ပန်ပန်က ပွေ့ထား၍ ကလေးဘာမှ မဖြစ်။ ပန်ပန်၏ဒဏ်ရာကိုသာ ကိုမြဝင်းက ဆေးကုရလေသတည်း။

(ကျွန်တော်တို့ ပြင်ခရိုင်မှ ပြောင်းရွှေ့သွားပြီးနောက်ပိုင်း၊ “ကုလားလေး” အမည်ရ ကျန်းမာရေးမှူး ကိုမြဝင်းနှင့် ပန်ပန် အမည်ရှိ ကွမ်းတောင်ကိုင်လေးတို့ နှစ်ဖက်မိဘသဘောတူ ပြင်ခရိုင်တစ်ရွာလုံးသဘောတူ အကြင်လင်မယားဖြစ်သွားသည့် ဇာတ်လမ်းတွင် မြားနတ်မောင်မှာ “တရုတ်ကလေး” ၏သားဦးလေး မောင်မြတ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြကြောင်း သိရလေသည် ။ ။ ဤကား စကားချပ်)။

မဟာမက္ခုရုံသီ

၁၃၃၂ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလရာသီသို့ ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ “မဟာမက္ခုရုံသီ” ဘွဲ့အမည်တော်ရှိသည့် “မြတ်မော်တင်” စေတီတော်သည် ငပုတောမြို့နယ်အတွင်းမှာ တည်ရှိပါသည်။ ငပုတောမြို့နယ်တွင် မြို့နယ်ခွဲသုံးခု ခွဲထားသည့်အနက် ကျုံကူး မြို့နယ်ခွဲအတွင်းရှိ မော်တင်စွန်းတွင် တည်ရှိပါသည်။

မော်တင်အင်္ဂုစွန်းကို မြေပုံတွင် နီဂရေ(စ်)အင်္ဂု (Cape of Negrace) ဟု ဖော်ပြသည်။ မော်တင်တောင်စွန်းကို ရှေးက နဂါး ရစ်တောင်ဟုလည်းကောင်း၊ သရနတောင်ဟုလည်းကောင်း ခေါ်သည်။ ထိုမော်တင်တောင်ဦး၌ ကိန်းဝပ်တော်မူသော မြတ်မော် တင်စေတီတော်သည် ဇေယျသနနဂါးမင်းက တဖုဿနှင့် ဘလ္လိက ညီနောင်ထံမှ တိတ်တဆိတ် ပင့်ယူထားသော ဆံတော်နှစ်ဆူကို ဌာပနာကာ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့တွင် တည်ထားခဲ့သော စေတီတော်ဖြစ်ကြောင်း၊ မူလစိုင့်တမော့အရွယ် စေတီတော်ကို သက္ကရာဇ် ၄၅၇ ဝန်းကျင်တွင် အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးက ပြုပြင်ပြီး “ဖောင်တော်ဦးစေတီ” ဘွဲ့အမည်ဆက်ကပ် တော်မူခဲ့ကြောင်း မြတ်မော်တင်စေတီတော်သမိုင်းတွင် ပါရှိပါ၏။

မြတ်မော်တင်ဘုရားပွဲတော်ကို နှစ်စဉ် တပေါင်းလဆန်း (၁) ရက်နေ့မှ လပြည့်နေ့အထိ ကျင်းပမြဲဖြစ်၏။ သမိုင်းဝင် ထိုဘုရားပွဲ ကျင်းပရာတွင် ပုသိမ်ခရိုင်ဝန်က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်၊ ငပုတောမြို့ပိုင်က အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ပါဝင်သော ဘုရားပွဲတော်ကျင်းပရေးကော်မတီ

က ဦးစီးကျင်းပခြင်းဖြစ်ရာ ပုသိမ်ခရိုင်အတွင်းမှ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများကိုပါ ပွဲတော်လုပ်ငန်းများတွင် ခေါ်ယူစုစည်းတာဝန်ပေးအပ်လေ့ရှိပါသည်။ မြတ်မော်တင်စေတီတော်တည်ရှိရာ ကျုံကူးမြို့နယ်ခွဲ လက်ထောက်မြို့ပိုင်နှင့် မော်တင်စွန်း၏ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲ လက်ထောက်မြို့ပိုင်တို့ကမူ အိမ်ရှင်အရာရှိများအဖြစ် ပွဲတော်အကြိုကာလမှစ၍ ပွဲတော်သိမ်းကာလအထိ တာဝန်ယူကြရပေသည်။

ကျွန်တော်သည် ယခင်နှစ် ပွဲတော်ကာလတုန်းက လက်တွေ့အလုပ်သင်နှင့်ဆိုင်သဖြင့် ပွဲတော်လုပ်ငန်းများကို ထမ်းဆောင်ခြင်းမပြုခဲ့ရပါ။ မြတ်မော်တင်ဘုရားပွဲတော်ကို သက္ကရာဇ် ၁၃၃၂ တွင် တပေါင်းလဆန်း (၁) ရက်နေ့မှ လပြည့်နေ့အထိ (၂၅-၂-၇၁ မှ ၁၁-၃-၇၁ အထိ) ကျင်းပခဲ့ရာ၊ ကျွန်တော်သည် နှစ်ရက်ခန့်ကြို၍ မော်တင်တောင်ပေါ်တွင် ရောက်ရှိနေခဲ့ပါ၏။ ဘဏ္ဍာတော်ထိန်းတာဝန် ယူရမည်ဖြစ်၏။ ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့တွင် ကျွန်တော်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပုသိမ်မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်မှ လက်ထောက်မန်နေဂျာ ဦးတင်အံ့က အတွင်းရေးမှူးဖြစ်ပါသည်။

ပွဲတော်ရက်များအတွင်း မော်တင်တောင်မှာ နေရမည်ဖြစ်၍ မခင်လေးတို့သားအမိကိုပါ ခေါ်ခဲ့သည်။ သူတို့ကိုလည်း ဘုရားပွဲတော်ကို ကြုံစေချင်၍ဖြစ်၏။ သူတို့သားအမိကို တောင်အောက်ရှိဇရပ်တစ်ဆောင်မှာ နေရာချထားသည်။

မြတ်မော်တင် ဘုရားပွဲတော်အစရက်များမှာ လူသိပ်မစည်ကားသေး။ အလုပ်လည်းသိပ်မများသေး။ ထိုရက်များတွင် မွေးခါစ

သားကလေးကို တစ်လှည့်စီထွေးပိုက်လျက် ဘုရားရင်ပြင်တော်ပေါ်ကို လမ်းသုံးသွယ် (စောင်းတန်းသုံးခု) မှတက်ခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံများကို မမေ့နိုင်ပါ။

စေတီတော်၏ ‘အနောက်တောင်ဘက်လမ်း’ ကို ‘နဂါးလမ်း’ ဟုခေါ်ကြသည်။ ဇေယျသနနဂါးမင်းအမျိုးရှိသော ရေနတ်နဂါးတို့ မော်တင်ကုန်းတော်ပေါ်သို့တက်ရောက်၍ စေတီတော်မြတ်ကို ပူဇော်သည့်လမ်းဟုယုံကြည်ကြသည်။ စေတီတော်၏ တောင်ဘက်လမ်းကို ‘ဆင်ဖြူတော်လမ်း’ ဟုခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ဆင်ဖြူတော်များ မော်တင်ကုန်းတော်ပေါ်သို့တက်ရောက်ဖူးမြော်သည့်လမ်းဟုယုံကြည်ကြသည်။ စေတီတော်၏ ‘အရှေ့တောင်ဘက်လမ်း’ကို ‘ဝိဇ္ဇာလမ်း’ ဟုခေါ်ကြသည်။ ဝိဇ္ဇာဓိရိပုဂ္ဂိုလ်များ မော်တင်ကုန်းတော်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ဖူးမြော်သည့်လမ်းဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ရင်ပြင်တော်ပေါ်သို့ နဂါးလမ်းဘက်မှ တက်ခဲ့စဉ်က စိတ်ထဲမှာ ထူးထူးခြားခြား ခံစားမှုဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံ သားကလေးကိုချီပွေ့လျက် ညနေခင်း မော်တင်တောင်စွန်းကိုပတ်၍ အနောက်ဘက်သို့ သဲသောင်ကျောက်ဆောင်များတစ်လျှောက် ရွှင်လန်းစွာလျှောက်ခဲ့ကြသည်။ ကမ်းစပ်ပေါ်တက်လာသည့် ပင်လယ်လှိုင်းများက ခြေဖဝါးတွေကိုထိပြီး လျှောခနဲပြန်ဆင်းသွားသည့်အခါ ပျော်စရာလေးဖြစ်သွားတော့သည်။ ခပ်ပြင်းပြင်းလေး တိုက်ခတ်နေသော ပင်လယ်လေကိုရှုရင်း နဂါးလမ်းမှ တောင်ပေါ်သို့တက်ခဲ့ကြသည်။ ဩော်-ရှေးရှေးက နတ်နဂါးတို့ ဤလမ်းမှ တက်ရောက်ကြပါသတဲ့။ ယခုလည်း နတ်နဂါးတွေ တက်များ

တက်လာကြလေမလားဟု ဟိုဟိုသည်သည် ရော်ရမ်းမိလေသည်။ စိတ်ထဲမှာ ထူးဆန်းသော ညွတ်နူးမှုမျိုးလည်း ခံစားနေရသလိုလို စောင်းတန်းထိပ် ရင်ပြင်တော်ပေါ် ရောက်သည့်အချိန်တွင် တောင်အောက်သို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်သည့်အခါ တောတောင် စိမ်းစိမ်းနှင့် ပင်လယ်ပြာပြာ သဘာဝအလှသည်ကား ကြည့်လို့မဆုံး ရှုလို့မဝ ပန်းသမ္မုပြေလေ၏။ ပင်လယ်တွင်း ဟိုးအဝေးဆီတွင်မူ သမီးလှကျွန်း (ခေါ်) လိပ်ကျွန်းကို မှုန်ပျံမြင်နေရဆဲ။

စေတီတော်မြတ်၏ ခြေတော်ရင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံ သားငယ်ကို အထပ်ထပ်ထွေး၍ အလယ်မှာ အသာချ၊ ရိုသေစွာ ထိုင်ကြသည်။ မဟာကုဋ္ဌရံသီ ဘွဲ့မည်ချီသည့် မြတ်မော်တင်စေတီ တော်မြတ်ကြီးအား အားရကော်ရော် မော်၍ဖူး၊ အကြိမ်ကြိမ်ပင် ဦးချကြလေသည်။ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ဆံတော်နှစ်ဆူ ကိန်းဝပ် တော်မူသော စေတီတော်မြတ်ကြီးကား ဖူး၍မဝနိုင်ပါတကား။

ဪ - အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းတာဝန်ဖြင့် မြတ်မော်တင်စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးမြော်ခွင့်ရသည့်ကုသိုလ်၊ ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်ခွင့်ရသည့် ကုသိုလ်တို့သည်ကား ထူးခြား ပေစွဟု အားရကျေနပ်မိလေသည်။ ထို့ပြင်တစ်ဝ ဖျာပုံမှ မိခင်ကြီး နှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းအချို့သည်လည်းကောင်း၊ အနယ်နယ်အရပ်ရပ် မှ အသိမိတ်ဆွေများသည်လည်းကောင်း ရောက်လာကြပြီး စေတီ တော်မြတ်ကြီးကို ဖူးခွင့်ကြုံကြိုက်အောင် မိမိ ကူညီပေးခွင့်ရသည် များအတွက်လည်း ဝမ်းသာကြည်နူးမိရပါ၏။

ဘုရားပွဲတော်ကား တပေါင်းလဆန်း ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅ ရက်နေ့ များတွင် အထူးစည်ကားလှသည်။ ထိုရက်များတွင် ညစဉ်ညတိုင်း အလှူခံသေတ္တာများကိုဖွင့်၍ ရေတွက်ရသည်မှာ ညဉ့်နက်သည့် တိုင်းအောင်ပင်။ ထိုငွေများကို မီးခံသေတ္တာတွင် သော့ခတ် သိမ်းဆည်း၊ လုံခြုံရေးရဲအရာရှိသို့ လွှဲအပ်ပြီးမှ အိပ်ရသည်။

ထိုဘဏ္ဍာငွေအားလုံးကို တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့ ခရိုင်ဝန်၏ရေယာဉ်ဖြင့် ပုသိမ်သို့ သယ်ယူသွားချိန်တွင် ကျွန်တော် ၏ဘဏ္ဍာတော်ထိန်းတာဝန် ပြီးဆုံးလေသတည်း။

စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်း

မြတ်မော်တင်ဘုရားပွဲပြီး၍ မကြာမီပင် စစ်ကြောင်းကြီး ငါးကြောင်း ဆင်းရလေသည်။

မြစ်တစ်ရာတိုက်နယ် ဂျမ်းကပ်ဒေသကို အခြေစိုက်သည့် မဲလုံးဓားပြအဖွဲ့မှာ ငပုတောမြို့နယ်အတွင်း လူထုကို ဒုက္ခပေးလျက် ရှိခဲ့သည်။ ငွေကြေးရှိသူများကို ဓားပြတိုက်၊ ပြန်ပေးဆွဲသည်။ စက်အားကောင်းသည့် ဒုံးလှေကြီးများဖြင့် မြစ်တစ်ရာနယ်ထဲမှ ထွက်လာ၊ ဓားပြတိုက်၊ ပြန်ပေးဆွဲပြီး မြစ်တစ်ရာထဲ ပြန်ဝင်သည်။ မြစ်တစ်ရာကား သူတို့၏ သဘာဝအကာအကွယ်ဖြစ်လေသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ဌာနေပြည်သူစစ်များ ဖွဲ့စည်း၊ သင်တန်း ပေး၍ ကျေးရွာများကို ကာကွယ်လိုက်သောအခါ ၎င်းတို့သည် ရွာနှင့်အလှမ်းဝေးသည့် ဆားဖိုများ၊ တဲစုများကို ဓားပြတိုက်၊

ပြန်ပေးဆွဲခြင်းများ ပြုလာပြန်၍ ဒေသလူထုမှာ ၎င်းတို့ရန်ကိုသာ ကြောင့်ကြနေခဲ့ကြရသည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလလောက်တွင် တပ်မတော်က ငပုတောအနောက်ခြမ်း စစ်ဆင်ရေးလုပ်သည်ဟူသော သတင်းကောင်းကို ကြားရလေသည်။ တစ်ဆက်တည်းပင် မဲလုံးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဦးသောင်းကျော် လက်နက်ချကြောင်း ကြားရပြန်သဖြင့် ငပုတောမြို့နယ်လူထုမှာ တိမ်စင်သောလန့်ယှ ဖြစ်တော့သည်။

ထို့နောက် သောင်းကျန်းသူများ အခြေပြုခဲ့သည့် မြစ်တစ်ရာနယ်မြေကို နယ်မြေစိုးမိုးရေးစစ်ကြောင်းကြီး ငါးကြောင်းဝင်ရန် အစီအမံ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ တတိယပတ်နှင့် စတုတ္ထပတ်အတွင်း ဝင်ရောက်ရမည်ဖြစ်ပါ၏။ ငပုတောမြို့နယ် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီက မြို့နယ်အတွင်းမှ ဝန်ထမ်းများကို စုစည်းတာဝန်ပေးလေပြီ။ စစ်ကြောင်းများဖွဲ့စည်းကာ တပ်မတော်နှင့်အတူ မြစ်တစ်ရာဒေသသို့ ဝင်ရမည်။

စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းဆိုသည်ကား စစ်ရေးစစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးစစ်ကြောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေးစစ်ကြောင်း၊ စီးပွားရေးစစ်ကြောင်းနှင့် လူမှုရေးစစ်ကြောင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါ၏။ တစ်နည်းဆိုပါလျှင် နယ်မြေကို စစ်ရေးအားဖြင့် လုံခြုံမှုပေးထားပြီး ထိုနယ်မှ လူထုကို နိုင်ငံရေးအသိအမြင်များပေးရန်၊ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ ဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေရန်၊ စိုက်ပျိုးရေးစသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းပေးလမ်းပြကူညီပေးရန်၊

ကျေးလက်နေ ပြည်သူတို့၏လူမှုဘဝ တိုးတက်စေရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် တပ်မတော်၊ ပါတီယူနစ်နှင့် ဌာနဆိုင်ရာများ စုပေါင်း၍ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဌာနဆိုင်ရာများကို မြို့နယ်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီက ပေါင်းစပ်စီမံပေးပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုပင် စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းဆင်းသည်ဟု အတိုခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းအဖွဲ့များကို နှစ်ဖွဲ့ဖွဲ့စည်းထားပြီး အဖွဲ့ (၂) တွင် နလတကိုယ်စား ကျွန်တော်က ဦးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါ၏။ ဇွန်လ (၁၇) ရက်နေ့တွင် ထိုဒေသသို့ စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းအဖွဲ့ စတင်ဝင်ရောက်သည်။

မြစ်တစ်ရာဒေသမှ လူထုနှင့် စတင်ထိတွေ့ရသည့်ချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ ယခင်က ထင်မြင်ခဲ့သည်များနှင့် တစ်ခြားစီဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။ ယခင်ကဆိုလျှင် မြစ်တစ်ရာနယ်ထဲက လူတွေအားလုံး မဲလုံးခားပြအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ မဲလုံးခားပြဆိုလျှင် မြစ်တစ်ရာနယ်ထဲကလူတွေဖြစ်သည်ဟု မြင်သည်။ တကယ့်တကယ် ထိတွေ့တော့မှ မဲလုံးခားပြအဖွဲ့မှာ ဂျမ်းကပ်ကျေးရွာတစ်ဝိုက်မှ လူနည်းစုသာဖြစ်လေသည်။ ဒေသလူထုမှာ ကရင်လူမျိုးအများစုဖြစ်ပြီး ရိုးရိုးသားသားလုပ်ကိုင်စားသောက် နေထိုင်ကြသူများသာ ဖြစ်ပေ၏။ မြစ်ချောင်းများ ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသော မြစ်တစ်ရာဒေသ၏ သဘာဝအကာအကွယ်ကိုယူ၊ မြစ်တစ်ရာနယ်ကို ခြေကုပ်ယူပြီး ကြီးစိုးနေသော မဲလုံးအဖွဲ့ကို “နီးရာခား” ကြောက်နေကြရခြင်းသာ ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဤအချက်ကို သိရှိထားသော တပ်မတော်နှင့် ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းက ‘သောင်းကျန်းမှု ဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြပွဲများ’ ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ခြင်းဖြစ်၏။ စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းအဖွဲ့များက ကျေးရွာများတွင် နိုင်ငံရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရင်း အချက်အချာကျသော နေရာများ၌ သောင်းကျန်းမှုဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရေးကို စည်းရုံးဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တော့ စည်းရုံးရန်ပင်မလိုပါ။ ကျေးရွာလူထုမှာ သူတို့ ကြောက်ရွံ့ခဲ့ရသည့် နီးရာစား (သို့မဟုတ်) မဲလုံးအဖွဲ့၏ သောင်းကျန်းမှုများကို ဆန့်ကျင်လိုခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။

သို့နှင့် ‘သောင်းကျန်းမှုဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြပွဲကြီး’ များ ဤသို့ ဤနယ် တစ်ခဲနက် ကျင်းပခဲ့လေတော့သည်။

- (၁၇-၆-၇၁) နေ့တွင် အစိုးရကျေးရွာ၌ ရွာပေါင်းနှစ်ဆယ်မှ လူနှစ်ထောင်ကျော် တက်ရောက်ခဲ့။
- (၁၈-၆-၇၁) နေ့တွင် တောင်ကလေးကျေးရွာ၌ ရွာပေါင်းသုံးဆယ်ခန့်မှ လူလေးထောင်ငါးရာကျော် တက်ရောက်ခဲ့။
- (၂၄-၆-၇၁) နေ့တွင် ဂျမ်းကပ်ကျေးရွာ၌ ရွာပေါင်းသုံးဆယ်မှ လူသုံးထောင်ခန့် တက်ရောက်ခဲ့။
- (၂၆-၆-၇၁) နေ့တွင် ဆင်ကူးကြီးကျေးရွာ၌ ရွာပေါင်းနှစ်ဆယ်ခန့်မှ လူနှစ်ထောင်ကျော် တက်ရောက်ခဲ့။

ထိုရက်များအတွင်း၌ မြစ်တစ်ရာနယ်အတွင်း ရွာကြီးရွာငယ် အသွယ်သွယ်ကို ကျွန်တော်တို့ စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းအဖွဲ့များ

အရပ်အနားမရှိ သွားလာဆောင်ရွက်ကြရာဝယ် မော်တော်စက်ပျက်၍ မိကျောင်းများရှိသည့် ချောင်းများအတွင်း လှေငယ်ဖြင့် သွားရသည်လည်းရှိသည်။ ရွှံ့ညွှန်ဗွက်များ၊ ဗျိုက်တောများကို ဖြတ်သန်းရသည်လည်းရှိသည်။ ခရီးချော မတွေ့ရ။ ခရီးကြမ်းများသာဖြစ်ပါ၏။

သို့သော် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို စိတ်ဝင်စားသော ကျွန်တော်အဖို့မူ ပိုးလောင်းရွာမှ ‘ကဲလို့ထောင်’ အမည်ရှိ ကရင်ရိုးရာသီချင်း၊ ဂျမ်းကပ်ရွာမှ ‘ဖလုံထီခေါင်ခွာ’ အမည်ရှိ ကရင်ဒုံးသီချင်းများကို ရခဲ့သည်မှာ အမြတ်ဖြစ်ပါသတည်း။

ကပ္ပလီကမ်းစပ်က လွမ်းတတ်တဲ့တယော

စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းခရီးမှ ပြင်ခရိုင်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် လုပ်ငန်းများ ပုံမှန်ဆောင်ရွက်နေစဉ် တစ်နေ့၌ ကိုအောင်ခိုင်က သူ့ခြံထဲမှာ အပန်းဖြေ တီးကြဆိုကြရန် အဆိုပြုလာသည်။

ကိုအောင်ခိုင်ဆိုသည်မှာ ပုသိမ်သား။ ကုန်သွယ်ရေးဌာနဝန်ထမ်းဘဝနှင့် ပြင်ခရိုင်ရောက်လာပြီး ပြင်ခရိုင်သူ မစိန်စိန်ကြည်နှင့် အိမ်ထောင်ကျသည်။ သူတို့မိသားစုသည် ပြင်ခရိုင်ရွာမမှ ပင်လယ်သို့ ဆင်းသည့်လမ်းပေါ်ရှိ အနောက်ချောင်းရပ် အုန်းခြံထဲမှာ နေထိုင်ကြသည်။ ကပ္ပလီပင်လယ်ကမ်းစပ်မှ အုန်းခြံဖြစ်ပါသည်။

ကိုအောင်ခိုင်က မယ်ဒလင်နှင့် တယောတတ်သည်။ တယောကိုပို၍ ဝါသနာကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် ပတ္တလား၊ စန္ဒရားဝါသနာကြီးသည့် ကျွန်တော်နှင့် အထူးခင်မင်သည်။ ကျွန်တော် ပြင်ခရိုင်ရောက်ပြီး မကြာမီပင် ဂီတဝါသနာအိုးများနှင့် တွဲမိခဲ့သည်။ ဆားကြီးကြပ်ရေးမှူး ကိုတင်အောင်က ဂီတာအတီးကောင်း။ ဆည်မြောင်းအင်ဂျင်နီယာ ကိုလေးမြင့်ဆွေက အဆိုကောင်း။ ဆားစီမံကိန်းမှ ကိုအုံးတင်က လူမမြင်နှင့် အသံကြားရလျှင် မေရှင်ဟု ထင်ရ၏။ ကိုအောင်ခိုင်ကတော့ တယော၊ မယ်ဒလင်တီးနေရလျှင် ထမင်းမေ့ ဟင်းမေ့။

ဝိုင်းဝန်းအားပေးအားမြှောက်လုပ်သူများကတော့ ကျန်းမာရေးမှူး ကိုမြဝင်း၊ ကျောင်းဆရာ ကိုမြင့်သိန်း၊ ကျောင်းစာရေးမောင်မောင်လှ၊ စာတိုက်မှူး ကိုအေးမြင့်၊ ဆားစီမံကိန်းမှ ကိုမြတ်ထွန်း။

ကျွန်တော်တို့ ဂီတဝိုင်းတော်သားများသည် ကျွန်တော့်အိမ်မှာလည်း ဆုံဖြစ်၊ ဆည်မြောင်းရိပ်သာမှာလည်း ဆုံဖြစ်၊ ကျန်းမာရေးမှူးအိမ်မှာလည်း ဆုံဖြစ်၊ သမ္မုဖြူဆားကွင်းမှာလည်း ဆုံဖြစ်ကြသည်။ ယခု ကိုအောင်ခိုင်က သူ့အုန်းခြံထဲမှာ ဆုံရအောင်ဟု အဆိုပြုလာသည်။ သို့နှင့် တစ်ညနေတွင် ကိုအောင်ခိုင်၏အုန်းခြံသို့ အဖွဲ့တော်သားများ ချီတက်ခဲ့ကြလေ၏။

ကျွန်တော်က ပတ္တလား၊ ကိုအောင်ခိုင်က တယော၊ ကိုတင်အောင်က ဂီတာ။ ကိုအုံးတင်နှင့် ကိုမြင့်ဆွေတို့က

တစ်လှည့်စီဆိုကြရာ ခြံနီးနားချင်းများပင် လာရောက်နားသောတဆင်ကြလေသည်။ တီးသူ၊ ဆိုသူများသည် ကြာလေ လမိုင်းကပ်လေဖြစ်တော့သည်။ လမိုင်းနတ်အကပ်ဆုံးက တယော။

“တိမ်မိလ္လာမှာ၊ တိမ်ပြာရောယုက်၊ မရမ်းဖက်၍၊ သက်တန့်တိမ်ရောင်၊ အာကာဘောင်ဝယ်၊ နီမှောင်ပြာညို၊ အိုအဆိုင်းဆိုင်း၊ ရှုလေတိုင်း ချိန်ဆည်းဆာဝယ် x x x”

အဆိုတော် တင်တင်မြ၏ ‘တိမ်မိလ္လာ’ သီချင်း။ လွမ်းစရာတေးသံစဉ်နှင့် အဆိုတော်ကိုအုံးတင်၏ ရင်ထဲမှထွက်လာသော ခံစားချက်။ အလွမ်းခံစားချက်ကို ဖြည့်စွက်နေသည်က တယောသံ။ ကိုအောင်ခိုင်၏ တယောလက်သံက အားလုံး၏နှလုံးသားကို သိမ်းကျုံး၍ ယူသွားလေပြီ။ ပတ္တလားနှင့် ဂီတာတို့က တေးသွားပြရုံသာ တီးခတ်မိကြပြီး အဆိုနှင့် တယောသံလှိုင်းထဲမှာ တငြိမ်ငြိမ်ပါသွားလေ၏။

သီချင်းအပြီးတွင် တီးဆိုနေကြသူများရော၊ နားသောတဆင်နေသူများပါ လွမ်းမောစွာ ကြည်နူးနေကြလေတော့သည်။ အို--ကပ္ပလီကမ်းစပ်က လွမ်းတတ်တဲ့ တယောပါတကား။

ထိုညက ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ တီးလို့ကောင်း၊ ဆိုလို့ကောင်းလိုက်ကြသည်မှာ ညဉ့်ပင် နက်သွားလေသည်။ အုန်းလက်ကြိုအုန်းလက်ကြားမှ ပြောက်ပြောက်ကြားကြား လရောင်၏အရသာကိုခံစားရင်း အနုပညာစကားတွေလည်း ပြောဖြစ်ကြသည်။ အနုပညာအကြောင်းပြောရင်း စာပေအကြောင်းပါလာသည်။ ဤတွင်

ရပ်ရွာအကျိုးပြု စာပေဂီတအနုပညာလှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် အကြံဖြစ်ပေါ်ကြလေသည်။ မကြာမီ ရောက်ရှိလာတော့မည့် နတ်တော်လ စာဆိုတော်ရာသီတွင် ‘စာဆိုတော်နေ့’ ကျင်းပရန် ပါတည်း။

စာဆိုတော်နေ့

စာဆိုတော်နေ့အထိမ်းအမှတ် စာပေပြိုင်ပွဲများကို အလယ် တန်းကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးကိုတင်နှင့် ညှိနှိုင်းကျင်းပနိုင်မည်။ စာဆိုတော် သရုပ်ဖော်ပြဇာတ်များ၊ အကပဒေသာနှင့် ယိမ်းများ အတွက်လည်း ပြင်ခရိုင်တွင် အခြေခံများရှိနေသည်။ တောင် ကျောင်း၊ မြောက်ကျောင်း၊ ကွင်းကျောင်းဟူသော ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများရှိရာတွင် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများကို ဂေါ်စရပ် နယ်အလိုက် (အပိုင်းအလိုက်) အပြိုင်အဆိုင် ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိကြသည်။

ဝတ်အဖွဲ့များ၊ ယိမ်းအဖွဲ့များ၊ အပိုင်းအလိုက်ရှိနေသည်ဖြစ်၍ စာဆိုတော် သရုပ်ဖော်ပြဇာတ်အတွက်လည်း သရုပ်ဆောင်များ ရရှိရန် အခက်အခဲမရှိနိုင်။ ဤသို့ တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်း၊ ကွင်း ပိုင်းတို့မှ လူငယ်လူရွယ် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးစုပေါင်း၍ ကခုန် တင်ဆက်ကြမည်ဆိုလျှင် ရပ်ရွာစည်းလုံးညီညွတ်မှုကိုပင် တစ်နည်း တစ်ဖုံ အထောက်အကူရရှိစေမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ တွေးမိကြပါ၏။

အတီးအမှုတ်အတွက်လည်း ကျွန်တော်တို့ ဝါသနာအိုးတစ်တွေ ရှိနေကြပြီ။ ရပ်ကွက်အလိုက် အရက်တော်တီးဝိုင်းများလည်း ရှိနေ သည်။ စုပေါင်းလိုက်ရုံနှင့် အလုပ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အတွေး၊ ဆွေးနွေးရရှိထားသည့် အချက်များကို ရပ်မိရပ်ဖများအား တင်ပြရာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သဘောတူကြလေသည်။ ပြင်ခရိုင် တွင် တစ်ခါမျှ မလုပ်ဖူးသည့်အစီအစဉ်ဖြစ်၍ မြင်လိုတွေ့လိုကြ သည်။ ရုံသွင်း၍ ရရှိငွေမှာ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် မကာမိပါက ရေ လုပ်ငန်းရှင်များက စုပေါင်းကျခံပေးမည်ဟုပင် အားပေးကြသည်။ ဝန်ထမ်းများကလည်း ဖြစ်အောင်လုပ်ပါဟု တိုက်တွန်းသည်။ သို့နှင့် စာဆိုတော်နေ့ ကျင်းပရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြလေသည်။

လုပ်ငန်း စကြပြီ။

စာဆိုတော် သရုပ်ဖော်ဇာတ်ညွှန်းနှစ်ခုကို ကျွန်တော်က ရေးပေးသည်။ တစ်ခုက ‘မောင်ဖေငယ်’၊ တစ်ခုက ‘အနန္တသူရိယ’။ ဒါရိုက်တာက ကိုမြင့်ဆွေ။ ဆက်တင်နှင့် အခမ်းအနားတာဝန်က စခန်းမှူး ဦးဗိုလ်လှ။ တီးဝိုင်းတာဝန်က ကိုအောင်ခိုင်နှင့် ကိုတင် အောင်။ မီးဘက်ဆိုင်ရာတာဝန် ရလကအတွင်းရေးမှူး ကိုအုန်းခိုင်။ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေးတာဝန်က ဆရာကိုမြင့်သိန်း။ ပြန်ကြားရေး တာဝန် စာတိုက်မှူး ကိုအေးမြင့်။ အရေးကြီးတာဝန်ဖြစ်သည့် ကားဆွဲတာဝန်ကိုတော့ စာတိုက်စာရေး ကိုကြည်အောင်က တာဝန်ယူသည်။ လက်ကမ်းစာစောင်ကို တာဝန်ယူသူက ကျောင်း စာရေး ကိုမောင်မောင်လှ။ ကျန်းမာရေးမှူး ဦးမြဝင်းကတော့ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး။

တာဝန်များ အသီးသီးခွဲဝေယူကြပြီးနောက် စာဆိုတော် သရုပ်ဖော်ဇာတ်လမ်းများအတွက် သရုပ်ဆောင်များ ရရှိရေး၊ ယိမ်းများရရှိရေးကို တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်း၊ ကွင်းပိုင်းအခြေခံ၍ ညှိနှိုင်းရွေးချယ်ကြသည်။ သမ္မုဖြူဆားစီမံကိန်း အလုပ်သမားများအနေဖြင့်လည်း တစ်ခန်းရပ်ပြဇာတ်များ ပါဝင်မည်။ ထို့နောက် ဇာတ်တိုက်ကြသည်။ ယိမ်းတိုက်ကြသည်။ ပြင်ခရိုင်တစ်ရွာလုံး လှုပ်လှုပ်ရှားရှား တက်တက်ကြွကြွဖြစ်နေကြသည်။

ထိုသို့ ဇာတ်တိုက်နေသည့်ကာလအတွင်း စာပေပြိုင်ပွဲအဖွဲ့က စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲ၊ ကျပန်းစကားပြောပြိုင်ပွဲ၊ စကားရည်လှပွဲနှင့် ကလေးများ ကဗျာရွတ်ဆို ပုံပြောပြိုင်ပွဲတို့ကို အလယ်တန်းကျောင်းခန်းမတွင် ကျောင်းပိတ်ရက်များ၌ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ယခင်က မတွေ့မကြုံဖူးခဲ့သည့် ကလေးများ၏ ကဗျာရွတ်ဆိုပြိုင်ပွဲနှင့် ပုံပြောပြိုင်ပွဲများသည်ကား မိဘများ၏ရင်မှာ စွဲကျန်ခဲ့သော စာပေရသများပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

၁၃၃၃ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လ စာဆိုတော်နေ့အခမ်းအနားကို ၁၉၇၁ နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြင်ခရိုင်ရွာမရှိ ဆန်းသီရိရုံကြီးတွင် တခမ်းတနား ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါ၏။ စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲ၊ ကျပန်းစကားပြောပြိုင်ပွဲ၊ စကားရည်လှပွဲ၊ ကလေးများ ပုံပြောပြိုင်ပွဲနှင့် ကဗျာရွတ်ပြိုင်ပွဲများမှ ဆုရရှိသူများအား ဆုပေးပွဲကို ရှေးဦးစွာ ပြုလုပ်သည်။ ထို့နောက် သရုပ်ဖော်ကဇာတ်များ၊ ပြဇာတ်များ၊ ယိမ်းများ။

ပဏာမအကကို ကွမ်းတောင်ကိုင်မလေး ပန်ပန်က လှပစွာ ကပြတင်ဆက်သည်။ ထို့နောက် အနန္တသူရိယသရုပ်ဖော်၊ မောင်ဖေဝယ်သရုပ်ဖော်နှင့် တစ်ခန်းရပ်ပြဇာတ်များနှင့် ယိမ်းများကို စီစဉ်တကျ တင်ဆက်၏။ အစီအစဉ်များကား ဝေဝေဆာဆာရှိလှပြီး မိုးအလင်း ကပြရလေသည်။ ရွှေပွဲလာပရိသတ်လည်း ရုံလျှံသည်။ မိုးလင်းသည့်တိုင် သဲသဲမဲမဲ ကြည့်ရှုအားပေးကြ၏။

တစ်ရက်ကပြပြီးသော် မကြည့်ရသေးသူများက နောက်တစ်ရက် ကပါဦးဟု တောင်းဆိုသဖြင့် ဒုတိယညအဖြစ် ကပြရလေသည်။

ရရှိသောငွေမှာ ကုန်ကျသောစရိတ်ကို ကာမိသည့်ပြင် ပိုလျှံသဖြင့် ရေလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက စိုက်ထုတ်စရာမလိုတော့ပါ။ ပိုလျှံငွေကို ကျေးရွာစည်ပင်သာယာရေး ရန်ပုံငွေသို့ ထည့်သွင်း၏။

စာဆိုတော်နေ့ ကျင်းပလိုက်ခြင်းဖြင့် ပညာရေးတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်ပြင် ရပ်ရွာအတွက်လည်း စည်းလုံးညီညွတ်မှု အခြေခံသော ပျော်ရွှင်ကြည်နူးမှုကို ဖြစ်စေခဲ့လေပြီ။ ကျေးရွာစည်ပင်သာယာရေး ရန်ပုံငွေပင် ရလိုက်သေး၏။

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ကိစ္စရပ်များကား ကျယ်ဝန်းလှပါ၏။ လက်ထောက်မြို့ပိုင်၏ တာဝန်များကား များပြားလှပါ၏။ ရပ်ရွာဒေသ စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးရေးလည်း ကိုယ့်တာဝန်၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းလည်း ကိုယ့်တာဝန်၊ ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးလည်း

ကိုယ့်တာဝန်၊ ပညာရေးလည်း ကိုယ့်တာဝန်၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးလည်း ကိုယ့်တာဝန် . . . စသည် စသည်ဖြင့် ကျယ်ဝန်းလှ၏။ လုံခြုံရေးလည်း ကိုယ့်တာဝန်မဟုတ်ဟု ပြောမရ။ ပြည်သူနှင့် စပ်သမျှမှာ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးတွင် အကျုံးဝင်သည်သာ ဖြစ်တော့၏။

သို့ဖြစ်၍လည်း ဒေသအနှံ့အပြားသို့ ခရီးထွက်ကာ ပြည်သူ လူထုနှင့် ထိတွေ့ခဲ့ရသည်။ မိမိမြို့နယ်ခွဲအတွင်းရှိ ကျေးရွာအုပ်စု ၂၂ စုသို့ အကုန်အစင် ရောက်အောင်သွားမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချခဲ့သည့်အတိုင်း အလွန်တစ်ရာ ခရီးလမ်းပန်းခက်ခဲသည့် ကျေးရွာအုပ်စု ၈ ခုသို့ပင် သွားရောက်နိုင်ခဲ့ပြီးပြီ။

ပြင်ခရိုင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းခဲ့သည့် ကာလတစ်လျှောက် အတွေ့အကြုံများမှာလည်း အထွေထွေအရပ်ရပ်များပြားလှပါ၏။ ထိုအတွေ့အကြုံများထဲမှ မှတ်တမ်းတင်ဖွယ်ရာ၊ အသိအမြင်ဆင့်ပွားနိုင်ဖွယ်ရာတို့ကို အထက်တွင် ရေးခဲ့ပါပြီ။ ထိုသည်တို့ကား မိမိ၏လုပ်ငန်းတာဝန်ကြီးသုံးရပ်အနက် အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်နှင့် ပတ်သက်သည်များပင်ဖြစ်ပါ၏။

ကျန်တာဝန်ကြီးနှစ်ရပ်ဖြစ်သော အခွန်ကောက်ခံရေးတာဝန်နှင့် တရားစီရင်ရေးတာဝန်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း မှတ်တမ်းတင်ပါဦးမည်။

အခွန်ကောက်ခံရေးတာဝန်

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေဟောင်းများမှာ ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်ရာများဖြစ်ပြီး ကိုလိုနီခေတ်တွင်

၎င်းဥပဒေများထဲမှ မြန်မာစကားလုံးဖြင့် ဖလှယ်၍ သုံးစွဲခဲ့သည့် စကားလုံးအချို့မှာ အုပ်ချုပ်ခံလူထု အထင်ကြီးအောင် ရေးသားသုံးစွဲခဲ့သည့် စကားလုံးများဟု ကျွန်တော်စိတ်မှာ ခံစားမိသည်။ ထိုစကားလုံးများမှာ ကော်လိထွော်၊ ဆဗ္ဗဒီဝီဇံ၊ ဒီစတြိတ်၊ အင်စပက်တော် စသည်တို့ဖြစ်ပါ၏။

“ကော်လိထွော်” ဆိုသည်မှာ Collector ဖြစ်သည်။

“ဆဗ္ဗဒီဝီဇံ” ဆိုသည်မှာ Sub-divisional ဖြစ်သည်။

“ဒီစတြိတ်” ဆိုသည်မှာ District ဖြစ်သည်။

“အင်စပက်တော်” ဆိုသည်မှာ Inspector ဖြစ်သည်။

“Collector” ကို “အခွန်တော်ကောက်ခံရေးအရာရှိ” (သို့မဟုတ်) “အခွန်တော်အရာရှိ” ဟု ဆိုနိုင်ပါလျက် “ကော်လိထွော်” ဟု ရေးသားသုံးနှုန်းသည်ကို ကျွန်တော်စိတ်ထဲ ရယ်စရာ စကားလုံးဟု ထင်ခဲ့သည်။ ရယ်စရာဟု ထင်ထင်မထင်ထင် ကော်လိထွော် အာဏာကိုကျင့်သုံးပြီး ကျွန်တော်တို့ အခွန်ကောက်ခံခဲ့ကြရပါသည်။ ခရိုင်ဝန်သည် ကော်လိထွော်ဖြစ်ပါ၏။

အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများ ကောက်ခံရသည့် အခွန်တော်အရပ်ရပ်မှာ မြေခွန်၊ လယ်ခွန်၊ အင်းအိုင်ခွန်စသည်တို့ရှိရာတွင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်အနေဖြင့် တိုက်ရိုက်ကောက်ခံရသည်မှာ လယ်ခွန်ဖြစ်ပါသည်။

ကျရောက်ဆဲနှစ် လယ်ခွန်ကို မြေစာရင်းဌာနမှ ထုတ်ပေးလိုက်သည့် လယ်ခွန်ပြေစာများအရ ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာ

ကော်မတီများက လယ်သမားများထံမှ ကောက်ခံ၍ ပေးသွင်းရပါသည်။ နှစ်ကုန်ဆုံးသောအခါ ကောက်ခံမရ ကျန်နေသည့် လယ်ခွန်ပြေစာများကို မြေယာကော်မတီက မြို့ပိုင်ရုံးသို့ ပြန်လည်တင်ပို့သည့်အခါ မြို့ပိုင်ရုံးက ကောက်ခံမှုအမှုတွဲ (Recovery Proceeding) ဖွင့်လှစ်ပြီး မြို့ပိုင်ကလည်းကောင်း၊ လက်ထောက်မြို့ပိုင်ကလည်းကောင်း တိုက်ရိုက်ကောက်ခံရပါသည်။

တောင်သူလယ်သမားအား တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ကောက်ခံသည့် လုပ်ငန်းကို လက်ထောက်မြို့ပိုင်အနေဖြင့် အဓိကတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် ခံယူလုပ်ဆောင်ရပါ၏။ မှားယွင်းစည်းကြပ်ထားသည့် ပြေစာ၊ အမှန်တကယ် လယ်ပျက်သည့်ပြေစာ၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ကောက်ခံရနိုင်စရာမရှိတော့သည့် ပြေစာများအား စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ရန် အမှုတွဲတွင် ရေးသားတင်ပြရပါသည်။

ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲအတွင်း ကျွန်တော် တာဝန်ယူရသည့် သုံးနှစ်တာကာလအတွင်း နှစ်ဟောင်းကောက်ကြီးခွန် ၁၉၆၇/၆၈၊ ၁၉၆၈/၆၉ နှင့် ၁၉၆၉/၇၀ နှစ်များအတွက် ကောက်ခံမှုအမှုတွဲများကို ပြီးပြတ် အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါ၏။ လက်ရှိနှစ်ဖြစ်သော ၁၉၇၀/၇၁ အတွက် ကောက်ကြီးခွန်-၉၁၀၆၅/- ၇၅၆ စည်းကြပ်ထားသည့်အနက် ၈၈၇၄၅/- ကောက်ခံပေးနိုင်ခဲ့ပါ၏။

ထူးထူးခြားခြား ကြုံတွေ့ရသော ၁၉၄၇/၄၈ မမင်းအမတ်ကြေးငွေကောက်ခံရေးအမှုတွဲများက ကျွန်တော့်အား “ရှာပုံတော်အတွေ့အကြုံ” များ ပေးခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးကာလလောက်က

အစိုးရမှ ရေလုပ်ငန်းသမားများအား ထုတ်ချေးခဲ့သည့် ချေးငွေများဖြစ်ပါ၏။ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာသည်အထိ မပြီးပြတ်ဘဲရှိခဲ့ပြီး ယခု ကျွန်တော့်ထံ မြို့ပိုင်မှ လွှဲအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မတတ်နိုင်ပါ။ မိမိတာဝန်ဖြစ်လာပြီဖြစ်၍ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ပြီးပြတ်အောင်လုပ်ဆောင်ရန်သာ ရှိပါတော့သည်။ ကောက်ခံရန် ငွေစုစုပေါင်းမှာ (၁၉၀၇၀/-) ဖြစ်ပါသည်။ ချောင်းဝ၊ အုတ်တွင်း၊ ဒီးဒူးကုန်းကျေးရွာအုပ်စုများမှ ကြွေးကျန်များဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်များအတွင်း လူရှာပုံတော်အကြိမ်ကြိမ်ဖွင့်ရလေသည်။ တွေ့သမျှမှာ အသက်ကြီးကုန်ကြပြီ။ သူတို့ အံ့ဩနေကြသည်။ ထိုအကြွေးများ ပျောက်သွားပြီဟုထင်နေကြရာမှ ယခုလို စာရင်းပြန်ပေါ်လာ၍ အံ့ဩနေကြခြင်းဖြစ်၏။ အချို့လည်း ကွယ်လွန်ကြပြီ။ အချို့လည်း ပြောင်းရွှေ့သွား၍ ဘယ်ရောက်နေမှန်းမသိ။ အချို့ကတော့ ဆင်းရဲနေကြပြီ။ အချို့အမည်များမှာ သူတို့ရွာမှာ ထိုအမည်မျိုး မရှိဟုဆိုသည်။ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းပေစွ။ ရှာဖွေတွေ့ရှိသမျှလူများထံမှ ရနိုင်သမျှ စည်းရုံးကောက်ခံခဲ့ရာ ကျွန်တော့်တာဝန်ပြီးဆုံးချိန်အထိ (၃၂၁၅/-) ရရှိခဲ့သည်။ ကျန်ငွေများမှာ ကောက်ခံမရနိုင်၊ လျော်ပစ်သင့်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ပါ၏။

မြို့နယ်ခွဲအတွင်း ကြုံရသောအခွန်တစ်မျိုးမှာ အင်းအိုင်ခွန်အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သော ငါးဖမ်းပိုက်လိုင်စင်ခွန်ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ပိုင်းဒေသဖြစ်၍ ရေပေါ်ရေလျှံလုပ်ငန်းများ သိပ်မရှိ။ ရှိသမျှ ပိုက်သမားများမှာလည်း ပိုက်လိုင်စင်ကြေးပေးဆောင်၍

လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုး မရှိသလောက်ပင်။ လှိုင်းလေပြင်းထန်သော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ လုံခြုံရေးစိတ်မချရသောကြောင့်လည်းကောင်း အင်းအင်စပက်တော်လည်း ပုသိမ်မှဆင်းမလာနိုင်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်များတွင် လိုင်စင်မဲ့ပိုက်များတွေ့ပါက သက်ဆိုင်ရာ ရ-လ-ကအား ပိုက်လိုင်စင်ဆောင်စေရန် နည်းလမ်းပါပြောပြီး ညွှန်ကြားခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းကာလများတွင်မူ မြို့ပိုင်ရုံး၌ ပိုက်လိုင်စင်ဆောင်သူ အများအပြားဖြစ်လာကြောင်း တွေ့ရှိရ လေသည်။

တရားစီရင်ရေးဏာဝန်

ငပုတောမြို့ပိုင်သည် မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးဖြစ်ပြီး၊ ပြင်ခရိုင်လက်ထောက်မြို့ပိုင်သည် ရာဘက်မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရား သူကြီးဖြစ်ပါသည်။ ရာဇဝတ်အာဏာအားဖြင့်မူ မြို့ပိုင်ကလည်း ဒုတိယတန်းအာဏာ၊ လက်ထောက်မြို့ပိုင်ကလည်း ဒုတိယတန်း အာဏာဖြစ်သဖြင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ချင်း အတူတူဖြစ်ရာ၊ ပြင်ခရိုင် ရဲစခန်းမှ အမှုများကို စွဲတင်ရာတွင် ယခင်ကလို ငပုတောမြို့သို့ မသွားတော့ဘဲ ကျွန်တော့်ရုံးမှာပင် တင်လေသည်။ ယစ်မျိုးအုပ်က လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပင်။

သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကျွန်တော့်ရုံးက သေးသေး၊ စွဲတင်သည့် အမှုက များများဟုဆိုရပေမည်။ ယစ်မျိုးမှုများကို ရဲစခန်းကလည်း တင်သည်။ ယစ်မျိုးအုပ်ကလည်း တင်သည်ဖြစ်၍ အထူးများပြား

လှသော်လည်း၊ ချက်ချင်းစစ်ဆေး၊ ချက်ချင်းစွဲချက်တင်၊ ဝန်ခံပါက ချက်ချင်းပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သဖြင့် အမှုကြွေးကျန်မရှိပေ။

ရဲမှ စွဲတင်၍ စီရင်ခဲ့ရသည့်ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှု (ရာဇဝတ်ကြီး ပုဒ်မ) မှာ များသောအားဖြင့် အောက်ပါတို့ဖြစ်ပါ၏ -

- ပုဒ်မ ၁၆၀ သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှု
- ပုဒ်မ ၁၈၈ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ အမိန့်ကိုဖီဆန်ခြင်း
- ပုဒ်မ ၂၈၅ မီးပေါ်ဆမှု
- ပုဒ်မ ၂၉၄ ညစ်ညမ်းသောပြုလုပ်မှု
- ပုဒ်မ ၃၂၃/၃၂၄/၃၂၅ နာကျင်စေမှုများ
- ပုဒ်မ ၃၃၆/၃၃၇ ဘေးဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှုများ
- ပုဒ်မ ၃၅၂/၃၅၃/၃၅၄/၃၅၅ လက်ရောက်မှုများ
- ပုဒ်မ ၃၇၉ ခိုးမှု
- ပုဒ်မ ၄၁၇ လိမ်လည်မှု
- ပုဒ်မ ၄၂၇/၄၂၈ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုများ
- ပုဒ်မ ၄၅၁/ ၄၅၂ အိမ်ကျော်နင်းမှုများ
- ပုဒ်မ ၄၅၆/၄၅၇ အိမ်ဖောက်ထွင်းမှုများ
- ပုဒ်မ ၅၀၆ ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု

ညစ်ညမ်းသောပြုလုပ်မှုများဆိုသည်မှာ ဆဲရေးတိုင်းထွာမှုများ ဖြစ်ပြီး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကျေလည်အောင်ပြောမရမှ ဒဏ်ငွေမျှသာ ချမှတ်ခဲ့ပါ၏။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများအပြင်၊ လောင်းကစားဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁/၁၂၊ သားသတ်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁)၊ သီးစားဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ စသည်တို့ကိုလည်း စီရင်ရပါသေးသည်။

တရားသူကြီး ရင်ဖိုရသောအဖြစ်မျိုးလည်း တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံရပါသည်။ မိမိကထောင်ဒဏ် အမိန့်ချမှတ်သဖြင့် ရဲအချုပ်နှင့် ပုသိမ်ထောင်သို့ ပို့ဆောင်သော ထောင်ကျတရားခံနှင့် သင်္ဘောတစ်စင်းတည်းစီးရသည့်အခါများ ရှိပေရာ၊ ထိုသင်္ဘောပေါ်တွင် တရား ခံအနီးမှ ဖြတ်သွားရသည့်အခါများ၌ ကျောချမ်းမိသည်ကို ဝန်ခံရ ပါ၏။ သို့သော် မကြောက်ပါ။ ‘ဟန်ကိုယ့်ဖို့’ စကားရှိသည် မဟုတ်လား။

ကျွန်တော် ပြင်ခရိုင်မြို့နယ်ခွဲတွင် တာဝန်ယူရသည့် ၃ နှစ် တာကာလအတွင်း စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သည့် အမှုပေါင်းမှာ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် (၂၈) မှု၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် (၇၇) မှု၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် (၁၃၀) မှု၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် (၆၇) မှုဖြစ်ပါ၏။

တရားစီရင်မှုတွင် ရှေးကဆိုစကားတစ်ခုရှိပါသည်။ “မြို့ပိုင် ပေါက်စ ထောင်ခြောက်လ” တဲ့။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့်မူ ထောင် (၆) လအထိ ချမှတ်ခဲ့ဖူးခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် ထောင်ဒဏ်မဖြစ်မနေ ချရမည့် မီးပေါ့ဆမှုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် ထောင်တစ်ရက်ချမှတ် သည့်အခါ တရားသူကြီးကတော် ဒေါ်ခင်လေးဝင်းမှာ ရေနှွေးကြမ်း ဒါန၊ ရေဒါန မြောက်ရလေတော့သတည်း။

အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်

၁၉၇၁ ခုနှစ် ကုန်ဆုံး၌ ၁၉၇၂ ခုနှစ်သို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိ လာပါပြီ။

၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ က ကြေညာချက်အမှတ် (၉၇) ကိုထုတ်ပြန်လိုက်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် ဖော်ထုတ်ခြင်း။ ထို့ကြောညာချက်တွင် -

- ယနေ့တည်ရှိနေသော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် အခြေခံ အားဖြင့် ဗြိတိသျှကိုလိုနီဘဝတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ တပ်ဆင် ခဲ့သော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို အနည်းငယ်ပြုပြင်ထားသည့် စနစ်သာဖြစ်ရာ နိုင်ငံ၏အကျိုး၊ တိုင်းရင်းသားလုပ်သား ပြည်သူတို့၏အကျိုးကို ထိရောက်စွာမသယ်ပိုး မဆောင် ရွက်နိုင်သဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်ကို ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်နေကြောင်း၊
- ရေးဆွဲဆဲဖြစ်သော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ အသစ်ကို မျှော်မှန်း၍ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ဆီလျော် အောင်ပြုပြင်ကာ ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီယန္တရားအတွက် အသင့်ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ထားရန်လိုအပ်ကြောင်း၊
- ထို့ကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ကိုင်ပုံနည်းစနစ်များကို အသစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြောင်း ပါရှိပါသည်။

ယင်းကြေညာချက်အရ အတွင်းဝန်ရုံးများကို ရုပ်သိမ်း၍ အတွင်းဝန်ရုံးအသီးသီး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးများအား လွှဲအပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ လက်အောက်အဖွဲ့အစည်း များအနေဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၇၂ ဇွန်လတွင် ပုသိမ်ခရိုင်ဝန်မှ (၁၀-၆-၇၂) ရက်စွဲပါ ကြေးနန်းအမှတ်-ဂျီ ၄၁ ဖြင့် ညွှန်ကြားချက်ရောက်ရှိလာပါသည်။ ကြေးနန်းတွင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံးကို ရုပ်သိမ်း၍ ငပုတောမြို့ပိုင်ရုံးတွင် ပေါင်းရန်ပါရှိလေသည်။

ကြေးနန်းရရှိသည်နှင့် ရုံးစာတွဲများ၊ အမှုတွဲများ၊ ပရိဘောဂပစ္စည်း စသည်များကို စာရင်းပြုစုထုပ်ပိုးပြီး (၂၄-၆-၇၂) နေ့တွင် ငပုတောမြို့ပိုင်ရုံးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ မရှေးမနှောင်းပင် ခရိုင်ဝန်က ခရိုင်အတွင်းရှိ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများကို ခေါ်ယူ၍ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်အကြောင်း ရှင်းလင်းပြပါသည်။

ဒေသရပ်ရွာ ကိုယ့်ကမ္ဘာ

ကျွန်တော် လက်ထောက်မြို့ပိုင်အဖြစ် ပြင်ခရိုင်တွင် (၁၀-၇-၆၉) မှ စတင်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ ပြင်ခရိုင်မှ ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာခဲ့သည့် (၂၄-၆-၇၂) နေ့တွင် သုံးနှစ်ပြည့်ရန် ရက်ပိုင်းမျှသာ လိုပါတော့သည်။

ဤကာလအတွင်း မိမိဌာန တာဝန်ကြီးသုံးရပ်ကို ကြိုးပမ်းထမ်းဆောင်ပြီး ရပ်ရွာလူထုနှင့် တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် ကျင့်သုံးနေထိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လုပ်ငန်းတာဝန်အရသာမက ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရလည်း ခင်မင်တွယ်တာမှုများ ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ဒေသသံယောဇဉ်ရှိသော်ငြား ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်မှ စေလွှတ်ရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ရမည်ကား ဓမ္မတာဖြစ်လေသည်။

ပြင်ခရိုင်မှမထွက်ခွာမီ တစ်ရက်တွင် နှုတ်ဆက်ပွဲကလေး အကျဉ်းရုံး၍ ပြုလုပ်ခဲ့ရာမှာ ထိုအချက်ကို ကျွန်တော် ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် ဖော်ထုတ်မှုအစီအမံများအရလည်း လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံး ရုပ်သိမ်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း အကျဉ်းမျှပြောပြရပါ၏။

သုံးနှစ်တာမျှ တရင်းတနှီးပေါင်းသင်းပြီး အတူတကွ လှုပ်ရှားသွားလာလုပ်ကိုင်ခဲ့သော မိတ်ဆွေရောင်းရင်းများနှင့် ခွဲခွာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်ရော ဇနီးဖြစ်သူပါ ဝမ်းနည်းဝမ်းပါးခံစားခြင်းကိုမူ ဖုံးကွယ်၍မရခဲ့ပါ။ ဩော်-ဒေသရပ်ရွာ ကိုယ့်ကမ္ဘာဟု ခံယူခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။

ပြင်ခရိုင်မှ ရွှေ့ပြောင်းပြီး ငပုတောမြို့ပိုင်ရုံးတွင် ယာယီထမ်းရွက်နေသည့်ကာလအတွင်းမှာပင် ရုံးချုပ်မှ ကျွန်တော့်ထံ တရားရေးဌာနသို့ ပြောင်းရွှေ့ထမ်းဆောင်လိုခြင်းရှိမရှိ မေးမြန်းရာ ကျွန်တော်က မိခင်ဌာနမှာပင် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ကြားခဲ့ပါသည်။ မကြာပါ။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ရုံးချုပ်မှ ကျွန်တော့်ထံပေးပို့လိုက်သော ကြေးနန်းအမိန့် (အမှတ်-၄၀၂/၁၀/စိတ် ၄) ကို ရရှိပါလေသည်။ အမိန့်တွင် မိမိအား ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းသို့ နည်းပြအဆင့် (၂) အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ခန့်ထားကြောင်း ပါရှိလေသတည်း။

** ** * * *

အခန်း (၃)

ခန့်ခဲသစ်ပြောင်း ကျောင်းသို့ရွှေ့

အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် ဖော်ထုတ်မှုအရ လက်ထောက်မြို့ပိုင်ရုံးများကို မြို့ပိုင်ရုံးသို့ပေါင်းပြီးနောက် ခရိုင်ဝန်ရုံးများနှင့် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်ရုံးများကို (၇-၈-၇၂) နေ့မှစ၍ ရုပ်သိမ်းလိုက်ကြောင်း သိရှိရပါ၏။

ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းသည့် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနပါဝင်ပြီး ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်၌ ယခင်တိုင်းမင်းကြီးသည် ယခု ပြည်နယ်/တိုင်းဦးစီးဌာနမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ယခင် နယ်ပိုင်/မြို့ပိုင်သည် ယခု မြို့နယ်ဦးစီးဌာနမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါ၏။ လက်ထောက်မြို့ပိုင်များကား မြို့နယ်ဒုတိယဦးစီးဌာနမှူးများ ဖြစ်လာကြပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်ကတော့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်တွင် “မြို့နယ်ဒုတိယဦးစီးဌာနမှူး” မဖြစ်လိုက်ရပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လက်ထောက်မြို့ပိုင်ဘဝမှ ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း

ကျောင်း နည်းပြဆရာဘဝသို့ ရောက်သွားသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်အရ ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်တို့၌ “လုံခြုံရေးနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီ” တို့ကို အသစ်ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နေသည့်ကာလကို ကျွန်တော်သည် ဦးစီးဌာနဝန်ထမ်းဘဝဖြင့် ဖြတ်သန်းရခြင်းမရှိတော့ပါ။

ကျွန်တော်သည် (၃-၈-၇၂) နေ့မှစ၍လွဲပိုင်းတွင် ငပုတောမြို့နယ်၏ လက်ထောက်မြို့ပိုင်အလုပ်ဝတ္တရားများကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီး နောက်၊ ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း နည်းပြဆရာအဆင့် (၂) ၏အလုပ်ဝတ္တရားများကို (၈-၈-၇၂) နံနက်ပိုင်းတွင် လက်ခံဆောင်ရွက်ပါသည်။

ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းသည် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးတွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ခုတည်းသောဝန်ထမ်းသင်တန်းကျောင်းဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်ကား ဤကျောင်းတွင် ၁၉၆၈-၆၉ က ပြည်သူ့ရေးရာအရာရှိသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) သို့ တက်ရောက်ခဲ့သူဖြစ်၍ သင်တန်းကျောင်း၏ သဘာဝကို သိရှိပြီးဖြစ်သည်။

နည်းပြဆရာအဖြစ်

နည်းပြဆရာအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်ဟု ကြားသိကြသောအခါ မိတ်ဆွေများက “ကောင်းတာပေါ့။ အေးအေးဆေးဆေး စာသင်ရုံပဲပေါ့။ တိုက်ပုံအင်္ကျီတော့ များများ ဆောင်သွား” ဟု နှုတ်ဆက်စကားဆိုလိုက်ကြသည်ကို ပြန်စဉ်းစားမိသည့်အခါ ကျွန်တော် ပြုံးမိပါ၏။

တကယ်တော့ နည်းပြဆရာဆိုသော်လည်း စာမသင်ရပါ။ သင်တန်းတပ်ခွဲများတွင် အဖွဲ့မှူး/အဖွဲ့ငယ်မှူးများအဖြစ် သင်တန်းသားထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲစီမံမှုတာဝန် ယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သင်တန်းတပ်ခွဲမှူး/တပ်စုမှူးတာဝန်များဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်အပါအဝင် ပြောင်းရွှေ့ထမ်းဆောင်ရသူ (၅) ဦးရှိပါသည်။ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ အရာရှိနှစ်ဆယ်ကျော် ဤကျောင်းမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြရာဝယ် ပို့ချရေးဌာနများတွင် တာဝန်ကျသော လေးငါးဦးမှလွဲ၍ အားလုံးမှာ သင်တန်းတပ်ခွဲများမှာသာ ထမ်းဆောင်ကြရပါသည်။

တိုက်ပုံအင်္ကျီလည်း မဝတ်ရပါ။ ယူနီဖောင်းသာ ဝတ်ရပါသည်။ ပခုံးတံဆိပ် တပ်ရပါသည်။ ယူနီဖောင်းမှာ ဇင်ပြာဖြစ်ပြီး ပခုံးတံဆိပ်မှာ ‘ရှေ့သို့’ အမှတ်အသားတံဆိပ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ နည်းပြအဆင့် (၂) ရာထူးတံဆိပ်မှာ အနီရောင် ရှေ့သို့တံဆိပ်နှစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ (ကျွန်တော် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်ကာလအတွင်း ရှေ့သို့တံဆိပ်နှစ်ခုမှ စပါးနှံနှစ်ခက်သို့ ပြောင်းလဲတပ်ဆင်ခဲ့ရပါ၏။ ။ စကားချပ်)

သို့ဖြစ်၍လည်း လက်ထောက်မြို့ပိုင်သင်တန်းဆင်းဖော်ဆင်းဖက်များက နည်းပြ (၂) အဖြစ် ပြန်လည်ထမ်းဆောင်ရသည့် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေကို ‘ဗိုလ်ဇာပြင်’ တွေဟု ကင်ပွန်းတပ်ကြပါသည်။ ‘ဇာပြင်’ ဆိုသည်ကား ‘ဇင်ပြာ’ ကို ဆိုလိုပါသည်။ မည်သို့ပင် ကင်ပွန်းတပ်တပ်၊ ပုဆိုးအင်္ကျီတိုက်ပုံအကုန် သက်သာသည်ကား လက်တွေ့အကျိုးဖြစ်တော့၏။

သင်တန်းသားများနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ သွားလာလှုပ်ရှား ပင်ပင်ပန်းပန်း ခပ်ကြမ်းကြမ်းလေး ထမ်းဆောင်ရမည့် အလုပ်သဘာဝကိုမူ နားလည်ပြီးသားဖြစ်ပါ၏။ ဘဝတူအချို့သူများက တို့ဟာ ပြည်သူ့စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ရမယ့်သူတွေ၊ တို့ သင်ယူထားတဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတွေနဲ့ တပ်ခွဲလုပ်ငန်း ဘာမှမဆိုင်ဘူးဟု ပြောကြသည်များရှိပါ၏။ တကယ်တမ်း စဉ်းစားကြည့်ပါက ထိုသို့တွေးခေါ်ခြင်းမှာ မမှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာ ပြည်သူ့ဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရမည့် ဝန်ထမ်းများကို လေ့ကျင့်စီမံပေးရသည့် သင်တန်းနည်းပြတာဝန်ပင်လျှင် ပြည်သူများကို စီမံပေးရသည့်နှင့် အတူတူပင်မဟုတ်ပါလား။

ကျွတ်-ကျွတ်-ကျွတ်

သားရေကွင်းအပြတ်ကလေးလို လက်တစ်ဆစ်လောက်သာ ရှည်သည့်အကောင်ကလေး။ လူဖြတ်သွားလျှင် (သွေးနံ့ရလျှင်) တွား၍ တွား၍လာ၊ မြန်လိုက်ပါတီ။ လူ့ကိုယ်ပေါ်ရောက်သည်နှင့် မဖြတ်တမ်းတွယ်ထားပြီး သွေးစုပ်တော့သည်။ သွေးစုပ်ခံရသည့် နေရာမှာ အပေါက်ကလေး ကျန်ရစ်သည်။ အလွန်ယားပြီး အနာတော်တော်နှင့်မပျောက်။

ကျွတ်ဟုခေါ်သည့် ထိုသတ္တဝါလေးတွေက ဖောင်ကြီးမှာ ပေါသည်။ ရိုးမတောင်မို့ ဖြစ်မည်။ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းတက်စဉ်က ထိုသတ္တဝါလေးတွေကို အလွန်သတိထားခဲ့ရသည်။ သူတို့က မြက်တောတွေမှာ စိမ့်ကိုမို၍ နေကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သင်တန်း

သားတွေ မြက်တောဖုတ်တွေပေါ် သတိထားပြီး လျှောက်ကြရသည်။ မျှော့ဆိုသည်က ရေထဲဆင်းမှ တွယ်တတ်သည်။ ကျွတ်ကတော့ ကုန်းပေါ်က သတ္တဝါ။ ကိုယ်ပေါ်တက်လာပြီး မမြင်ကွယ်ရာတွယ်မှာ ကြောက်ကြသည်ကိုး။ သင်တန်းတုန်းက ရိုးမတောင်ကြောထဲ ခရီးတို၊ ခရီးရှည်ထိုးဖောက်ချီတက်ခြင်း သင်ခန်းစာလုပ်ကြရစဉ်က ဘောင်းဘီရှည်အစတွေကို ခြေအိတ်ထဲထည့်၍ သေသေချာချာချည်ပြီး လည်ရှည်ဖိနပ်ကို ကျပ်နေအောင် ကြိုးချည်စည်းထားသည့်ကြားမှ တပ်ခွဲပြန်ရောက်၍ ခြေအိတ်ကို ချွတ်ချလိုက်သည့်အခါ သွေးဝနေသော ကျွတ်တွေ တွေ့ရမြဲဖြစ်၏။

ဖောင်ကြီးကျောင်းတွင် နည်းပြ (၂) အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ကျွန်တော် ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာသောအခါ ကျွန်တော်တို့ မိသားစု အရာရှိနေအိမ်မရမီစပ်ကြား အခြားအဆင့် ခြောက်ခန်းတွဲလိုင်းတွင် နေထိုင်ရပါသည်။ အခန်းကျဉ်းသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံမှာ သားကလေးတစ်ယောက်နှင့် နေလောက်ပါ၏။

ရောက်စညဦးပိုင်းတွင် ကျွန်တော့်အလျင်က ရောက်ရှိထမ်းဆောင်နေကြသော နည်းပြ (၂) များဖြစ်သည့် ဦးသက်တင်၊ ဦးတင်အောင်၊ ဦးသန်းကျော် စသူတို့က လာရောက်နှုတ်ဆက်အားပေးကြသည်။ ဇနီးဖြစ်သူက ငပုတောမှပါလာသည့် ပုစွန်ခြောက်များထည့်၍ လက်ဖက်သုပ်ဖြင့် ဧည့်ခံသည်။ စကားစမြည်ပြောကြသည်။ ရောက်တတ်ရာရာ ပြောကြရင်း ကျွတ်အကြောင်း ရောက်သဖြင့် ကျွန်တော်က ကျွတ်ကြောက်သည့်အကြောင်း ပြော

သည်။ ပြောရင်းပင် ကျွန်တော့်လက်က ခြေမနှင့် ခြေညှိုးကြားကို စမ်းမိရာ လုံးလုံးကလေးကိုင်မိ၍ မီးရောင်မှာကြည့်လိုက်ရာ လားလား . . . တွယ်ပြီး သွေးစုပ်နေသော ကျွတ်တစ်ကောင်ကို တွေ့ရလေတော့သည်။

ဦးတင်အောင်က ဆားယူခဲ့ဆိုပြီး ဆားပုံလိုက်တော့မှ ကွာကျသွားလေသည်။ သွေးတွေ ဝနေပြီ။ ခြေမကြားထဲမှာလည်း သွေးထွက်နေလေသည်။ ဦးသက်တင်က “အဲဒါ ခင်ဗျားကို ဖောင်ကြီးကျွတ်က နှုတ်ဆက်တာဗျာ” တဲ့။ သည်တော့ ဦးသန်းကျော်က “ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးစည်းကမ်းကို ကောင်းကောင်းလိုက်နာပါလို့ သတိပေးတာလေ” တဲ့။ အားလုံး ပိုင်းရယ်ကြသည်။

ဖောင်ကြီးကျောင်းဆိုသည်က စည်းကမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ နာမည်ကြီးသည်မဟုတ်ပါလား။ သင်တန်းတပ်ခွဲများသာမက သန္ဓေနေအိမ်လိုင်းများတွင်လည်း သန့်ရှင်းရေးစည်းကမ်းရှိသည်။ ဩော်-ဖောင်ကြီးရောက်စ ကိုနည်းပြကို ကျွတ်က စ၍စည်းကမ်းပြုလေသည်တကား။

အခြေစတုရ (၅)

ကျွန်တော်ရောက်သည့်အချိန်က ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းတွင် သင်တန်းနှစ်မျိုးနှစ်စားရှိပါသည်။ တစ်မျိုးက ပြည်သူ့ရေးရာသင်တန်းများ၊ တစ်မျိုးက ပြည်သူ့ရဲသင်တန်းများဖြစ်ပါ၏။

ပြည်သူ့ရေးရာသင်တန်းများမှာ ပြည်သူ့ရေးရာအရာရှိသင်တန်း (အောင်ဆန်းတပ်ခွဲ)၊ အခြေခံပြည်သူ့ရေးရာဝန်ထမ်း

လောင်းသင်တန်း (ဇေယျတပ်ခွဲ)၊ အခြေခံပြည်သူ့ရေးရာစာရေး ဝန်ထမ်း (ကြီးကြပ်မှု) သင်တန်း (တေဇတပ်ခွဲ)၊ အခြေခံပြည်သူ့ ရေးရာစာရေးဝန်ထမ်းသင်တန်း (ဗလတပ်ခွဲ) စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူ့ရဲသင်တန်းများမှာ ပြည်သူ့ရဲအရာရှိငယ်သင်တန်း (သူရ တပ်ခွဲ)၊ ပြည်သူ့ရဲ အခြားအဆင့်သင်တန်း (စည်သူတပ်ခွဲ) စသည် တို့ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့်ကို အလုပ်သင်အဖွဲ့ငယ်များအဖြစ် အခြေခံပြည်သူ့ ရေးရာစာရေးဝန်ထမ်း (ကြီးကြပ်မှု) သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၅) (တေဇတပ်ခွဲ) တွင် စတင်တာဝန်ချထားပါသည်။ အဖွဲ့များမှာ နည်းပြ (၂) ဦးစိုးဝင်းဖြစ်ပါ၏။ ကျောင်းဝင်း၏ အစွန်ဆုံးတောစပ် တွင် တည်ရှိသောတပ်ခွဲဖြစ်သည်။

သင်တန်းတပ်ခွဲတစ်ခုတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် တပ်ခွဲရုံးတစ်ခု၊ သင်တန်းသားအိပ်ဆောင် (Barrack) ၁၀ လုံး၊ စားရိပ်သာ တစ်ဆောင်၊ ရေချိုးကန်၊ အိမ်သာ စသည်ဖြင့်ပါရှိသည်။ နည်းပြ ဆရာနှင့် ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံမှာ အဖွဲ့တစ်ဦးနှင့် အဖွဲ့ငယ်များ များကို လိုအပ်သောအရေအတွက် ထားရှိပြီး စားရိပ်သာများနှင့် စားရိပ်သာဝန်ထမ်းများ ပါရှိပါ၏။

အဖွဲ့ငယ်များတစ်ဦးသည် သင်တန်းသားတပ်စုတစ်စုကို တာဝန်ယူရပြီး အဖွဲ့များက သင်တန်းတပ်ခွဲတစ်ခုလုံးကို တာဝန်ယူ ရသည်။ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း၏ လေ့ကျင့်သင်ကြားမှု ဖြစ်သည့် စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်းဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်တို့ကို ပို့ချ

ဆောင်၌လည်းကောင်း၊ လက်တွေ့ကွင်း၌လည်းကောင်း သင်ကြား လေ့ကျင့်ရာတွင် သင်တန်းသားများ စည်းကမ်းတကျရှိရေးကို မျက်ခြည်မပြတ် ကြီးကြပ်ရသည်။ နံနက်ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ရာ ၌လည်းကောင်း၊ ညနေပိုင်း လမ်းလျှောက်၊ အပြေး အခက်အခဲ လေ့ကျင့်ရာ၌လည်းကောင်း ကြီးကြပ်ရသည်။ သင်တန်းသားများ Kit Lay-out ခင်းကျင်းခြင်းကိုလည်း ကြီးကြပ်ရသည်။ တစ်ဖန် သင်တန်းသားများ တပ်ခွဲတွင်ရှိနေသည့်အချိန်များတွင်လည်း တန်းစီလူစစ်ခြင်း၊ စာသင်ဆောင်ဝင်ခြင်း၊ စာကြည့်ဆောင်ဝင်ခြင်း၊ ညကင်းစောင့်ခြင်းတို့ကို ၂၄ နာရီ တာဝန်အလှည့်ကျစနစ်ဖြင့် ကြီးကြပ်ရသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရပါလျှင် အဖွဲ့ငယ်များတစ်ဦးသည် မိမိ တာဝန်ကျသည့် တပ်စုကို ကြီးကြပ်ရင်း မိမိတပ်စုအတွင်းရှိ သင်တန်းသားတစ်ဦးချင်း၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အရည်အချင်းကို အကဲ ဖြတ်မှတ်သားနေရပေသည်။ ထို့ပြင် တပ်စုကို လိုအပ်သလို ဦးဆောင်မှုပေးရသည်။ ပမာအားဖြင့် ညနေပိုင်းအပြေးလေ့ကျင့် ခန်းတွင် သင်တန်းသားများ ညီညီညာညာ တက်တက်ကြွကြွ လုပ်ကြရန် မိမိကိုယ်တိုင် လိုက်ပါပြေး၍ ဦးဆောင်ပြရသည်။ သင်တန်းသားများက ပီတီဆရာနှင့်အတူ ပြေးနေစဉ် အဖွဲ့ငယ်များက သစ်ပင်ရိပ်တွင် ထိုင်နေ၍မဖြစ်။ အဖွဲ့ငယ်များသည်ကား သင်တန်းသား များ၏ အရိပ်ပမာဖြစ်တော့၏။

ကျွန်တော် တေဇ (၅) တွင် အလုပ်သင်ပြီးသည့်နောက် အဖွဲ့ ငယ်များတာဝန်ဖြင့် အခြေခံ ပြည်သူ့ရေးရာဝန်ထမ်းလောင်း

သင်တန်း (ဇေယျတပ်ခွဲ) အမှတ်စဉ် (၉)၊ အမှတ်စဉ် (၁၁)၊ အမှတ်စဉ် (၁၄)၊ အမှတ်စဉ် (၁၇) နှင့် အမှတ်စဉ် (၂၀) တို့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည်။ အဖွဲ့မှူး ဦးကြည်ဝေ၊ ဦးထွန်းလှိုင် စသည့်နည်းပြ (၂) များနှင့်တွဲ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါ၏။

အဖွဲ့ငယ်မှူး မှုန်ကြီး

ထိုဝန်ထမ်းလောင်းသင်တန်း (ဇေယျတပ်ခွဲ) သင်တန်းသားတို့မှာ ဌာနအသီးသီးမှ ပညာရှင်များ၊ အရာရှိများဖြစ်ပြီး သင်တန်းကာလမှာ (၄) လခန့်ဖြစ်သည်။ ဇေယျအမှတ်စဉ် (၉) မှာဆိုလျှင် B.D.S ဘွဲ့ရ သွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များပါဝင်ပြီး ဇေယျအမှတ်စဉ် (၁၁) တွင် M.B.B.S ဘွဲ့ရ ဆရာဝန်များ ပါဝင်သည်။ ဇေယျ (၁၄) မှာ သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ အရာရှိများဖြစ်ပြီး ဇေယျအမှတ်စဉ် (၁၇) နှင့် (၂၀) မှာ ဌာနစုံမှ အရာရှိကြီးငယ်များပါလာသည်။

အချို့လည်း သင်တန်းတက်ရန် ဆန္ဒမရှိကြ။ အချို့လည်း ဆန္ဒရှိသည်။ အချို့က သင်တန်းအပေါ် သဘောမပေါက်၍ သင်တန်းတစ်လျှောက် သင်တန်းစည်းကမ်းကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်များလည်း ကြုံရပါ၏။ တစ်ခါက သင်တန်းသား သွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်တစ်ယောက်သည် Lecture ခေတ္တနားချိန်တွင် ခြေထောက်များကို ရှေ့ထိုင်ခုံပေါ်သို့ ပစ်တင်ပြီး ပက်လက်လှန်အနေအထားလုပ်နေသဖြင့် တားမြစ်သည်ကို “ကိုယ်ခန္ဓာဖွဲ့စည်းပုံအရ သွေးလည်ပတ်ဖို့လိုတယ်ဗျ” ဟု ပြန်ပြောသည်။ သင်တန်းစည်းကမ်းကို

ရှင်းပြသော်လည်း မရ၍ ကျောင်းအုပ်ကြီးရုံးသို့ တင်ခဲ့ရသည်ကို မှတ်မိနေသေးသည်။ ကျောင်းက ထိုသင်တန်းသားကို မိခင်ဌာနပြန်ပို့သည်။

သင်တန်းအစတွင် စည်းကမ်းကိုင်ရသော ဆရာများကို မကျေမနပ်ဖြစ်ကြသည်။ လျှို့ဝှက်နာမည် အမျိုးမျိုးပေးကြသည်။ သို့သော် သင်တန်းဆင်းချိန်တွင်မူ မျက်ရည်ဝဲ၍ နှုတ်ဆက်ကြသည်။ တချို့က ထိုင်ကန်တော့ကြသည်။ ဇေယျတပ်ခွဲတစ်ခု ကိုင်ရစဉ်က ကျွန်တော့်ကို ‘မှုန်ကြီး’ ဟု အမည်ဝှက်ပေးထားသည်ကို ကျွန်တော်ရိပ်မိသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်က ပြုံးပြုံးရယ်ရယ်နေခဲ့သည်။ သင်တန်းတွင် ကျွန်တော်က မျက်နှာထားတည်တည်နေသဖြင့် သူတို့တစ်တွေက မှုန်ကြီးဟုခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က သင်တန်းသားများ စည်းကမ်းပျက်၍ တပ်ခွဲကို ပတ်အပြေးခိုင်းရသည့်အခါ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် လိုက်ပြေးပြီး ကြီးကြပ်သည်။ ညဘက်ကင်းစစ်လျှင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း ယူနီဖောင်းအပြည့်အစုံဝတ်ပြီးမှ စစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘မှုန်ကြီး’ ဆိုလျှင် သူတို့ ဖြုံသည်။ ချောင်ချောင်မနေရ၍ ‘မှုန်ကြီး’ ကို မကျေနပ်ကြ။ သို့သော် သင်တန်းဆင်းသည့်ညတွင် သင်တန်းသားအတော်များများ ကျွန်တော့်ကို ထိုင်ကန်တော့ကြပြီး သူတို့ ပြစ်မှားမိခဲ့သည်များကို ဝန်ခံကာ တောင်းပန်သည်။ “ခင်ဗျားတို့ရော၊ ကျွန်တော်ရော တိုင်းပြည်တာဝန် ထမ်းဆောင်ကြတာပါဗျာ။ ကျွန်တော်ကလည်း အမှတ်မထားပါဘူး။ ခင်ဗျားတို့ကလည်း အမှတ်မထားကြပါနှင့်” ဟု ရှင်းပြရပါ၏။

အဖွဲ့မှူး မှန်ကြီး

အဖွဲ့ငယ်မှူးတာဝန်ဖြင့် (၂) နှစ်ကျော်ကျော် ထမ်းဆောင်ပြီး ချိန်တွင် ကျွန်တော့်ကို ဗလတပ်ခွဲတွင် အဖွဲ့မှူးတာဝန်ပေးပါသည်။ ရာထူးတက်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ပခုံးပေါ်တွင် စပါးနှံဘားတစ်ခုလည်း တိုးမလာပါ။ လစာလည်း ပိုမရပါ။ ပို၍ကြီးလေးသော တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ရခြင်းသာဖြစ်ပါ၏။ မိမိ၏လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ကို ကျောင်း တော်က အသိအမှတ်ပြုခြင်းဟု ခံယူရပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့်အတူ အဖွဲ့ငယ်မှူးများအဖြစ် တာဝန်ကျသူ များမှာ - နည်းပြ (၂) ဦးစိုးလှိုင်၊ နည်းပြ (၂) ဦးအုန်းလှိုင်၊ ဒုရဲအုပ် ဦးစိုးမြင့်နှင့် ဒုရဲအုပ် ဦးညွန့်အောင်တို့ဖြစ်သည်။ သူတို့က သင်တန်း တပ်စု (၄) စုတွင် တစ်ဦးစီ တာဝန်ယူကြရပါမည်။

ဗလတပ်ခွဲမှာ အခြေခံပြည်သူ့ရေးရာစာရေးဝန်ထမ်းသင်တန်း ဖြစ်ပြီး အမှတ်စဉ် (၁၀) ဖြစ်ပါ၏။ သင်တန်းသား (၂၀၀) ကျော် ဖြစ်ပြီး ဌာနစုံမှ စာရေးဝန်ထမ်းများဖြစ်သည်။ အဖွဲ့မှူးတာဝန် ယူရပြီဖြစ်၍ သင်တန်းသားများ၏ စားသောက်ရေးမှအစ အရေး ကိစ္စအားလုံးကို စီမံရလေပြီ။ ငွေကြေးကိုင်တွယ်ရသည်ဖြစ်၍ ငွေစာရင်းအမှားအယွင်းမရှိအောင် လုပ်ရသည်။ သင်တန်းသားများ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော စားရိပ်သာကော်မတီနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရသည်။ သက်သာချောင်ချိရေး၊ စာပေအနုပညာ၊ အားကစား စသည့် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း၍လည်း တပ်ခွဲတစ်ခုလုံး တိုးတက် ရလေအောင် စီမံခန့်ခွဲရသည်။

အဖွဲ့မှူးဖြစ်၍ သင်တန်းတပ်ခွဲ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုမျှသာ လုပ်မည်။ သင်တန်းသားကြီးကြပ်မှုမှာ အဖွဲ့ငယ်မှူးများ၏တာဝန် ဟု ဆို၍မရ။ သင်တန်းတပ်ခွဲနှင့်အတူ အခါအားလျော်စွာ ရှိနေ ရသည်။ အထူးသဖြင့် စစ်ရေးပြ၊ စစ်ဗျူဟာ၊ အခက်အခဲကျော်လွှား မှု စသည့်လေ့ကျင့်မှုများတွင် သင်တန်းသားတို့၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အရည်အသွေးကို လေ့လာရသည်။ ခရီးတိုချီတက်မှုတွင် စစ်ကြောင်းမှူးအဖြစ် ကိုယ်တိုင် လိုက်ပါရသည်။ တပ်ခွဲရုံးတွင် ရုံးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေရင်းမှလည်း သင်တန်းသားအမည် ကားချပ်ကိုကြည့်၍ သင်တန်းသားများ၏ အမည်နှင့် ကသနံပါတ် ကို ဓာတ်ပုံနှင့်တွဲ၍ မှတ်သားရသေးသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက် ခြင်းများမှသာ မှန်ကန်သော သင်တန်းဆင်းအကဲဖြတ်မှု ရရှိနိုင် ပေမည်။

အခြေခံပြည်သူ့ရေးရာစာရေးဝန်ထမ်း သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၁၀) သင်တန်းဆင်းသောအခါ စံပြသင်တန်းသား (Best Cadet) ဆုကို ကသ-၃၂၉ အက်(စ်)ဖုန်ရမ် (ကချင်တိုင်းရင်းသား) က ရရှိ ခဲ့သည်မှာ ယင်းသို့ သင်တန်းကာလအတွင်း အဖွဲ့မှူးနှင့် အဖွဲ့ငယ် မှူးတို့၏ တညီတညာလေ့လာဆုံးဖြတ် အကဲဖြတ်မှန်ကန်မှုပင် ဖြစ်တော့သည်။

ထိုသင်တန်းပြီးသည့်နောက် ကျွန်တော့်အား အခြေခံပြည်သူ့ ရေးရာစာရေးဝန်ထမ်းသင်တန်း (ဗလတပ်ခွဲ) မှာပင် အဖွဲ့မှူးအဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ပေးခဲ့ရာ အမှတ်စဉ် (၁၁)၊ (၁၂) နှင့် (၁၃) တို့ကို အစဉ်တစိုက် တာဝန်ယူခဲ့ရပါ၏။

အပိုဆုများ

သင်တန်းတပ်ခွဲအလုပ်များနှင့် မအားမလပ်သည့်အကြားမှ ကျွန်တော်မှာ ‘ထန်းပင်တက်လက်မှတ်’ ရသည့်ကိစ္စတစ်ခု ရှိခဲ့သည်။ ဂီတအနုပညာကို တတ်ကျွမ်းထားသူဖြစ်၍ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း၏ အနုပညာကော်မတီတွင် အတွင်းရေးမှူးတာဝန် ယူထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမှာ လေ့ကျင့်ရေးဌာနမှဖြစ်သည်။

ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း စတင်တည်ထောင်သည့်နေ့ရက် ဖြစ်သည့် ‘ဇန်နဝါရီလ (၁) ရက်’ နေ့တိုင်း ကျောင်းနှစ်ပတ်လည်နေ့ ကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။ ထိုနေ့တွင် မြန်မာ့အသံမှလည်း နှစ်ပတ်လည် နေ့ဂုဏ်ပြုတေးများ၊ ဇာတ်လမ်းပမာနားဆင်စရာ ဂုဏ်ပြုအသံလွှင့် ဇာတ်လမ်း စသည်များ ထုတ်လွှင့်နိုင်ရေးကို အနုပညာကော်မတီ က တာဝန်ယူရပါ၏။ ရန်ကုန်မှာ ကျွန်တော်၏ ဂီတရောင်းရင်းကြီး တယော ကိုတင်ရီ၏ အကူအညီဖြင့် ဂီတသံစဉ်များ ဖန်တီးရပါ သည်။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း သင်တန်းသားများတွင် ပါရှိလာသော မြန်မာ့အသံဝန်ထမ်း သင်တန်းသားများ၏အကူအညီကိုလည်း ရယူရပါသည်။ ရန်ကုန်ရဲတီးဝိုင်းကလည်း ပင်တိုင်အကူအညီ ပေးပါသည်။

မြန်မာ့အသံမှ အခါအားလျော်စွာ လွှင့်ထုတ်ပေးသည့် ပန်းပေါင်းပွင့်ရာမြေ (မိုမိုလွင်)၊ ငမိုးရိပ်ပုံပြင် (တင်တင်မြ)၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းစစ်ချီ (အဖွဲ့)၊ လောကအလှ (ခင်ခင်ညိုမင်း)၊ တစ်သွေးထဲ (ကိုညွန့်ဝေ)၊ မိုးသောက်ငှက်ကလေးများနဲ့ အပြိုင် (အေးအေးမင်း)၊

ကြိုးစားမှုအတွက် အကျိုးအမြတ် (မိုမိုလွင်) မေတ္တာအလှ (တက္ကသိုလ် နီနီမာ)၊ နှင်းစိုသော ကျောပိုးအိတ်ကလေးများ (သိန်းသိန်းဆင့်) စသည့် ဓာတ်ပြားရတေးသီချင်းများမှာ ကျောင်းနှစ်ပတ်လည်နေ့ အဖြစ် အသံသွင်းခဲ့သော သီချင်းများဖြစ်ပါ၏။

အနုပညာကော်မတီအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုနေ့များတွင် တိုင်းရင်းသားရိုးရာပဒေသာကပွဲများကို တာဝန်ယူတင်ဆက်ပေး ရသည်ကိုလည်း မမေ့နိုင်ပါ။ သင်တန်းသူ သင်တန်းသားများထဲမှာ တိုင်းရင်းသူ တိုင်းရင်းသား ပါဝင်လေ့ရှိရာ တိုင်းရင်းသားရိုးရာ ပဒေသာကပွဲများ မြိုင်ဆိုင်လှပေသည်။ ကျွန်တော်တို့ မကြားဖူး မတွေ့ဖူးသော ရိုးရာအကများလည်းပါ၏။ ကချင်တာပေါ်အက၊ ကယားတံခွန်တိုင်အက၊ ကရင်ဝါးညှပ်အက၊ ချင်းဆာလာမ်းအက၊ မွန်လူပျိုလှည့်အက၊ ဓနုဟာတက်ပွဲအက၊ ရခိုင်ကောက်ဦးဆွမ်းတင် အက၊ ပအိုဝ်းဖော့သေးအက စသည် စသည် စုံလှပါသည်။

ပြည်ထောင်စုပွဲမတိုင်မီ ရက်များ၏ ညနေပိုင်းအချိန်များကား အုန်းတောခန်းမရှေ့ရှိ ‘ရေလည်ဆောင်’ တွင် တိုင်းရင်းသားတို့၏ အိုးစည်သံ၊ မောင်းသံ၊ ပလွေသံတို့ဖြင့် ဝေစည်ညံ့နေပါတော့သည်။ ထိုကာလများတွင် ကျွန်တော်သည် တပ်ခွဲနှင့် ရေလည်ဆောင် တွင်သာ အချိန်ကုန်ရပြီး ညဉ့်နက်မှ အိမ်ပြန်ရောက်တော့သည်။

ကျောင်းမှပေးအပ်သည့် အခြားတာဝန်တစ်ခုလည်း ရှိပါ သေးသည်။ ကျောင်းတွင်းစည်းရုံးရေးနှင့် ပညာရေးကော်မတီ၏ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ဖြစ်၏။ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ကျောင်းအုပ်

ကြီးကိုယ်တိုင် ပါဝင်သော ကော်မတီဖြစ်၍ အရေးကြီးတာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကော်မတီအနေဖြင့် စာရေးဆရာများ၊ ပညာရှင် များ၏ ဟောပြောပွဲများ ပုံမှန်ဆောင်ရွက်ပေးရပြီး စစ်ပညာပို့ချမှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ‘နောင်ရိုးတိုက်ပွဲ’၊ ‘ရဲဘော်စိတ်’ စသည့် ပြဇာတ်တိုများကိုလည်း စီစဉ်ပေးရသည်။ သင်တန်းသားများ၏ အိုးစည်ဒိုးပတ်ပြိုင်ပွဲများနှင့် မိုးရာသီပဒေသာကပွဲများလည်း တစ်ခါ တစ်ရံ စီစဉ်ပေးရသေးသည်။

ဤသည်တို့ကား မိမိ၏ မူလတာဝန်ဖြစ်သော သင်တန်းတပ်ခွဲ အဖွဲ့ငယ်မှူး/အဖွဲ့မှူးတာဝန်အပြင် ထမ်းဆောင်ရသော တာဝန် များဖြစ်ပါ၍ ရောင်းရင်းများက ကျွန်တော့်အား “အပိုဆုတွေ အများကြီးပေါက်တဲ့လူ” ဟု ဂုဏ်ပြုစကားဆိုကြလေသည်။

ပန်းဇော်လည်း လန်းပါသည်

ဖောင်ကြီးကျောင်းတွင် ထမ်းဆောင်ရသည့် သက်တမ်း တစ်လျှောက် နံနက်စောစော မထရသည့်ရက်ဟူ၍ မရှိသလောက် ပင်။ နေ့စဉ် နံနက် ၆ နာရီထ၊ ဇနီးသည် ကြော်ထားသည့် ထမင်း ကြော်ကို အမြန်နှုန်းဖြင့်စား။ တပ်ခွဲသို့ ၇း၃၀ နာရီအရောက် စက်ဘီးဖြင့် သုတ်ခြေတင်၊ ညနေ ၅း၃၀ နာရီကျမှ တပ်ခွဲပြန်ခဲ့ရ။ အိမ်ရောက် ရေမိုးချိုး၊ ထမင်းစားပြီးတော့ အိပ်ရာစောစောဝင်။ နံနက် စောစောထ။ နေ့စဉ် သံသရာလည်နေသည်။

အလှည့်ကျတပ်ခွဲတာဝန်မှူး (၂၄ နာရီတာဝန်) ထမ်းဆောင် ရသည့်ပြင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းလုံးအတွက် အလှည့်ကျတာဝန်မှူး လည်း ဝင်ရသေးသည်။

ထိုသို့ အလုပ်နှင့်လက်မပြတ်သည့်ကြားက ကျွန်တော့်မှာ ‘အပိုဆုတာဝန်တွေ’ မကြာမကြာ ရရှိနေ၍ ကိုယ်ပိုင်ချိန်များကို ပေးလိုက်ရပြန်သေးသည်။

ထိုသို့ ပင်ပန်းသော်ငြား ကျွန်တော် စိတ်မပျက်ပါ။ အလုပ် တစ်ခု ပိုလုပ်ရလျှင် အတွေ့အကြုံတစ်ခု ပိုရသည်ဟု ကျွန်တော် ခံယူသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဖောင်ကြီးဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ကျောင်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည့်အတွက် ကျွန်တော့်မှာ အကျိုးတရား များစွာရရှိခဲ့သည်။

- သင်တန်းတပ်ခွဲကွပ်ကဲရသည့်အတွက် လူများစွာကို အစု အဝေးလိုက် စီမံခန့်ခွဲမှုပညာများ တိုးပါသည်။
- သင်တန်းသားများကို စည်းကမ်းတကျဖြစ်အောင်၊ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပေးရသဖြင့် မိမိကိုယ် တိုင်လည်း စည်းကမ်းပြည့်ဝမှု၊ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှု ပိုရှိ လာသည်။
- သင်တန်းသားများနှင့်အတူ ပင်ပင်ပန်းပန်း သွားလာ လှုပ်ရှားရသဖြင့် မိမိ၏ကျန်းမာရေးလည်း ပိုမိုတောင့်တင်း လာသည်။
- ကျောင်းတွင်း စည်းရုံးရေးနှင့် အနုပညာတာဝန်များ ကြောင့် ဗဟိုအဆင့်လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင် စွမ်းရှိလာသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်သည် ပင်ပန်းသော်လည်း ရွှင်လန်းပါ သည်။ ‘ပန်း’ သော်လည်း ‘လန်း’ ပါသည်။

၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း နှစ်ပတ်လည်နေ့အခမ်းအနားတွင် ကျွန်တော်သည် ‘ထူးချွန်’ အမှုထမ်းကောင်းလက်မှတ်ကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည့်အတွက်လည်း ကျွန်တော်၏ ဝန်ထမ်းဘဝတွင် ကြီးမားသော မှတ်တိုင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

တိုင်းဇေယျာ

ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်ကို ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူပါသည်။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများကို လေ့ကျင့်ပေးရသည့်တာဝန်ကား ပြည်သူ့ကို အကျိုးပြုခြင်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ကို ထမ်းရွက်ခြင်းပင်မဟုတ်ပါလား။

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းကောင်းဟူသည် မည်သည့်တာဝန်ကိုဖြစ်စေ အောင်မြင်အောင် ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိရပါမည်။

ဤသို့သော အားမာန်၊ ခံယူချက်တို့ဖြင့် ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းတွင် ကျွန်တော် (၈-၈-၇၂) နေ့မှ စတင်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါပြီ။ ၅ နှစ်တာမျှ ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ပြောင်းရွှေ့ထမ်းဆောင်ရန် အချိန်တန်ပါပြီ။

ကျွန်တော်အပါအဝင် နည်းပြအဆင့် (၂) (စီမံခန့်ခွဲရေး ဝန်ထမ်းအဆင့်-၁) ၁၁-ဦးအား ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအသီးသီးသို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားကြောင်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန

မှ (၂၆-၃-၇၇) နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်-၂၂ ကို ထုတ်ပြန်ရာတွင် ကျွန်တော်သည် စစ်ကိုင်းတိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းအမိန့်ထွက်သည့်အချိန်တွင် အခြေခံပြည်သူ့ရေးရာစာရေးဝန်ထမ်း သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၁၂) သင်တန်းဆင်းပြီးခါစဖြစ်သော်လည်း မကြာခင်ရောက်လာမည့် သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၁၃) တွင် ကျွန်တော့်အား သင်တန်းအဖွဲ့မှူးအဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ပေးထားဆဲဖြစ်ပါ၏။ သို့ဖြစ်၍ လွှဲပြောင်းတာဝန်ယူရမည့်နည်းပြ (၂) ဦးစီနာတင်နှင့်အတူ ဗလအမှတ်စဉ် (၁၃) ၏ တပ်ခွဲလုပ်ငန်းများ အခြေတည်မိသည်အထိ ဆောင်ရွက်ပေးသွားရန် ကျောင်းက စီစဉ်သဖြင့် ချက်ချင်းပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာနိုင်ခြင်း မရှိပေ။

ဗလ (၁၃) သင်တန်းဖွင့်လှစ်ပြီးသည့်နောက်မှ ကျွန်တော်၏ ပြောင်းရွှေ့ရေးကိစ္စကို စီစဉ်နိုင်ပါတော့သည်။ (၇-၅-၇၇) နေ့တွင် ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်း နည်းပြအဆင့် (၂) တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျွန်တော် စွန့်လွှတ်ပါသည်။

* * * * *

အခန်း (၄) ထက်အညာသို့

ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းမှ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားသည့် စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းအဆင့် (၁) ၁၁-ဦးအနက် စစ်ကိုင်းတိုင်းသို့ တာဝန်ကျသူများမှာ ဦးမြတ်ထွန်း၊ ဦးလှဖေနှင့် ကျွန်တော်တို့သုံးဦးဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်တို့မိသားစု သုံးစု ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ ရထားဖြင့် ဆန်တက်ကြသည်။ မန္တလေး မြို့ပေါ်တွင် နေထိုင်သော ယခင် ဖောင်ကြီးနည်းပြ (၂) ယခု စစ်ကိုင်းတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီရုံး လက်ထောက်ရုံးအဖွဲ့မှူး ဦးသက်တင် တို့အိမ်တွင် တစ်စုတစ်ဝေးကြီး တည်းခိုကြပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီသို့ သတင်းပို့ကြသည်။

ဤနေရာတွင် နိုင်ငံတော်က ကျင့်သုံးနေသည့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု စနစ်ကို ဆက်စပ်ဖော်ပြရန် လိုပါမည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ဖောင်ကြီး၊ ဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကျောင်းတွင် နည်းပြဆရာများ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြစဉ်အတွင်း ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ‘ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ

အခြေခံဥပဒေ’ ကို ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ကျင့်သုံးလျက်ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ပထမအကြိမ်သက်တမ်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သည် နိုင်ငံတော်ကို စီမံခန့်ခွဲလျက်ရှိနေပါပြီ။

ယင်းဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ပြည်နယ်/တိုင်းနှင့် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ တရားသူကြီးအဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တို့ရှိသည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီတွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားသူကြီးအဖွဲ့တို့ရှိသည်။

ဤသို့ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသည့် နိုင်ငံတော်ဝယ် စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ မြို့နယ်အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တွင် ရုံးအဖွဲ့လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းအဆင့် (၁) များသည် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များတွင် ရုံးအဖွဲ့မှူး (သို့မဟုတ်) ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူးများအဖြစ် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်လေသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီသို့ သတင်းပို့ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့သုံးဦးကို တိုင်းအတွင်း နေရာချထားရာတွင် ဦးမြတ်ထွန်းက ဝန်းသိုမြို့နယ်၊ ဦးလှဖေက ခင်ဦးမြို့နယ်၊ ကျွန်တော်က ငါန်းဇွန်မြို့နယ်သို့ တာဝန်ကျလေသည်။ (ယခုအခါ ငါန်းဇွန်မြို့နယ်ကို မန္တလေးတိုင်းအတွင်းသို့ ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ။ စကားချပ်။)

မန္တလေး ဂေါ်ဝီနီဆိပ်မှ ဧရာဝတီသင်္ဘောလေး ‘တောင်သမန်’ ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့လိုက်ပါလာကြသော ကျွန်တော်တို့မိသားစုသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ငါးဖွန်မြို့ကလေးသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ အိမ်ထောင်စုစည်းများကို ဆိပ်ခံဘောတံတား မရှိသော ကမ်းပါး၏အပေါ်သို့ အလုပ်သမားများက မော့၍ အတင်၊ ထိုမှ နွားလှည်းသမားက အိမ်သို့သော့၍ အနှင် ကျွန်တော့်ဘဝင်မှာ အညာခလေ့ စတင်၍ ယဉ်လေသတည်း။

ငါးဖွန်မြို့နယ်

ကျွန်တော် ငယ်စဉ် ပါတီစုံနိုင်ငံရေးခေတ် (ပါလီမန်ခေတ်) တုန်းက ငါးဖွန်ဟူသောအမည်ကို ခြောက်လောင်းပြိုင်ဟူသော ဝိသေသနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ကြားဖူးခဲ့သည်။ အလွန်စရိုက်ကြမ်းတမ်းသော ဒေသတစ်ခုဟု ထင်မှတ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ပါလီမန်အကြောင်းလည်း မသိ။ ပါတီနိုင်ငံရေးအကြောင်းလည်း မသိ။ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ အကွဲအပြဲကြောင့် လူသတ်ပွဲတွေဖြစ်ခဲ့ရသည်ကိုလည်း မသိခဲ့။ နောက်ပိုင်းကာလ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်းကို လေ့လာရသည့်အခါ မှသာ နိုင်ငံရေးပါတီအကွဲအပြဲများက ဒေသအတော်များ၏ အလှအပကို ဖျက်ဆီးခဲ့ပါကလားဟု အမျိုးသားရေးအသိများ ရရှိခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ယခု ငါးဖွန်မြို့ကလေးကို ခြေချရသည့်အခါ ငယ်စဉ်က အတွေးအထင်များ မရှိတော့။ အညာခလေ့နှင့် လှပသောမြို့ကလေးသို့ ရောက်ရလေပြီဟု ဝမ်းသာကြည်နူးခြင်း ဖြစ်နေလေသည်။

ငါးဖွန်မြို့နှင့်ပတ်သက်၍ ထူးခြားချက်တစ်ခုကိုလည်း သတိပြုမိပါသည်။ ‘င’ ကို ရေးချပြီးမှ ‘န’ သတ်ခြင်းမှာ အဘယ်သို့သော အကြောင်းချင်းရာ ဖြစ်ပါသနည်း။ တစ်ချိန်ချိန်ကျမှ လေ့လာရပေဦးမည်။ ယခုမူ အလုပ်စတင်ဝင်ရောက်ရပါဦးမည်။

၁၉၇၇၊ မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် ငါးဖွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌထံ သတင်းပို့ပြီး မြို့နယ်ရုံးအဖွဲ့မှူးလက်အောက်တွင် ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူးတာဝန်ကို စတင်ထမ်းဆောင်ပါပြီ။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌမှာ ဦးလှိုင်ဌေး၊ အတွင်းရေးမှူးမှာ ဦးထွန်းရွှေဖြစ်ပြီး အလုပ်အမှုဆောင် (၅) ဦးရှိပါသည်။ ရုံးအဖွဲ့မှူးမှာ ဦးသိန်းထွန်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ရုံးအဖွဲ့မှူး၊ ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူးတို့က မိမိတို့လက်အောက်ရှိ ရုံးအဖွဲ့ဝန်ထမ်းများကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို တာဝန်ခံရပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ကျွန်တော်တို့က တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရပါသည်။ လိုအပ်သည့်အခါတိုင်းတွင် ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုလည်း တင်ပြရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့ စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းများသည် မိမိမြို့နယ်၏ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို သိရှိထားရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ငါးဖွန်မြို့နယ်သည် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းတွင် တည်ရှိသည်။ ငါးဖွန်မြို့နယ်တွင် ဧရာဝတီမြစ်သည် (မြောက်မှ တောင်သို့

မဟုတ်ဘဲ) အရှေ့မှ အနောက်သို့ ကွေ့ကောက်စီးဆင်းသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငါန်းဇွန်မြို့နယ်၏ မြောက်ဘက်နယ်နိမိတ်မှာ ဧရာဝတီ မြစ်ဖြစ်ပြီး မြစ်၏တစ်ဖက်ကမ်းတွင် စစ်ကိုင်းတိုင်းမှ စစ်ကိုင်း မြို့နယ်၊ မြင်းမူမြို့နယ်နှင့် မြောင်မြို့နယ်တို့ တည်ရှိသည်။ ငါန်းဇွန် မြို့နယ်၏ ကုန်းပိုင်း၌ မန္တလေးတိုင်းမှ မြင်းခြံမြို့နယ်၊ နွားထိုးကြီး မြို့နယ်နှင့် တံတားဦးမြို့နယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။

ထိုစဉ်က မြို့နယ်အကျယ်အဝန်းမှာ စတုရန်းမိုင် (၃၅၅. ၉၉၂) ရှိပြီး ကျွန်တော် ရောက်ရှိသည့်ကာလ လူဦးရေ (၁၂၂၉၆၈)၊ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၅၃၉၉) ဟု စာရင်းတွေ့ရှိရပါ၏။ မြို့နယ်ကို မြို့ပေါ်ရပ်ကွက် (၄) ခုနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု (၄၄) ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားပါသည်။ ရွာငယ်ပေါင်း (၁၆၀) ရှိပါ၏။ မြို့နယ်၏ စီးပွားရေး မှာ အညာဒေသပုံစံအတိုင်း ပဲ၊ ပြောင်း၊ နှမ်း၊ ဝါ၊ ဆေး စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ကြပြီး ယာမြေဧရိယာ (၁၀၉၆၇) ဧက၊ ကိုင်းမြေဧရိယာ (၂၁၁၀၀) ဧက ရှိပါ၏။ လယ်မြေဧရိယာဧက (၉၀၀၀) ခန့်မှာသာ စပါးအနည်းငယ်စိုက်ပျိုးနိုင်ပေသည်။ ကျွဲနွားစားကျက် (၁၃) ခု ရှိသည်။

မိုးနည်းလှသော ငါန်းဇွန်မြို့နယ်သည် မြန်မာပြည်မြေပုံပေါ်၌ မိုးခေါင်ရေရှားရပ်ဝန်းဟု ဖော်ပြသော နေရာတွင်တည်ရှိကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ မိုးခေါင်သော်လည်း ရသမျှမိုးရေဖြင့် တောင်သူ လုပ်ငန်းကို အားစိုက်ခွန်စိုက် လုပ်ကိုင်ကြသောဒေသဖြစ်ပါ၏။

မြို့နယ်၏ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ထန်း လုပ်ငန်းနှင့် နို့ဆီချက်လုပ်ငန်းရှိသည်။ ငါန်းဇွန်ထောပတ်သည်

နိုင်ငံတစ်ဝန်း ကျော်ကြား၏။ ဆေးရွက်ကြီး စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်မှုတွင် “တံတားဦးက ကွမ်းနုဝါ၊ ငမြာက ဆေး၊ ကွမ်းသီး တောင်ငူနှင့်၊ ကိုင်းထုံးဖြူ ပြည်ရှား၊ သာဝါးလို့ထွေး” ဟူသော ကဗျာကလေးထဲက အတိုင်း ငါန်းဇွန်မြို့နယ်ထဲက ‘ငမြာက ဆေး’ သည် မှတ်တမ်းဝင် ဖြစ်၏။ နိုင်ငံတစ်ဝန်း လူသိများ၏။ ယခုခေတ်တွင် ဗာဂျီးနီးယား ဆေးစိုက်ပျိုးမှု တိုးတက်လာပြီး ဆေးပေါင်းရုံများလည်း ရှိနေလေပြီ။

ငါန်းဇွန်မြို့နယ်အတွင်း လုံခြုံရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် ရဲစခန်း (၄) ခုရှိ၏။ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် မြို့နယ်ဆေးရုံ (၁) ခု၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ (၁) ခု၊ ကျန်းမာရေးဌာန (၄) ခုရှိပါ၏။ ပညာရေး ကဏ္ဍတွင် အထက (၂) ကျောင်း၊ အလက (၄) ကျောင်း၊ အမက (၇၄) ကျောင်းရှိနေခဲ့သည်။

ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူး

ငါန်းဇွန်မှာ တောမြို့ကလေးဖြစ်၍ အစိုးရအိမ်များ မရှိပေ။ ရှေးကအုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းများလည်း အိမ်ငှားနေခဲ့ရသည်။ ယခု စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းများလည်း အိမ်ငှားနေကြရသည်။

ရုံးအဖွဲ့မှူး ဦးသိန်းထွန်းက မြောက်ပိုင်းတွင် နှစ်ထပ်အိမ် တစ်လုံးငှားရမ်းရရှိထားသည်။ ကျွန်တော်တို့မိသားစုအတွက် ၎င်း အိမ်အနီးတွင် ပျဉ်ထောင်အိမ်တစ်လုံး ငှားရမ်းပေးထား၍ ကျွန်တော်တို့မိသားစု ရောက်ရောက်ချင်းနေထိုင်ရန် အသင့် ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် လမ်းဘေးကပ်နေသဖြင့် လှည်းသွားလှည်းလာ (ကားသွားကားလာမဟုတ်ပါ) များကြောင့် လှည်းကျင်း၍မနိုင်

လောက်အောင်ဖုန်တက်သည်။ ပို၍ဆိုးသည်က ရေတွင်းရှိသော်လည်း ရေမှာငန်ရုံသာမက ခါးအန်နေသည်။ သို့ဖြစ်၍ လပိုင်းအတွင်းမှာပင် မြို့ထိပ်ယမားချောင်းအနီးရှိ အိမ်တစ်လုံးသို့ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရလေသည်။

ငပုတောတွင် ထမ်းဆောင်စဉ်က မွေးဖွားခဲ့သောသားကြီးမောင်မြတ်ဦးမှာ ခုနစ်နှစ်ရွယ်ရှိပြီဖြစ်၍ အထကတွင် ဒုတိယတန်း၌ ကျောင်းအပ်ရပြီ။ ဖောင်ကြီးကျောင်းမှာမွေးခဲ့သော လေးနှစ်သားမောင်အေးချမ်းကိုမူ မူကြိုကျောင်းအပ်ရသည်။

ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူးဘဝစတင်သည်နှင့် ပထမဆုံးတွေ့ရသော တာဝန်ကြီးမှာ ကော်မရှင်လုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၄၊ မတ်လ (၂) ရက်နေ့မှစတင်ခဲ့သော ပထမအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သည် ၁၉၇၈၊ မတ်လ (၁) ရက်နေ့တွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်၍၊ ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နေသည့်ကာလဖြစ်၏။ ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲဥက္ကဋ္ဌမှာ ဦးတင်လှိုင် (အထက်တန်းပြဆရာကြီး) အတွင်းရေးမှူးမှာ ဦးသိန်းထွန်း (ရုံးအဖွဲ့မှူး) ဖြစ်ပြီး၊ ကျွန်တော်သည်လည်း အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်လာပါသည်။ ရုံးအဖွဲ့မှူးမှာ ကောင်စီရုံးလုပ်ငန်းတာဝန်များအပြင် စည်ပင်သာယာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး တာဝန်လည်း ထမ်းဆောင်ရသဖြင့် အလုပ်များလှသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကော်မရှင်လုပ်ငန်းများကို ကျွန်တော်က တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရလေသည်။

မဲစာရင်းအတိအကျရရှိရေးလုပ်ငန်းများ၊ မဲစာရင်းအချောရိုက်နှိပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲဆိုင်ရာ ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်း ဟောပြောရှင်းလင်းခြင်းလုပ်ငန်းများအပြင် ဆန္ဒမဲပေးပုံ သရုပ်ပြပွဲများကိုလည်း လုပ်ရသေးသည်။

ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲဆိုင်ရာ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် မြို့နယ်ကောင်စီရုံးမှ ဝန်ထမ်းများ၏အင်အားကို ပင်တိုင်ထား၍သုံးရပါ၏။ စာရေးကြီးဦးရွှေမန်းနှင့် စာရင်းကိုင်ကိုကျော်မြင့်တို့ကို ကော်မရှင်ငွေစာရင်း၊ ကိုတင်အေးကို ပစ္စည်းထိန်း၊ ကိုဌေးလွင်ကို ပုံစံဇယားများ၊ ကိုစိုးကိုအစည်းအဝေးမှတ်တမ်း၊ မငွေစုကို ဝန်ထမ်းရေးရာစသည်ဖြင့် တာဝန်ပေးရသည်။ ရပ်ကွက်စာရေးမအမာကြည်၊ မညွန့်ရီ၊ မရီမြင့်၊ မနုနုဝေတို့လည်း အထွေထွေတာဝန်ယူကြရသည်။

ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းအတွက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများကို ၁၉၇၈၊ ဇန်နဝါရီလ (၁) ရက်နေ့မှ (၁၅) ရက်နေ့အတွင်း ကျင်းပရန် သတ်မှတ်ထားသည်။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော့်ဘဝ အပြောင်းအလဲတစ်စုံတစ်ရာဖြစ်စေမည့် အခြေအနေတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ပါတီယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌက ကျွန်တော့်အား ကောင်စီတာဝန်ပေးမည့်အကြောင်းခေါ်ယူအသိပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်တစ်နေရာကို မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် ၇၁ (ကုန်းလည်

ကျေးရွာအုပ်စု) မှအရွေးချယ်ခံရန် အမည်စာရင်းပါလာသည်။ ဤတွင် ကျွန်တော့်အား ပြည်သူ့ကောင်စီ အချိန်ပြည့်တာဝန် ပေးမည်ကို ခန့်မှန်းမိလေသည်။

ဤအချိန်သည်ကား ကျွန်တော်တို့မိသားစု ဒုတိယမြောက် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည့်အိမ်မှာ သောက်ရေအခက်အခဲရှိသည့်ပြင် မိုးအခါ ယမားချောင်းကျလျှင် ကလေးများ အန္တရာယ်ရှိနေသဖြင့် အိမ်ပြောင်းရန် ထပ်မံစဉ်းစားနေချိန်ဖြစ်ရာ ဇနီးဖြစ်သူနှင့် ရှေ့ရေး အလေးအနက်ကို တိုင်ပင်ရလေသည်။

ပြည်သူ့ကောင်စီတွင် အချိန်ပြည့်တာဝန် ရွေးချယ်ပေးအပ်ခြင်းခံရပါက အနည်းဆုံးသက်တမ်းတစ်ခု (၄-နှစ်) တော့နေရမည် ဖြစ်၏။ ယခု အိမ်ငှားဘဝမှာ စိတ်ညစ်စရာတွေကြုံခဲ့ရပြီ။ ထို့ကြောင့် “တဲအိမ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ပိုင်အိမ်ကလေး ဆောက်ကြစို့။ အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းထဲရောက်မှ အိမ်ဆောက်ဆိုလျှင် ဝေဖန်ခံနေရဦးမည်။ သည်တော့ မိန်းမရေ . . . မင်းအနှစ်နှစ်အလလ စုထားတဲ့ ရွှေထည်လေးတွေ ရောင်းပေးတော့” ဟု ဇနီးဖြစ်သူကို စည်းရုံးရာ ဇနီးကလည်း မငြင်းရှာပါ။ ယင်းအခါ၌ ဝါးထရံကော၊ ဝါးကပ်မိုး၊ ထပ်ခိုးကလေးပါသည့် အိမ်တစ်လုံးကို အမှတ် (၅) ရပ်ကွက်သစ်မှာ ဆောက်ဖြစ်လေသည်။ ဝိုင်းနှင့်ခြံနှင့်ရေတွင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အိမ်မှာ မိသားစုနေထိုင်ကြရလေသည်။

ကွဲတတ်သည့်စိတ်ဓာတ်

မြို့များတွင် တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်းစသည်ဖြင့် အပိုင်းစိတ် ရှိသကဲ့သို့ ကျေးလက်တောရွာများတွင် အရှေ့ရွာ၊ အနောက်ရွာ၊

အရှေ့ဘက်ကမ်း၊ အနောက်ဘက်ကမ်းစသည်ဖြင့် ကွဲလွဲရှိသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းနှစ်ကျောင်းရှိလျှင် တောင်ကျောင်း၊ မြောက်ကျောင်း၊ ကျောင်းကြီး၊ ကျောင်းလေးစသည်ဖြင့် ကွဲသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မြန်မာလူမျိုးသာ ကွဲတတ်သည့်စိတ်ဓာတ် များရှိလေသလားဟုပင် တွေးထင်မိခဲ့ဖူးပါ၏။

တကယ်တော့ စိတ်ဝမ်းကွဲခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဒေသစွဲစိတ်ဓာတ် သာဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာရယ်မှမဟုတ်၊ ဘယ်လူမျိုးမဆို ဘယ်နေရာ မှာမဆို ဒေသစွဲတော့ ရှိစမြဲပါ။ ကိုယ့်ဒေသ၊ ကိုယ့်ရပ်ရွာ၊ ကိုယ့် ဇာတိကို ချစ်ခင်ကြစမြဲပါ။ ကိုယ်ကိုးကွယ်သော ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်း၊ ကိုယ်ပညာသင်ခဲ့သော စာသင်ကျောင်းအစွဲလည်းရှိမှာ အမှန်ပါ။ ဤအခြင်းအရာကား နှစ်လိုဖွယ်သာဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် ထိုနှစ်လိုဖွယ် ဒေသစွဲလမ်းမှုစိတ်ဓာတ်၊ ဒေသစွဲအလေ့ကို ရှေးယခင်က ပါတီနိုင်ငံရေးကိစ္စတွင် အသုံးပြု၊ သပ်လျှိုစည်းရုံးခဲ့ကြ၍ ဆယ်နှစ် ဆယ်မိုး နိုင်ငံရေးအကွဲအပြဲများ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ကြီးထွားခဲ့သည်။ တည်မြဲသန်ရှင်း၊ အနီအဝါ၊ ဦးဗိုလ်သခင်စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံကွဲခဲ့ကြရာ မိသားစုအတွင်းမှာပင် ကွဲခဲ့ကြသည်။

ယခုပြည်သူ့ကောင်စီရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများ ကျင်းပမည် ဆိုတော့ ထိုကဲ့သို့သော အကွဲအပြဲစိတ်ဓာတ်များ ကျေးရွာအုပ်စု တစ်ခုနှစ်ခုတွင် တွေ့လာရပါသည်။ ကွဲစရာပါတီမျိုးစုံမရှိသော်လည်း ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်လောင်း မည်သူမည်ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာပေါ် မူတည်၍ ကွဲကြသည်။ တစ်ပိုင်းနှင့်တစ်ပိုင်း ကွဲသည်။ မိသားစုအတွင်း

ကွဲသည်။ ညီအစ်ကိုမောင်နှမချင်း ကွဲသည်။ ထန်းရည်အရက် ပါလာတော့ သာမန်မဟုတ်တော့ဘဲ တုတ်တစ်ပြက်ဓားတစ်ပြက် ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ အခြေအနေဆိုးရွားသည့် ကျေးရွာအုပ်စု တစ်ခုသို့ ဥပဒေအရ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်လောင်း ချပြသည့် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ရန် မြို့နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့မှ ကျွန်တော် ပါသွားပါ၏။

အခြားကျေးရွာအုပ်စုများတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်က အတွေ့အကြုံမှာ သက်ဆိုင်ရာပါတီစိတ်၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် အေးအေးဆေးဆေး ပြီးသွားလေ့ရှိသော်လည်း ထိုကျေးရွာအုပ်စု တွင်မူ ထိုနေ့က တစ်ရွာလုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက်ဖြစ်နေသည်။ မျက်နှာအမူအရာများလည်း ခက်ထန်နေကြသည်။ သို့နှင့် ပါတီ ယူနစ်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ကျွန်တော်တို့က အစည်းအဝေးတက်ရောက် လာသူတိုင်းအား ရဲအင်အားနှင့် ရှာဖွေစစ်ဆေးရာ ယောက်ျား အတော်များများထံမှ ဓားမြှောင်များ သိမ်းဆည်းရရှိခဲ့လေသည်။

ထို့နေ့က ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ချပြရာတွင် အပြိုင် တက်လာသူများရှိသော်လည်း လူထုပရိသတ်ရှေ့မှောက်တွင် ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ တိတိကျကျ ဆောင်ရွက်နိုင် ခဲ့ပါ၏။

ဪ . . . စည်းလုံးညီညွတ်မှုပြိုကွဲပါက ကြောက်စရာ ကောင်းလှပါတကား။

နောင်အခါတွင် ထိုကျေးရွာအုပ်စုသို့ တာဝန်အရ သွားရောက် ရသည့်အခါ သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက်ဟု အထင်မှားမခံရလေအောင်

အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်မှအစ အထူးသတိထားရမည်ကို သင်ခန်းစာရလေသည်။

ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများ

ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းအတွက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကို ငါန်းဇွန် မြို့နယ်အတွင်း ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ (၁) ရက်နေ့တွင် တစ်ပြိုင် နက်ကျင်းပသည်။

ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စုအသီးသီးရှိ မဲရုံများ၌ မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူလူထုက ဆန္ဒမဲပေးကြသည်။ မဲရုံတိုင်း၌ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အုပ်စုအဆင့် မဲပေးခန်း၊ မြို့နယ်အဆင့် မဲပေးခန်း၊ တိုင်းအဆင့် မဲပေးခန်းနှင့် လွှတ်တော်အဆင့် မဲပေးခန်းဟူ၍ မဲပေးခန်း (၄)ခု ပါရှိပြီး မဲရုံများနှင့်မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များက ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ကြသည်။

မြို့နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲကလည်းမြို့နယ်အတွင်းအချက်အချာ ကျသော ရွာကြီးများကိုအခြေပြု၍ နယ်မြေ(၆)ခုခွဲကာ ကြီးကြပ် ကြသည်။ နယ်မြေအလိုက် ရွာငယ်များအထိသွားလာ ကြီးကြပ် ရမည်ဖြစ်၍ ၎င်းနယ်မြေ (၆) ခုတွင် ယာဉ်တစ်စီးစီ ပေးထားပါ၏။ ယာဉ်ဆို၍ မော်တော်ယာဉ်ဟု မမှတ်ပါနှင့်။ ထွန်စက်တစ်စီးစီ ဖြစ်ပါသည်။ ထွန်စက်မှသာ လျှိုမြှောင်ချောက်ကြားမကျန် သွားလာ နိုင်မည်မဟုတ်ပါလော။ ညနေမဲရုံပိတ်ချိန်တွင် မဲရုံအသီးသီး၌ ရေတွက်ရရှိထားသော မဲအရေအတွက်စာရင်းများကို ထိုထွန်စက်

များဖြင့် လှည့်လည်ရယူပြီးနောက် နယ်မြေအလိုက် တာဝန်ခံများ မြို့သို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၂ ဦးရရှိသော မဲအရေအတွက် စာရင်းနှင့် တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီဝင် ၃ ဦးရရှိသော ဆန္ဒမဲအရေ အတွက်စာရင်းများကို စစ်ကိုင်းတိုင်းကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်ပို့ လိုက်သည်။ ထို့နောက် မအောင်မြင်သည့် မြို့နယ်ကောင်စီဝင် နေရာများနှင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုကောင်စီဝင်နေရာများ အတွက် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများ ထပ်မံကျင်းပရေးကို ဆောင်ရွက်ရသည်။

ထိုသို့ ရွေးချယ်တင်မြောက်ရရှိသော ပြည်သူ့ကောင်စီဝင် များဖြင့် အဆင့်အလိုက် ပြည်သူ့ကောင်စီ ပထမအစည်းအဝေး များကိုကျင်းပပြီး ကောင်စီတွင်းရွေးချယ်ပွဲများ ကျင်းပရပါ၏။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် မြို့နယ်မှာရော၊ ရပ်ကွက် ကျေးရွာအုပ်စု (၄၈) အုပ်စုမှာရော ကောင်စီတွင်း ရွေးချယ်ပွဲများ ကျင်းပပါသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီတွင် အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ တရားသူကြီးအဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ ရွေးချယ် ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ရပ်ကွက်ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီအသီးသီး တွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားသူကြီးအဖွဲ့များကို ရွေးချယ် ရမည်ဖြစ်ပါ၏။

ငါးဇွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီတွင်းအဖွဲ့များ ရွေးချယ်ရာတွင် ကျွန်တော်သည် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်

ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းခံရလေသည်။ ၂၅၅၅ မှာ ငါးမြာမဲဆန္ဒ နယ်မှ ဦးတင်ထွန်းဖြစ်ပြီး၊ အမှုဆောင် ၅ ဦးမှာ အမှတ် (၃)ရပ်ကွက် မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးစန်း၊ ရွှေတောင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးစိန်မှတ်၊ အမှတ် (၁)ရပ်ကွက် မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးတင်နွယ်၊ သားကျင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးဖေ နှင့် မြို့သာမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးသောင်းညွန့်တို့ဖြစ်သည်။

ဤနေ့ဤရက်မှစပြီး ဤပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်လက်တွဲကာ ငါးဇွန် မြို့နယ်ကို လေးနှစ်တာမျှ စီမံခန့်ခွဲသွားရပါတော့မည်။ တစ်နည်း အားဖြင့် ကျွန်တော်သည် မြို့နယ်ကောင်စီ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူရသည့်ဘဝမှ မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းသို့ ကူးပြောင်းဆောင်ရွက်ရမည့်သူ ဖြစ်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့ သည်ကား မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ ပထမအစည်းအဝေးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ကတိသစ္စာပြုထားသူများဖြစ်ပါ၏။

“ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်အဖြစ် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ကျွန်ုပ်သည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုဦးထိပ် ထား၍ သစ္စာရှိရှိ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွား မည်ဟု လေးနက်တည်ကြည်စွာ ကတိသစ္စာပြုပါသည်”

ထိုနေ့တွင်ပင် ပထမအကြိမ် သက်တမ်းမှ မြို့နယ်ပြည်သူ့ ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ကျွန်တော်တို့ ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းမှ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သို့ လုပ်ငန်းများလွှဲပြောင်းပေး အပ်ပါသည်။ ပြည်သူ့ဝန်ကိုထမ်းရွက်ရမည့်တာဝန်သည် ကျွန်တော် တို့ပခုံးပေါ်သို့ ရောက်လာပြီတည်း။

အတွင်းရေးမှူးတာဝန်

ပြည်သူ့ဝန်ကိုထမ်းရွက်ကြရာတွင် ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီတစ်ရပ်လုံး၏ အစည်းအဝေးများကို တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်ကျင်းပပြီး၊ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အစည်းအဝေးများကို တစ်ပတ်လျှင် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ်ကျင်းပ၍ မြို့နယ်ကိစ္စရပ်များကို ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါ၏။ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အတွင်းရေးမှူးအနေဖြင့် ထိုအစည်းအဝေးများ၌ အစီအစဉ်များ ညှိနှိုင်းရေးဆွဲခြင်း၊ အစည်းအဝေးများတွင် အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ယူခြင်း၊ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများကို ညှိနှိုင်းပေးခြင်း၊ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်များကို ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးကို ကြီးကြပ်ခြင်း စသည့် တာဝန်များရှိပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ မြို့နယ်အတွင်းရှိပြည်သူတို့၏ဝန်ကိုထမ်းရွက်ရမည့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်နှင့်တကွ ယင်းစီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စများကို အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် ရုံးလုပ်ငန်းများကိုပါ တစ်ပေါင်းတည်း ထမ်းဆောင်ရမည့်သူမှာ “အတွင်းရေးမှူး” ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။ လုပ်ငန်းတာဝန်မှာ ကြီးလေးပြီး များပြားပါ၏။

အလုပ်တာဝန်အတော်များများမှာ အတွင်းရေးမှူးပေါ်တွင် ကျရောက်နေသော်လည်း ကျွန်တော် စိုးရွံ့ခြင်းမရှိပါ။ ကျွန်တော့်မှာ

တက်ရောက်ထားသော သင်တန်းများလည်း ရှိပြီးသား၊ အတွေ့အကြုံများလည်း ရှိပြီးသားဖြစ်ပါ၏။ ဤသို့ရှိပြီးဖြစ်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ အတွေ့အကြုံများနှင့် နိုင်ငံရေးခံယူချက်ကို ပေါင်းစပ်၍ “အတွင်းရေးမှူး” တာဝန်ကို ကျွန်တော့်အား လျာထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ကျွန်တော် ခံယူမိပါ၏။ ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုဦးထိပ်ထား၍ နိုင်ငံတော်အပေါ် သစ္စာရှိရှိ ဆောင်ရွက်သွားမည်မှာ ကျွန်တော်၏ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး ခံယူချက်ပါတည်း။

ထီးဖြူစောင့်

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီတာဝန်စတင်သည့် မတ်လအတွင်းမှာပင် လူစုလူဝေးအရေးကိစ္စတစ်ခုကို ဖြေရှင်းကြရလေသည်။ ကျောက်တစ်လုံးကျေးရွာတွင် ထီးဖြူစောင့်နတ်ပွဲကို တပေါင်းလဆုတ် ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပလေ့ရှိသည်။

ထိုနတ်ပွဲတွင် မယ်ကကြီး၏မောင် မောင်ခခွေးက ကိုစလုံး၏ ဇနီး မယ်ဆလိမ်ကိုလက်ဆွဲပြီး ထုံးဆနွင်းဖြင့် ပါးကိုတို့သည်။ ကိုစလုံးက မခံနိုင်၍ ပြောသည့်အခါ “ဒါလေပဲ” ဟု မောင်ခခွေးက ပြန်ပြောသည်။ ထိုအခါ ကိုစလုံးက မယ်ကကြီး၏ပါးကိုတို့ပြီးနမ်းသည်။ မကျေနပ်၍ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်လေသည်။ ထို့နောက် ကိုစလုံး၏ယောက္ခမအိမ်ကို မောင်ခခွေးတို့က လူစုလူဝေးဖြင့် ခဲနှင့်ပေါက်သည်။ ကျောက်တစ်လုံးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက လူစုလူဝေးကို ထိန်းသိမ်းရန်ကြိုးစားသည်။

ကိုစလုံးက ရွာသစ်ကြီးရွာသားဖြစ်၏။ ရွာသစ်ကြီးဆိုသည်မှာ ဧရာဝတီမြစ်၏ ဟိုဘက်ကမ်း၊ ကျောက်တစ်လုံးနှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် ရွာဖြစ်၏။ ကိုစလုံးက ရွာသစ်ကြီးကိုသွား၍ အကူအညီတောင်းရာ ရွာသစ်ကြီးဥက္ကဋ္ဌက ရွာသစ်ကြီးရဲစခန်းမှ ရဲကိုခေါ်လာသည်။ လူအုပ်ခွဲရန် ရဲက သေနတ်ဖောက်သည်။ အဖြစ်အပျက်တွေက ရှုပ်သွားသည်။ ရွာသစ်ကြီးသည် ငါန်းဇွန်မြို့နယ်တွင်းမဟုတ်။ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်တွင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့မြို့နယ်ကောင်စီလည်း သိသိချင်း ကျောက် တစ်လုံးသို့လိုက်သွားပြီး ရွာသစ်ကြီးဥက္ကဋ္ဌနှင့် ရဲကို သူ့ရွာ သူပြန် စေသည်။ ကျောက်တစ်လုံးကောင်စီအဖွဲ့နှင့်အတူ လူအားလုံးကို တွေ့ဆုံသည်။ လူစုလူဝေးသဘောဖြစ်သွားလျှင် ဥပဒေကိုကျူးလွန် ရာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြကာ ဥပဒေနှင့်အညီဖော်ထုတ် စစ်ဆေးပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောတော့မှ ငြိမ်သွားသည်။

ဪ . . . “ထုံးဆနွင်း” တို့သည့်ခလေ့ ဘယ်အချိန်က စသည်မသိပါ။ ယခုတော့ “နှလုံးသွင်း” မှားပြီး “မုန်းခြင်းတရား” တိုးပွားခဲ့လေပြီ။

ကိုတောင်သူ

ပြည်သူ့ကောင်စီတာဝန်ကို ထမ်းရွက်ရမည်ဆိုသောအခါ စီမံခန့်ခွဲရေးကိစ္စများ၌သာ ကျွမ်းကျင်၍မရ။ နိုင်ငံတော်က ချီတက်နေသော ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်အရ အကောင်အထည် ဖော်ရမည့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းကိစ္စကို ကျွမ်းကျင်ရန်လိုအပ်သည်။

နိုင်ငံတော်မှ နှစ်ရှည်စီမံကိန်းကို ချမှတ်ထားရာ ယခု ကျွန်တော်တို့ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်မှာ ၁၉၇၈-၇၉ မှ ၁၉၈၁-၈၂ ခုနှစ်ထိ တတိယလေးနှစ် စီမံကိန်းကာလဖြစ်ပေသည်။

ငါန်းဇွန်မြို့နယ် စီးပွားရေးမှာ တောင်သူလုပ်ငန်းကို အခြေခံ သည်ဖြစ်၍ စီမံကိန်း ရည်မှန်းချက်စာရင်းဇယားများကို ကြည့်လိုက် သောအခါ သီးနှံမျိုးစုံ၏ စိုက်ဧက၊ အောင်ဧက၊ အထွက်နှုန်း၊ အထွက်သတ်မှတ်ချက်တို့ကို အဓိကတွေ့ပါသည်။ စပါး၊ ဂျုံ၊ ပြောင်းဖူး၊ နှံစားပြောင်း၊ မြေပဲ၊ နှမ်း၊ နေကြာ၊ ဝါ၊ ချဉ်ပေါင်၊ လျှော်၊ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ထောပတ်ပဲ၊ စွန်တာနီ/ပြာ၊ ပဲပုပ်၊ ကုလားပဲ၊ ပဲလွန်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ပဲရင်း၊ ပဲကြီး၊ ပဲရုဇာ၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန်နီ၊ ဗာဂျီးနီးယားဆေး၊ မြန်မာဆေး စသည်ဖြင့် သီးနှံအမျိုးအစား များစွာ တွေ့ရပါတော့သည်။

မြေပဲမှာပင် မိုးပင်ပြန့်၊ မိုးပင်ထောင်၊ ဆောင်းမြေပဲဟူ၍ ကွဲသေးသည်။ နှမ်းမှာလည်း နှမ်းလျင်၊ နှမ်းကြီးကွဲသည်။ ဝါမှာလည်း ဝါကြီးဝါကလေး၊ မလှိုင် ၅/၆၊ ချည်မျှင်ရှည် (မိုးကြို/မိုးနှောင်း) ကွဲသည်။ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ထောပတ်ပဲ၊ စွန်တာနီ/ပြာ၊ ပဲပုပ်၊ ပဲလွန်း၊ ပဲရင်း၊ ပဲကြီး၊ ပဲနီပြား စသည့် ပဲမျိုးစုံတွင်လည်း မိုးပဲ၊ ဆောင်းပဲ ကွဲသည်။ ကြက်သွန်နီတွင်လည်း မိုးစိုက်၊ ဆောင်းစိုက် ကွဲသည်။

ထိုသောအခါ စပါးတစ်မျိုးတည်းသာ တွေ့ခဲ့ဖူးသော မြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်သား ကျွန်တော့်မှာ မျက်လုံးပြူးရလေပြီ။ ကျွန်တော်တို့

ဆီမှာ ပဲဆိုလို့ ကိုယ့်ခြံဝိုင်းထဲစိုက်သည့် တိုင်ထောင်ပဲလောက်သာ မြင်ဖူးသည်။ ဈေးထဲမှာတော့ တောင်းတွေထဲထည့်ရောင်းနေသော ပဲမျိုးစုံကို တွေ့ဖူးသည်။ သို့သော် ထိုပဲပင်များကို မတွေ့ခဲ့ဖူးပေ။ ငါန်းဇွန်ရောက်ခါစ ကော်မရှင်တာဝန်ဖြင့် နယ်ဆင်းတုန်းက သွားရင်းဟန်လွှဲ ပဲခင်းများကို အဝေးမှတော့ လှမ်းမြင်ဖူးပြီ။ သေသေချာချာ မလေ့လာဘူးသေး။

မြို့နယ်ကောင်စီဝင် အတော်များများမှာ တောင်သူများဖြစ် သဖြင့် အစည်းအဝေးများတွင် သီးနှံစကားများ ပြောကြသည့်အခါ ကျွန်တော့်မှာ ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့်ဖြစ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိလာ သောအခါ မြို့နယ်အတွင်း စိုက်ပျိုးသည့်သီးနှံများအကြောင်း သိထားမှဖြစ်မည်။ စိုက်ခင်းများကို နယ်ဆင်းသည့်အခါ လေ့လာ နိုင်မည်။ ၎င်းတို့စိုက်ချိန်၊ ပေါ်ချိန်ကိုမူ သီးနှံဤမျှအမျိုးစုံနေသည် ဖြစ်၍ အလွတ်မရနိုင်။ မည်သို့ မှတ်မည်နည်း။ ကျွန်တော် နည်းလမ်း ရှာရတော့သည်။

မိမိမှတ်စုစာအုပ်တွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်းအချိန်ဇယား တစ်ခုရိုက်သည်။ သီးနှံအမျိုးအမည်နှင့် စိုက်ပျိုးသည့်လ၊ ရိတ်သိမ်း သည့်လများကို စာတိုင်များခွဲပြီး အမှတ်အသားပြုသည်။ တောင်သူ များဖြစ်သည့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဦးဖေနှင့် ဦးစိန်မှတ်တို့ အကူအညီဖြင့် စိုက်ပျိုးချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်များကို အလွယ်တကူ မေးမြန်းမှတ်တမ်းတင်နိုင်လေပြီ။

ထိုဇယားကို ကျွန်တော် ညနေစာမစားမီအချိန်များတွင် အမြဲတမ်းဖွင့်၍ မှတ်မိအောင်ကြည့်သည်။ မျက်စိထဲစွဲနေအောင် ပြုသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အသံထွက်၍ပင် ကျက်မှတ်သည်။ လုပ်ပါ များတော့ ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းပြင်ပြီးသည့်အချိန်တွင် “ကဲ. . . အတွင်းရေးမှူး ကိုတောင်သူရှင်၊ ထမင်းပွဲပြင်ပြီးပါပြီရှင်” ဟု ရယ်သွမ်းသွေးခြင်းပင် ခံရလေသည်။

မြေ-မြေ-မြေ

စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများတွင် မြေစာရင်းသည် အဓိကျလှ ပါသည်။ ဒေသရပ်ရွာများ လုံခြုံမှုအခြေအနေကြောင့်လည်းကောင်း၊ သွားလာရေးအခက်အခဲကြောင့်လည်းကောင်း၊ အခြားအကြောင်း များကြောင့်လည်းကောင်း မြေတိုင်းစာရေးများ အမှန်တကယ် ကွင်းဆင်းမှုအားနည်းသည့်အတွက် မြေကြီးနှင့်မြေပုံ၊ မြေစာရင်း တို့မှာ ကွာဟမှုရှိနေသည်ကို မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီက သုံးသပ် မိသည်။ ထို့ကြောင့် စီမံကိန်း စာရင်းဇယားများမှန်ကန်ရေးအတွက် မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနများနှင့်တိုင်ပင်ပြီး မိမိမြို့နယ်အတိုင်း အတာဖြင့် မြေကြီး-မြေပုံ-မြေစာရင်း မှန်ကန်ရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ၎င်းကို “မြစိမ်းရောင်စစ်ဆင်ရေး” ဟု အမည်ပေးကြသည်။

မြစိမ်းရောင်စစ်ဆင်ရေးဆောင်ရွက်နေစဉ်မှာပင် ကြေးတိုင် နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန (ရုံးချုပ်) မှ “မြေကြီး၊ မြေပုံနှင့် မြေစာရင်း မှန်ကန်ရေး ရေတိုအထူးစီမံချက်” တစ်ရပ်ဆင်းလာပါသည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာမှ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီအတွင်း ဆောင်ရွက် ရမည့် ထိုစီမံချက်အတွက် ကျွန်တော်တို့မြို့နယ်က ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။ “မြစိမ်းရောင် စစ်ဆင်ရေး” သည် အစပျိုးပေးထား သကဲ့သို့ဖြစ်ရပါ၏။ သို့နှင့် တိုင်းထွာရေးအဖွဲ့များ၊ စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့များဖြင့် အင်တိုက်အားတိုက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ အနီးကပ်ဆုံး မှန်ကန်သည့် မြေပုံနှင့် မြေစာရင်းများ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ထိုသို့ မြေကြီး၊ မြေပုံနှင့်မြေစာရင်း မှန်ကန်ရေးလုပ်ငန်းများ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် မြေယာမူခင်းများ စနစ်တကျ ဖြစ်လာပြီး၊ ကျေးရွာများတွင် ကိုယ့်သဘောနှင့်ကိုယ် လုပ်ထားသော ရွာမြေတိုးချဲ့မှုများ၊ စာသင်ကျောင်း မြေသတ်မှတ်မှုများကိုလည်း ဥပဒေနှင့်အညီအညွတ်ဖြစ်အောင် စီမံပေးနိုင်ခဲ့လေသည်။ ရွာမြေ တိုးချဲ့မှုများ၊ စာသင်ကျောင်းမြေ သတ်မှတ်ထားမှုများကို ၁၉၅၃ ခုနှစ် လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ (အတို ခေါ် လ/န-၃၉) အရ လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းအသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားကြရန် စီမံနိုင်ခဲ့ပါ၏။

ဆန်-ဆန်-ဆန်

ငါးနန်းမြို့နယ်သည် စပါးဧက (၉၀၀၀) ခန့်သာစိုက်ပျိုးနိုင် သည့် ဒေသဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်အောင်ဧကတိုင်းထွာချက်မှာ ဧက (၇၈၀၀) ခန့်သာရှိပြီး တစ်ဧကအထွက်နှုန်း (၃၀)တင်းခန့်သာရှိ သဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် စပါးတင်း (၂၁၀၀၀၀) ခန့်သာထွက်ရှိပါသည်။

မျိုးအထွက် တစ်ဧက တစ်တင်းခွဲနှုန်းဖြင့်ထွက်လျှင် (၁၀၅၀၀) တင်း၊ လယ်သမားမိသားစုဝင်ဦးရေ ၁၆၀၀၀ ခန့်အတွက် တစ်ဦး လျှင် ဆယ့်သုံးတင်းနှုန်းဖြင့်ထွက်လျှင် (၂၀၈၀၀၀) တင်း၊ အလေ အလွင့်အဖြစ် တင်း ၁၀၀ လျှင်နှစ်တင်းနှုန်းဖြင့်ထွက်လျှင် (၄၂၀၀) တင်း၊ ဒေသလေ့ အလှူအတန်းကို လယ်သမားမိသားစုဝင်တစ်ဦး လျှင် တင်းဝက်နှုန်းဖြင့်ထွက်လျှင် (၈၀၀၀) တင်းဖြစ်သဖြင့် စုစု ပေါင်းလိုအပ်သည့် စပါးတင်းပေါင်းမှာ (၂၃၀၇၀၀) ဖြစ်ပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ တစ်မြို့နယ်လုံးစပါးအထွက်တင်းပေါင်း (၂၁၀၀၀၀) သာရှိ သည်။ ငါးနန်းမြို့နယ်အထွက်စပါး (၂၀၇၀၀) တင်းပင်လျှင် နှစ်စဉ် လိုအပ်နေမည်ဖြစ်ပါ၏။

သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်မှ ဆန်များကိုဖြည့်တင်းပေးလျက်ရှိပေ သည်။ မြို့နယ်အနေဖြင့်လည်း ဆန်ဖူလုံရန် သမဝါယမနည်းဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရလေ့ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့စတင်တာဝန်ယူ သည့် ၁၉၇၈-၇၉ ခုနှစ်တွင် ခင်ဦးမြို့နယ် သမဝါယမအသင်းနှင့် ဆက်သွယ်ဝယ်ယူကာ မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းက ဖြန့်ဖြူးနိုင်ခဲ့ သဖြင့် ပြည်သူလူထု ဆန်အတွက် စိတ်အေးခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က ငစိန်ဆန်တစ်တင်းလျှင် ခင်ဦးမှ ၅၂ ကျပ်ဈေးဝယ်ရပြီး ငါးနန်းမှာ ၅၄ ကျပ် ပြန်၍ဖြန့်နိုင်သည်။ ဧည့်မထဆန်တစ်တင်းလျှင် ခင်ဦး မှ ၆၀ ကျပ်ဈေးဖြင့်ဝယ်ရပြီး ငါးနန်းတွင် ၆၂ ကျပ်ဖြင့် ပြန်လည် ဖြန့်ဖြူးနိုင်ခဲ့သည်။

ခင်ဦးမြို့နယ်မှ ဆန်ကိုဝယ်ယူနိုင်ရန်အတွက် ခင်ဦးမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းတို့ထံ ဆက်သွယ် ညှိနှိုင်းရန်တာဝန်ပေးသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် မြို့နယ်သမဝါယမ အသင်း ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစောလင်းတို့ ခင်ဦးမြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည့် နေ့ကို မှတ်မိနေပါသေးသည်။ ၁၉၇၈-ဇူလိုင်လောက်က ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်တို့၏ကောင်စီကား နီဆန်းကယ်ရီယာသည် ဝက်လက်အလွန် ရွှေဘိုမရောက်မီ၊ လမ်းမှာစက်ချိုယွင်း၍ ယာဉ်မောင်း ကိုတင်သောင်းက ကားစက်ကို နှိုက်လေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဦးစောလင်းတို့လည်း လမ်းဘေးသစ်ပင်အောက်၌ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ထိုင်နေကြသည်။ အချိန်က ညနေစောင်းပြီ။ ရွှေဘိုသို့ပင် မရောက်သေး။ ရွှေဘိုပြီးမှ ခင်ဦး။

ထိုအချိန်တွင် ထဘီတိုတို၊ သနပ်ခါးပါးကွက်ကျားနှင့် ကောက်စိုက်သမလေးသုံးယောက် ကားဘေးရောက်လာသည်။ “ဟယ်... ကားပျက်နေတာကိုး” ဟိုကြည့်သည်ကြည့်နှင့်လုပ်ပြီး “အို... ဟိုမှာ ကားပေါ်က အစ်ကိုကြီးတွေပါလား” ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့အနား ရောက်လာသည်။ တစ်ယောက်က “အစ်ကိုကြီး တွေကချောတယ်နော်”၊ တစ်ယောက်က “တို့ကို မုန့်ဝယ်ကျွေး မှာအော့” အတိုင်အဖောက် ညီနေကြလေသည်။ ကျွန်တော် တို့လည်း ကောက်စိုက်သမတွေ အစအနောက်သန်ကြောင်း ကြားဖူးထားသည်ဖြစ်၍ ခပ်မဆိတ်နေလိုက်သည်။ သူတို့က ထွက်မသွား၊ တစ်ယောက်သောမိန်းကလေးက “မှန်း... ပိုက်ဆံ

ဘယ်လောက်ပါလဲ” ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ အင်္ကျီအိတ်များကို (မနှိုက် ရုံတမယ်) လိုက်ကြည့်ပြီး “ဟင်- ကိုယ်ပိုင်ကားနဲ့သာ လာတယ်၊ ပိုက်ဆံလဲ မပါဘူး” ဆိုကာ ဝိုင်းရယ်ကြသည်။

ထိုအခါ အညာသား ဦးစောလင်းက “အေး... ဟုတ်တယ်၊ တို့ကားပျက်နေလို့အော့။ ပိုက်ဆံလည်း မပါဘူး။ ညည်းတို့အိမ် လိုက်ပြီး ထမင်းစားမှပဲ” ဆိုတော့မှ “ဟာ... တို့ကတောင် ကျွေးရ ဦးမယ်တဲ့ဟေ့” ဟုဆိုပြီး ပြေးကြလေတော့သည်။ သည်အခါတော့ ကျွန်တော်တို့၏ ရယ်လှည့်ဖြစ်လေသည်။ ဩော်... ရွှေဘိုနယ်က ကောက်စိုက်သမလေးများ၏ ပျော်ရွှင်ဖွယ် ကျေးလက်ဓလေ့ ကလေးများပါတကား။ ကျွန်တော်တို့၏ လေးလံနေသောစိတ်များ ပေါ့ပါးရွှင်လန်းသွားသည်။ ထိုရွှင်လန်းမှုများက ကားဆီသို့ ကူးစက် သွားသည်လားမသိ၊ ကောက်စိုက်သမလေးတွေ ထွက်သွားပြီး မကြာခင်မှာပင် ကားစက်နိုးလေသည်။

ခင်ဦးရောက်တော့ ညဉ့်နက်နေပြီ။

ဖောင်ကြီးကျောင်းမှ ကျွန်တော်နှင့်အတူ ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာ ခဲ့သည့် သူငယ်ချင်းကိုလှဖေက အဲဒီမြို့မှာ ရုံးအဖွဲ့မှူး။ သူ့ဆီကို ကျွန်တော် ကြိုတင်ဖုန်းဆက်ထားသည်။ သူ့အိမ်သို့ ကားကို တန်းမောင်းရာ၊ အိမ်ဝိုင်းထဲသို့ ကားဆိုက်လျှင်ဆိုက်ချင်း သူ့အိမ်သူ သက်လျာ ဒေါ်အမာက “ဆန်ဒုက္ခသည်တွေအတွက် ကျွန်မက ထမင်းအဆင်သင့်ချက်ထားပါတယ်ရှင်” ဟု ဆီး၍ မင်္ဂလာ စကားပြောလေသတည်း။

ထိုနှစ်က ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ဆန်အခက်အခဲပြေလည်ရခြင်းတွင် ခင်ဦးမြို့နယ်၏ ကျေးဇူးလည်းပါရှိပါ၏။

မိုးကောင်းပွဲနှင့် စည်ပင်ရေး

ပြည်သူလူထု၏ စား-ဝတ်-နေ အရေးသုံးပါးတွင် စားရေးဟူ သည့် မီးဖိုချောင်ကိစ္စသည် အရေးကြီးလှပါ၏။ မီးဖိုချောင်ကိစ္စ တွင်လည်း ဆန်ပြည့်စုံရုံနှင့်မပြီးသေး။ အခြား ကုန်စိုကုန်ခြောက် အရေးကိစ္စများလည်း ပြေလည်ရန်လိုပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မြို့ရွာအသီးသီးတွင် “ဈေး” အရေးကြီးသည်။

ငါန်းဇွန်မြို့တွင် နေ့စဉ်ဈေးရှိပါ၏။ နံနက်ပိုင်းလောက်သာ “ဈေးစည်” ပြီး မွန်းမတည့်မီ “ဈေးကွဲ” သဖြင့် ဈေးကိုစနစ်တကျ တည်ဆောက်ခြင်းမရှိခဲ့ဘဲ ဈေးထွက်သူများက ကိုယ့်နည်းကိုယ့် ဟန်ဖြင့် ဆိုင်ငယ်များဖန်တီးခဲ့ရာမှ ဈေးဆိုင်တန်းများဖြစ်လာသည့် ဈေးမျိုးဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း ဈေးထဲလျှောက်၍ ဈေးဝယ် သည့်အခါ ဝက်ပါထဲသွားနေရသည့်အလားပင်။

သို့ဖြစ်၍ ငါန်းဇွန်ဈေး စနစ်တကျ ပြန်လည်တည်ဆောက် ရေးကို မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီက စီမံရပါသည်။ ဖျက်သိမ်းဆောက် လုပ်ခြင်းကိစ္စများကို မိုးကောင်းပွဲနှင့်ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ရန် ပါတီ ယူနစ်က လမ်းညွှန်သည်။ ငါန်းဇွန်မြို့တွင် ရှင်ပင်မိုးကောင်းဘုရား ပွဲတော်မှာ ကျော်ကြားလှသော ဘုရားပွဲဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်တော်သလင်း လဆန်း (၁) ရက်မှ (၁၈) ရက်နေ့အထိ ကျင်းပမြဲဖြစ်သည်။ ဘုရားပွဲ

ကျင်းပနေစဉ်တွင် ငါန်းဇွန်ဈေးထဲမှ ဈေးသည်အများစုမှာ ဘုရား ပွဲခင်းထဲသို့ပြောင်း၍ ဈေးထွက်လေ့ရှိသည်။ အချို့ဈေးသည်များ ဆိုလျှင် ဘုရားပွဲမတိုင်မီ တစ်ပတ် ဆယ်ရက်လောက်မှစ၍ပင် ဘုရားပွဲဈေးခင်းသို့ ကြိုတင်ပြောင်းရွှေ့တတ်ကြ၏။ ဤအခြေ အနေကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပနေစဉ်ကာလ အတွင်း ငါန်းဇွန်ဈေးဟောင်းကိုဖျက်၍ ဈေးသစ်တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဈေးသူဈေးသားများကလည်း ထိုအစီ အစဉ်ကို သဘောကျကြသည်။

စည်ပင်အင်ဂျင်နီယာကို ပန္နက်ပုံဆွဲစေသည်။ အရှေ့ဘက် တန်း၊ အနောက်ဘက်တန်း၊ အလယ်မှာ ပျံကျဈေးတန်း၊ မြောက် ဘက်မှာ ပန်းထိမ်၊ သံဖြူ၊ အပ်ချုပ်၊ နာရီပြင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တို့ကို အပြင်လှည့်တစ်တန်းသပ်သပ်၊ အိမ်သာကို အရှေ့တောင် ထောင့်မှာ သီးခြားထား။ ဈေးကို ဝင်းခြံခတ်။

ကုန်ကျငွေကို အချိုးကျကျခံသည့်စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်။ ငွေစာရင်းနှင့်ငွေကြေးကို ဈေးထဲမှ အများကြိုက်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသောအဖွဲ့က ကိုင်တွယ်မည်။ ထိုဈေးသစ်အကောင်အထည် ဖော်ရေးအဖွဲ့တွင် စည်ပင်သာယာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အတွင်းရေး မှူးအဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါ၏။

မိုးကောင်းဘုရားပွဲကာလအတွင်းမှာပင် အကြမ်းထည်များ ပြီးစီးသဖြင့် စနစ်ကျနပြီးသန့်ရှင်းသော ဈေးသစ်အဖြစ် အကောင် အထည်ပေါ်ခဲ့လေသည်။

ရေပတ်လည်ပိုင်း

ငါန်းဇွန်၊ မိုးကောင်းဘုရားပွဲကာလအတွင်း အစဉ်အလာအား ဖြင့် မိုးဖြိုငြိုရွာလေ့ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “မိုးကောင်းဘုရား” ဟုအမည်တွင်သည်ဟု မှတ်သားရပါ၏။ သို့သော် ၁၉၇၉ ခုနှစ်ကမူ . . . ။

မေလတွင် လုံးဝမိုးမရွာ။ ဇွန်လတွင်လည်း ဖွဲဖွဲကလေးမျှသာ။ ဇူလိုင်လတွင် စွတ်ဖျန်းမိုးတစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်မျှရွာပြီး ပြတ်သွားသည်။ ဩဂုတ်လအတွင်း မိုးဆက်ရွာလိမ့်မည်အထင်နှင့် ကောင်းကင်ကို တမော့မော့ကြည့်ကြ။ မိုးမျှော်ကြသော်လည်း မိုးတိမ်ခဲတချို့ တက်လာလိုက်၊ လွင့်ပြယ်သွားလိုက်နှင့် မိုးကမရွာ။ မိုးကောင်းဘုရား ပွဲကာလတွင် ရွာသည်ဆိုရုံမျှ ဖွဲဖွဲကလေးသာ ရွာခဲ့လေသည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံနှင့်အဝန်း မိုးခေါင်မှု ကြုံခဲ့ရသည်။ အညာဒေသများက မိုးခေါင်မှုဒဏ်ကို ပို၍ခံစားခဲ့ကြရသည်မှာ ကျွန်တော်၏ ကိုယ်တွေ့ပင်။

ငါန်းဇွန်မြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှတစ်နှစ်မိုးရေချိန်မှာ (၃၀) လက်မ ခန့်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနှစ်တစ်နှစ်လုံး မိုးရေချိန်စုစုပေါင်းမှာ (၁၃. ၉၅) လက်မသာ ရှိခဲ့သည်။ မိုးခေါင်သဖြင့် သီးနှံများပျက်စီးမှု၊ အထွက် နှုန်းကျဆင်းမှုများ ကြုံကြရသည်။ မိုးရာသီကာလများမှာ မိုးခေါင် ခဲ့သဖြင့် နွေရောက်တော့ လူထုသောက်သုံးရေရော၊ တိရစ္ဆာန် သောက်ရေပါ ရှားပါးပြတ်လပ်မှုများ ကြုံရလေသည်။ အပူဒဏ်ကို ထူးထူးခြားခြားခံကြရသည်။ နွားစာပြတ်၍ မတ်တတ်ကလဲသည့် မိမိနွားကိုပင် ပြန်လှည့်မကြည့်နိုင်ကြ။

ပူပြင်းလှသော ရာသီဥတု၏သင်္ကေတအဖြစ် နွေရက်များ အတွင်း လေပြင်းများကျလာသည်။ မိုးအငွေ့အသက်လုံးဝမပါ။ သဲနှင့် ဖုန်လုံးကြီးများသာဖြစ်၏။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး မဲမှောင် သွားပြီး အိမ်လုံးကြီးပါ ပျောက်သွားသည်အထိ တိုက်ခတ်သော လေနီကြမ်းလည်း ကြုံရသည်။ ရာသီဥတုမှာ တိုး၍တိုး၍ပင် ပူပြင်း လာသည်။ ကျွန်တော်တို့မိသားစုက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သားတွေ ဆိုတော့ အပူဒဏ်ကိုလှလှကြီး ခံစားနေရပေတော့သည်။

ကျွန်တော် ရုံးမသွားမီ အစီအစဉ်တစ်ခုပြုလုပ်သည်။ အညာ ဒေသအခေါ် “ရသေ့လျောင်း” တန်းလျားခုန်ရှည်နှစ်ခုကို ယှဉ်တွဲ လိုက်ပြီး ၎င်းအောက်တွင် အဝတ်လျှော်ဇလုံစသည့် ရေထည့်၍ ရသည့် ရေပုံး၊ ရေဇလုံမှန်သမျှကိုထားကာ ရေအပြည့်ဖြည့်ခဲ့သည်။ နေ့လယ်အပူပြင်းသည့်အချိန်တွင် ဇနီးနှင့်သားငယ်ကို ထိုတန်းလျား ခုံရှည်ပေါ်တွင် ငြိမ်ငြိမ်ကလေးနေရန် မှာခဲ့ရသည်။ သားကြီး ကတော့ ကျောင်းတက်နေသည်။ ဤစာဖတ်သူက ကျွန်တော့်ကို “သဲရန်ကော” ဟု ဆိုကောင်းဆိုလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုစဉ်ကမူ အပူဒဏ်ကို ကြုံကြုံခံနိုင်ရန် ထို “ရေပတ်လည်ပိုင်း” အစီအစဉ်ကို ကြံဖန်၍ စီမံခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ထိုစဉ်က အပူဒဏ်မခံနိုင်လွန်း၍ နေ့ခင်းဘက်ရေချိုးသူများ၊ ရေစိုအဝတ်အောက်မှာခံပြီး အိပ်သူများ ရုတ်တရက် သေဆုံးသည့်သတင်းများ မကြာခဏ ကြားနေရချိန် ဖြစ်ပါသည်။

ငါ့သားရွှေတောင် ရေဖောင်ဖောင်

တောင်ကုန်းပေါ်က ရွာကလေး။ ရွာအမည်က “ရွှေတောင်” ငါန်းဇွန်မြို့မှ ၁၆ မိုင်ခန့်ဝေးသည့် မြို့သာမြို့နယ်ခွဲမှတစ်ဆင့် အရှေ့ဘက်သို့ ၅ မိုင်ခန့်သွားလျှင်၊ ပထမတွင်မြေလမ်းကြမ်းကိုတွေ့ရပါမည်။ ထို့နောက် ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများ အတိပြီးသော လမ်းကြမ်းကိုတွေ့ရပါမည်။ ထို့နောက် လမ်းသည် ကျယ်ရာမှကျဉ်းသွားမည်။ နိမ့်ရာမှ မြင့်သွားမည်။ ဝဲယာမှ ကျောက်တောင်ကတုံးများကို တွေ့မည်။ ထိုကျောက်တောင်ကတုံးများအကြား ကွေ့ကာပတ်ကာ တက်သွားလျှင် “ရွှေစားတောင်” ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ရွှေစားတောင်ကား သူခိုးကြီး ငတက်ပြား၏ဓားထားရာတောင်ဟုဆိုပါသည်။ သမိုင်းတွင်နာမည်ကြီးခဲ့သော ငတက်ပြား၊ သူခိုးကြီးဘဝတုန်းက ဤဒေသတွင် ပုန်းခိုခဲ့သည်။ ဤတောင်ပေါ်တွင် သူ၏ဓားကြီးကို ထားလေ့ရှိသည်ဟု အဆိုရှိပါ၏။ တောင်ထိပ်တွင် စေတီငယ်တစ်ဆူတည်ထားသည်။ ဤရွှေစားတောင်ကို ဘေးမှပတ်၍ ကျော်ဖြတ်လိုက်သောအခါ ရွှေတောင်ရွာကလေးကို ဘွားခနဲ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ရွှေတောင်ရွာသည် ငါန်းဇွန်မြို့နယ်အစပ်က ရွာကလေးဖြစ်သည်။ ဟိုမှာဘက်က တံတားဦးမြို့နယ်ဖြစ်ပါ၏။ အိမ်ခြေ (၃၀၀) ခန့်၊ လူဦးရေ (၁၃၀၀) ကျော်ရှိသော ရွှေတောင်ရွာကလေးသည် သာယာလှပါ၏။ သို့သော် ရေရှားပါး၏။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း မိုးကုန်သည်နှင့် ရွာကိုပတ်၍စီးဆင်းနေသော ချောင်းကြီးသည်

ရေခန်းလေသည်။ သို့သော် ထိုချောင်းနှင့်စပ်နေသော အနိမ့်ပိုင်းချိုင့်ခွက် (တစ်ဖက်ဆည်ကန်) ထဲ၌ ရေများကျန်ရှိသည်။ ထိုရေများကို ဆောင်းကာလတွင် သောက်သုံးကြသည်။ ဆောင်းကုန်သောအခါ ထိုကန်ထဲမှရေများ ခန်းပြန်သည်။ ထိုအခါ ၎င်းကန်ထဲ၌ ရေတွင်း ၃ တွင်းလောက်တူးပြီး အောက်သို့ စိမ့်ဝင်သွားမည့် ရေများကို စုထားသည့်စနစ် ကျင့်သုံးလေ့ရှိသည်။ နွေကာလများတွင် ထိုရေတွင်းများသည် ရွှေတောင်ရွာလူထု၏တစ်ခုတည်းသော သောက်ရေရရှိနိုင်သည့် နေရာဖြစ်တော့သည်။

ထိုကာလမျိုးတွင် ရွှေတောင်ရွာသို့ ရောက်သွားပါက အဆိုပါ ရေတွင်းများတွင် ရေပုံးများတန်းစီလျက်ရှိသည်ကို တစ်မျှော်တစ်ခေါ် တွေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ရေတွင်းများအနီးတွင် ကျေးရွာအုပ်စုပြည်သူ့ကောင်စီက ကပ်ထားသော ဤအမိန့်စာများကို ဖတ်ရလိမ့်မည်။

အမိန့်

ယောက်ျားတစ်ဦးလျှင် ဆိုင်းထမ်းတစ်ထမ်းထက်ပိုမယူရ။
မိန်းမတစ်ဦးလျှင် ရေအိုးနှစ်အိုးထက် ပိုမယူရ။
လူမပါဘဲ အပိုပစ္စည်းမယူရ။
ရေမချိုးရ၊ ချိုးလျှင် ဒဏ်ငွေ ၁ဝိ/-
ဤစာရွက်အား ဆုတ်ဖြဲခြင်း၊ ဖျောက်ဖျက်ခြင်းပြုကာ
ပြင်းထန်စွာ အရေးယူမည်။

ဥက္ကဋ္ဌ
ကျေးရွာကောင်စီ

၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ဆောင်းရာသီမှာတော့ ထိုသို့အမိန့်စာပင် ကပ်ရန်မလိုတော့ပါ။ မိုးခေါင်ခဲ့၍ တွင်းများတွင် ရေခန်းခြောက် နေသောကြောင့်တည်း။ ရှေးက ဤဒေသတွင် “ရေတစ်အိုးချိုးဖို့ မလွယ်” ဟုစကားရှိခဲ့သည်။ ယခုတော့ “ရေတစ်ပေါက် သောက်ဖို့ မလွယ်” ဟု ဆိုရတော့မည်။ “ငါ့သားရွှေတောင် ရေကိုရှောင်” ဟူသော ရေရှောင်လင်္ကာမှာ ရွှေတောင်ရွာကလေးနှင့်မှ လာ၍ တိုက်ဆိုင်နေချေတကား။

မြို့နယ်ပါတီကောင်စီမှ ရေအခက်အခဲဖြစ်သည့် ဒေသ များ တွင် ရေဝေစခန်းများ ဖွင့်လိုက်သည်။ မြို့သာမှာရှိသော မီးရထား ရေတွင်းဟောင်းကြီးမှရေများကို ထွန်စက်နောက်တွဲယာဉ်များတွင် သံကန်များ၊ စည်ပိုင်းများဖြင့် ပို့ဆောင်ပေးမည်။ ၎င်းရေတွင်းမှ ရေကုန်လျှင်လည်း ဧရာဝတီမြစ်မှရေကို သယ်ယူပေးမည်အထိ စီမံချက်ထားရှိလေသည်။

ထိုရေဝေစခန်း အစီအစဉ်ဖြင့် လတ်တလောရေရှားပါးမှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနေရင်းပင်၊ စက်ရေတွင်း တူးဖော်ပေးရန် တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီသို့ တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ဤကာလများအတွင်း ကျွန်တော်တို့ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်များသည် ရေရှား ဒေသကျေးတောရွာများသို့ တစ်လှည့်စီသွားရောက်၍ ရေဝေစခန်း များတွင် ကွပ်ကဲနေကြရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ တွင် မုံရွာအခြေစိုက် ကျေးလက်ရေရရှိရေးဌာနမှ တွင်းတူး

ကားကြီး ရွှေတောင်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ငါန်းဇွန်မြို့နယ်တွင် စက်ရေတွင်း (အဝီစီတွင်း) ၁၀ တွင်းတူးရန် စီမံချက်အရ ရွှေတောင်ရွာတွင် ပထမဆုံးတွင်းကို တူးပေးရန်ဖြစ်လေသည်။

PAYSTAR 5000 အမှတ်အသားပါရှိသည့် တွင်းတူးကား စက်ကြီးကို စက်ရေတွင်းတူးမည့်နေရာ၌ အထိုင်ချပြီးသည်နှင့် တွင်းတူးခြင်းကို စတင်သည်။ ညသန်းခေါင်ကျော်သည်အထိ မရပ် မနား တူးကြသည်။ ၁၂၅ ပေ ရောက်သည်။

ဒုတိယနေ့တွင် ပေ ၂၆၀ ရောက်သည်။ လွန်သွားမှာ ကျောက်သားကိုချည်း ဖောက်နေရသဖြင့် သိပ်မတွင်ကျယ်။ သည်ကြားထဲ စက်ပျက်၍ ပြင်ရသေးသည်။ သို့သော် ကျေး/ရေ ဝန်ထမ်းစက်အဖွဲ့သားများကား စွမ်းအားပြည့် ကြိုးစားပမ်းစား ဆောင်ရွက်ကြပါ၏။ မိုးဦးကာလ ရောက်နေပြီဖြစ်သော်လည်း မိုးအရိပ်အယောင် မတွေ့ရသေး။ စက်ရေတွင်းအဖွဲ့သားများလည်း ရေဒုက္ခခံကြရသည်။ ဆက်လက်တူးဖော်ကြရာ အနက်ပေ ၆၁၅ သို့ ရောက်လာပြီ။ သို့သော် သဲပြာကျောက်မြေသာ တွေ့နေရ၍ ကျေး/ရေအဖွဲ့က ဤနေရာတွင် ရေမရှိနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ကြပြီး ထိုတွင်း (ကျေး/ရေဌာနတွင်းအမှတ်-၄၄၂၉) ကို ရပ်လိုက်လေသည်။

ရွှေတောင်ဒေသတွင် စက်ရေတွင်းတစ်တွင်းတော့ အောင်မြင် သည်အထိ တူးဖော်မည်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် နောက်တစ် နေရာ ပြောင်းရွှေ့တူးဖော်ရန် စီစဉ်ကြရပြန်သည်။ နောက်တစ်နေရာ ရွေးချယ်ရန်အတွက် ရွှေတောင်ရွာသို့ သွားရောက်သည့်နေ့က

“ဒီတစ်ခါတော့ ကန်တော့ပွဲတွေ ဘာတွေပေးပြီး နေရာရွေးကြမှ ပဲဗျို့” ဟု ကျွန်တော်က ရယ်ရွန်းပတ်ရွန်းပြောမိရာ ကျေးရွာအဖွဲ့ အစည်းဝင်တွေက “ဆိုင်ရာပိုင်ရာများအတွက် ကျွန်တော်တို့ ကန်တော့ပွဲတွေ စီစဉ်ပြီးသားပါ” ဟုဆိုပြီး ကန်တော့ပွဲများ ပေးထား သည့်နေရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။

ဒုတိယတွင်း (ကျေး/ရေငှာန၊ တွင်းအမှတ်-၃၄၃၀) ကို ဩဂုတ်လတွင် တူးသည်။ ဩဂုတ်လဆိုသော်လည်း မိုးမရွာသေးပါ။ ဤနှစ်တွင်လည်း မိုးက ဆက်၍ခေါင်နေဆဲဖြစ်၏။ ရေဝေစခန်း များလည်း ဆက်လက်ဖွင့်ထားရဆဲဖြစ်၏။

ဤတစ်ကြိမ်မှာတော့ ၁၂၈ ပေအရောက်မှာ ရေများ ပန်းထွက်လာလေသည်။ တွင်းအောင်လေပြီ။ တစ်နာရီကို ရေ (၁၀၅၀) ဂါလံထွက်ကြောင်း ကျေး/ရေအဖွဲ့က သတင်းပေးသည်။

“ငါ့သားရွှေတောင် ရေကိုရှောင်” ဆိုသည့်အစား “ငါ့သား ရွှေတောင် ရေဖောင်ဖောင်” ဟု မှတ်တမ်းပြုရတော့မည်တည်း။

ထိုနေ့က ရွှေတောင်ရွာသူရွာသားများ အားရပျော်ရွှင်မြူးတူး နေကြပုံကိုကြည့်၍ ကျွန်တော်တို့ တာဝန်ရှိသူများမှာ ပီတိဖြာ၍ မဆုံးဖြစ်ခဲ့ကြရပါတော့သည်။

အမေဂျမ်းနှင့် ငါန်းဇွန်နယ်မှနတ်ပွဲများ

ရွှေတောင်ရွာထိပ်က ရွှေစားတောင်ပေါ်သို့ ကျွန်တော် တက်ရောက်၍ ဘုရားဖူးခဲ့စဉ် သူခိုးကြီး ငတက်ပြား ဓားထားနိုင် မည့်နေရာကို၊ ပုန်းခိုနိုင်မည့်နေရာကို စိတ်ကူးနှင့်မှန်းကြည့်သည်။

ဒေသမှ လူကြီးသူမများပြသည့် ကျောက်လိုက်ခေါင်းတစ်ခုကိုတော့ တွေ့ခဲ့ရပါ၏။

အင်းဝခေတ်က သူခိုးကြီးငတက်ပြား၏ ဘဝဇာတ်လမ်းမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်ဟုဆိုပါသည်။

ရွှေစားတောင်၏ အရှေ့တောင်ယွန်းယွန်း တောင်ချမ်းသာ ဟူသောဒေသတွင် ဦးတက်ပြားနှင့် ဇနီး ဒေါ်ချမ်းသာ၊ ဒေါ်ချမ်းသာ ၏ညီမ ဒေါ်လွမ်းဖြေတို့ အတူနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဒေါ်ချမ်းသာတို့ ညီအစ်မသည် ယက္ကန်းခတ်ကောင်းသူများဖြစ်သည်။ “တစ်လွန်းထိုး တစ်ကြိုးကျ-တစ်နေဝင် တစ်စင်ပြတ်” ဟူ၍ ပြောစမှတ်ရှိသည်။

ဦးတက်ပြား မည်သို့ သူခိုးဖြစ်သွားသည်ကိုမူ မသိရ။ ၎င်းသည် တောင်ချမ်းသာမှနေ၍ အင်းဝနေပြည်တော် (အင်းဝမှာ ယခု တံတားဦးမြို့နယ်အတွင်းမှာရှိသည်။ စကားချပ်။) သို့သွား၍ ခိုးသည်။ ခိုးသည်ဆိုသော်လည်း ဆင်းရဲသားပစ္စည်းကိုမခိုး၊ ချမ်းသာသူများ၏ပစ္စည်းကိုသာ ခိုးသည်။ ခိုး၍ရခဲ့သော ပစ္စည်း များမှတစ်ဝက်ကို ဘုရားတည်ခဲ့သည်။ “ချမ်းသာကြီး” ခေါ် “ချမ်းသာရ” ဘုရားဟူ၍တွင်သည်။ ရွှေတောင်ရွာ၏ အနောက် တောင်ထောင့်တွင်ရှိပါ၏။

အင်းဝ သတိုးမင်းဖျားလက်ထက်တွင် သူခိုးကြီးငတက်ပြား အားဖမ်းမိပြီး ဘုရင်က ဘဏ္ဍာစိုးခန့်ခဲ့သည်ဟု မှတ်သားရပါသည်။ ဒေါ်ချမ်းသာနှင့် ဒေါ်လွမ်းဖြေတို့ကမူ ဘဏ္ဍာစိုး ဦးတက်ပြားနှင့် အတူ အင်းဝတွင် လိုက်မနေဟုဆိုပါသည်။

ဒေါ်ချမ်းသာနှင့် ဒေါ်လွမ်းဖြေတို့ တောင်ချမ်းသာတွင်ပင်
 သေဆုံးပြီး ညီအစ်မနှစ်ယောက်စလုံး အမေချမ်း (အမေဂျမ်း)၊
 အမေဖြေဟူ၍ နတ်များဖြစ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ အမေဂျမ်းကား
 လူ့ဘဝက ထန်းရည်အတော်ကြိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် နယုန်
 လဆုတ် (၉၊ ၁၀) ရက်များတွင် ကျင်းပသော အမေဂျမ်းနတ်ပွဲတွင်
 နတ်ကတော်တို့ ထန်းရည်သောက်၍ နတ်ဝင်ကြောင်း တွေ့ရပါ၏။
 ၎င်းတို့၏ နတ်ကွန်းများမှာ ချမ်းသာကြီးဘုရား ပရဝဏ်အတွင်းရှိပြီး
 အမေဂျမ်းက ထန်းရည်သောက်သဖြင့် သူ့နတ်ကွန်းကို စေတီနှင့်
 ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ထားရှိသည်။ အမေဖြေက ထန်းရည်မသောက်
 သဖြင့် သူ့နတ်ကွန်းကို စေတီတော်၏ခြေရင်းတွင် ထားသည်ဟု
 ပြောပြကြပါသည်။

အမေဂျမ်း နတ်ဝင်သည့်အခါ ထန်းရည်သောက်၍ ခပ်ကြမ်း
 ကြမ်းပြောဆိုပြုမူလေ့ရှိပြီး ရွှေတောင်နယ်ကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်
 သည်ဟု ယုံကြည်ကြလေသည်။ (သို့သော် ယခုအခါ အမေဂျမ်း
 နတ်သည် အသက်ကြီးရင့်ပြီဖြစ်၍ ထန်းရည်မသောက်တော့ဟု
 နတ်ကတော်များမှတစ်ဆင့် သတင်းစကား ကြားသိရပါ၏။ ။
 ဤကား စကားချပ်။)

ငါန်းဖွန်နယ်ကား ရှေးဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်
 အတွင်း အမေဂျမ်းနတ်ပွဲကဲ့သို့ အဓိကရနတ်ပွဲ၊ နတ်နန်းအများ
 အပြားရှိသည်။ အောင်ဇုံကြီးနတ်၊ ဘကမြင်းနတ်၊ ဖောင်ကျင်း
 ဘိုးတော်နတ်၊ ဘဒ္ဒိနတ်၊ ဝါးရုံပင်နတ်ကဲ့သို့သော မကြားဖူးသည့်

နတ်များလည်းရှိသည်။ ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စု (၄၈) ခုအနက်၊
 (၂၆) အုပ်စုတွင် နတ်ပွဲတစ်ပွဲ (သို့မဟုတ်) နတ်ပွဲအများရှိသည်။
 သမိုင်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော နတ်ကွန်းများလည်းရှိသည်။

ပုဂံခေတ် မင်းယဉ်နရသိင်္ခ၊ ညီတော် နရပတိနှင့် ဝေဠုဝတီ
 တို့၏ ဇာတ်လမ်းမှ မြင်းခံပြည့်၏အလောင်းကို ဆယ်ယူမြှုပ်နှံ၍
 နတ်ကွန်းဖြင့်ကိုးကွယ်ထားသည့် ရွှေပြည့်ရှင်ကျွန်းမှာ ကျောက်
 တစ်လုံးကျေးရွာအုပ်စုအပိုင်၊ ဧရာဝတီမြစ်လယ်တွင်တည်ရှိ၏။

ကုန်းဘောင်ခေတ် သီပေါမင်း၊ စုဖုရားလတ်၊ ဒိုင်းခင်ခင်တို့
 ဇာတ်လမ်းမှ ရနောင်မောင်မောင်တုတ်၏အလောင်း သောင်တင်
 ၍ နတ်ကွန်းဖြင့် ပသကိုးကွယ်ထားသည့် ကျွန်းရွာသည် ရေလည်
 သောင်ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းမှာ တည်ရှိ၏။

ဘုရားပွဲများ

မြို့နယ်အတွင်း နတ်ပွဲများလှိုင်သလို ဘုရားပွဲကျင်းပသည့်
 ဓလေ့မှာလည်း ရွှာတိုင်းလိုလိုမှာရှိသည်။ မည်သည့်ဘုရားပွဲ မည်
 သည့်နေ့တွင်ကျင်းပမည်ကို ကိုယ့်ရွာနှင့်ကိုယ် အစဉ်အလာသတ်
 မှတ်ချက်ရှိပြီး ဖြစ်သည်။ အခြားရွာများကလည်း ထိုနေ့ရက်ကို
 သိရှိသည်။

ဘုရားပွဲ ကျင်းပရာတွင် ဒေသရပ်ရွာအခြေအနေပေးလျှင်
 ပေးသလို ဇာတ်ပွဲသွင်းခြင်း၊ ရုပ်ရှင်ပြခြင်းစသည့် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ
 ပြုလုပ်သည်။ အရပ်ပြဇာတ်ကသည့်ရွာကြီးများလည်းရှိ၏။ ပျော်ပွဲ
 ရွှင်ပွဲလုပ်နိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မလုပ်နိုင်သည်ဖြစ်စေ သေချာသည်မှာ

ကတော့ အိမ်တိုင်းလိုလို ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား ကပ်လှူရန် မုန့်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေသထွက်သီးနှံများဖြင့် ပြုလုပ်သည့် နှမ်းပျစ် / နှမ်းမနဲ၊ မတ်ပဲခွေ၊ မုန့်ချိုသွင်း၊ ကရေကရာ၊ အုန်းပြန်ပေါင်း၊ မုန့်ဆီကြော်စသည့် မုန့်များကား ဘုရားပွဲကာလအတွင်း လှိုင်နေလေတော့သည်။

ဘုရားပွဲကျင်းပသည့်ရွာသို့ ရွာနီးချုပ်စပ်မှလည်း လာကြသည်။ ခရီးဝေးမှလည်းလာကြသည်။ ဆွေမျိုးသားချင်းရောင်းရင်းမိတ်ဆွေများ တွေ့ဆုံသည့်ပွဲဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါ၏။ ခရီးဝေးမှအထူးဧည့်သည်များကိုမူ ထမင်းပါကျွေးရမြဲဖြစ်သည်။ ဝတ်ကောင်းစားလှနှင့် သွားကြလာကြ၊ စားကြသောက်ကြနှင့် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးစရာကြီးဖြစ်ပေတော့၏။

နောက်ပိုင်းကာလများတွင်အပျော်လွန်၍ သောက်သည်လား၊ အသောက်လွန်၍ ပျော်သည်လားမသိ၊ အသောက်အစားတွေများလာသည်ဟု လေ့လာရရှိပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘုရားပွဲများအတွင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု၊ ရိုက်မှု၊ ဓားထိုးမှုသည်များ မကြာခဏ ကြုံတွေ့နေရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်မှုမှ အကုသိုလ်မှုသို့ ရှေးရှုနေသည်ဟု ပြောစရာဖြစ်လာသည်။

ထိုသို့ အကုသိုလ်မှုကြောင့် ပြည်သူလူထု၏ လုံခြုံမှု၊ ရပ်ရွာ၏ လုံခြုံမှုကို ထိခိုက်စေတော့မည့် အခြေအနေကို ကျွန်တော်တို့ မြို့နယ်ကောင်စီကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ကိုင်တွယ်ခဲ့ရသည့် ဖြစ်စဉ် တစ်ခုလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။

၁၉၈၀ ပြည့် စက်တင်ဘာလအတွင်း ညတစ်ည။

မိုးထောင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျောင်းမြောက်ရွာ ကိုးတောင်ပြည့် ဘုရားပွဲတွင် ဂျင်ဝိုင်းလုပ်လိမ့်မည်ဟု သတင်းရသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် မြို့နယ်ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်နှစ်ဦး၊ မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးနှင့် ရဲအင်အားအချို့ခေါ်ယူပြီး၊ မှောင်ရီပျိုးချိန်တွင် ရွာမဘုရား၊ တန်ဆောင်းထဲသို့ လျှို့ဝှက်စွာရောက်ရှိနေကြသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက သူ၏ ရဲအင်အားဖြင့် ဘုရားပွဲကျင်းပနေသည့် ကျောင်းမြောက်ရွာသို့လျှပ်တစ်ပြက် သွားရောက်ပြီး ကျေးရွာလူကြီးအိမ်မှာလုပ်နေသော ဂျင်ဝိုင်းကို ဖမ်းလိုက်သည်။ ထိုအချိန်အတွင်းမှာပင် ရုပ်ရှင်ပွဲခင်းမှာ အစောင့်ချထားသော ငါန်းမြာရဲစခန်းမှ ရဲကသေ့နတ်ပစ်ဖောက်သည်။

ဂျင်ဝိုင်းမှဖမ်းမိလာသော ၁၃ ယောက်ကို ငါန်းမြာရဲစခန်းတွင် အပ်ပြီး လောင်းကစားမှုဖြင့် အရေးယူရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ မိုးထောင်ကျေးရွာအုပ်စုမှာ ငါန်းမြာရဲစခန်းပိုင်ဖြစ်ပြီး ငါန်းမြာရွာနှင့် နီးလည်းနီးသည်။ တာဝန်ရှိသော ငါန်းမြာရဲစခန်းမှူးအား နယ်ပြောင်းပေးရန်နှင့် သေနတ်ပစ်ဖောက်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အား စုံစမ်းစစ်ဆေးအရေးယူရန် မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်လေသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌအား ပါတီစည်းကမ်းနှင့်ရော တရားဥပဒေအရပါ အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါ၏။

အမည်ဆိုးပျောက်စေ

ထိုမိုးထောင်ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် သရက်ချိုပင်ကျေးရွာအုပ်စု တို့သည် မြင်းခြံနယ်နှင့်စပ်လျက်ရှိသော ဒေသများဖြစ်သည်။ လူဆိုးသူခိုးတို့သည် ဟိုဘက်မြို့နယ်၊ သည်ဘက်မြို့နယ် ကူးသန်း ရောင်းပုန်း၍ ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်လေ့ရှိသည်။ လျှို့မြောင် ချောက်များကလည်း ပေါများလှသည်။ ခရီးသွားလာဆက်သွယ်ရန် လမ်းကောင်းလည်း မရှိ၍ လူအသွားအလာ နည်းသောဒေသများ ဖြစ်လေသည်။ ငါန်းမြာနှင့်နီးသည်ဆိုသော်လည်း လူဆက်ပြတ် သဖြင့် နွားခိုး၊ ဓားပြတို့ ကျက်စားရာနေရာများဖြစ်နေသည်။

ရှေးယခင် ဆယ်နှစ်ဆယ်မိုး ပါတီစုံပါလီမန်နိုင်ငံရေးကာလက ခြောက်လောင်းပြိုင်သေပွဲဝင်ခဲ့ရသည့် နေရာမှာ ဤမိုးထောင် ကျေးရွာအုပ်စုနယ်မြေအတွင်းမှာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က တည်မြဲ၊ သန့်ရှင်း (အနီ၊ အဝါ) ပါတီတို့ အပြိုင်အဆိုင် မဲပုံးထောင်သည့် ရွေးကောက်ပွဲကာလဖြစ်သည်။ ငါန်းမြာမဲရုံမှ မဲပုံးများကို ရဲလုံခြံရေး ပါသည့် ဂျစ်ကားဖြင့် သယ်ယူလာကြစဉ် ငါန်းမြာမှထွက်အလာ မိုးထောင်သွားလမ်းထိပ် ငါန်းဇွန်ဘက်သို့ ချိုးသည့်နေရာအရောက် ချုံခိုပစ်ခတ်ခံရ၍ လူခြောက်ဦး သေဆုံးခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရပါ၏။ ယင်းအဖြစ်ဆိုးကြောင့် ခြောက်လောင်းပြိုင်-ငါန်းဇွန်ဟူသော အမည်ဆိုးတွင်ခဲ့လေသည်။ ထိုအမည်ဆိုးကြောင့် နောက်လူတို့က ငါန်းဇွန်နယ်ကို လူဆိုးလူကြမ်းတို့၏နယ်ဟု ထင်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ငါန်းဇွန်နယ်သူနယ်သားတို့ ထိုအမည်ဆိုးကို ဖျောက်လိုကြမှာအမှန်ဖြစ်ပါ၏။ ထိုသို့ဖြစ်စေလိုလျှင်ဖြင့် “အမည်

ဆိုးပျောက်စေ” ဟု ဥပဒေမန်းမှုတ်၍ မရပါ။ ကျွန်တော် ဤမြို့နယ်သို့ ရောက်ခါစက ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌတစ်ယောက်ကို ထန်းလှီးဓားဖြင့် သိပ်၍ လက်စားချေသည့်ကိစ္စမျိုး ကြားခဲ့ရသည်။ (‘သိပ်’ သည်ဆို သည်မှာ သွေးအေးအေးနှင့်သတ်ခြင်းကို ထိုဒေသမှာသုံးသည့် စကားဖြစ်ပါသည်။) ချောင်ကျသည့် ရွာကလေးတစ်ရွာ။ ခိုးလာသော နွားကိုသတ်၊ ရဲလာဖမ်းလျှင် ပုခက်ထဲ အမဲသားထည့်၍ ကလေး လွဲသလိုလွဲ။ အမဲသားကို ဝေငှစား။ ဝေလို့မလောက်လျှင် “နောက် တစ်မှောင်ကျရင် ပေးမယ်” ဟု ပြောလေ့ရှိ၏။ (ထိုဒေသတွင် အမဲပေါ်ခြင်းကို တစ်မှောင်၊ နှစ်မှောင်ဟု သုံးကြသည်။) အမည်ဆိုး ပျောက်စေလိုလျှင် ထိုကဲ့သို့သော ရွာများ၏ ဓလေ့ဆိုးများကို ပျောက်အောင်လုပ်ရပါမည်။

လက်စားချေအလေ့အထရှိသော ရွာကလေးတွင် အစိုးရ မူလတန်းကျောင်း အမြန်ဆုံးဖွင့်နိုင်အောင် ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် စီစဉ် ခဲ့သည်။ ထိုကျောင်းတွင် ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ကျသော ကျောင်း ဆရာ၊ ဆရာမများကိုလည်း လက်စားချေစလေ့ဆိုး ပပျောက် အောင် ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းကြရန်၊ ကလေးသူငယ်ကျောင်းသား အရွယ်မှစ၍ ယဉ်ကျေးလိမ္မာအောင် သွန်သင်ပေးရန် အထူး တလည်မှာကြားလိုက်ရပါ၏။ ကျောင်းအဆောက်အဦမဆောက် နိုင်ခင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာပင် ယာယီသင်ကြားရန် ရွာဦး ကျောင်းဆရာတော်က ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းကာလများတွင်လည်း အလှမ်းဝေးသည့်၊ ချောင် ကျသည့်ရွာငယ်တိုင်းတွင် မူလတန်းကျောင်းများဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးကို

အလေးထားစီမံခဲ့ကြပါသည်။ လိမ္မာယဉ်ကျေးသော ကျောင်းသား ကလေးများ ကြီးပြင်းလာသည့်အခါ ထိုရွာများ၌ ရာဇဝတ်မှုများ လျော့ပါးသွားမည်မှာ အမှန်ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်၏ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာမှတ်စုထဲတွင် ဘယ်ရွာက ရဲဘက်ပြေးဘယ်သူနှင့် ဘယ်ရွာက ရဲဘက်ပြေးဘယ်သူတို့ ဘယ် အိမ်မှာအရက်သောက်ပြီး ဘယ်သူကလည်းဖြင့် ဘယ်လျှိုထဲသို့ပို့ သည် . . . စသည့်သတင်းမှတ်စုများ အမြောက်အမြားရှိသည်။ ဆိုးသွမ်းသော “ဇရိုသည့်သူ” များ (လုပ်စကိုင်စရိုသူများ) ရာဇဝတ် မှုဖြင့် ထောင်ကျ၊ ရဲဘက်စခန်းရောက်၊ ထောင်ထဲ/ရဲဘက်စခန်း ထဲမှာ သူတော်ချင်းချင်းသတင်းလွှေကြ၊ ရဲဘက်စခန်းမှပြေးလာ ပြီးနောက် သူနယ်မှာ နွားခိုး၊ ကိုယ့်နယ်မှာ ဓားပြတိုက် ပေါင်းဖက် လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ထိုသူတို့ကို အားပေးသူက အားပေးသည်။ ယင်းစရိုက်ဆိုးများ ပပျောက်စေရန် အများစုဖြစ်သော လူကောင်း သူကောင်းများက လျစ်လျူရှုထား၍ မရပါ။ ဝိုင်းဝန်းကြရပါမည်။ မကောင်းသူများကို နှိမ်နင်းရာတွင် ပြည်သူပြည်သားကောင်းတို့က ဝိုင်းဝန်းကူညီကြရပါမည်။

ပြည်သူနည်းဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းခြင်းဖြင့် ရာဇဝတ်မှုများ ပပျောက်ကာ စရိုက်ကြမ်းသည်ဟူသောမြို့နယ်၏အမည်ဆိုးလည်း ပျောက်ကွယ်သွားမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပီသသော တောင်သူ မြို့ကလေး “ငါန်းဇွန်” ၏မူလဘူတကလည်း ကျေးလက်ဆံပြီး ရိုးသားမှုအလှအပများနှင့် ပြည့်ဝနေမည်မဟုတ်ပါလား။

ထန်းတက်ကျာ

ရိုးသားမှုအလှအပများနှင့် ပြည့်ဝနေသည့် ငါန်းဇွန်နယ်ကို ယဉ်ကျေးမှုအလှဆင်ခဲ့သည်မှာ စာပေဂီတလှုပ်ရှားမှုများဖြစ်ပါ သည်။ စာဆိုတော်နေနှင့် စာပေဟောပြောပွဲများကို ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလမှာတစ်ကြိမ်၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှာတစ်ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ကောင်စီအတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ကျွန်တော်က စာပေဂီတအနု ပညာသမား၊ အထကမှဆရာကြီး ဦးတင်လှိုင်က ပတ္တလားဝါသနာ ရှင်၊ အထက်တန်းပြဆရာ ဦးကျော်စန်းက ကဗျာဆရာကျော်စန်း (မန်းတက္ကသိုလ်)၊ လမ်းစဉ်လူငယ်အတွင်းရေးမှူး ဦးကံထွန်းက သီချင်းရေးတေးဆိုသူ။ ဤသူများ ပေါင်းစပ်မိလေသောအခါ စာဆို တော်နေ့အစီအစဉ်များ အလျှိုလျှိုပေါ်ထွက်လာလေတော့သည်။ ထို့ပြင် ဦးညီညီအောင် ခေါင်းဆောင်သည့် လမ်းစဉ်လူငယ်တီးဝိုင်း တွင်လည်း ကိုမြင့်ဦး၊ ကိုတင်ထွန်းဝင်း၊ မမာမာအေး၊ မြင်းမူမသန္တာ တို့က အမာခံရှိနေသည်။

စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားများတွင် စာဆိုတော် သရုပ်ဖော် များ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ထည့်သွင်းထားရာ ရွှေပွဲလာဇဉ်ပရိသတ် ရုံကဲ့မျှအားပေးခံရသည့် “ထန်းတက်ကျာ” အစီအစဉ်ကလေးမှာ မမေ့နိုင်အောင် ဖြစ်ရပါ၏။ ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ၏ “နွေဦးကာလ မြူထသောခါ” အစချီကျချင်းကို ဦးစွာကဗျာလို ရွတ်ဆို၏။ ထို့နောက် ထိုကျချင်းကို တေးသံစဉ်ပြုထားသည့် “နွေဦးကာလ”

သီချင်း (အဆိုတော်ကိုမင်းနောင် သီဆိုထားသည့်တေး) ကို ကိုတင် ထွန်းဝင်းက နောက်ခံသီဆိုပေးကာ စင်ပေါ်မှာ သရုပ်ဆောင်ပြ ကွက်များဖြင့် တင်ဆက်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ထန်းတက်သမားသရုပ်၊ ထန်းသမားမယားသရုပ်၊ သားမြေးကလေးများသရုပ်၊ ခွေးကိုပါ ထည့်သွင်း၍ သရုပ်ဖော်ထားလေရာ၊ ထန်းဒေသနှင့်အဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်သွားပြီး ပရိသတ်အားပေးမှုမှာ အံ့မခန်းဖြစ်ရလေသည်။

မြို့ပေါ်တွင် စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားအပြင်၊ စာရေးဆရာ များအား ဖိတ်ကြား၍ စာပေဟောပြောပွဲများကို စာဆိုတော်ရာသီ အတွင်း မြို့ပေါ်မှာရော၊ ငါန်းမြာ၊ မြို့သာ၊ သားကျင်စသည့်ရွာကြီး များမှာပါ လှည့်လည်၍ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ “အလိမ္မာ စာမှာရှိ” ဆိုစကားအရ တောရောမြို့ပါ “အလိမ္မာ” တို့ပြန်ပွားစေရန် ကြိုးပမ်း ကြခြင်းဖြစ်ပါ၏။

အမေ့ကို စိတ်ဆိုးပြတဲ့သား

“ငါန်းဇွန်နယ်ကကြမ်းတယ်” ဟုကြားထားလေရော့သလား မသိပါ။ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ကောင်စီသက်တမ်းအတွင်း အမေ ကျွန်တော့်ဆီ တစ်ခေါက်သာ ရောက်ပါသည်။

“၇၈-နို(၁၄) အမေ မန္တလေးရောက်မည်” ဟူသော ကြေးနန်း ကို ဖျာပုံမှ ညီတော်မောင် ကိုသန်းလွင် (ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးမှူး) က ရိုက်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုမန္တလေးမှ ဆီးကြိုသည်။ အမေနှင့်အတူ ညီမိသားစုပါလာသည်။ မန္တလေးတွင် ဖောင်ကြီး နည်းပြ (၂) ဟောင်း သူငယ်ချင်းကိုသက်တင်၊ မမြင့်မြင့်စိန်တို့အိမ်

မှာတည်းခိုပြီး မန္တလေးဘုရားများ လှည့်လည်ဖူးကြသည်။ ထို့နောက်မှ ငါန်းဇွန်သို့ကားဖြင့် ခေါ်လာသည်။

ခရီးစဉ်မှာ မန္တလေးမှ အမရပူရ၊ စစ်ကိုင်းတို့ကိုဖြတ်ပြီး အုန်းတောရွာသို့အရောက် ရွာသစ်ကြီးဘက်သို့ လမ်းခွဲသည်။ ရွာသစ်ကြီးမြစ်ဆိပ်သို့ရောက်လျှင် ဧရာဝတီမြစ်ကို ဇက်ယာဉ် ဖြင့်ကူး၊ ကျောက်တစ်လုံးရွာကိုရောက်။ ထိုမှ (၄)မိုင်ခရီးဆက်၊ ငါန်းဇွန်မြို့ ရောက်မည်။

အမေ့ကို ကားဦးခန်းတွင် ကျွန်တော်နှင့်အတူထားပြီး မန္တလေး အထွက်မှစ၍၊ ဒါကတော့ ဘယ်မြို့ဘယ်ရွာ၊ ဒါကတော့ဘယ်ဘုရား၊ အခု ဘယ်ရောက်ပြီစသည်ဖြင့် တစ်လမ်းလုံးရှင်းပြလာခဲ့ရာ အမေ့ မှာ သူမရောက်ဖူးသည့်ဒေသများဖြစ်၍ တအံ့တဩနှင့် ပျော်ရွှင် ကြည်နူးနေပါသည်။ အမေပျော်၍ ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းမြောက် နေပါသည်။ သို့နှင့် ရွာသစ်ကြီးမြစ်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ သရက်တောကလေးမှာ ကားကိုရပ်၊ အားလုံးကားပေါ်မှဆင်းပြီး လေကောင်းလေသန့်ရှူကြသည်။ စိတ်လက်ပေါ့ပါးရွှင်ပျနေကြသည်။

ဆောင်းရာသီမို့ ဧရာဝတီမြစ်ရေက ကမ်းနဖူးအထိမရောက်။ ကမ်းပါးမှ အောက်ဘက်သို့ဆင်းလိုက်မှ ရေစပ်သို့ရောက်သည်။ အမေက မေးသည်။

“မြစ်ကြီးကို ဘယ်လိုကူးမှာလဲ”

“ဇက်နဲ့ကူးမှာလေ။ ဟောဟိုကလာနေတဲ့ဟာ ဇက်ပေါ့” ဟု ဟိုဘက်ကမ်းမှ သည်ဘက်ကမ်းသို့ ရှေးရှု၍ လာနေသော Z-Craft ကိုလက်ညှိုးထိုးပြပြီး ကျွန်တော်က ပြန်ပြောပြသည်။

“ဟင်-ဒါလေးလား” ဆိုပြီး အမေ မျက်နှာပျက်သွားသည်။ ကျောက်တစ်လုံးရွာ သမဝါယမပိုင် ထိုကူးတို့ဇက်ရေယာဉ်မှာ ကားကြီး နှစ်စင်း သို့မဟုတ် ကားငယ်သုံးစင်းအထိ တင်နိုင်ပါသည်။ ဇက်ရေယာဉ်ကို ရှေ့မှ မော်တော်ငယ်ဖြင့်ဆွဲပြီး ကူးလာသည်ကို ကမ်းပါးပေါ်မှ စီးပြီးကြည့်ရသောအခါ ဇက်ရေယာဉ်မှာ သေးသေး ကလေးဟု ထင်ဟန်တူပါသည်။ ဇက်ရေယာဉ် ကူးလာနေသည်ကို ကြည့်ရင်း အမေ မျက်နှာပျက်နေပါသည်။ ထို့နောက် နှုတ်က ထွက်လာပါတော့သည်။

“အမေ အဲဒါလေးမစီးရဲဘူး။ ဒီကပဲ လှည့်ပြန်တော့မယ်”

ကျွန်တော် ဘာပြောရမှန်းမသိ ဖြစ်သွားပါသည်။ ပြီးမှ “အမေ အဲဒါ အဝေးကမို့လို့ သေးတယ်ထင်ရတာပါ။ ကားသုံးစီးတောင် တင်နိုင်ပေမယ့် အခုသားတို့ကားတစ်စီးပဲ တင်ပြီးကူးမှာပါ” ဟု ရှင်းပြရသည်။ သို့သော်မရ။ မန္တလေးပြန်မည်ဟု တွင်တွင်ပြောနေ လေပြီ။ အားလုံးလည်း ဘာလုပ်ရမှန်းမသိတော့။ ငါန်းဇွန်လာတာ၊ လမ်းကလှည့်ပြန်ခဲ့ရသည်ဟု အဖြစ်ခံမည်လား။ အဖြစ်ခံနိုင်ပါ။ ငါန်းဇွန်ကို ရောက်အောင်ခေါ်မည်။ ကျွန်တော်မျက်နှာထားကို တင်းလိုက်ပြီ -

“အမေရာ . . . သားလုပ်တဲ့သူက အမေ့ကို အန္တရာယ်ရှိတဲ့ လမ်းခေါ်ပို့မလား။ကဲ. . . အမေ ရှေ့ဆက်မလိုက်ဘူးဆိုရင်လည်း နေ။ နောက် အမေ့ဆီလည်း ကျွန်တော်မလာတော့ဘူး” ဟုစိတ်ဆိုး ပြလိုက်သည်။

သည်တော့လည်း အမေဟာ သားမျက်နှာကြည့်ပြီး “အင်း လေ ဒါဆိုလည်း သွားတာပေါ့” ဆိုကာ လိုက်ပါလာလေသည်။ ဇက်ရေယာဉ်ပေါ်ရောက်တော့လည်း သူထင်သလိုမဟုတ်၍ အမေ စိတ်ချမ်းသာသွားပါသည်။ လှိုင်းလေကင်းသည့် မြစ်တွင်းမှ ညင်းညင်းပြေပြေ တိုက်ခတ်နေသော လေအေးလေးကလည်း အမေ့ကို ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့စေလေပြီ။

အမေသည် ထိုတစ်ခေါက်သာ ငါန်းဇွန်ကို ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၄ ရက် နေ့က ဖျာပုံတွင် အမေဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။ အမေနေမကောင်းဟု ကြားရချိန်တွင်၊ မြို့နယ်တာဝန် များကြောင့် ကျွန်တော်အမေ့ထံ မပြန်နိုင်ခဲ့။ အမေအသည်းအသန် ဖြစ်ကြောင်း သိရသောအခါ၊ အိပ်ရာထဲလဲနေသောအမေ့ဆီ ကျွန်တော် တစ်ခေါက်ရောက်သည်။ “မြို့နယ်တာဝန်တွေက သားအပေါ် ပုံနေလို့ မလာနိုင်တာပါအမေရယ် . . . ” ဆိုတော့ သားဖြစ်သူ၏ ခေါင်းကလေးကို သူ့ရင်ခွင်ထဲသွင်းပြီး “ကိစ္စမရှိပါဘူး သားရယ်၊ အမေ ဘာမျှမဖြစ်နိုင်ပါဘူး” ဟု ဆိုရှာသည်။

တကယ်တော့ ထိုတစ်ခေါက် ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက်၊ ခြောက်လလောက်အကြာမှာ အသည်းကင်ဆာရောဂါဖြင့် အမေ ကွယ်လွန်သွားပါသည်။

အမေသည်ကျွန်တော်ကမွေးသည့် သူ့မြေးကြီး(မောင်မြတ်ဦး) နှင့် သူ့မြေးအလတ် (မောင်အေးချမ်း) တို့ကို၊ အတူမနေရပေမယ့်

တွေ့သွားရပါ၏။ သို့သော် သူ့မြေးမအငယ်ဆုံး [နှင်းအိဖြူ (ခေါ်) ရွှေ ယင်းမာ] ကိုတော့ တွေ့မသွားနိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သမီးငယ်ကို အမေဆုံးပြီး နောက်တစ်နှစ်ကြာသောအခါ ငါန်းဇွန် တွင်မွေးဖွားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသတည်း။

တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ကောင်စီ

သမီးငယ်ကို မွေးဖွားပြီး၍ မကြာမီပင် ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီသက်တမ်းပြီးဆုံးပါသည်။ ပုံမှန် အားဖြင့် (၂-၃-၈၂) နေ့တွင်မှ သက်တမ်းပြီးဆုံးမည်ဖြစ်သော်လည်း လေးနှစ်စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုလိုအပ်ချက်အရ ဒုတိယ အကြိမ်သက်တမ်းကို လျော့ပေါ့ကာ (၉-၁၁-၈၁) အထိဟု ပြည်သူ့ လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများ ကျင်းပရေးကိစ္စ များကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ မေလမှစတင်ခဲ့လေသည်။ ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲတွင် ဆရာကြီးဦးတင်လှိုင်အား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်၊ ကျွန်တော့်အား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်၊ ရုံးအဖွဲ့မှူး ဦးသိန်းထွန်းအား တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့သည့်အလျောက် ထိုကာလများတွင် ကျွန်တော်သည် လက်ရှိမြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူးတာဝန်အပြင် မြို့နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ အတွင်းရေးမှူးတာဝန်များကိုပါ ထမ်းဆောင်နေခဲ့ရသည်။

ငါန်းဇွန်မြို့နယ်တွင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၄) ရက်နှင့် (၁၇) ရက်နေ့များတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၂ ဦး၊ တိုင်း ကောင်စီဝင် (၃) ဦး၊ မြို့နယ်ကောင်စီဝင် (၇၈) ဦးနှင့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုကောင်စီဝင် ၅၂၉ ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ပါ၏။

တတိယအကြိမ် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ပထမအစည်း အဝေးကို (၉-၁၁-၈၁) နေ့တွင် ကျင်းပပြီး ပြည်သူ့ကောင်စီတွင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းများပြုခဲ့ရာ ကျွန်တော်သည် အတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် ထပ်မံရွေးချယ်ခြင်းခံရပါသည်။ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့တွင် ဦးဖေ၏နေရာ၌ ဦးအောင်သန်းဖြစ်လာသည်မှအပ ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးမှာ အပြောင်းအလဲမရှိပါ။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံတော်အပေါ်ထားရှိသည့် စိတ်စေတနာချင်း တူညီကြသည့် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတူ လက်တွဲ၍ ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ တာဝန်များကို တတိယအကြိမ် သက်တမ်းအဖို့ ဆက်လက်၍ ထမ်းဆောင်သွားရမည်ဖြစ်ပါသတည်း။

- ဦးတင်ထွန်း (ငါန်းမြာ မဲဆန္ဒနယ်) ဥက္ကဋ္ဌ
- ဦးစန်း (အမှတ် ၃ ရပ်ကွက်မဲဆန္ဒနယ်) အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်
- ဦးတင်နွယ် (အမှတ် ၁ ရပ်ကွက်မဲဆန္ဒနယ်) ။
- ဦးစိန်မှတ် (ရွှေတောင်မဲဆန္ဒနယ်) ။
- ဦးသောင်းညွန့် (မြို့သာမဲဆန္ဒနယ်) ။
- ဦးအောင်သန်း (သားကျင်မဲဆန္ဒနယ်) ။

ရည်ညွှန်းပြု ဥပဒေ

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များကား ကျယ်ဝန်းများပြားလှပါ၏။ ထိုကျယ်ဝန်းများပြား လှသော အရေးအရာများကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် ပြည်သူတို့အကျိုး အတွက် အမှန်အကန် ဖြစ်ဖို့လိုသည်။ ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့် အညီအညွတ်ဖြစ်ဖို့လိုသည်။

ယခင် ပထမအကြိမ်နှင့် ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းများ အတွင်းက “နိုင်ငံတော်ကောင်စီကြေညာချက်-၅/၇၆ (ပြည်သူ့ ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တို့အား တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်း)” နှင့် “ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်ဥပဒေ” တို့ကိုသာ ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပြီး ဆောင်ရွက်ပုံဆောင်ရွက်နည်းများကို သိရှိရန် အတွက်ဆိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်ညွှန်ကြား ချက်များတွင် ရှာဖွေကြရသည်။

ယစ်မျိုးကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်လျှင် Excise Manual တွင် ရှာရ သည်။ မြို့မြေ၊ ကျေးရွာမြေကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်လျှင် Town and Village Lands Manual၊ မြေနှင့်အခွန်ကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်လျှင် Land Revenue Manual၊ အင်းအိုင်ကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်လျှင် Fishery Manual စသည်ဖြင့် ဥပဒေများတွင် နှိုက်နှိုက်ခွတ်ခွတ်ရှာရသည်။ ဥပဒေစာအုပ်များ အစုံအလင်မရှိ၍လည်း အခက်အခဲတွေ့ရသလို အဆိုပါ ရှေးဥပဒေများမှာ အင်္ဂလိပ်လို ရေးသားထားသဖြင့် အခက် အခဲများ ကြုံရလေ့ရှိသည်။

အင်္ဂလိပ်လိုရေးထားသည့် ဥပဒေများတွင် အချက်အလက် များရှာဖွေရာ၌ တစ်ခါတစ်ရံ မျက်စိအောက်မှာပင် ပျောက်နေ တတ်သည်။ တစ်ခါက ထန်းရည်သယ်ယူခွင့်ပါမစ်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ Excise Manual မှာ ရှာဖွေစဉ်က အတွေ့အကြုံလေး တစ်ခု။ ကျွန်တော်က “ထန်းရည်” ဟူသည်ကို 'Toddy' ဟူသော စကားလုံးဖြင့် ရေးထားလိမ့်မည်အထင်နှင့် 'Toddy' စာလုံးကို လိုက်ရှာသည်။ Excise Rule 44 တွင် 'Passes for Transport of Tari' ဟူသောစာကြောင်းကိုတွေ့ အတွေ့သား။ သို့သော် 'Toddy' စာလုံး ကိုသာ ဖိရှာနေမိသည်။ မျက်စိများပင် ဝေလာသည်။ နောက်ဆုံး တွင်မှ TARI ကိုအသံထွက်ကြည့်ရာ တွေ့ပါပြီ “ထန်းရည်”။ “ဪ . . . အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ထည်းရည်ကို အညာလေသံဖြင့် “ထရေ” (TARI) ဟု အင်္ဂလိပ်မူပြုတာကိုး” ဟု ကျိတ်၍ပြုံးမိလေ၏။ “အင်္ဂလိပ်မူပြု” ဆိုသည်ကား “မြန်မာမူပြု” ဆိုသည်နှင့် ပြောင်းပြန် ဖြစ်ပါသည်။)

ယခု တတိယအကြိမ်သက်တမ်းတွင် ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ရှာဖွေရသည့် အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်သည့် ကောင်းမြတ် သောအစီအစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ယင်းမှာ -

- ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ပုံနည်းစနစ် စာစောင်နှင့်
- ရည်ညွှန်းပြု ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက် စသည် များမှ ကောက်နုတ်ချက်များစာအုပ်

ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ ယင်းစာစောင်နှင့်စာအုပ်တို့ကို လှန်ကြည့်လိုက်သည်နှင့် တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဥပဒေ၏ မည်သည့် ပုဒ်မ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရာကို မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်၊ ယင်းကိစ္စကို ရည်ညွှန်းပြုသည့်ဥပဒေတွင် မည်သို့ ပြဋ္ဌာန်း ထားသည် . . . စသည်ဖြင့် တိတိကျကျဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ ပါမည်။

ယင်းစာစောင်နှင့် စာအုပ်တို့က စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကြီးစွာသော အထောက်အကူကို ဖြစ်စေပါပြီ။ ထိုစာစောင်၊ ထိုစာအုပ်တို့ကို ပြုစုပေးသော အတွေ့အကြုံရင့်သန်လျက် ဉာဏ်ပညာ ကြီးမားလှသည့် စီမံခန့်ခွဲရေးပညာရှင်ကြီးများ၊ ဥပဒေပညာရှင်ကြီး များ၏ ကြိုးပမ်းမှုများသည်ကား ကျေးဇူးတင်ထိုက်လှပါပေ၏။

မုရင်းစလေ့ အင်းစလေ့

ကိုလိုနီခေတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံကိုအုပ်ချုပ်ရန် ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ် တို့ ရေးဆွဲခဲ့ကြသော ဥပဒေများမှာ စေ့စေ့စပ်စပ်ရှိလှသည်ဟု ဆိုးကျူးခြင်းများရှိသည်။ သို့သော် အညာဒေသတွင် ဖြေရှင်းရလေ့ ရှိသော မုရင်းနှင့် အင်းပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍မူ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ချက် ရှာမတွေ့မိပါ။ ထိုခေတ်က မုရင်းစပါးမစိုက်၍ပေလော။ မဖြစ်နိုင်ပါ။

“အခြင်မြေနီး၊ ထန်းရွက်ကယ်စီးလို့၊ မောင်ကြီးအိမ်မှာ၊ စည်းစိမ်ငယ်ခံ၊ အင်ချဉ်ပေါင်ဖက်၊ ပြုတ်ဘူးရွက်နှင့်၊ ပိချက်ရည်ရံပြီးလျှင်၊ ဆန်မုရင်းရဲကျော်ကို၊ ဝန်ကတော် ပုံလောက်ပြေးအောင်၊ ကျွေးပါ့မယ်လေး။”

“ဝါခင်းသစ်ခင်း၊ တောင်ခြေရင်းနှိုက်၊ မုရင်းဆန်နီ၊ နွေမို့ စိုက်တဲ့၊ ဘိုးအောင်ကျော်ငယ်၊ မိုးခေါ်လို့ပေး။”

စသည့် ရှေးရေးတေးကဗျာများက အညာဒေသတွင် မုရင်းစပါး စိုက်သည့် ဓလေ့ကို ဖော်ပြနေပါသည်။

မုရင်းစပါးဟူသည် ချောင်းစပ်၊ ကမ်းစပ်၊ အင်းစပ်လယ်မြေ တွင် ဆောင်း၊ နွေကာလစိုက်ပျိုးရသော စပါးဖြစ်ရာ အင်းထဲမှာ မုရင်းစိုက်ပျိုးသည့်ဒေသများတွင် ရေယူမှု၊ ငါးဖမ်းမှုပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိမှာအမှန်။ အင်းအိုင်ဥပဒေမှာတော့ အင်းနယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ချက်ကို Main File စနစ်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရ၍ ထိုခေတ်က လယ်သမားထက် အင်းသမားကို ဦးစားပေး သည်လားမသိပါ။

ငါန်းဇွန်နယ်ထဲက အင်းတစ်ခုတွင်၊ အင်းအတွင်း မုရင်းစပါး လည်း စိုက်၍ရအောင်၊ ငါးလည်းဖမ်း၍ရအောင် စီမံခဲ့သည့် ရိုးရာ အစီအမံတစ်ခုကို မှတ်သားဖွယ်လေ့လာရရှိခဲ့ပါသည်။ အဓိကအား ဖြင့် မုရင်းစပါး စိုက်ကွင်းများအားလုံး ရေမျှမျှတတရရှိရေးကို ဦး တည်၍ချမှတ်ခဲ့သောစနစ် ဖြစ်လေသည်။

သားကျင်ကျေးရွာ အုပ်စုအတွင်းမှ “ဇလုပ်မ” အမည်ရှိ အင်း နယ်မြေတွင် တာပေါင်ကြီးတစ်ခုဖြင့် အထက်ကန်နှင့်အောက် ကန်ကို ပိုင်းခြားထားသည်။ ထိုဒေသတစ်ဝိုက် မိုးကာလတွင် ရေပြင်ကျယ်ကြီးဖြစ်ပြီး၊ မိုးကုန်ဆုံးချိန်တွင် ရေများကိုဆည်၍ မုရင်း စပါးစိုက်နိုင်ရန် ထိုတာပေါင်ကြီးကို ရှေးလူကြီးများ ဆည်ဖို့ခဲ့ခြင်း

ဖြစ်၏။ တာပေါင်ကြီးတွင် ရေတံခါးရှိပြီး၊ ရေတံခါးအနီးတွင် ရေမှတ်တိုင်ရှိသည်။

အထက်ကန်ထဲတွင် ကန်ရင်း၌ နွားပခုံး၊ မအူပိုင်း၊ ငပျံဟွန်း။ ငပျံကော အမည်ရှိ “အထက် ၄ ပယ်” လယ်ကွက်များရှိပြီး၊ ၎င်းတို့ အထက်၌ လယ်ချိုင့်၊ မအူပိုင်းလေး၊ ငတီချစ်၊ ဆင်ချည်တိုင်၊ ကျွန်းပတ်ကလေး၊ ကျွန်းပတ်ကြီး၊ ငယင်းမာ၊ မယ်ဥကျော်စိတ်၊ ဒန်း၊ ခူကန်၊ ခတက်ပင် အမည်ရှိ “လယ်လတ်” များရှိသည်။ ၎င်း တို့အထက်၌ စရွေး၊ မီးသွေး၊ အင်းပိုး၊ ငပြ၊ ရေလှိုင်း အမည်ရှိ “လယ်ကော” များရှိသည်။

အောက်ကန်ထဲတွင် ကန်ရင်း၌ ငလင်းမြေ၊ စိတ်ကြီး၊ ငသင် ပုတ်၊ စိတ် အမည်ရှိ “အောက် ၄ ပယ်” လယ်ကွက်များရှိပြီး၊ ၎င်း တို့အောက်၌ ငပြီကော၊ ငပြီထွန်း၊ ရေခမိုး၊ ရေတိုင်း၊ ငယင်း၊ တေဒီ၊ ငစကာကြီးအမည်ရှိ “အောက်လယ်” များရှိသည်။

မိုးကုန်၍ မြစ်ရေကျချိန်တွင် အထက်ကန်၌ ရေအပြည့်ကျန်ပြီး အောက်ကန်၌ ရေမရှိတော့ပေ။ မုရင်းစိုက်ရာသီရောက်လာသော အခါ ‘ပြာသိုလမိုက် လယ်ကောစိုက်’ ဆိုစကားနှင့်အညီ အထက် ကန်ထဲမှ ‘လယ်ကော’ များ ဦးစွာစိုက်ပြီး အောင်ရေအတွက်ပါ ချန်၍ ကန်သင်းကန်ပြီး ရေများ ဆယ်ယူထားလိုက်သည်။ ကန်သင်းကန်ပြီး သုံးရက်အကြာ ရေတံခါးကို ဖွင့်ထုတ်လိုက်ရ သည်။ ရေမှတ်တိုင်ထိပ်နှင့် ညီသည်အထိ ကန်ခေါင်းတို့က ဖွင့်ပေး ခြင်းဖြစ်သည်။ (ကန်ခေါင်းမှာ အများသဘောတူ ရွေးချယ်ထားသူ ဖြစ်သည်။)

ထိုအခါ အထက်ကန်ထဲမှ ‘အထက် ၄ ပယ်’ နှင့် ‘လယ်လတ်’ များတွင် လယ်ကွက်များတွင် ပေါ်လာပြီဖြစ်၍ မုရင်းစပါးများ စိုက် ကြသည်။ တစ်ပြိုင်တည်းပင် အောက်ကန်ထဲသို့ရေများ ဆင်းသွား ပြီဖြစ်၍ အောက်ကန်ထဲမှ “အောက် ၄ ပယ်” လယ်ကွက်များက ဦးစွာစိုက်၊ အောင်ရေပါယူပြီး ကန်သင်းကန်လိုက်ရသည်။ ပိုသော ရေများကိုအောက်သို့ဆက်၍လွှတ်လိုက်ရာ “အောက်လယ်” မုရင်း ကွက်များ ရေသောက်ခွင့်ရပြီး မုရင်းစပါးစတင်လိုက်ရလေသည်။

ထို့နောက် အင်းနားသည်။ မုရင်းစပါးများ အနှံ့ဝင်စပြုချိန်တွင် အင်းနားချိန်ကုန်သည်။ ထိုအခါ ကန်ပေါင်ကြီးအထက်ခြေရင်းမှ ကျန်ရှိနေသောရေများကို မြောင်းများဖြင့်သယ်ယူပြီး ခန္တုဖြင့် တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်းအောင်ရေသွင်းယူခွင့်ရကြလေသည်။

အင်းသမားရော၊ မုရင်းစပါးရော မုရင်းစိုက်နေချိန်တွင် ငါးဖမ်းခွင့်မရှိ။ အင်းရေခန်းချိန်တွင်မှ အင်းသမားက ငါးကောက်ခွင့် ရှိသည်။

အင်းအတွင်းရှိ တာပေါင်ကြီးအထက်မှမြေကြီးကို အောက်သို့ မချရ။ အောက်မှမြေကြီးကိုသာ တာပေါင်အထက်သို့ တင်နိုင် သည်။ မလိုက်နာပါက “ဝွမ်းတလဲ မီးခဲကျပါစေ” ဟူသောကျိန်စာ လည်းရှိလေသည်။

ဇလုပ်မအင်းအတွင်းရှိ ထိုမုရင်းလယ်ကွက်များ၏အမည်များ မှာ ရှေးပုဂံခေတ်က အမည်အသုံးအနှုန်းမျိုးဖြစ်သဖြင့် ဤရိုးရာ ဓလေ့ကို ပုဂံခေတ်ကပင်စတင်လေသလောဟူ၍ပင် တွေးတော စရာဖြစ်ပါတော့သည်။

အငြင်းပွားလွန်း မြေနုကျွန်း

တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဦးအောင်သန်းတို့ မြေစာရင်းအဖွဲ့နှင့်အတူ ပဲ့ထောင်စက်လှေဖြင့် ကျွန်းပိုင်းဒေသသို့ ဦးတည်၍ ဧရာဝတီမြစ်ကိုစုန်ခဲ့ကြသည်။ တစ်နာရီခန့်အကြာတွင် တဝုန်းဝုန်းပြိုကျသံများကို လှမ်း၍ကြားရ ပါပြီ။ လင်္ကာဒီပမမှ ကမ်းပြိုသံများဖြစ်ပါ၏။

ရာမဇာတ်တော်ထဲက လင်္ကာဒီပမဟုတ်ပါ။ ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ထဲက လင်္ကာဒီပရွာဖြစ်ပါသည်။ ရေလည်သောင်ကျေးရွာအုပ်စု အတွင်း လင်္ကာဒီပ၊ ရက္ခဒီပ ဆိုသော ရွာများရှိပါသည်။ ဧရာဝတီ မြစ်၏ သောင်ထွန်းကျွန်းပေါ်သည့် နေရာများတွင် တည်ထားသော ရွာများဖြစ်သည်။ ထိုနာမည်များမှာ ရွာဦးကျောင်းဆရာတော် များက မှည့်ခေါ်ပေးခဲ့သော ရွာအမည်များဟု သိရပါ၏။

လင်္ကာဒီပရွာ ကမ်းပြို၍ ရွာပျက်တော့မည့်အခြေအနေ သတင်းကြားရလျှင်ကြားရခြင်း ကျွန်တော်တို့ မြို့နယ်ကောင်စီမှ ချက်ချင်းဆင်းလာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကမ်းပြိုနေသံများမှာ အဝေးကပင် ကြားနေရပါပြီ။ ရွာနားကပ်လာသောအခါ ရွာလူကြီး များက “ပြိုနေတဲ့နေရာကို မကပ်နဲ့ မကပ်နဲ့” ဟု လှမ်း၍အော်ပြော ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့စက်လှေကို ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ကပ်လိုက်ပြီး ဆင်းကြသည်။

ကမ်းနားတစ်လျှောက်မှ အိမ်များမရှိတော့ပါ။ ဖျက်ပြီး ဟိုခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ တဲတန်းများဆောက်နေကြပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့

ကသာ စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်နေသည်။ သူတို့တစ်တွေက သိပ်မမှုကြ။ ဪ ကလေးကလည်း ကြုံခဲ့ဖူးကြသည်ကိုး။ ကျွန်းဒေသမှရွာများက တော့ သည်လိုပဲဟုပြောသည်။ မြစ်ရေစီးကြောင်းက ပြောင်းသွား တာကိုးဟု ခပ်ပေါ့ပေါ့ပင် ဆိုကြသည်။ ကုန်းပိုင်းမှာ ရွာတည်ပေး မည်ဆိုတော့ သူတို့က ရယ်နေသည်။ တကယ်တော့ သူတို့တစ်တွေ ဧရာဝတီအပါးမှ မခွာလိုကြပါ။

ကျွန်းမြေကိုမက်မောကြသည်။ ဆေးရွက်ကြီး၊ ပဲ၊ ပြောင်း ကောင်းစွာဖြစ်ထွန်းသည်။ ကုန်းယာနှင့်မလဲနိုင်။ ကျွန်းမှာတစ်ရာသီ လုပ်ရလျှင်တစ်မိုးထိုင်စားလို့ရသည်။

ဤရေလည်သောင်ဒေသနှင့် ငါန်းမြာဒေသတို့တွင် သောင်တွေ ထွန်း ကျွန်းတွေပေါ်၊ ရေကြောင်းပြောင်းတော့ ကျွန်းဟောင်းပျက်၊ တစ်ဖက်ကမ်းပြိုတော့ တစ်ဘက်သောင်ထွန်း၊ မြေနုကျွန်း အသစ်ပေါ်တော့ လူကြ၊ ပြိုသွားသည့်ကျွန်းကလူတွေက ဒါ ငါတို့ ကျွန်းဟုဆို၊ ဟိုဒေသကလူတွေက ငါတို့ကျေးရွာအုပ်စုအပိုင် ဟုပြော၊ သည်လိုဇောတွေနှင့် မြေနုကျွန်းအငြင်းပွားမှုတွေ ဖြစ်ပွား လေတော့သည်။

တစ်ခါတစ်ရံလည်း ဧရာဝတီရေနက်ကြောင်း (သဘော လမ်းကြောင်း) ပြောင်းသွားသဖြင့် သူ့မြို့နယ်အပိုင် ကိုယ့်မြို့နယ် အပိုင် အငြင်းပွားကြသည်များလည်း ရှိသည်။ ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ကျီကုန်းအုပ်စုနှင့် မြောင်မြို့နယ် ရွှေပေါက်ပင်အုပ်စု၊ ထိုသို့အငြင်း ပွားသည့် မြေနုကျွန်းကို နှစ်ဖက်မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူများ ဖြေရှင်းခဲ့ ရသည်။

ပိုးစတောမြေနုကျွန်းအရေးကတော့ အသစ်ပေါ်သည့်ကျွန်းကို သူပိုင်ကိုယ်ပိုင် အငြင်းပွားတာက မြင်းခြံမြို့နယ်နှင့် မြောင်မြို့နယ်၊ ကျွန်းပေါ်မှာ လုပ်ကိုင်စားသောက်သူတွေက ငါန်းဇွန်မြို့နယ်မှ ငါန်းမြာသားများ။ ထိုပြဿနာကိုသုံးမြို့နယ် ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ ဖြေရှင်းကြရသည်။

ပြည်သူ့အရေးကို ဦးထိပ်ထားပြီး နိုင်ငံ့တာဝန်ထမ်းရွက်နေကြ သော အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဝန်ထမ်းများအကြား ဖြေရှင်း မရသည့် ပြဿနာဟူ၍ မရှိပါ။

အညာမလေ

ငါန်းဇွန်မြို့နယ်တွင် ဧရာဝတီမြစ်ရေဝင်သည့် ကျွန်းပိုင်း ဒေသများကို ‘အောက်တော’ ဟုခေါ်ပြီး ကုန်းပိုင်းဒေသများကို ‘ကြည်းတော’ ဟုခေါ်လေ့ရှိသည်။ ‘အောက်တော’ က ကိုင်းကျွန်း သီးနှံနှင့်သားငါးပေါ်ပြီး ရာသီဥတုမျှတ၍ ယေဘုယျစရိုက်မှာ သွေးအေးသည်။ ပြဿနာရှိလျှင် ဦးနှောက်အေးအေးနှင့် ဖြေရှင်း သည်။ ‘ကြည်းတော’ ကမူ ကုန်းယာများတွင် သီးနှံကို ပင်ပင် ပန်းပန်းစိုက်ရသည်။ ထန်းတောကအထပ်ထပ်၊ ထန်းရည်က မပြတ်မလပ်။ ပူပြင်းသောရာသီဥတုနှင့် ထန်းရည်ပေါင်းစပ်လိုက် သောအခါ သွေးဆူသည်။ ပြဿနာဖြစ်လျှင် တုတ်နှင့်စားနှင့် ဖြေရှင်းတတ်သည်။

အောက်တောနှင့် ကြည်းတော ယေဘုယျစရိုက်ချင်း ကွာခြား စေကာမူ အညာမလေ အလှအပများကမူ နေရာတိုင်းမှာ တွေ့ရ

ပါ၏။ ရိုးသားကြသည်။ ပွင့်လင်းကြသည်။ ကူညီတတ်ကြသည်။ ဧည့်သည်ကို အရေးတယူ ကျွေးမွေးပြုစုလေ့ရှိကြသည်။ အိမ်တစ်အိမ် သို့ ရပ်ဝေးဧည့်သည်ရောက်လာလျှင် သိသိမသိသိ အိမ်နီးချင်း များက ထမင်းဖိတ်ကျွေးသည်။ အနည်းဆုံး လက်ဖက်ရည် ခေါ်တိုက်သည်။ လက်ဖက်ရည်တိုက်သည်ဆိုရာမှာလည်း သာမန် မျှမဟုတ်၊ ထမင်း၊ ထမင်းကြော်၊ အကြော်စုံ၊ ဟင်းတို့ဖြင့် တခမ်း တနားကျွေးမွေးခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ခါတလေ ဧည့်သည်က ရက်ရှည်လများ ကြာနေသည်ဆိုပါလျှင် တစ်ရွာလုံးက အလှည့်ကျ ထမင်းကျွေးသည်။

အလွန်လှသည့် ဓလေ့၊ အလွန်အတုယူဖွယ်ကောင်းသည့် ဓလေ့တစ်ခုလည်း ရှိပါသည်။ တစ်နေရာရာမှာ မီးလောင်သည်ဟု သံချောင်းခေါက်သံကြားရသည်နှင့် ကိုယ့်အိမ်ကပစ္စည်း ကိုယ် သိမ်း ဆည်းခြင်းမပြု။ ရေပုံးဆွဲ၍ မီးလောင်ရာသို့ပြေးသွားပြီး မီးငြိမ်း သည့်ဓလေ့ပင်။

ဓလေ့များက လှပသလို စကားအလှကလေးများလည်း သုံးတတ်ကြသည်။ မြေညှံသွားလျှင် ‘သခင်ပစ်မြေ’ တဲ့။ အိမ်ထောင် ကျစမောင်နှံကို ‘ဇုံနု (စုံနု)’ ဟုသုံးသည်။ အရွယ်ရောက်လာသော ထန်းပင်ကို ‘အုပ်လုံးသိမ်း’ တဲ့။ နှမ်းပင်အပွင့်ဝင်လျှင် ‘နသံသီးဆွဲပြီ၊ ခေါင်းလောင်းဆွဲပြီ’ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။

ခရီးသွားရင်းဟာသစကားလေးများလည်း ဖန်တီးတတ်သည်။ ငါန်းဇွန်မြို့မှ မြို့သာရွာသို့သွားသည့်လမ်းမှာ တောင်လယ်တော၊ ရွာသာ၊ နတ်စိမ်း ဟူသောရွာသုံးရွာ အစဉ်လိုက်ရှိပါသည်။

သင်သည် ထိုလမ်းကိုသွားရပါလျှင် တောင်လယ်တောရွာတစ်ဝိုက် မှယာခင်းများထဲမှာ အနည်းဆုံး မြေကြီးခဲထုချေနေသူများကိုတွေ့ တွေ့ရမြဲ။ (ယာခင်းကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းဖြစ်သည်။) ဆက်သွားလျှင် ရွာသာ။ ထိုရွာအပြင်ဘက် (လမ်းဘေး) ရှိ ရေထွက်ကောင်းသည့် ရေတွင်းကြီးမှရေကို ရေအိုး၊ ရေပုံးများဖြင့်ခပ်၍ သယ်ယူနေသူ များကို အမြဲတစေတွေ့ရမည်။ ဆက်သွားလျှင် နတ်စိမ်းရွာ။ နတ်စိမ်းရွာသူများ တောထိုင်ရန် (တောထဲမှာ အခင်းသွားရန်) တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ ဤသည်ကို စာစပ်ထားသည်ကား -

“တောင်လယ်တော-ယာ၊ ရွာသာ-ရေခပ်၊ နတ်စိမ်း- တောထိုင်” ဟူ၏။

လှည်းဖြင့်ခရီးသွားရာတွင် နွားကပေကပ်ကပ်လုပ်နေလျှင် - “ရပ်မရ မောင်းမသွား၊ ၎င်းနွားဟင်းရည်ချို၏” ဟု စာစပ်၏။ ရဲဘက်ပြေးတစ်ယောက်တွေ့ခဲ့ကြောင်း သတင်းပို့သည့်စာကလေး တစ်စောင်ထဲမှာ ဤသို့ ရေးထားသည်။ “ရွာတောင်ဘက်၊ နွားနက် တစ်ကောင်နဲ့ ထွန်ယက်နေတဲ့၊ ရဲဘက်ပြေးညွန့်အောင်ကို တွေ့ ခဲ့တယ်”

အညာခလေ့ စကားအလှကလေးများ ကြားရတတ်သလို၊ အညာသူအညာသားတို့၏ လုပ်အားအလှများကိုလည်း တွေ့ရ ပါ၏။ ကျွန်းမြေပေါ် သဲများလွှမ်းသွားပြီး စိုက်ပျိုး၍ မရသည့်အခါ၊ ၎င်းသဲထုကို သံတူရွှင်းနှင့် အကွက်ကျကျတူးဖောက်၊ ထိုသို့ တူးဖောက်ထားသည့် သဲကျင်းကလေးများထဲသို့ မြေကြီးထည့်၊

မျိုးစေ့ပါ ထည့်သည်။ အပင်ပေါက်သည့်အခါ အမြစ်သည် သံတူရွှင်း ဖြင့် တူးဖောက်ထည့်ထားသည့် “ငှားမြေ” (သို့မဟုတ်) “ဆက်မြေ” အတိုင်း သဲအောက်ရှိ မြေနုမြေကောင်းသို့ ဆင်းသွားပြီး အောင်မြေ ရှင်သန်လေတော့သည်။

ဆေးစိုက်မြေများကို ထွန်မွေ၊ ဂျှုတ်လိုက်ပြီးရုံနှင့်အားမရ။ မိန်းမသားများက နေပူကျဲကျဲမှာ ခေါင်းပေါ်ပုဆိုးခေါက်လေး တင်ပြီး၊ မြေကြီးခဲများကို ဓားနှင့်လိုက်၍ ခွဲနေတတ်သေးသည်။ သူတို့ ဤမျှ လုပ်အားလှကြပေသည်။ သူတို့၏လုပ်အားအလှ၊ ဇွဲအလှကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော့်ရင်မှ ဤကဗျာလေးတစ်ပုဒ် ထွက်ပေါ်ခဲ့လေသည်။

- * မြစ်ဧရာ
တို့မြေမှာ အရှေ့အနောက်၊ ကွေ့ကောက်စီးဆင်း။
မိုးအခါ ရေမောက်လို့၊ ဆောင်းရောက်သောင်ကြွင်း။
- * ကျွန်းပိုင်းက ကျွန်းကိုင်းမြေ
မြစ်ဧရာမြေဆီလွမ်း၊ နှမ်းပဲစုံထွေ၊
သဲခုံအောက်မြေကောင်းဖွေ၊ ငှားမြေဆက်ဝံ့စား။
ကျွန်းအခြေ ကျွန်းအလိုက်၊ အားစိုက်သူများ။
- * မြစ်ဧရာ
ရစ်ကာခွေစီးလို့၊ ကြာကြီးကြာမင့်။
တို့နယ်မြေကြည်းတောရပ်၊ သိလတ်ပြီထင့်။
- * ကြည်းတောကကျွန်းကျောက်မြေ
မိုးကောင်းမှာအရခဲ၊ ဝါကြဖို့လေး။

မိုးနှောင်းထိတပေပေ၊ နွေဝါဆိုပင်အိုထား။

ထန်းတောညိုထန်းဖိုတဲ၊ ဇွဲကြီးသူများ။

* ကျွန်းပိုင်းနဲ့ ကုန်းပိုင်းယာ၊ မြေအထာရာသီလိုက်။

တို့တောင်သူ တို့မိသား၊ အားခဲလို့စိုက်။

* စိုက်ပေမယ့် ခါတစ်ရံ

မြစ်ရေလျှံကျိုးနစ်လို့၊ မျိုးသစ်ပင်ဆုံး။

ဘတောင်သူ အားမနွဲ့၊ ဆောင်းလှည့်ကြုံအုံး။

* စိုက်ပေမယ့် ခါတစ်ရံ

မိုးမမှန်ခေါင်သွေ့လို့၊ အောင်စေ့မျိုးဆုံး။

ဘတောင်သူ အားမနစ်၊ နောင်နှစ်ကြုံအုံး။

* လျှော့ပါဘူးအားမာန်။ သန်ပါပေ့ဇွဲ။

ရာသီအိုဘယ်မမှု၊ အံတုဖို့ပဲ။

ငါးဇွန်မှ ငန်းဇွန်သို့

လုပ်အားလှပေ ဓလေ့အမွန် မြို့ငါးဇွန်သို့ ကျွန်တော်ရောက် ခါစက “င” ကိုရေးချပြီးမှ “န” သတ်ခြင်းမှာ အဘယ်သို့သော အကြောင်းခြင်းရာဖြစ်သည်ကို စူးစမ်းချင်ခဲ့သည်။ ယခု အထက ငွေရတုနှစ်အထိမ်းအမှတ် မဂ္ဂဇင်းတွင် “ငန်းစွန်ရေးထုံးသမိုင်းစူး စမ်းခြင်း” အမည်ရှိ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ပါရှိလာ၏။ ထိုဆောင်းပါး ကို ဖတ်လိုက်ရသောအခါ ရှင်းသွားသည်။

ငါးဇွန်နယ်မြေအတွင်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းတစ်လျှောက်၌ “ငါးဇွန်”၊ “ငါးလွန်”၊ “ငါးမြာ” ဟူသောအမည်များဖြင့် ရပ်ရွာ

များရှိနေသည်။ အလောင်းစည်သူမင်းကြီး ဖောင်စကြာနှင့်လှည့်လည် လာစဉ်က ငန်းမြေကြီးတစ်ကောင် တွန်မြည်သောနေရာကို “ငန်းတွန်ရွာ” “ငါးတွန်” မှ “ငါးဇွန်” သို့ပြောင်းလာသည်။ ငန်းမြေကြီး လူးလွန်ပျောက်ကွယ်သွားသောနေရာကို “ငန်းလွန်ရွာ”။ အလောင်း စည်သူမင်းကြီး ခရီးဆက်ရာ၊ ငန်းမြေအများအပြားတွေ့ရသော နေရာရောက်သောအခါ “ငန်းများရွာ” ဟု အမည်ပေးခဲ့ကြောင်း ပါးစပ်ရာဇဝင် ရှိခဲ့သည်။

ယင်းသို့မဟုတ်ကြောင်းနှင့် ဆောင်းပါးရှင်က အကိုးအထောက် များစွာဖြင့် အောက်ပါအချက်များကို အသေးစိတ်သုတေသနပြု ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရှုရလေသည်။

- ငရေးချ နသတ်ဝစွနစ်လုံးပေါက် “ငါး” သည် မြန်မာ ရေးထုံးမရှိ၊ ပါဠိမှာလည်း မရှိ၊ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူ၍ လည်းမရကြောင်း၊
- နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ခေတ်က၊ နှုတ်ထွက်စကားသံ “ငဇွန်” ကို လိုက်၍ NGAZUN ဟု ရေးသားခဲ့ကြောင်း၊ တစ်ဖန် ဤဘက်ခေတ်ရောက်သောအခါ ထိုအင်္ဂလိပ်စကားလုံး NGAZUN ကို မြန်မာမှုပြန်ပြုရာတွင် “ငါးဇွန်”၊ တချို့က “ငါးဇွန်” ဖြစ်သွားကြောင်း (ငါးထွေပေါသောမြစ်ကမ်းခြေ မို့ “ငါးဇွန်” ရေးသည်ဟုပင် တချို့က ထင်နိုင်သည်။ မြန်မာပြည်မြေပုံတွင်ပင် “ငါးဇွန်” ဟု တွေ့ရသည်။ ။ စကားချပ်။) ထိုမှ “ငါးဇွန်” ဟု ရေးလာကြဟန် တူကြောင်း၊

- မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ ၃ တွင် “ငါးစွန်”၊ “ငမ်းစွန်” စသည်ဖြင့် ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊
- ကျောက်စာများတွင် “ငံစွန်” “ငမ်စွန်” “ငမ်းစွန်” စသည်ဖြင့် တွေ့ရသော်လည်း ရေးချမပါကြောင်း၊
- ကဝိလက္ခဏာသတ်ပုံသံပေါက်ကျမ်းတွင် “မထွေးမလွန်၊ ရပ်မိုင်းပွန်၊ ငန်းစွန်မယ်တို့ရွာ” ဟူ၍ ပါရှိကြောင်း၊
- ယခုခေတ် မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်းတွင် “ငန်းစွန်” ဟု အတည်ပြုထားကြောင်း၊
- “ငန်းစွန်” ဟူသည် လယ်ယာမြေငန်းတို့၏ အစွန်အဖျား အရပ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိကြောင်း၊
- “စ” နှင့် “ဇ” မှာမူ အသံထွက်နောက်လိုက်၍ ပြောင်းရိုး ထုံးစံရှိကြောင်း။

သို့ဖြစ်၍ ယင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံကာ၊ လက်ရှိ သုံးစွဲနေသော “ငါးစွန်မြို့” ရေးထုံးအစား “ငန်းစွန်မြို့” ဟု ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရေးအတွက် အထက်အဆင့်ဆင့် သို့တင်ပြပေးသင့်ကြောင်း တတိယအကြိမ် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အစည်းအဝေးကြီးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အရ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အနေဖြင့် အထွေထွေအမှုတွဲဖြင့် တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီသို့ တင်ပြနိုင်ခဲ့သည်။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့ကောင်စီ

တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ကောင်စီသက်တမ်းအတွင်း ကျွန်တော်သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ဌာန ဆိုင်ရာမှ ရာထူးတိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်းကို ခံရပါသည်။ လက်ရှိရာထူး စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းအဆင့် -၁ (မြို့နယ် ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူး) (လစာနှုန်း ၂၀၀-၁၀-၃၀၀) မှ စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းအဆင့်-၂ (မြို့နယ်ရုံးအဖွဲ့မှူး) (လစာနှုန်း ၄၅၀-၂၅-၇၀၀) သို့ ရာထူးတိုးခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ငါးစွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအတွင်းရေးမှူးတာဝန်ဖြင့် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပြီး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလပိုင်းတွင် စတုတ္ထ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကာလသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ မြို့နယ်ကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲတွင် ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးဗိုလ်ဝက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်၊ ကျွန်တော်က အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူရပါသည်။

ထိုကာလအတွင်းမှာပင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံးမှ လမ်းညွှန် ချက်တစ်ရပ် ရောက်လာပါသည်။ ယင်းမှာ ပါတီ/ကောင်စီတွင် ထမ်းရွက်နေသော ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ပါတီ/ကောင်စီတွင် နောက်သက်တမ်းအဖို့ ထမ်းရွက်ရန်ရှိပါက ဌာနမှနုတ်ထွက်ရန်၊ သို့မဟုတ်ပါက မိခင်ဌာနသို့ပြန်ရန် ဖြစ်လေသည်။

ငါးစွန်မြို့နယ်တွင် နှစ်အတော်ကြာကြာ ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်၍ စီးပွားဥစ္စာချမ်းသာခြင်းမရှိသော်လည်း ကျွန်တော် သဘောကျ

နေပါပြီ။ ကောင်စီတာဝန်ဖြင့် ပြည်သူ့လူထုအတွင်းစိမ့်ဝင်ကာ ပြည်သူ့တာဝန်များထမ်းဆောင်နေရသည်ကို ကျွန်တော် ကျေနပ်ပါသည်။ သို့သော် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ပုံမှန်လစာရနေသည့် ဌာနဆိုင်ရာအလုပ်ကိုမူ ကျွန်တော် မစွန့်လွှတ်ရဲပါ။ ဌာနတာဝန်ကို ပြန်လည်ထမ်းဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် ပြန်ကြားတင်ပြခဲ့ပါ၏။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကို ၁၉၈၅ အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နှင့် ၂၀ ရက်များတွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ပထမအစည်းအဝေးကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပပြီး ပြည်သူ့ကောင်စီတွင်း ရွေးချယ်ခြင်းများကိုပြုရာတွင် အတွင်းရေးမှူးနေရာမှအပ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်အားလုံးမှာ တတိယအကြိမ်ကအတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုနေ့မှာပင် ကျွန်တော်သည် အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကို အသစ်ဖြစ်လာသည့် အတွင်းရေးမှူး ဦးတင်အောင်လေးသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်လိုက်ပါတော့သည်။

မကြာမီပင် ကျွန်တော့်အား စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းအဆင့် (၂) ရာထူးဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ချထားကြောင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံးမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန်လေသည်။ ကျွန်တော် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက် ညနေပိုင်းတွင် ငါန်းဇွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီရုံး အလုပ်ဝတ္တရားများကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပါ၏။

ဪ... ငါန်းဇွန်မှာ (၈) နှစ်နှင့် (၆) လကျော် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်ကား ကိုယ့်ကိုယ်ကို အညာသားဟုပင် အထင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

* * * * *

အခန်း (၅) အောက်ပြည်စုန်

အညာသားဖြစ်ခါမှ အောက်ပြည်သို့ စုန်ရပြန်ပါပြီ။

ငါန်းဖွန်မှ အိမ်ကိုရောင်းလိုက်ပြီးရောင်းရငွေများကို ကျစ်ကျစ် ပါအောင် ထုပ်ယူခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့မိသားစု မန္တလေးသို့ ကားဖြင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ရထားဖြင့် ရန်ကုန်သို့ စုန်ခဲ့ကြသည်။ အိမ်ထောင်ပစ္စည်းများကိုတော့ ကုန်ကားဖြင့် ရန်ကုန်သို့တိုက်ရိုက် သယ်ဆောင်သည်။ ရန်ကုန်ရောက်တော့လည်း တစ်ထောက်မနား တော့ဘဲ ပုသိမ်သို့ ဗန္ဓကသင်္ဘောဖြင့် လူရော အိမ်ထောင်ပစ္စည်းပါ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်ရက်က မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးကို ဖူးမြော်နေခဲ့ကြသော ကျွန်တော်တို့သားမိ သားဖလေးယောက်၊ အခု ပုသိမ်ရွှေမုဋ္ဌောစေတီတော်ကြီးကို ဖူးမြော်လျက်ရှိနေကြပြီ။ ပုသိမ်မြို့ကို ဒုတိယအကြိမ် ခြေချရပြန်ပါပြီ။ လွန်ခဲ့သော ဆယ့်ခြောက်နှစ်ကာလက ကျွန်တော်နှင့် မခင်လေးဝင်းတို့ ဤပုသိမ်မြို့တွင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ ယခု ပုသိမ်ကိုပြန်ရောက်

လာချိန်တွင်မူ သားနှစ်ယောက်၊ သမီးတစ်ယောက် တိုးပွားလျက် ရှိပါပြီ။ အကြီးကောင် မောင်မြတ်ဦးက (၁၅)နှစ်၊ အလတ်ကောင် မောင်အေးချမ်းက (၁၂)နှစ်၊ အငယ်မ ရွှေယင်းမာက (၄)နှစ်။

ပြည်ခရိုင်မှာ လက်ထောက်မြို့ပိုင်တာဝန် ထမ်းဆောင်စဉ်က အရင်းအချာသူငယ်ချင်း ကျန်းမာရေးမှူး ကိုမြဝင်းနှင့် ပြင်ခရိုင်သူ ဇနီးချော-ပန်ပန်တို့က ကျွန်တော်တို့မိသားစုကို ဝမ်းသာအားရဆီး ကြိုနေပါ၏။ ပုသိမ်မြို့ပေါ်တွင် သူတို့အပိုင်(နေထိုင်ခြင်းမပြုသေး သည့်) တိုက်တစ်လုံးရှိရာ ကျွန်တော်တို့မိသားစုအတွက် ရေကန် အသင့်ကြာအသင့်ဖြစ်လေသည်။ ကိုမြဝင်းတို့က သာပေါင်းမြို့နယ် မှာ တာဝန်ကျနေသည်။

ဇေတက၊ ထိုမှတစ်ဆင့်

ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးသို့ သတင်းပို့သောအခါ ကျွန်တော့်အား ၎င်းရုံးမှာပင် ဌာနစုမှူး (စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းအဆင့် -၂) အဖြစ် တာဝန်ချထားလိုက်ပါတော့သည်။ သို့နှင့် ကျွန်တော် စီးပွားရေးဌာန၊ ဌာနစုမှူးတာဝန်ကို ၂၅-၁၁-၈၅ နေ့တွင် စတင် ထမ်းဆောင်ရလေသည်။

ဧရာဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးကို အတိုကောက် “ဧတက” ဟုခေါ်လေ့ရှိသည်။ တိုင်းရုံးဖြစ်သဖြင့် အလုပ်များသည်။ ထို့ပြင် ရုံးလုပ်ငန်း (Staff Duty) တွင် အမှားမခံသော ဧတကဟု နာမည် ကျော်ကြားလှသဖြင့် စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းများ ဧတကတွင် ထမ်းဆောင်ရမှာကို ကြောက်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဖြစ်ကြပေ၍ စေရာသွား၊ ကျရာတာဝန် ထမ်းကြရပါမည်။

ဧတက ကား ကျော်ကြားသည့်အတိုင်း မှန်လှပါသည်။ ရုံးချိန် အတိုင်း ပုံမှန်လေး ရုံးတက်ရုံနှင့်မပြီး။ နံနက် ၈:၀၀ ဆိုရုံးရောက် ကြရပြီ။ ညနေဆင်းချိန်ကတော့ လေးနာရီခွဲ တစ်ခါမျှ ရုံးမဆင်း ဖူးပါ။ ငါးနာရီ ခြောက်နာရီ ရောက်ရောက်သွားသည်ချည်း။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေလည်း ရုံးတက်ရန်ကိစ္စ မကြာခဏပေါ်သည်။

ငါန်းဇွန်မှပါလာသော စက်ဘီးကလေးကို တောင့်အောင် ပြုပြင်ရသည်။ သားနှစ်ယောက်ကို ရှေ့နောက်တင်၊ ကျောင်းကို ဝင်ပို့၊ ဖအေက ရုံးဆက်သွား။ ညနေကျတော့ သားတွေက ဖအေ ကိုစောင့်၍မဖြစ်၊ ခြေကျင်ပြန်ကြရ။

ငါန်းဇွန်မှ ကျစ်လျစ်ပါအောင်ယူလာသော အိမ်ရောင်းရငွေ လေးကို မတည်ပြီး ငဝန်ကျွန်းသာရပ်ကွက်ထဲမှာ အိမ်ကလေး တစ်လုံးဝယ်လိုက်သည်။ ကိုယ့်အိမ်လေးနှင့်ကိုယ် အေးအေး ချမ်းချမ်းနှင့် ဌာနစုမှူးဘဝကို ဖြတ်သန်းလေသည်။

၂ နှစ်အကြာတွင်၊ မြို့နယ်ရုံးသို့ ရုံးအဖွဲ့မှူးတာဝန်ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ချထားသည့်အမိန့် ထွက်လာသည်။ ဧတက၏ (၂၀-၁၀-၈၇) ရက်စွဲပါ အမိန့်အမှတ် ၃၂ အရ မြန်အောင်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ရန်ဖြစ်ပါ၏။ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်တွင် ဌာနစုမှူး တာဝန်ကို စွန့်လွှတ်သည်။ မိမိနေအိမ်ကလေးကို ရောင်းပေးဖို့ အတွက် ယုံကြည်ရသူများကို အပ်နှံခဲ့ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် မြန်အောင်သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ပုသိမ်-ကြံခင်း ရထားကုန်တွဲတစ်တွဲတွင် အိမ်ထောင်ပစ္စည်း များတင်ပြီး အထက်တန်းဟု သတ်မှတ်ထားသော တွဲငယ် ကလေးတွင် မိသားစုက လိုက်ပါခဲ့သည်။ နံနက် ၅ နာရီ ပုသိမ်မှ ထွက်ခဲ့ရာ၊ ည ၉ နာရီကျော်မှ မြန်အောင်သို့ ရောက်ရှိလေသည်။ ဒေသအခေါ် “အနှေးရထား” ဟူသော အမည်နာမနှင့် လိုက်လျော ညီထွေရှိလှပါဘိ။

ဘူတာရုံသို့ မြို့နယ်ကောင်စီရုံးအဖွဲ့သားများက လှစ်ကားဖြင့် လာကြိုသည်။ သို့သော် ကားမှာထွက်၍မှမကြာ စက်ရပ်သွားသဖြင့် “နေပါစေတော့နီးတယ်မဟုတ်လား” ဆိုပြီးလမ်းလျှောက်ကြသည်။

ရုံးအဖွဲ့မှူး ကျွန်တော်နေထိုင်ရမည့်နေအိမ်ကား ရှေးအိမ်အို ကြီးတည်း။ နယ်ပိုင်အိမ်ဟုခေါ်လေ့ရှိကြသည့် အစိုးရအိမ်ဖြစ် လေသည်။

မြန်အောင်မြို့နယ်

မြန်အောင်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးအဖွဲ့မှူးတာဝန်ကို (၂၆-၁၀-၈၇) နေ့တွင် ကျွန်တော်စတင်ထမ်းဆောင်ပါ၏။ ဤအချိန်ကား စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီသက်တမ်း ၂ နှစ်ပြည့်ခါနီး ကာလဖြစ်ပေသည်။

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးလှတင် (ငြိမ်း)၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးစိုးလှိုင်ဖြစ်ပြီး၊ အလုပ်အမှု ဆောင်များမှာ ဦးစိုးဝင်း၊ ဦးသောင်းမြင့်၊ ဗိုလ်ကြီးခင်ဝင်း (ငြိမ်း)၊ ဦးဘိုးသန့်နှင့် ဦးဝင်းထွန်းတို့ဖြစ်သည်။ ရုံးအဖွဲ့တွင် ဒုတိယရုံးအဖွဲ့

မှူးများမှာ ဦးသိန်းစိုးနှင့် ဒေါ်မြမြတို့ဖြစ်ပြီး ရုံးဝန်ထမ်း (၁၆) ဦး ရှိသည်။ ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စု အသီးသီးတွင် စာရေးတစ်ဦး စီလည်းရှိပါ၏။

မြန်အောင်မြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်၌ ဧရာဝတီမြစ်ရှိပြီး အနောက်ဘက်၌ ရခိုင်ရိုးမတောင်ကြီးရှိသည်။ မြောက်ဘက်၌ ကြံခင်းမြို့နယ်ရှိပြီး တောင်ဘက်၌ အင်္ဂပူမြို့နယ်ရှိသည်။ မြို့နယ် အကျယ်အဝန်းမှာ စတုရန်းမိုင်ပေါင်း (၅၉၉. ၃၁၄) ရှိပြီး လူဦးရေ (၂၁၆၆၂၆)၊ အိမ်ခြေပေါင်း (၄၈၈၉၁) ဟုစာရင်းတွေ့ရပါ၏။ မြန်အောင်မြို့ရပ်ကွက် (၆) ခု၊ ကနောင်မြို့ ရပ်ကွက် (၅) ခုနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု (၅၈) ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ရွာငယ်ပေါင်း (၅၀၇) ရွာရှိသည်။

စိုက်ပျိုးမြေဧကပေါင်း တစ်သိန်းခွဲကျော်ကျော်ရှိသည့် မြန်အောင်မြို့နယ်တွင် ဧကတစ်သိန်းကျော်မှာ စပါးအဓိကစိုက်ပျိုး သည်။ ယာတွင် ပဲ၊ ပြောင်း၊ နှမ်း စိုက်ပျိုးသည်။ ကိုင်းကျွန်းတွင် ပဲ၊ ပြောင်း၊ ဂုံလျှော်စိုက်ပျိုးသည်။ ထန်းလုပ်ငန်းလည်း ရှိ၏။ အင်း (၆၅) လုံးမှလည်း ငါးထုတ်လုပ်သည်။ ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းမှ မြစ်ကျောက် (ကျောက်စရစ်) ထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းလည်းရှိ၏။ သစ်တောဧကပေါင်း (၁၅၈၀၈၀) မှ နိုင်ငံအား သစ်ဖြင့် အကျိုးပြု သည်။ မြန်အောင်ရေနံမြေနှင့် ရွှေပြည်သာရေနံမြေတို့မှ နိုင်ငံအတွက် ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့တို့ဖြင့် အကျိုးပြုလျက် ရှိသည်။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ကလည်း နိုင်ငံတစ်ဝန်းကို အလင်းဆောင်လျက်ရှိ၏။

သမိုင်းဝင်မြို့နှစ်မြို့

“တပေါင်းလပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက်နေ့ ချီတော်မူ၍ ဂူထွတ် မည်သော လွန်ဆေးမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူလျှင် သစ်မြို့တာ ခုနစ်ရာကျော်တည်တော်မူပြီးလျှင် ထိုလွန်ဆေးမြို့ကို မြန်အောင်မြို့ သမုတ်တော်မူ၏”

ရာဇဝင်တွင် ဤသို့ပါရှိသည့်အတိုင်း မြန်အောင်မြို့ကား သမိုင်းဝင်မြို့ဖြစ်ပါ၏။ ကုန်းဘောင်တည် အလောင်းမင်းတရားကြီး သည် ဟံသာဝတီကို တိုက်ခိုက်သိမ်းသွင်းရန်အတွက် သက္ကရာဇ် ၁၁၁၆ ခု၊ တပေါင်းလတွင် တပ်တော်ဖြင့် စုန်လာပြီး၊ ပြည်မြို့၌ မွန်တို့၏ရေတပ်ကို အောင်မြင်ပြီးနောက် လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟု သမုတ်တော်မူကာ မြို့တော်အတွင်း မင်းလမ်းအိမ်ဈေးတည်သည်။ နေ့တိုင်းသဘင်ခံသည်။ ကနောင်၊ ရေကင်း၊ ဟင်္သာတ၊ ဓနုဖြူ၊ ခဲပေါင်၊ လေးမျက်နှာ၊ ပုသိမ်၊ မြောင်းမြစသည်တို့မှ မြို့သူကြီး၊ ရွာသူကြီး ခေါင်းအကြီးတို့ ကျွန်တော်ခံ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ မြန်မာတရား ဘိုးခေါင်ဆယ်တပ် ငေါက်ရပ်စသော အနောက် တစ်လွှားမှလည်း ကျွန်တော်ခံ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ ဥက္ကံ သုံးဆယ်၊ ဘောလယ်လှိုင်မြို့၊ ရေကင်းမင်းကြီး၊ သာယာဝတီ စသော အရှေ့ဘက်တစ်လွှားမှလည်း ကျွန်တော်ခံ ဝင်ရောက် ကုန်သည်။ ဝင်ရောက်လာသမျှကို သစ္စာတော်ပေးရသည်မှာ ရက်ပေါင်း ၃၀ တိုင်တိုင် နေ့ညဉ့်မစဲပွဲကြီးဖြစ်၏။ ရာဇဌာနီမင်း နေပြည်တော်ကြီးကဲ့သို့ဖြစ်ကြောင်း ရာဇဝင်တွင် ပါရှိလေသည်။

မင်းတရားကြီးသည် ဖောင်တော်ဦးအရပ်တွင် “ရွှေဘုံသာ” စေတီတော်ကိုတည်သည်။ ဟိုင်းကြီးကျွန်းမှ ကုလား(အင်္ဂလိပ်)တို့ အားဆင့်ခေါ်ပြီး ခြေတော်ဦးခိုက်စေသည်။ တစ်လကျော် ဗိုလ်ဝင် ခံပြီးနောက် တပ်တော်ကြီးကိုအားဖြည့်ကာ ဆက်လက်စုန်တော် မူသည်။

ဟံသာဝတီတလိုင်း သုံးရပ်ကို အောင်တော်မူပြီးနောက်၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၁၉ တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ပြန်လည်ဆန်တက်ရာ၊ မြန်အောင်မြို့သို့အရောက်တွင် အလှူကြီးပေးတော်မူပြီး ရွှေဘုံသာ ကောင်းမှုတော်ကို သာဓုအနုမောဒနာ ခေါ်တော်မူသည်။

ဤကား မြန်အောင်သမိုင်း။

မြန်အောင်ဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် ကနောင်သည်တွဲ၍ပါလေ့ ရှိသည်။ “မြန်အောင်ကနောင်” ဟူ၍ တွဲခေါ်လေ့ရှိကြသည်။ ခရီး အားဖြင့်လည်း မြန်အောင်နှင့် ကနောင်မှာ ၇ မိုင်မျှသာ ကွာဝေး သည်။ ကနောင်ကို အပိုင်စားရသော ကနောင်မင်းသားကြီး ကြောင့်လည်း ကနောင်ကို လူသိများသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင်လည်း မြန်အောင်နှင့် ကနောင် မြို့နှစ်မြို့ကိုတွဲ၍ မြို့ဝန်တစ်ဦးခန့်သည်။ သာယာဝတီမင်း လက်ထက် “မဟာသမန္တရာဇာ” ဘွဲ့ခံ ဦးပုသည် မြန်အောင်၊ ကနောင် နှစ်မြို့ဝန်ဖြစ်၏။ မင်းတုန်းမင်း၏ မြောက်နန်းမိဖုရား ခင်ခင်သဲမှာ ဦးပု ဒေါ်မယ်ဖြူ၏သမီးဖြစ်ပေသည်။ ဦးပု၏သား ဖြစ်သူ “မင်းလှသမန္တရာဇာ” မှာလည်း မြန်အောင်၊ ကနောင် နှစ်မြို့ဝန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ကနောင်သည် မြန်အောင်နည်းတူ မွန်တလိုင်းသုံးရပ်၊ ပုသိမ် ၃၂ မြို့အပါအဝင် မြို့ဟောင်းတစ်မြို့ဖြစ်၏။ မွန်ဘာသာ “ခနောင်း”၊ ရေဝဲများရှိသည့်နေရာဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်။ကနောင်၏ရှေးအမည် များမှာ ကျိုက်တုံလုံထား၊ ကျိုက်ဒုံလုံထော၊ ကျိုက်ထောသုံးဆိုင်တို့ ဖြစ်သည်။ အင်းဝခေတ်တွင် အင်းဝမင်းတို့က အခိုင်အခံ့ဆုံးသစ် တပ်ကို ကနောင်မှာတည်ဆောက်ပြီး ဟံသာဝတီမွန်တပ်များကို ဟန့်တားခဲ့သည်။

ကနောင်သည် ရှေးဟောင်းမြို့ဖြစ်သလို နောက်ပိုင်းခေတ်တွင် လည်း Notified Town ဖြစ်ပါသည်။

နေခြည်၊ လက်ပန်း၊ မကျည်းစု

မြန်အောင်မြို့ကလေးကို ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းတွင် အလျား လိုက်တည်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး တောင်မြောက် (၂) မိုင်ခန့်ရှည်လျား သည်။ လက်ရှိအားဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးနယ်မြေအဖြစ်၊ ရပ်ကွက် (၆) ခု ခွဲခြားထားသော်လည်း လူကြီးသူမများကား ရှေးအစဉ်အလာ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည့် ရပ်ကွက်အမည်များဖြင့် ပြောဆိုသုံးစွဲကြသည် သာများသည်။

၎င်းရပ်ကွက်အမည်များအနက် “နေခြည်ရပ်”ဟူသောအမည် မှာ ကဗျာဆန်နေသည်။ လှပနေသည်။ ဤရပ်ကွက်အမည်ကို ခေတ်မီသူတစ်ဦးဦးကများ ပေးခဲ့သလားဟု တွေးမိပြီး လေ့လာ ကြည့်ရာမှ သမိုင်းနှင့်ဆက်စပ်နေကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ အလောင်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်၊ မြန်အောင်မြို့သူကြီး

လက်အောက်တွင် လှေတော်အမှုထမ်းများရှိရာ၊ လှေတော်တစ်စင်း၏အမည်မှာ “နေခြည်”၊ တစ်စင်း၏အမည်မှာ “လက်ပန်” ဖြစ်၏။ နေခြည်လှေတော်အမှုထမ်းတို့နေထိုင်ရန် ချထားသောရပ်ကွက်ကို နေခြည်ရပ်၊ လက်ပန်လှေတော်အမှုထမ်းတို့ နေထိုင်ရာရပ်ကွက်ကို လက်ပန်ရပ်ဟု ခေါ်တွင်ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ပံပင်ကြီးရှိသဖြင့် လက်ပန်ရပ်ခေါ်သည်ဟု ကျွန်တော့်အထင် မှားယွင်းခဲ့သည်။ မကျည်းစုဟူသော အမည်ကိုလည်း မန်ကျည်းပင်များရှိသော ရပ်ကွက်ဟုထင်ခဲ့သည်။ အမှန်မှာ ရှေးက မြင်းအစုသား (မြင်းတပ် အမှုထမ်း) များအား ချထားသောရပ်ကွက်ဖြစ်၍ မြင်းစုရပ်၊ ထိုမှ မကျည်းစုရပ်ဟု ပြောင်းလဲလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။

မြို့၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများသည်ကား သူ့သမိုင်းနှင့် သူ့ဖြစ်စဉ် ရှိစမြဲပင်။ ဤသည်တို့ကို ဒေသအလိုက် မှတ်တမ်းမှတ်ရာထားရှိ သင့်ပါ၏။ လွန်ခဲ့သော လေးငါးနှစ်ခန့်က မြို့နယ်သမိုင်းများပြုစု ရန် အထက်အဆင့်မှ ညွှန်ကြားခဲ့ဖူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏။ သို့သော် တစ်တိုင်းပြည်လုံး အတိုင်းအတာ စာအုပ်စာပေအားဖြင့် တင်ကျန် ရစ်သည်အထိ ဖြစ်မလာသေးပါ။

မြို့၊ ရွာအမည်များမှာ ပြောင်းလဲတတ်သည့် လောကသဘာဝ အရ၊ မူလအတိုင်း မဟုတ်တော့သည်ကို မူလတစ်စုံတစ်ရာပြောဆို ရန်မရှိပါ။ သို့သော် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအမှားအယွင်းရေးမိကြပြီး၊ ယင်းအမှားကြီးအတိုင်း ရုံးသုံးဖြစ်လာသည်တို့ကိုကား ပြင်သင့်သည် ဟု ထင်ပါ၏။

ကျွန်တော်၏ စီမံခန့်ခွဲရေးဘဝအတွေ့အကြုံအရ သုံးသပ် ရမည်ဆိုပါလျှင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ အမှားအယွင်းဖြစ်ရခြင်း အကြောင်း နှစ်ရပ်ရှိပါသည်။

- (၁) အသံထွက်အတိုင်းလိုက်၍ ရေးသားခြင်း။ ဥပမာ -
 - ဘုရားထူးရွာကို ဖရစ်ထုရွာ
 - ဂွေးကောင်းခုံရွာကို ဂွေးဂေါင်းဂုံရွာ
 - ကမ်းပဲ့ရွာကို ကဘဲ့ရွာ
 - ကွေ့ချောင်းရွာကို ဂွေးချောင်းရွာ
 - ကန်ချောင်းရွာကို ဝန်ချောင်းရွာ
 - စသည်ဖြင့် ရေးသားထားခြင်းမျိုး။
- (၂) မြေပုံများပေါ်တွင် မြေတိုင်းဝန်ထမ်းများက “စာချဲ့” ၍ရေးသားခြင်း။ ဥပမာ -
 - အုတ်ပုံကို အုပုံ၊
 - ဘုရားငုတ်တိုကို ဘုရားငုတ္တို၊
 - သရက်ကန်ကို သရက္ကန်
 - ဂျိတ်တောကို ဂျိတ္တော
 - သစ်ပုတ်ထိပ် ကို သစ်ပုတ္တိပ်
 - ကျောက်ကလပ်ကို ကျောက္ကလပ်
 - ကျောက်တစ်လုံးကို ကျောံတလုံး
 - ဂွေးတောက်ကုန်းကို ဂွေးတောံကုံး
 - လက်ပန်ကို လက်ပံ

ကန်ရွာကို ကံရွာ
သိမ်ကုန်းကို သိမ်ကုံး

စသည်ဖြင့် ရေးခြင်းမျိုး။

တစ်ခါတစ်ရံ မြေပုံပေါ်တွင် “ပေါက်ကုန်း” ဆိုသောရွာကို သေးသေးတင်ဖြင့် “ပေါ်” ကုံး” ဟုရေးရာမှ သေးသေးတင် မထင် မရှားဖြစ်ပြီး “ပေါက်ကုံး” ဖြစ်သွားခြင်းမျိုးလည်း ရှိတတ်ပါ၏။ မြေတိုင်း စာရေးတို့မှာ ကသတ်အစား သေးသေးတင်၊ နသတ်အစား သေးသေးတင်ဖြင့်ရေးပြီး “စာချို့” သည့်အလေ့ရှိကြသည်။ မြေပုံ ဆိုသည်ကား အမှတ်အသားမျှသာဖြစ်၍ ချို့ကိုချို့ရမည်ဟု ဆိုပါလျှင်မူ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့အစည်းများက သတ်ထုံးမှန်ဖြင့် ရုံးသုံးဖြစ်ရန် လုပ်ဆောင်သင့်သည်သာဟု တွေးမိပါ၏။

အမှားကြာလျှင် အမှန်ထင်တတ်ပါသည်။ ပြည်သူတို့အကြား အမှားမကြာရလေအောင် ကျွန်တော်တို့ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းတို့ကလည်း ဆင့်ကဲတင်ပြရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

မြင်ဝါတောင်

မြန်အောင်မြို့နယ်အတွင်းမှ ရခိုင်ရိုးမအရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင် “မြင်ဝါတောင်” ဟူသော ရွာကလေးတစ်ရွာရှိပါသည်။ မြင်ဝါများ ပေါသဖြင့် မြင်ဝါတောင်ဟု တောင်အမည်ဖြစ်လာ၊ ထိုတောင် ကြောတွင်တည်ရှိလာသောရွာကို “မြင်ဝါတောင်ရွာ” ဟု အမည်တွင် ခဲ့သည်မှာ အထူးတလည်အငြင်းပွားဖွယ်မရှိ။ သို့သော် ထိုရွာ၏

ရုံးသုံးစကားမှာ (ဝရေးချဝါတွင် ဝစ္စနှစ်လုံးပေါက်မပါသော) “မြင် ဝါတောင်” ဖြစ်နေကြောင်း ဆရာမောင်ထင်၏ “မြင်ဝါတောင်” စာအုပ်တွင် (အင်္ဂလိပ်ခေတ်က အခြေအနေကို) ဖတ်ရှုရပါ၏။ (ဆရာမောင်ထင်ကား ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်း ဘဝဖြင့် နိုင်ငံ့တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ။ (စကားချပ်။)

ထိုမြင်ဝါတောင်ကိုပင် ယခုအခါ အရပ်ထဲက လေသံအတိုင်း “မျှင်ဝါးတောင်” ဟုရေးသားစပြုနေပြန်ပါသည်။ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံတည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်း၏ သာကေတစ်ခုဖြစ်ပါ၏။

ထို “မြင်ဝါးတောင်ရွာ” အမည်ကို ဆရာမောင်ထင်၏ “မြင်ဝါ တောင်” စာအုပ်မှတစ်ဆင့် ကျွန်တော် ရင်းနှီးခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။ ယခု ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ပင် မြန်အောင်မြို့နယ်သို့ ကျွန်တော် တာဝန်ကျလာပါသည်။ မြန်အောင်ရောက်ပြီး ၅-လခန့်အကြာ မှာပင် ထိုမြင်ဝါးတောင်ရွာကလေးသို့သွားရောက်ရန် အကြောင်း ပေါ်လာပါသည်။

အများသိရှိသည့် ပုသိမ်-မုံရွာလမ်းမကြီးကို မြန်အောင်မြို့နယ် အား အရှေ့ဘက်ခြမ်း (တောင်ရိုး) မှဖြတ်သန်း၍ ဖောက်လုပ်ထား ပါသည်။ ထိုလမ်းမကြီးမှနေ၍ မြို့နယ်ထဲသို့အဝင်လမ်း ဖောက်လုပ် ရေးကိစ္စဖြင့် မြင်ဝါးတောင်ရွာသို့ ကျွန်တော် ရောက်ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆရာမောင်ထင်က ငှက်ကြီးကွင်းရွာမှ အနောက်စူးစူးသို့ နံနက်ထမ်းစောစောစားပြီးချိန်မှစ၍ တရွေ့ရွေ့ခြေကျင်လာခဲ့ရာ

နေညိုမှ မြင်ဝါတောင် တောင်ခြေသို့ရောက်ကြောင်း သူ့စာအုပ်မှာ ရေးထားသည်။ ငှက်ကြီးကွင်းရွာနှင့် မြင်ဝါးတောင်ရွာမှာ (၇)မိုင်ခန့် သာဝေးပါသည်။ သို့သော် ထိုခေတ်က လမ်းမပေါက်၍ တောလမ်း ခရီးကို အကြာကြီး သွားရဟန်တူပါ၏။ ငှက်ကြီးကွင်းရွာသို့ ရောက်ရန်ပင် မြန်အောင်မှ မီးရထားတစ်တန် လှည်းတစ်တန် သွားရပါသေးသည်။ အခု ကျွန်တော်တို့ မြို့နယ်အဝင်လမ်း ဖောက်လုပ်ရေးအဖွဲ့မူကား မြန်အောင်မြို့မှ နံနက်စောစောစားပြီး ထွက်လာ၊ နေ့လယ်ထမ်းစားချိန်တွင် မြင်ဝါးတောင်ရွာရောက်နေ လေပြီ။ မြန်လှပါတကား။ မြန်ပေမှာပေါ့။ ပုသိမ်-မုံရွာလမ်းမကြီး သည် မြင်ဝါးတောင်ရွာတည်ရှိရာ တောင်ခြေမှဖြတ်ဖောက်ထား သည်ဖြစ်၍ ဂျစ်ကားဖြင့် ခရီးပေါက်နေခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆရာမောင်ထင်က “မြင်ဝါတောင်ရွာကလေးက အနေ အထိုင်၊ အခင်းအကျင်း သန့်သန့်ရှင်းရှင်း။ တောခလေ့အရ ရိုးသား ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံကြသည်” ဟု ရေးခဲ့သည်။ ယခု ကျွန်တော်ရောက်ရှိနေသော မြင်ဝါးတောင်ရွာ ကလေးကတော့ ထိုကောင်းမြတ်သော အခြေခံများအပြင်၊ ထိုစဉ်က မရှိခဲ့သော မူလတန်းကျောင်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ၊ မြေအောက် ရေတိုက်စနစ်များဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေပါပြီ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေးမှာ အထူးကောင်းနေပါပြီ။ ကိုလိုနီခေတ်နှင့် လားလားမျှမတူ တော့ပါ။

ကိုယ့်နိုင်ငံနှင့် ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်အစိုးရနှင့် ကိုယ့်ပြည်သူ့မို့ တိုင်းရင်းသားအားလုံး၏ ကျေးလက်ဒေသများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခဲ့ လေပြီ။ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေရရှိရေး၊ စီးပွားတိုးတက်ရေးတို့ကို နိုင်ငံတော်မှ စီမံချက်များဖြင့် အလေးထားဆောင်ရွက်နေသည် မဟုတ်ပါလော။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံ့လူဦးရေ၏ (၇၆. ၀၅) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျေးလက်တွင် နေထိုင်ကြပြီး မြို့နယ် လူဦးရေမှာ (၂၄) ရာခိုင်နှုန်းလောက်သာ ရှိပါ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်းသည် နိုင်ငံတော်ကို ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ရုံးအဖွဲ့မှူးတာဝန်

မြို့နယ်၏အုပ်ချုပ်မှုကိစ္စအဝဝ၊ ပြည်သူ့ရေးရာအဖြာဖြာကို မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က တာဝန်ခံ၍ စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်နေသည့်ကိစ္စများကို ရုံးအဖွဲ့မှူးက ရုံးလုပ်ငန်း ဖြင့် တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်ပေးရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရုံးအဖွဲ့မှူး၏တာဝန်ကား ဦးနှောက်အေးရသည်ဟုဆိုနိုင်ပါ၏။ သို့သော် တကယ်တမ်း တာဝန်သိသိဖြင့် ထမ်းရွက်မည်ဆိုပါက ပေါ့တန်သော တာဝန်မဟုတ်ပါ။

ရုံးအဖွဲ့မှူးများမှာ လူအမျိုးမျိုး၊ စိတ်အထွေထွေရှိကြသည်။ တချို့က “ငါတို့ဟာ အုပ်ချုပ်ရေးအလုပ်တွေလုပ်ခဲ့တာ။ စာရေး အလုပ်က တို့အလုပ်မဟုတ်ဘူး” ဟုဆိုပြီး ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပြောပြရုံ၊ ဟန်ကလေးနှင့်နေရုံသာ နေသူများလည်းရှိတတ်သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဌာနခွဲအလိုက် တာဝန် ပေးထားသော စာရေးများကို တိုက်ရိုက်တာဝန်ပေးရတော့သည်။ တချို့နေရာများတွင် ရုံးအဖွဲ့မှူးများကို ဗျူရိုကရေစီယန္တရားမှ ဆင်းသက်လာသူများဟု မယုံမကြည်ဖြစ်ပြီး အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က ဌာနခွဲအလိုက် စာရေးများကို တိုက်ရိုက်တာဝန်ပေး ဆောင်ရွက်စေသည်များလည်းရှိသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ မြန်အောင်ရောက်ပြီး မြို့နယ်ပြည်သူ့ ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထံ တရားဝင် သတင်းပို့သည့် အချိန်မှာပင် ကျွန်တော်၏ရပ်တည်ချက် သဘောထားကို ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း တင်ပြခဲ့ပါ၏။ နိုင်ငံတော်က ချမှတ်ထားသည့် မူဝါဒ အတိုင်း နိုင်ငံတော်မှ ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို ကျွန်တော် ထမ်း ဆောင်သွားမှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ရုံးလုပ်ငန်းတာဝန်များသည် ကျွန်တော်၏ တာဝန်များဖြစ်သည်ဟု ခံယူပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ရုံးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သမျှ ကျွန်တော့်ကိုသာ တာဝန်ပေးပါ။ ကျွန်တော်ကမှ ဌာနခွဲအလိုက် ဆောင်ရွက်စေပါမည်။ ရုံးလုပ်ငန်း မှားလျှင်လည်း ကျွန်တော့်တာဝန်ဖြစ်ပါကြောင်း တိကျစွာ ရှင်းပြပြီး တာဝန်ယူခဲ့သည်။

အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးနှင့် အဖွဲ့ဝင် တို့ကလည်း ဝမ်းသာအားရ လက်ခံကြသဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာ များမှာ ချောမွေ့ခဲ့ပါသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီတစ်ရပ်လုံး၏ ပုံမှန်အစည်းအဝေးများနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အပတ်စဉ် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပသည့် ရုံးလုပ်ငန်းများနှင့်တကွ နေ့စဉ် ရုံးလုပ်ငန်းများသည် စနစ်တကျဖြစ်ခဲ့လေသည်။

အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ အချိန်မှန်ထုတ်ပြန်နိုင်ပြီ။ ဝင်စာ ထွက်စာများ ပုံမှန်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီ။ ချက်ချင်းထုတ်ပြန်ရမည့် စာများလည်း နှောင့်နှေးခြင်းမရှိတော့။ အထွေထွေအမှုတွဲ၊ အခွန် အမှုတွဲ စသည့် အမှုတွဲဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်း လုပ်နည်းစနစ်မှန်ကန်ပြည့်စုံစွာ ဆောင်ရွက်တတ်ကြပြီ။ ရုံးဝန်ထမ်း များမှာမူ အလုပ်ပင်ပန်းကြပါသည်။ သို့သော် စနစ်ကျနသော ရုံးတစ်ရုံးအဖြစ် ဂုဏ်ယူနိုင်ကြပါပြီ။

သူတို့တစ်တွေ အားလည်းကိုးရပါ၏။ ရှေးမိနောက်မီ ဘီစီ ခေါ် ဌာနခွဲစာရေးကြီးနှင့် ယူဒီ ခေါ် အထက်တန်းစာရေး ဦးကြည်အောင်တို့က ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်း ကျွမ်းကျင်သည်။ ကိုစိုးမြင့်နှင့် ကိုကျင်ဌေးတို့က ငွေစာရင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ဝန်ထမ်း ရေးရာမှာ ကျွမ်းကျင်သည်။ ကိုနေဝင်းနှင့် ကိုစိန်သန်းဦးတို့က စီးပွားရေးဌာနခွဲ၊ ကိုသိုက်စိုးက စီမံလုံခြုံဌာနခွဲ၊ ကိုအုန်းမြင့်က လူမှုရေးဌာနခွဲ လုပ်ငန်းအသီးသီးကို ပီပြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင် ကြသည်။ စတင်နီ ဒေါ်ညွန့်စိန်နှင့် မပုလဲ၊ ကိုမြင့်သိန်းတို့အဖွဲ့က

လာသမျှစာတွေကို မကြာရအောင် လက်နှိပ်စက်ရိုက်ကြသည်။ ရုံးအကူ/စာပို့ မောင်လှိုင်ဝင်း၊ မောင်ဝင်းနိုင်၊ မောင်စိုးလွင်၊ မောင်မျိုးညိုမင်း၊ ယာဉ်မောင်းကြီး ဦးနီတွတ်တို့ကလည်း တာဝန်ကျေပွန်ကြသည်။

ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူး ဦးသိန်းစိုးနှင့် ဒေါ်မြမြတို့က ဌာနခွဲ နှစ်ခုစီ ခွဲဝေ တာဝန်ယူကြသည်။

ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စု စာရေးများကိုလည်း လကုန်ရက်တိုင်းတွင် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး လုပ်ငန်းများကြီးကြပ်ခြင်း၊ ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်းများ ပြုရသည်။

ဤသို့ဖြင့် မြန်အောင်မြို့နယ် စီးပွားရေးရာအဖြာဖြာ၊ ဘာသာသာသနာရေး လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း၊ လုံခြုံစီမံခန့်ခွဲမှုအစုစု၊ စည်ပင်သာယာရေးအထွေထွေကိုဆောင်ရွက်နေသောမြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ရုံးအဖွဲ့မှူးအနေဖြင့် ကျွန်တော် တာဝန်ယူထမ်းရွက်ခဲ့ရာ ၁၀ လထဲသို့ ရောက်လာပါပြီ။

* * * * *

အခန်း (၆)

ပြည်ဖျက်မည့်အန္တရာယ်

မမျှော်လင့်ဘဲ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအတွင်း ရန်ကုန်တွင် ဆူပူမှုများဖြစ်ကြောင်း ကြားရလေသည်။ ဆူပူသူများက သူတို့ဘာသာအမည်တပ်ထားသော “ရှစ်လေးလုံးအရေးအခင်း” ခေါ်သည့် ဆူပူမှုများ (၈-၈-၈၈) နောက်ပိုင်းနယ်များသို့ ကူးစက်လာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တွင် လူအုပ်ဖြင့် ဆန္ဒပြမှုများ၊ ဆူပူလှုပ်ရှားမှုများမှာ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ မီးရှို့ခြင်းများ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းများ၊ လူယက်ခြင်းများစသည်အထိပင် မင်းမဲ့စရိုက်များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

မြန်အောင်တွင် သြဂုတ် ၁၀ ရက်နေ့မှစ၍ လှည့်လည်ဆန္ဒပြမှုများ၊ သပိတ်စခန်းဖွင့်၍ လူစုဝေးခြင်းများ၊ ဟောပြောခြင်းများ စသည်တို့ ဖြစ်လာသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် “ပါတီကောင်စီများသည် ရပ်ရွာလုံခြုံရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် မိမိတို့ရုံးများသို့ တက်ရောက်စရာမလို။ မွန်းလွဲ (၁) နာရီနောက်ဆုံးထား၍ ဖယ်ရှားပေးရမည်” စသည်ဖြင့် အကြမ်းဖက်ရန် ဦးတည်သည့် တရားမဲ့ကိစ္စများဖြစ်လာသည်။ ကောင်စီရုံးဆိုင်းဘုတ်ကို ဖျက်ဆီးသည်။

ထိုအခါ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက ကောင်စီရုံးလုံခြုံရေးကို ခလရ ၅၁ သို့လွှဲအပ်သည်။

အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်များရုံးသို့လာရောက်နိုင်ခြင်းမရှိ သော်လည်း မိမိမှာနိုင်ငံတော်က ခန့်အပ်ထားသောအရာထမ်း တစ်ဦးဖြစ်၍ မိမိ၏ဝန်ထမ်းများကို အုပ်စည်းမပျက်ရှိနေစေရန် ဒုရုံးအဖွဲ့မှူးများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ စီမံကွပ်ကဲနေရလေသည်။ ကျွန်တော် နှင့် ဒုရုံးအဖွဲ့မှူး ဦးသိန်းစိုးတို့ မိမိတို့နေအိမ်မှ လျှို့ဝှက်လမ်းကြောင်း ဖြင့် ရုံးသို့သွားကြရသည်။ အမျိုးသမီးဝန်ထမ်းများကို ရုံးမလာစေ တော့ဘဲ အမျိုးသားဝန်ထမ်းများကိုသာ နေအိမ်အနီးအဝေး အလျောက် လျှို့ဝှက်စွာလာရောက်ရန် စီမံရသည်။ ရုံးစာရွက်စာ တမ်းများ လုံခြုံအောင် စီမံရသည်။ ဖြစ်စဉ်များကိုလည်း သီးခြား စာအုပ်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

တောမီးလောင် တောကြောင်လက်ခမောင်းခတ်ဆိုသည့် အတိုင်း လူဆိုးသူခိုးများက ထကြွလာသည်။ ကျွန်တော်နေထိုင် သည့်အဆောက်အဦမှာလူနေအိမ်များနှင့် အနည်းငယ်လှမ်းသဖြင့် မိမိ၏ မိသားစုလုံခြုံရေး၊ တောကြောင်များ၏ အန္တရာယ်များမှ ကင်းဝေးရေးကိုလည်း စီစဉ်ရပါသေးသည်။

တစ်နေ့တွင် လူငယ်နှစ်ယောက် ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ညနေပိုင်း ရောက်လာပါသည်။ ဆန္ဒပြအဖွဲ့ဟုပြောပြီး “မြို့ကိုအုပ်ချုပ်တဲ့ သော့ နယ်ပိုင်ကြီးဆီမှာ ရှိတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒီသော့ထုတ်ပေးပါ” ဟု တောင်းဆိုလေသည်။ (မြန်အောင်မှာ ရှေးကနယ်ပိုင်ရုံးစိုက်မြို့

ဖြစ်၍ ရုံးအဖွဲ့မှူးကို အရပ်ထဲမှာ နယ်ပိုင်ကြီးဟု လေးစားသမှုဖြင့် ခေါ်လေ့ရှိကြပါသည်။ ။ စကားချပ်။) ကျွန်တော် ရုတ်တရက် ကြောင်သွားသည်။ နောက်မှ “ဪ . . . သူတို့တွေ အုပ်ချုပ်မှု အာဏာဆိုသည်ကိုပင် ဘာမှန်းမသိရှာပါကလား၊ အုပ်ချုပ်တယ် ဆိုတာ သော့နဲ့အုပ်ချုပ်တာလို့ ထင်ရှာကြသကဲ့” ဟု ကျိတ်၍ပြုံးမိ လေသည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်က မိမိသည် အာဏာပိုင်မဟုတ်ကြောင်းကို သူတို့နားလည်အောင် သေသေချာချာ ရှင်းပြလိုက်ရပါ၏။

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု

နိုင်ငံအတွင်း ဆူပူမှုများက အရှိန်တက်လာသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် “နိုင်ငံတော် တစ်ဝန်းလုံး အဘက်ဘက်မှ ယိုယွင်းနေသော အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူပြည်သားအားလုံး၏အကျိုးငှာ တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်၏အာဏာအရပ်ရပ်ကို လုံးဝတာဝန်ယူ လိုက်ကြောင်း” နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က ကြေညာချက်အမှတ် (၁/၈၈) ကို ထုတ်ပြန်လိုက်လေသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများကို ဖျက်သိမ်းကြောင်း ကြေညာသည်။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းကြောင်းအမိန့်နှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ နယ်မြေအေးချမ်းသာယာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု

လုံခြုံချောမွေ့စေရေး၊ ပြည်သူများ၏ စားဝတ်နေရေး ချောင်လည် စေရေးအတွက် ရဟန်းရှင်လူ့ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးလိုက်နာရန် အမိန့်၊ အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများ ဆက်လက်၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အမိန့်တို့ကို ဆက်လက်၍ ထုတ်ပြန်လေသည်။

တပ်မတော်သည် ပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် ကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ပြည်သူ့ရှေ့မှ ထီးထီးမားမား ရပ်တည် ရပြန်ပါပြီ။

နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းသွားလေပြီ။

ထို့နောက် စက်တင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အစိုးရအဖွဲ့ဖွဲ့စည်း ကြောင်း၊ ပြည်နယ်/တိုင်းနှင့် မြို့နယ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက် ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းကြောင်းတို့ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာပါသည်။

မြို့နယ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။

- (က) တပ်မတော်အရာရှိ ဥက္ကဋ္ဌ
- (ခ) မြို့နယ်အထွေထွေဦးစီးမှူး အဖွဲ့ဝင် (၁)
- (ဂ) မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး အဖွဲ့ဝင် (၂)
- (ဃ) ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သူ အတွင်းရေးမှူး

မြန်အောင်မြို့နယ်တွင် ဖွဲ့စည်းသည့် မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဗိုလ်မှူးအောင်ဆန်းဝင်း၊ အတွင်းရေးမှူးမှာ ဗိုလ်ကြီးအောင်ဒင်၊ အဖွဲ့ဝင်(၂) မှာ ဒုရဲမှူး ဦးကျော်ရွှေနှင့် အဖွဲ့ဝင် (၁) မြို့နယ်အထွေထွေဦးစီးမှူး ကျွန်တော် တို့ပါဝင်ပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် အထွေထွေဦးစီးဌာနကို အထွေထွေအုပ်ချုပ် ရေးဦးစီးဌာနဟု ပြင်ဆင်ခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်၏ရာထူးသည် မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှူး ဖြစ်သွားပါ၏။

ရှေ့ခရီး

အရေးကြုံလာတိုင်း နိုင်ငံနှင့်ပြည်သူတို့၏ရှေ့မှ မားမားမတ် မတ်ရပ်တည်၍ အကာအကွယ်ပေးခဲ့မြဲဖြစ်သော တပ်မတော်သည် ယခုလည်း နိုင်ငံတော် မပြိုကွဲမပျက်စီးရေး၊ ပြည်သူတို့၏ အသက် အိုးအိမ်စည်းစိမ်လုံခြုံတည်တံ့ရေးအတွက် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြား မှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး နိုင်ငံတော်ကြီးကို တာဝန်ယူ ခဲ့လေပြီ။

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး၊ အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတည်းဟူသော “ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး” ကို ဦးထိပ်ထား၍ နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်၊ စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်၊ လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်တို့ကိုချမှတ်ကာ “စစ်မှန်ပြီး စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ဒီမို ကရေစီလမ်းကြောင်း” ကို ဖော်ဆောင်ထားလေပြီ။

ဤကောင်းမြတ်သည့် ခရီးလမ်းကြောင်းတွင် ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံတော်က ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ ထမ်းရွက်ရပါဦးမည်။ ပြည်သူ့အကျိုးကို ဆက်လက်သည်ပိုး ထမ်းဆောင်ရပါဦးမည်။

နိုင်ငံဝန်၊ ပြည်သူ့ဝန် ထမ်းဆောင်သူကို “ဝန်ထမ်း” ဟုဖွင့်ဆို ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် “ဝန်ထမ်း” ဖြစ်ပါ၏။ နိုင်ငံဝန်၊ ပြည်သူ့ ဝန်ကို ဦးလည်မသုန်ထမ်းရွက်ရမည်မှာ ကျွန်တော်တို့ဝန်ထမ်းများ ၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသတည်း။

* * * * *

အခန်း (၇)

အလှဆင်ခြင်း

ဧရာဝတီမြစ်ကိုစုန်ဆင်းလာပါက မြန်အောင်မြို့၏ မြောက်ဘက် အစ၊ မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် ညိုညိုဆိုင်းဆိုင်းနှင့် ဝင်းခြံကျယ်ကြီး အတွင်း အမိုးနီအဆောက်အဦဟောင်းကြီးတစ်ခုကို လှမ်း၍ တွေ့မြင်နိုင်ပါ၏။

အမိုးက အုတ်ကြွပ်။

တိုင်က ကျွန်းတိုင်။

ကျွန်းတိုင်အလုံးပေါင်း (၄၈)လုံးဖြင့် ခြေတံရှည်ဆောက်ထား သော ခေါင်အချိုးများစွာနှင့်အိမ်ကြီး။ မြေပြင်မှအိမ်ပေါ်သို့တက် သည့် လှေကားကြီးကပင် တခမ်းတနား။

လှေကားထိပ်ရောက်ရောက်ချင်း ဧည့်ခန်းကျယ်ကြီး၊ ထိုဧည့်ခန်း မှ မြစ်ပြင်ကိုလှမ်းမြင်နေရသည်။ ဧည့်ခန်းကျယ်ကြီး၏ နောက်၌ မိသားစုနားနေခန်းနှင့် ထမင်းစားခန်း သီးခြားရှိသည်။ ထမင်း စားခန်းနှင့်ဆက်လျက် စားသောက်ဖွယ်ရာများ ပြင်ဆင်ခန်း၊ ထိုအခန်းမှအောက်သို့ နောက်ဘက်လှေကားဖြင့်ဆင်းလျှင် သီးခြား မီးဖိုဆောင်။

မိသားစုနားနေခန်း၏ ခေါင်းရင်းနှင့် ခြေရင်းတွင် အိပ်ခန်း ကျယ်တစ်ခန်းစီနှင့် စတုဂံခန်းငယ်တစ်ခန်းစီလည်းရှိသည်။ ဧည့်ခန်း မှနေ၍ ခေါင်းရင်းပိုင်းသို့သွားလျှင် ဘုရားဝတ်ပြုခန်းရှိသည်။ ခြေရင်းအိပ်ခန်းနှင့်ကပ်လျက်အခန်းမှာ ရေချိုးခန်းနှင့် သန့်စင်ခန်း ဖြစ်သည်။

အဝင်အထွက်နေရာတိုင်းတွင် ကျွန်းသားတရုတ်ကပ်တံခါး များတပ်ဆင်ထားသည်။ တရုတ်ကပ်များဖွင့်ထားလျှင် မြစ်မှလာ သည့် လေကောင်းလေသန့်ကောင်းစွာ ရလေသည်။

အမိုးအုတ်ကြွပ်များတွင် (၁၈၆၀)ဟု အမှတ်အသားတွေ့ရ၍၊ ဤအိမ်ကြီး၏သက်တမ်းနှစ်တစ်ရာကျော်ပြီဟု ခန့်မှန်းနိုင်ပါ၏။ ဤသို့ ခမ်းခမ်းနားနားဆောက်လုပ်ထားခြင်းမှာ ကိုလိုနီခေတ် ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိများ စည်းစိမ်ရှိနေထိုင်ရန်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့ကို တိုင်းသူပြည်သားတို့က ခန့်ညားစေရန်လည်း ရည်ရွယ်ဟန်တူပါ၏။ ရှေးစကားဖြင့် ဆိုရလျှင် “အိမ်တော်” ဟု ခေါ်နိုင်ဖွယ်ရှိပေသည်။

ထိုအိမ်ကြီးကို ဒေသခံလူအများက နယ်ပိုင်အိမ်ဟုခေါ်ပါ သည်။ ယခုတော့ “အိမ်အိုကြီး” ဖြစ်နေပါပြီ။ ထိုအိမ်အိုကြီးတွင် “ဝန်ထမ်းအိုကြီး” ကျွန်တော်နေထိုင်လျက်ရှိပါ၏။

ကျွန်တော်ကား သက်ကြီးပိုင်းရောက်ပါပြီ။ အသက်ကြီး၍ ခရီး “တွင်” ပါတော့မလားဟူသောအတွေးမျိုး တစ်ခါတစ်ရံ ဝင်မိ သည်။ ထိုအခါ “အိမ်အိုကြီး” က ရင့်ကျက်စွာ ဤသို့စကားဆိုဟန် ကို ကျွန်တော် ကြားယောင်လေသည်။

- “ကျုပ်ရဲ့အမိုးအောက်မှာ ကိုလိုနီခေတ် အင်္ဂလိပ်ဗျူရို ကရက်တွေလည်း နေထိုင်ခဲ့တယ်။ ဂျပန်ကင်ပေတိုင်တွေ လည်း ရုံးဖွင့်ခဲ့တယ်။ လွတ်လပ်ရေးခေတ်မှာ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားရဲ့ နယ်ပိုင်တွေ နေထိုင်ခဲ့တယ်။ အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်သစ်ပြောင်းတော့ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနမှူးတွေ ပြည်သူ့ ကောင်စီခေတ်ကျတော့ ရုံးအဖွဲ့မှူးတွေ နေခဲ့ကြတယ် လေ။ ဟော... အခု မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှူး ခင်ဗျားနေတယ်။
- အမိုးအောက်မှာ နေထိုင်သူမှန်သမျှကို ငြိမ်းအေးချမ်းမြေ့ ပေးရမယ်ဆိုတဲ့ ကျုပ်တာဝန်ကို ကျုပ်တစ်စိုက်မတ်မတ် ထမ်းဆောင်ခဲ့တယ်။
- ကျုပ် အခု အိုမင်းရင့်ရော်ပြီ။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့ မိသားစု ကို အရိပ်အာဝါသာပေးတုန်းပဲလေ။။ လောကကို အလှ ဆင်နေဆဲပဲလေ”

ဟုတ်လှပေ၏။ အိမ်အိုကြီးသည်ကား အခုအိုမင်းချိန်မှာပင် သူ့တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်နေဆဲပါတကား။ လောကကို အလှဆင်နေဆဲပါတကား။ ဤတွင် ရင့်ကျက်သူ၏အလှဆင်ခြင်းကို ကျွန်တော် သတိပြုရှုမြင်မိလေပြီ။

ကျွန်တော်သည်လည်း -
ဘဏ်စာရေး၊ လက်ထောက်မြို့ပိုင်၊ နည်းပြဆရာ၊ ဒုတိယ ရုံးအဖွဲ့မှူး၊ ကောင်စီအတွင်းရေးမှူး၊ ဌာနစုမှူး၊ ရုံးအဖွဲ့မှူး၊

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှူး၊ မ-၀-တ အဖွဲ့ဝင် . . . စသည်ဖြင့် ဘဝတွေစုံခဲ့ပြီ။ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကျော် ပြည်သူ့ဝန်ကို ထမ်းခဲ့ပြီ။ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည်လည်း ကြုံခဲ့ဖူး၊ မရှိသည်လည်း ကြုံခဲ့ဖူးသည်။ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော အလုပ်တာဝန်များကို စုံအောင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသလို ဒေသအမျိုးမျိုးတွင် လူအမျိုးမျိုးကိုလည်း ဆုံခဲ့ရသည်။

များလှစွာသော ထိုအတွေ့အကြုံများနှင့် ကြီးရင့်သည့် အသက် အရွယ် ပေါင်းစပ်လိုက်သည်ရှိသော် ဪ . . . ဤသည်ပင် ရင့်ကျက်သည့် ဝန်ထမ်းဘဝပါတကား။ ‘ရှားပင်အိုလေ အနှစ် ပြည့်လေ’ ဆိုစကားလည်း ရှိပေ၏။ ရင့်ကျက်သည့် စီမံခန့်ခွဲရေး ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ အတွက် အားအင်များဖြစ်မှာမလွဲပါ။

ဤသည်ကို စဉ်းစားမိသောအခါ -

အသက်ကြီး၍ ခရီးမတွင်မှာကို ကျွန်တော် စိုးရိမ်ခြင်းအလျဉ်း မရှိတော့ပါ။ ကျရာတာဝန်ကို ရွှင်လန်းကြည်သာ ကျေပွန်စွာ ဦးလည်မသုန် ထမ်းဆောင်ခြင်းဖြင့်သာ နိုင်ငံအား အလှဆင်ရမည် ကို ကျွန်တော် ကောင်းစွာဆင်ခြင်မိပါသတည်း။

* * * * *

နိဂုံး

တိုင်းကားပြည်ရွာ သာယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေခြင်း၏ အကြောင်း လက္ခဏာလေးပါးကို လောကနိတိမှာ ပြဆိုထားရာတွင် -

“အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းတို့ ရွှင်လန်းကြည်သာ ကျေပွန်စွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြခြင်း (Pleasant dutifulness of employees)” ဟူသောအချက်သည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်ပါ၏။

အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းဆိုသည်ကား နိုင်ငံ့တာဝန် ပြည်သူ့ဝန်ကို ထမ်းရွက်နေသူ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများပင်။ စစ်မှန်ပြီး စည်းကမ်း ပြည့်ဝသည့် ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ကျွန်ုပ် တို့ ရွှင်လန်းကြည်သာ ကျေပွန်စွာ တာဝန်ထမ်းရွက်နေကြခြင်း သည်ပင်လျှင် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်ကို တည်ဆောက်နေခြင်းပါတကား။

ဇင်မင်း (သမိန်ထော)

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံဥပဒေ (အတွဲ-၈)
- ၂။ Sub-divisional And Township Office Manual
- ၃။ တရားရုံးများလက်စွဲ
- ၄။ ရာဇသတ်ကြီး
- ၅။ အထူးနှင့် အထွေထွေဥပဒေများ
- ၆။ Town And Village Lands Manual
- ၇။ Land Revenue Manual
- ၈။ Excise Manual
- ၉။ Fishery Manual
- ၁၀။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် ဖော်ထုတ်ခြင်း (တော်လှန်ရေးကောင်စီကြေညာချက် - ၉၇)
- ၁၁။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တို့အား တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်း (နိုင်ငံတော်ကောင်စီကြေညာချက် - ၅/၇၆)
- ၁၂။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဥပဒေဆောင်ရွက်

- ပုံနည်းစနစ်စာစောင်နှင့် ရည်ညွှန်းပြုဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက် စသည်များမှ ကောက်နုတ်ချက်များစာအုပ်
- ၁၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၁၄။ ပြည်သူ့ကောင်စီဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ
- ၁၅။ မှန်နန်းရာဇဝင်တော်ကြီး
- ၁၆။ လောကနီတိ

** * * * *